

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΩΗΝ ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

ΣΒΟΥΡΔΑΚΟΥ ΗΛΙΑΝΑ , ΧΑΛΒΑΤΖΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΩΗΝ ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

ΣΒΟΥΡΔΑΚΟΥ ΗΛΙΑΝΑ , ΧΑΛΒΑΤΖΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η τέχνη του μακιγιάζ έχει τις ρίζες της θαμμένες βαθιά στον χρόνο. Με την παρούσα πτυχιακή εργασία θα επικεντρωθούμε στην εξέλιξη του μακιγιάζ στον 20ο αιώνα, ενός αιώνα που χαρακτηρίστηκε από πληθώρα μεταβολών και εξελίξεων. Η εξέλιξη της μόδας, η βιομηχανική επανάσταση και ειδικότερα της χημικής βιομηχανίας, η ανάπτυξη των καλλυντικών σε συνδυασμό με την προσαρμογή των τεχνών σε ένα ρηξικέλευθο και αντικοφορμιστικό 20ο αιώνα, όπως ο κινηματογράφος, η φωτογραφία ο χορός, το θέατρο, άνοιξαν νέους ορίζοντες στην τέχνη του μακιγιάζ. Όμως κατά τη διάρκεια αυτής της πορείας, η αλόγιστη χρήση των προϊόντων του μακιγιάζ καθώς και η χρήση μη εγκεκριμένων συστατικών, επέφεραν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία. Τέλος παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετώπισε ο κόσμος τον 20ο αιώνα, η ανάπτυξη της κοσμητολογικής βιομηχανίας όπως και η εξέλιξη και η βελτίωση των πρακτικών εφαρμογών του μακιγιάζ, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το μακιγιάζ αποτελεί ανάγκη και θα υπάρχει στο διηνεκές.

Λέξεις- κλειδιά: Μακιγιάζ, ιστορικό, αιώνες, τοξικότητα, προϊόντα μακιγιάζ

ABSTRACT

The art of makeup has its roots deep in time. With this thesis we will focus on the evolution of makeup in the 20th century, a century characterized by a multitude of changes and developments. The evolution of fashion, the industrial revolution and especially the chemical industry, the development of cosmetics in combination with the adaptation of the art to a groundbreaking and anti-conformist 20th century, such as cinema, photography, dance, theatre, opened new horizons in art of makeup. But during this process, the reckless use of makeup products as well as the use of unapproved ingredients, had serious health consequences. Finally, despite the difficulties and problems faced by the world in the 20th century, the development of the cosmetic industry as well as the evolution and improvement of practical applications of makeup, leads us to the conclusion that makeup is a necessity and will exist forever. Key words: makeup, historical, centuries, toxicity, makeup products

Key words: makeup, historical, centuries, toxicity, makeup products

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ 1900-1910	2
1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	2
1.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	3
1.2.2 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ.....	3
1.2.2 ΡΟΥΖ.....	5
1.2.3 ΜΑΤΙΑ	6
1.2.4 ΦΡΥΔΙΑ	7
1.2.5 ΧΕΙΛΗ.....	8
1.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	9
1.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ	13
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920	19
2.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	19
2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ.....	19
2.3 ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ	20
2.5 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	22
2.5.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ.....	22
2.5.3 ΜΑΤΙΑ.....	25
2.5.4 ΧΕΙΛΗ.....	27
2.5.5 ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ	28
2.6 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	29
2.6.1 ΜΑΣΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ.....	29
2.6.2 ΜΑΣΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΕ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ	29
2.7 ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ	30
2.7.1 ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΝΤΗΛΙΑΚΑ	30
2.7.2 ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ	30
2.7.3 ΚΡΑΓΙΟΝ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΧΡΩΜΑ.....	30
2.8 ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 1920	31
2.8.1 ΛΕΥΚΑΝΤΙΚΑ.....	31
2.8.2 ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	31
2.8.3 ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ	32
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1930	33

3.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	33
3.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	35
3.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ	35
3.2.2 ΡΟΥΖ.....	37
3.2.3 ΜΑΤΙΑ	40
3.2.4 ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ	42
3.2.5 ΦΡΥΔΙΑ	45
3.2.6 ΧΕΙΛΗ.....	46
3.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	48
3.4 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΣΑΝ	52
3.5 ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΟΥ 1930	54
ΔΕΚΑΤΕΤΙΑ 1940.....	55
4.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	55
4.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	57
4.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ	57
4.2.2 ΡΟΥΖ.....	59
4.2.3 ΧΕΙΛΗ.....	60
4.2.4 ΜΑΤΙΑ	62
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1950	66
5.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	66
5.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	68
5.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ	68
5.2.2 ΡΟΥΖ.....	70
5.2.3 ΦΡΥΔΙΑ	71
5.2.4 ΜΑΤΙΑ	72
5.2.5 ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ	73
5.2.6 ΧΕΙΛΗ.....	74
5.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	76
5.4 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΜΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ	78
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1960	80
6.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	80
6.1.1 ΗΙΡΡΙΕΣ	80
6.1.2 ΜΟΔ.....	80
6.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ	82

6.2.1	ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ.....	82
6.2.2	ΡΟΥΖ.....	83
6.2.3	ΜΑΤΙΑ.....	84
6.2.4	ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ.....	86
6.2.5	ΧΕΙΛΗ.....	88
	ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1970.....	89
7.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	89
7.2	ΗΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	91
7.3	1920 NOSTALGIA	94
7.4	HIPPIES' LOOK.....	96
7.5	DISCO LOOK.....	99
7.6	PUNK LOOK.....	101
7.7	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	103
7.8	ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ- ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ...	104
	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1980	105
8.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	105
8.2	ΜΑΚΙΓΙΑΖ	106
8.2.1	ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ.....	106
8.2.2	ΡΟΥΖ.....	107
8.2.3	ΜΑΤΙΑ.....	108
8.2.4	ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ.....	110
8.2.5	ΧΕΙΛΗ.....	112
8.2.6	ΑΝΔΡΙΚΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ.....	113
	ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1990	114
9.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	114
9.2	ΜΑΚΙΓΙΑΖ	115
9.2.1	ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.....	115
9.2.2	ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ	117
9.2.3	ΦΡΥΔΙΑ	119
9.2.4	ΜΑΤΙΑ.....	120
9.2.5	ΧΕΙΛΗ.....	121
9.3	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΩΜΑΤΙΚΟ ΤΟΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ.....	122
9.4	ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ.....	125

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1.1 Clifford, πρότυπο Gibson's girl.....σελ.	2
Εικόνα 1.2 Πούδρα σε ελεύθερη μορφή 1910	σελ. 4
Εικόνα 1.3 Τα πρώτα rouge pots του 1910	σελ. 5
Εικόνα 1.4 Μακιγιάζ δεκαετίας 1910	σελ. 6
Εικόνα 1.5 Ρουζ της εποχής 1910	σελ. 7
Εικόνα 1.6 Κραγιόν δεκαετίας 1910	σελ. 8
Εικόνα 1.7 Νυχτερινή περιποίηση επιδερμίδας 1910.....σελ.	9
Εικόνα 1.8 Ενυδατική κρέμα προσώπου 1910	σελ. 10
Εικόνα 1.9 Μέθοδος απολέπισης δέρματος 1910	σελ. 11
Εικόνα 1.10 Χειρισμοί μάλαξης στην περιοχή των ματιών 1910.....σελ.	12
Εικόνα 1.11 Beauty Salon «Red Door» της Elizabeth Arden	σελ. 13
Εικόνα 1.12 Tom Lyle Williams	σελ. 14
Εικόνα 1.13 George Burchett	σελ. 14
Εικόνα 1.14 Helena Rubinstein.....σελ.	15
Εικόνα 1.15 Fannie Berezniak.....σελ.	15
Εικόνα 1.16 Harriet Hubbard Ayer.....σελ.	16
Εικόνα 1.17 Max Factor.....σελ.	16
Εικόνα 1.18 Eugene Rimmel.....σελ.	17
Εικόνα 1.19 Yushin Fucuhara.....σελ.	17
Εικόνα 2.1 Το Make-up της κοινωνίας με τους τέσσερις τύπους αρμονίας χρώματος,Blondes,Brunettes,Redheads και Brownettes.....σελ.	21
Εικόνα 2.2 Κουτί πούδρας και καθρέπτης με συνοδό σφουγγαράκι	σελ.23
Εικόνα 2.3 Ρουζ σε χάρτινη συσκευασία με περιεχόμενο μέσω τοποθέτησης (pon-pon)	σελ. 24
Εικόνα 2.4 Ρουζ του 1920, νέα συσκευασία με σύγχρονο σχεδιασμό.....σελ.	24
Εικόνα 2.5 Τα πιο διάσημα μακιγιάζ ματιών	σελ. 25
Εικόνα 2.6 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ 1920.....σελ.	26

Εικόνα 2.7 stencil σχηματισμού χειλιών	σελ. 27
Εικόνα 2.8 Μάσκα σε μορφή cake , 1η εμπορική κυκλοφορία της Maybelline.....	σελ. 28
Εικόνα 2.9 Μάσκες ομορφιάς του 1920.....	σελ. 29
Εικόνα 2.10 Το μαγικό κραγιόν που αλλάζει χρώμα ανάλογα με το PH.....	σελ. 30
Εικόνα 2.11 Δύο γυναίκες που κάνουν θεραπεία με λάσπη Kemolite. (διαφήμιση)...	σελ. 31
Εικόνα 3.1 1930s Nina Mae McKinney heavy eyeshadow.....	σελ. 34
Εικόνα 3.2 τρόπος τοποθέτησης Covermark στο πρόσωπο.....	σελ. 35
Εικόνα 3.3 αποχρώσεις Covermark.....	σελ. 36
Εικόνα 3.4 Χρωματικός κύκλος για μελαχρινές.....	σελ. 37
Εικόνα 3.5 Χρωματικός κύκλος για ξανθιές	σελ. 38
Εικόνα 3.6 Χρωματικός κύκλος για πυρόξανθες	σελ. 38
Εικόνα 3.7 Τρόπος τοποθέτησης ρουζ για στενά πρόσωπα σύμφωνα με τον Max Factor	σελ. 39
Εικόνα 3.8 Τρόπος τοποθέτησης ρουζ για φαρδύ πρόσωπο σύμφωνα με τον Max Factor.....	σελ. 39
Εικόνα 3.9 Dorothy Jordan makeup	σελ. 40
Εικόνα 3.10 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ δεκαετίας 1930.....	σελ. 41
Εικόνα 3.11 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Greta Garbo	σελ. 43
Εικόνα 3.12 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Kathleen Burke.....	σελ. 43
Εικόνα 3.13 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Mae Clark.....	σελ. 43
Εικόνα 3.14 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Lilian Bond.....	σελ. 44
Εικόνα 3.15 Μακιγιάζ δεκαετίας 1930.....	σελ. 45
Εικόνα 3.16 Beauty Micrometer εφεύρεση του Max Factor.....	σελ. 50
Εικόνα 3.17 Μηχάνημα αντιμετώπισης χαλάρωσης και ακμής με ακροφύσια.....	σελ. 50
Εικόνα 3.18 Μάσκα προσώπου για λεύκανση.....	σελ. 51
Εικόνα 3.19 Μηχάνημα αφαίρεσης φακίδων	σελ. 51
Εικόνα 3.20 Joan Crawford	σελ. 54
Εικόνα 4.1 Κεντρικό Ταχυδρομικό Τάγμα ΗΠΑ του Β 'Παγκοσμίου Πολέμου.....	σελ. 56
Εικόνα 4.2 Pan-Stick makeup 1940, Max Factor.....	σελ. 57
Εικόνα 4.3 pan-cake Max Factor του 1940, σε μία θερμή απόχρωση	σελ. 58
Εικόνα 4.4 Προτάσεις χρωμάτων κραγιόν και Ρουζ τη δεκαετία του 1940.....	σελ. 59

Εικόνα 4.5 Η Joan Crawford με το διακριτικό χείλος της Hunter's Bow και τοξωτά φρύδια. Πιστεύεται συχνά ότι έκανε δημοφιλή και τα δύο στοιχεία (1946).....σελ.	60
Εικόνα 4.6 Χρώματα κραγιόν της δεκαετίας του 1940, από διαφημίσεις μακιγιάζ για μάρκες όπως οι Max Factor, Tangee, Gala και Helena Rubinstein.....σελ.	61
Εικόνα 4.7 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ 1940, Ingrid Bergman	σελ. 62
Εικόνα 4.8 Eye- mascara.....σελ.	64
Εικόνα 4.9 1942 σχήμα φρυδιών.....σελ.	65
Εικόνα 4.10 1943 σχήμα φρυδιών	σελ. 65
Εικόνα 4.11 1944 σχήμα φρυδιών	σελ. 66
Εικόνα 4.12 1947 σχήμα φρυδιών.....σελ.	66
Εικόνα 5.1 Marilyn Monroe μακιγιάζ δεκαετίας 1950.....σελ.	68
Εικόνα 5.2 προϊόντα μακιγιάζ για γυναίκες της μαύρης φυλής.....σελ.	70
Εικόνα 5.3 Audrey Hepburn χαρακτηριστικό στοιχείο τα φρύδια και το έντονο Κραγιόν.....σελ.	72
Εικόνα 5.4 Δημοφιλείς αποχρώσεις σκιών ματιών	σελ. 73
Εικόνα 5.5 cat eye look το 1950	σελ. 74
Εικόνα 5.6 δημοφιλείς αποχρώσεις κόκκινου κραγιόν και σχήματα χειλιών.....σελ.	76
Εικόνα 5.7 Κινήσιμες αποχρώσεις 1950	σελ. 76
Εικόνα 5.8 ιδανικοί χρωματικοί συνδυασμοί σε foundation, κραγιόν και ρουζ	σελ. 80
Εικόνα 6.1 Όλα για τα μάτια: Brigitte Bardot με κτυπήματα. Mod κορίτσι Edie Sedgwick; Ομορφιά της οθόνης Elizabeth Taylor και Sophia Loren	σελ. 82
Εικόνα 6.2 Twiggy, το “πρόσωπο” της δεκαετίας.....σελ.	83
Εικόνα 6.3 Τυπικά χρώματα σκιών της δεκαετίας του 1960.....σελ.	85
Εικόνα 6.4 Παρουσιάζοντας τις αρχές της δεκαετίας του 1960 ,eyeliner με την πιο σκληρή πτυχή της.....σελ.	86
Εικόνα 6.5 Ειδικό προϊόν εφαρμογής σκιάς , καινοτομία σε μορφή στυλό.....σελ.	86
Εικόνα 6.6 Twiggy ,το πρόσωπο του Yardley , "London Look".....σελ.	87
Εικόνα 6.7 Η μάσκαρα ήρθε σε μια ποικιλία χρωμάτων. Λήφθηκε από έγχρωμες κάρτες μάρκας τη δεκαετία του 1960	σελ. 88

Εικόνα 6.8 Mary Quant	σελ. 88
Εικόνα 6.9 Προϊόν "slicker type".....	σελ. 89
Εικόνα 6.10 χρωματολόγιο κραγιόν	σελ. 89
Εικόνα 7.1 Η Beverly Johnson στο εξώφυλλο της Vogue εκπροσωπώντας την μαύρη φυλή	σελ. 91
Εικόνα 7.2 Κατασκευή ψεκασμού λαδιού καρύδας ή γάλακτος	σελ. 93
Εικόνα 7.3 Εικόνα 7.3 Κατασκευή φυσικού μαυρίσματος.....	σελ. 93
Εικόνα 7.4 Τεχνητό μαύρισμα σε χώρους με λάμπες υπεριώδων ακτινών.....	σελ. 94
Εικόνα 7.5 Μαύρισμα στα πρώτα τεχνητά κρεβάτια μαυρίσματος.....	σελ. 94
Εικόνα 7.6 Μαύρισμα με foil reflectors	σελ. 94
Εικόνα 7.7 Μακιγιάζ 1970 «revival makeup of 1920»	σελ. 96
Εικόνα 7.8 Μακιγιάζ Hippies	σελ. 99
Εικόνα 7.9 Μακιγιάζ Ντίσκο δεκαετίας 1970.....	σελ. 101
Εικόνα 7.10 Μακιγιάζ πανκ δεκαετίας 1970.....	σελ. 103
Εικόνα 8.1 Ρουζ σε ροζ αποχρώσεις	σελ. 108
Εικόνα 8.2 Smokey μακιγιάζ ματιών με μπλε τόνους	σελ. 109
Εικόνα 8.3 Πολύχρωμο μακιγιάζ “ουράνιο τόξο”	σελ. 110
Εικόνα 8.4 Μακιγιάζ φρυδιών , φυσικότητα και ανάδειξή τους με χτένισμα προς τα πάνω	σελ. 111
Εικόνα 8.5 Η Cyndi Lauper , pop είδωλο της εποχής , φορά ένα ζευγάρι ψεύτικες μπλε βλεφαρίδες	σελ. 112
Εικόνα 8.6 Ενδεικτικό μακιγιάζ 1980 , έντονα χείλη	σελ. 113
Εικόνα 8.7 David Bowie.....	σελ. 114
Εικόνα 9.1 Jennifer Aniston. Μακιγιάζ δεκαετίας 1990	σελ. 119
Εικόνα 9.2 Πρόταση μακιγιάζ των '90s.....	σελ. 119
Εικόνα 9.3 Julia Roberts δημοφιλές μακιγιάζ δεκαετίας 1990.....	σελ. 120
Εικόνα 9.4 Drew Barrymore Εναλλακτικό μακιγιάζ δεκαετίας 1990	σελ. 122
Εικόνα 9.5 Μακιγιάζ για γυναίκες με σκούρα μαλλιά και ανοιχτόχρωμο δέρμα	σελ. 125
Εικόνα 9.6 Μακιγιάζ για γυναίκες ώριμης ηλικίας.....	σελ. 125
Εικόνα 9.7 Ενδεικτικοί χειρισμοί μάλαξης στο σπίτι.....	σελ. 127

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από το παρελθόν το μακιγιάζ αποτελούσε «εργαλείο», «κόσμημα» αλλά και «δηλητήριο» για τον άνθρωπο από αρχαιοτάτων χρόνων. Η ιστορία του σημείωσε διάρκεια περίπου 7.000 χρόνων και επεκτάθηκε σε κάθε γωνία της γης, καθώς συνδέθηκε άρρηκτα τόσο με κοινωνικές όσο και θρησκευτικές συνθήκες, οι οποίες φυσικά αποτελούσαν σημαντικό κομμάτι για τον άνθρωπο.

Κατά καιρούς υποδήλωνε ανώτατα αξιώματα, κύρος, πλούτο και βασιλική καταγωγή. Άλλοτε πάλι όσοι χρησιμοποιούσαν το μακιγιάζ κατηγορήθηκαν για μαγεία, πορνεία και καταδιώχθηκαν. Άλλες περιόδους πάλι απαγορεύτηκε ρητά η χρήση του. Ωστόσο κατάφερε να επιβιώσει, με τον άνθρωπο να το εντάσσει και όχι να το αποκλείει από την καθημερινότητα του μέχρι και σήμερα.

Βέβαια, δεν ήταν λίγες οι φορές που η αλόγιστη χρήση του και η προσθήκη βλαβερών συστατικών στα καλλυντικά σκευάσματα, λόγω έλλειψης γνώσης, ήταν η αιτία αφανισμού μεγάλου μεριδίου πληθυσμού. Έτσι εύκολα μπορεί να υπονοηθεί πως όσο περισσότερο μακιγιάρωνταν μια γυναίκα τόσο νωρίτερα πέθαινε. Μη χωρώντας καμία διάκριση, το μακιγιάζ έγινε αντικείμενο χρήσης και των δύο φύλων, πολλών και διαφορετικών κοινωνιών και φυλών. Μάλιστα, με το πέρασ του χρόνου το εκμεταλλεύτηκαν και πολλοί τομείς της τέχνης, όπως για παράδειγμα το αρχαίο και σύγχρονο θέατρο, ο κινηματογράφος, το μπαλέτο και η μουσική.

Τα τελευταία 100 χρόνια, στα οποία αναφέρεται εξ ολοκλήρου η εργασία, ο άνθρωπος χρησιμοποιούσε το μακιγιάζ σαν «εργαλείο» για τον καλλωπισμό του, την απόκρυψη και διόρθωση ατελειών, ως τρόπο έκφρασης, όπως επίσης και σαν μέσο για την επίτευξη της αιώνιας νιότης.

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η ανάδειξη της σπουδαιότητας της τέχνης του μακιγιάζ, η χρησιμότητά του στον άνθρωπο, η οποία μετατράπηκε σταδιακά σε ανάγκη αλλά και η ενίοτε υπέρμετρα λανθασμένη χρήση του, η οποία ίσως χαρακτηριστεί ως κατάχρηση.

ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ 1900-1910

1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο θάνατος της Βασίλισσας Βικτωρίας τον Ιανουάριο του 1901 σήμανε την αρχή ενός νέου αιώνα και το τέλος της βικτωριανής εποχής. Η μετέπειτα περίοδος (1901-1910) ονομάστηκε Εδουαρδιανή (κατα κόσμον Belle Époque, ή «Όμορφη Εποχή»), προς τιμή του υιού και διαδόχου της Βασίλισσας Βικτωρίας, Εδουάρδου VII.

Τα πρώτα χρόνια του αιώνα φαίνεται, πως τα βικτωριανά πρότυπα στον τομέα της γυναικείας ομορφιάς επικρατούσαν ακόμα. Το μακιγιάζ προκαλούσε αποστροφή και η χρήση του συνδεόταν με ιερόδουλες, γυναίκες της σκηνής και ηθοποιούς του ασπρόμαυρου κινηματογράφου. Συνεπώς, οποιοδήποτε εμφανές σημάδι επέμβασης στα φυσικά χρώματα αποδοκιμάζονταν έντονα, γι' αυτό πολλές γυναίκες αντί να αποκλείσουν τη χρήση τους, τη διατηρούσαν κρυφή. (McGlinchey, χ.χ)

Το πρότυπο της ιδανικής ομορφιάς, συνέθεταν η χλωμή, αλαβάστρινη επιδερμίδα, που αντικατόπτριζε την αριστοκρατική καταγωγή, τα γυαλιστερά χείλη και τα ρόδινα μάγουλα, ως δείγμα υγείας. Επομένως το μακιγιάζ της γυναίκας του Εδουάρδου χαρακτηριζόταν μιμιμαλιστικό έως ανύπαρκτο καθώς δεν δήλωνε έτοιμη να δεχθεί ανατρεπτικές αλλαγές στην εμφάνισή της.

Ο Τσάρλς Ντάνα Γκίμπσον (Charles Dana Gibson) ήταν ένας αμερικανός εικονογράφος που ανέπτυξε δημοφιλή διαφημιστικά μοντέλα στα μέσα της δεκαετίας του 1890 που συνέχισαν έως και το 1920. Οι συγγραφείς της εποχής αυτής περιέγραψαν τη «Νέα γυναίκα» ως μια ανεξάρτητη και συχνά καλά μορφωμένη, νεαρή, έτοιμη να απολαύσει έναν πιο ορατό και ενεργό ρόλο στη δημόσια αρένα από τις γυναίκες των προηγούμενων γενεών. Συμφώνησαν ότι το κορίτσι Gibson αντιπροσώπευε το οπτικό ιδανικό αυτού του νέου φαινομένου. Έτσι το Gibson's girl αποτέλεσε την προσωποποίηση του ιδεώδους της γυναικείας ομορφιάς στα τέλη του 19ου με αρχές του 20ου αιώνα. (McGlinchey,2013)

Εικόνα 1.1 : Camille Clifford, πρότυπο Gibson's girl Πηγή:

<https://www.npg.org.uk/collections/search/person/mp50754/camille-clifford-camilla-antoinette-clifford>

1.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Πέραν της χρήσης του σχεδόν ανύπαρκτου μακιγιάζ, πρωταρχικό ρόλο για τη γυναίκα της Εδουαρδιανής Εποχής κατείχε η περιποίηση του δέρματος, καθώς στόχος ήταν η ανάδειξη της φυσικής ομορφιάς και όχι η αλλοτρίωσής της.

1.2.2 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Βασικό χαρακτηριστικό της εποχής ήταν η γλωμή, πορσελάνινη επιδερμίδα με όσο το δυνατόν πιο φυσική απόδοση του υποβοηθητικού μακιγιάζ. Σαφώς και ένα μεγάλο απαγορευτικό ήταν τυχόν σημάδια εκ γενετής και εφελκίδες (φακίδες). Το γλωμό πρόσωπο σχετίζονταν με τον πλούτο, καθώς συνεπάγονταν η μη έκθεση στον ήλιο λόγω εργασίας.

Για την επίτευξη της επιθυμητής λευκής επιδερμίδας οι γυναίκες του Εδουάρδου έκαναν χρήση πούδρας με πλιγούρι βρώμης ή ρύζι και σκόνη βισμουθίου ή μαγνησίου, γαλλική κιμωλία ή ταλκ Βενετίας. Οι πλουσιότερες κυρίες χρησιμοποιούσαν σκόνη από πραγματικά θρυμματισμένα μαργαριτάρια. Φυσικά δεν έλειπε από τη λίστα των καθημερινών συνηθειών τους και η χρήση μίας πάστας από τοξικό μόλυβδο προς λεύκανση της επιδερμίδας. Επιπλέον πολύ δημοφιλής ήταν τα μικρά φύλλα χαρτιού από ρύζι, γνωστά και ως papier poudré, οργανωμένα σε μπλοκάκι, με πεπιεσμένη πούδρα. Αυτά διέθεταν ειδικές απορροφητικές ιδιότητες, που προορίζονταν για τον καθαρισμό των πόρων, την απομάκρυνση της σκόνης, της περίσσειας σμήγματος, την διατήρηση της φρεσκάδας του προσώπου, της απομάκρυνσης οποιουδήποτε ίχνους γυαλάδας αφήνοντας ένα ντελικάτο, φυσικό, ματ φινίρισμα.

Τέλος, για να τονίσουν τη διαφάνεια του δέρματος έκαναν χρήση μπλε βαφών για να δοθεί η εντύπωση ύπαρξης φλεβών στα χέρια, στο λαιμό στο πρόσωπο και στο στήθος. (Mixer,1910)

Η Margaret Mixer, γνωστή από το βιβλίο της, Health and Beauty Hints, εντύπησε στα μυστικά ομορφιάς της τότε εποχής. Συγκεκριμένα για τις πούδρες αναφέρει δυο συνταγές που απευθύνονται τόσο σε ανοιχτόχρωμες όσο και σε σκουρόχρωμες επιδερμίδες. Λόγου χάριν, μια απλή πούδρα για ανοιχτόχρωμες επιδερμίδες περιείχε:

- Καρμίνιο
- Αμυγδαλέλαιο
- Υδροξείδιο του μαγνησίου σε μορφή σκόνης

Μια πούδρα για μελαχρινές επιδερμίδες περιείχε:

- Λυκοπόδιο το κορινιώδες (από πεύκο)
- Τανίνη σε σκόνη
- Βορικό οξύ
- Άρωμα από βιολέτα.
- Για όποιον επιθυμούσε χρωστική, πρόσθετε καρμίνιο

Πρωταρχικό ρόλο για την διατήρηση της υγιεινής του δέρματος κατείχε η απομάκρυνση της πούδρας από το πρόσωπο πριν τον ύπνο. Η εφαρμογή τους δεν έβλαπτε το δέρμα εκτός και αν περιείχαν βλαπτικά συστατικά όπως βισμούθιο και μόλυβδο.

Ορθά συστήνονταν να μην χρησιμοποιούνται παλιές πούδρες γιατί οξειδώνονταν και προκαλούσαν ερεθισμό. Επομένως, η καλύτερη λύση που προτείνει η Mixer είναι, τα προϊόντα να αγοράζονται σε μικρές ποσότητες από τα καταστήματα λιανικής πώλησης. Ένας

τρόπος να διατηρηθεί η μυρωδιά των προϊόντων ήταν να τοποθετούνται μαζί με ένα κλαδί από ρίζα ίριδας σε ένα βάζο.

Για άτομα που το δέρμα τους ήταν υπερβολικά ξηρό, η ίδια πρότεινε να τοποθετείται στο πρόσωπο μια στρώση ενός διαλείμματος για να διατηρείται η πούδρα στη θέση της. Τα υλικά που χρειάζονταν για τη δημιουργία του ήταν γλυκερίνη και ροδόνερο. Όταν ήταν έτοιμο για χρήση, τοποθετούνταν στο πρόσωπο και αφήνονταν λίγη ώρα για να ξεραθεί και στη συνέχεια τοποθετούνταν η πούδρα.

Επιλογικά, συμβουλεύει τον χειμώνα πριν οποιαδήποτε έξοδο, την τοποθέτηση στις παριές και το πηγούνι μιας λεπτής στρώσης ψυχρής κρέμας μειώνοντας τις δυσάρεστες επιδράσεις που δημιουργεί η θερμοκρασία στο δέρμα. (Mixter ,1910)

Εικόνα 1.2 Πούδρα σε ελεύθερη μορφή 1910

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1900s/1900-1910-edwardian-makeup-and-beauty-products/>

1.2.2 ΡΟΥΖ

Καθώς οι γυναίκες της εποχής επεδίωκαν την φυσικότητα στο μακιγιάζ τους , έδιναν ιδιαίτερη έμφαση στην προβολή της υγείας της επιδερμίδας τους. Αυτό το πετύχαιναν κάνοντας χρήση του ρουζ τόσο σε παρειές -δεν περιορίζονταν μόνο στα μάλα , όσο και στο μέτωπο. Η τοποθέτηση του γινόταν ανάμεσα από δύο πουδραρίσματα, ώστε το κόκκινο και το άσπρο να αναμειγνύονται καλά και να δίνουν την εντύπωση του φυσικού ρόδινου. Το ρουζ της εποχής το συναντάμε σε rouge pots διαφόρων μεγεθών, compact μορφή, ροζ χρώμα και εντυπωσιακά διακοσμημένες συσκευασίες. Μάλιστα, το πρώτο ρουζ κυκλοφόρησε το 1910 σε μια μικρή, επίπεδη, τενεκεδένια/ μεταλλική συσκευασία. (Mixer, 1910)

Η βασική ιεραρχία του καθημερινού μακιγιάζ την εποχή αυτή ήταν η εξής:

- Ενυδάτωση με ψυχρή κρέμα
- Εφαρμογή πούδρας
- Εφαρμογή ρουζ σε όλη την έκταση των παρειών
- Επανατοποθέτηση πούδρας

Ένα αυτοσχέδιο ρουζ περιλάμβανε :

- Ρύζι, θρυμματισμένο σε σκόνη
- Καρμίνιο σε σκόνη
- Ωχρα

Επίσης, ο παλαιότερος τρόπος δημιουργίας ρουζ ήταν η αποχύμωση πατζαριού, η ανάμειξή του με θρυμματισμένο ρύζι, έπειτα η αποξήρανση του μείγματος και τέλος το κοσκίνισμά του διαμέσου μουσελίνας. Εναλλακτικά, οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν πιο ανορθόδοξους τρόπους για να δώσουν χρώμα στις παρειές. Οι τρόποι αυτοί συμπεριλαμβάνουν την τοποθέτηση πάστας αγγλικής μουστάρδας, αλευριού και γλυκερίνης. Η πάστα αυτή τοποθετούνταν στις παρειές έως ότου επέλθει μια αίσθηση καύσου. Τότε, το πρόσωπο έπρεπε να ξεπλυθεί με ζεστό νερό και έπειτα να ακολουθήσει επάλειψη με γλυκερίνη για την αποφυγή ερεθισμών. Τέλος, ένας ακόμη τρόπος ήταν εναλλαγή κρύων και ζεστών pads, αποτελούμενων από πετσέτες. Στην αρχή βυθίζονταν σε κρύο νερό και τοποθετούνταν στις παρειές, έως ότου αρχίσει να αυξάνεται η θερμοκρασία στην περιοχή και επέλθει το επιθυμητό χρώμα. Η παραπάνω διαδικασία επαναλαμβανόταν ακόμη μια φορά και μετά από ένα λεπτό βυθίζονταν σε ζεστό νερό αυτή τη φορά άλλα δυο pads, τα οποία τελικά τοποθετούνταν στα ίδια σημεία. Για να διατηρηθεί το δέρμα σε καλή κατάσταση ενδείκνυται η χρήση ψυχρής κρέμας. (Mixer, 1910)

Εικόνα 1.3 τα πρώτα rouge pots του 1910

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/05/1910s-makeup-ad.jpg>

1.2.3 ΜΑΤΙΑ

Όπως έχει προ αναφερθεί την δεκαετία του 1910 οι γυναίκες είχαν σαν προτεραιότητα τη φροντίδα της υγείας του δέρματος , συνεπώς σε ό, τι αφορά τα μάτια , επιθυμούσαν μια ξεκούραστη και λαμπερή εμφάνιση. Για να το πετύχουν αυτό , έκαναν χρήση μιας σπιτικής τονωτικής λοσιόν αποτελούμενης από σκόνη υδραργύρου, θειικό ψευδάργυρο και αποσταγμένο νερό και την τοποθετούσαν με κομπρέσες επί των ματιών.

Τα μάτια θεωρούνταν σημείο λιγότερης σημασίας από αυτό της φροντίδας της επιδερμίδας και έτσι αρκούσαν σε ένα μακιγιάζ απαλό και λιτό. Απαραίτητη φαίνονταν να είναι η τοποθέτηση πούδρας στα μάτια για τη δημιουργία μιας λευκής βάσης. Έπειτα περιορίζονταν στην τοποθέτηση ελαφριάς σκιάς στο κινητό βλέφαρο σε υποτόνους του καφέ, του γκρι και στο χρώμα του λεμονιού, το ρουζ χρησιμοποιούνταν επίσης σαν σκιά. Αρκετά δημοφιλής ήταν η βαζελίνη, η οποία έδινε λάμψη. (Bowen, 2016)

Επιπλέον δείγμα ομορφιάς αποτελούσαν και οι διεσταλμένες κόρες των ματιών. Συνεπώς για την επίτευξη του “σαγηνευτικού βλέμματος” έκαναν χρήση σταγόνων ατρόπου ευθάλειας, κοινώς γνωστή ως μπελαντόνα (σημαίνει «ωραία γυναίκα») , ή αλλιώς deadly nightshade. Το φύλλωμα και οι καρποί είναι εξαιρετικά τοξικά καθώς περιέχουν τα αλκαλοειδή τροπανίου. Αυτές οι τοξίνες περιλαμβάνουν την ατροπίνη, σκοπολαμίνη και υοσκυαμίνη, οι οποίες προκαλούν ένα περίεργο παραλήρημα , παραισθήσεις, ταχυπαλμία, έμετο , προβλήματα στην όραση , έως και θάνατο. Το κάλλος βέβαια ερχόταν με μεγάλο προσωπικό κόστος, καθώς η τύφλωση ήταν αναμενόμενη έπειτα από συχνή χρήση. Ως επι των πλείστον, η βασική ρουτίνα φροντίδας των ματιών περιλάμβανε τον καθαρισμό της περιοχής των ματιών με ζεστό νερό, τη χρήση τονωτικής λοσιόν και τέλος την τοποθέτηση ψυχρής κρέμας. (Bhandari, 2020)

Εικόνα 1.4 μακιγιάζ δεκαετίας 1910

Πηγή: <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1900-1919>

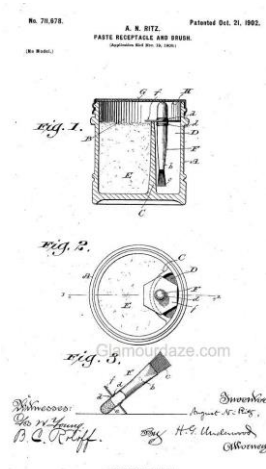
1.2.4 ΦΡΥΔΙΑ

Ιδιαιτερότητα της εποχής ήταν τα έντονα , φυσικά έως θαμνώδη φρύδια , τα οποία σχημάτιζαν ένα τέλειο τόξο. Τα φρύδια χτενίζονταν πολύ σχολαστικά προς την κατεύθυνση ανάπτυξης των τριχών, δίνοντας μια φυσική εντύπωση. Καθώς δεν ψαλιδίζονταν, οι τρίχες έπρεπε να τιθασευτούν, έτσι ένας τρόπος ήταν η τοποθέτηση αμυγδαλέλαιου, που προηγουμένως είχε θερμανθεί, με ένα βουρτσάκι από μαλακή τρίχα καμήλας. Στη συνέχεια, αφαιρούνταν κάθε ίχνος λιπαρότητας και επερχόταν ο σχηματισμός τους με την βοήθεια από το βουρτσάκι. Μια επιπλέον λύση για τη σταθεροποίηση των φρυδιών αποτελούσε η πομάδα από bandoline. Τυχόν κενά καλύπτονταν με τη χρήση μίας μορφής τζελ που αποτελούνταν από ροδόνερο και αραβικό κόμμι με βαφή, η οποία ωστόσο μοιάζει με προϊόντα που χρησιμοποιούνται και σήμερα. (McGlinchey,2013)

Στις βλεφαρίδες από την άλλη πριν την χρήση χρώματος , γινόταν τοποθέτηση γλυκερίνης έτσι ώστε να ενισχύσει τη διάρκεια του τελικού αποτελέσματος και να διευκολύνει την απομάκρυνση της βαφής. Ο τονισμός γινόταν με αλοιφές ματιών κατασκευασμένες από φύλλα καρυδιάς, με τοποθέτηση καστορέλαιου στις άκρες των βλεφαρίδων ή βαζελίνη (ιδανικά κόκκινη) και ζεστό κερί. Χρωματίζονταν με τη χρήση καμένων σπέρτων ή φελλού αντιστοίχως. Μία ακόμη ασφαλή λύση αποτελούσε και το μελάνι Ινδίας , αρκεί να μην ερχόταν σε επαφή με το δέρμα.

Η καθημερινή ρουτίνα καθαρισμού και μακιγιάζ των φρυδιών και των βλεφαρίδων ήταν ιδιαίτερα επίπονη για τις τρίχες, έτσι οι κυρίες τις εποχής στην βραδινή περιποίηση περιλάμβαναν το έλαιο cajuput , το οποίο ενίσχυε την ανάπτυξή τους και τοποθετούνταν με το βουρτσάκι από τρίχα καμήλας. (Mixer, 1910)

Τη δεκαετία αυτή, ένας ακόμη τρόπος για να περιποιηθούν οι γυναίκες τις βλεφαρίδες τους ήταν το ψαλίδισμα, γνωστό και ως clipping. Αυτή η διαδικασία επαναλαμβάνονταν μια φορά το μήνα αν θεωρούνταν απαραίτητο. Ιδανικά, η παραπάνω περιποίηση εκτελούνταν από ένα άλλο άτομο με προσοχή για να μην γίνουν οι βλεφαρίδες ατίθασες και σκληρές. Οι τρίχες που επρόκειτο να ψαλιδιστούν ήταν μόνο αυτές που βρίσκονταν σε κακή κατάσταση, κομμένες ή λυγισμένες. (Bhandari, 2020)

Εικόνα 1.5 ρουζ της εποχής 1910

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/05/1902-makeup-brush-patent.jpg>

1.2.5 ΧΕΙΛΗ

Στην αρχή της δεκαετίας, τα χείλη εμφανίζονταν σε απαλούς τόνους που παρέπεμπαν κυρίως στα φυσικά χρώματα και έτσι γινόταν κυρίως χρήση βαζελίνης, γλυκερίνης ή χειροποίητων balms. Άλλο ένα σημείο αναφοράς για το μακιγιάζ της δεκαετίας αυτής είναι το εφέ των “δαγκωμένων χειλιών”. Για να πετύχουν το ζητούμενο τοποθετούσαν το ρουζ ή ακόμα έκανα χρήση χρωστικής πετάλων γερανιού και παπαρούνας, στο κέντρο των χειλιών, δίχως να ξεπερνούν τα φυσικά τους όρια, δίνοντας έτσι την ψευδαίσθηση όγκου στο κέντρο.

Ωστόσο υπήρχε πληθώρα γυναικών που επέλεγε πιο ανορθόδοξους τρόπους κοκκινίσματος των χειλιών όπως το δάγκωμά τους, τις καυτές σταγόνες κανέλλας, το καυτό νερό ή ακόμα και την τοποθέτηση πομάδας από καμφορά. Συμπληρωματικά τα κραγιόν που υπήρχαν το εμπόριο τη δεκαετία αυτή βρίσκονταν σε μικρά σωληνάκια ή ράβδους τυλιγμένα σε χαρτί και η χρωστική τους προέρχονταν από την γνωστή τότε χρωστική καρμινίου, που την έπαιρναν από τα κοχινοειδή σκαθάρια. Επίσης, μια ακόμη φόρμουλα περιείχε καστορέλαιο, λίπος από αρσενικό ελάφι, κερι μέλισσας και καρμίνη. (McGlinchey,2013.)

Εικόνα 1.6 κραγιόν δεκαετίας 1910

Πηγή: <https://silentology.wordpress.com/2016/02/22/silent-film-makeup-what-was-it-really-like/>

1.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Οι γυναίκες του Εδουάρδου λάτρευαν την περιποίηση προσώπου και περνούσαν πολλές ώρες μασάζ μπροστά στον καθρέφτη. Υπήρχε η αντίληψη ότι με αυτό τον τρόπο διατηρούνταν το δέρμα σε καλή κατάσταση και καταπολεμούνταν τα σημάδια του γήρατος και η περίσσεια λίπους. Το μασάζ ξεκινούσε από το κέντρο του προσώπου, τις παρειές δηλαδή με μικρές κυκλικές κινήσεις επεκτείνονταν προς τα μάγουλα και αργότερα τα μάτια. Μάλιστα, η ηλικία των 25 ετών ήταν η αφετηρία αυτής της περιποίησης και έπρεπε να επαναλαμβάνεται πρωί και βράδυ καθημερινά.

Εικόνα 1.7 νυχτερινή περιποίηση επιδερμίδας 1910

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/10/1910-Seven-Secret-Edwardian-Beauty-Hints-cheek-massage.jpg>

Συγκεκριμένα την αφετηρία της ρουτίνας αυτής αποτελούσε το πλύσιμο με ζεστό νερό για τρία ή τέσσερα λεπτά ώστε να ανοίξουν οι πόροι και να καθαριστούν οι ρύποι. Έπειτα ακολουθούσε η τοποθέτηση κρέμας προσώπου για να διατηρήσουν το δέρμα τους απαλό. Ωστόσο λόγω της μειωμένης διαθεσιμότητας και της αβέβαιης ποιότητας των καλλυντικών αλλά και του αυξημένου κόστους προτιμούνταν καλλυντικά παρασκευασμένα στο σπίτι. Στις αρχές του αιώνα το πλύσιμο με σαπούνι θεωρούνταν απαραίτητο και το μοναδικό αποδεκτό σε ό, τι αφορά την περιποίηση. Έπειτα η χρήση των καλλυντικών αρχίζει να γίνεται πιο συχνή, ενώ μάσκες προσώπου με βάση τρόφιμα όπως αλεύρι βρώμης, μέλι και κρόκο αυγού χρησιμοποιούνταν από όλες τις σύγχρονες κυρίες. (Hussain, 2017)

Μερικά παραδείγματα σπιτικών καλλυντικών που χρησιμοποιούνταν κατά την διάρκεια της καθημερινής περιποίησης αναφέρονται παρακάτω.

Ενισχυμένη κρέμα :

- Λανολίνη
- Σπερματσέτι (δραστική ουσία που προέρχονταν από το λίπος του κεφαλιού του φουσητήρα –είδος φάλαινας-. Έπειτα από επεξεργασία του δεν υπήρχε κάποια δυσάρεστη οσμή και από φτιάχνονταν κεριά, υφάσματα και ψυχρές κρέμες.)
- Λίπους πρόβειου κρέατος
- Έλαιο κοκοκαρύδας
- Γλυκό αμυγδαλέλαιο
- Κόμμα βενζοΐνης
- Έλαιο νέρολι

Ως γνωστόν, εκείνη την περίοδο τάση ήταν το λευκό δέρμα, το οποίο οι γυναίκες δεν το πετύχαιναν μόνο με το μακιγιάζ αλλά και με συστατικά που περιέχονταν σε προϊόντα περιποίησης. Συγκεκριμένα, μια συνταγή περιείχε τα εξής:

- Αμυγδαλέλαιο
- Λευκό κερί
- Σπερματσέτι
- Βενζοΐνη σε μορφή πούδρας (χάρη σε αυτή οφείλονται κυρίως οι λευκαντικές ιδιότητες)
- Άμυλο ρυζιού
- Καθαρό καρμίνιο

Κρέμα θρέψης λαιμού (εξυπηρετούσε και ως foundation για επίσημες περιπτώσεις)

- Αμυγδαλέλαιο
- Λευκό κερί
- Σπερματσέτι
- Βενζοΐνη σε σκόνη
- Ρύζι θρυμματισμένο σε σκόνη
- Καθαρό καρμίνιο

Επίσης υπήρχαν και συνταγές κατάλληλες για την αντιμετώπιση ορισμένων δερματικών προβλημάτων όπως τα παρακάτω

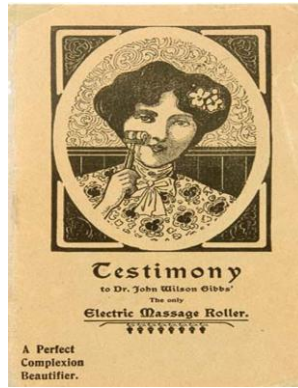

Εικόνα 1.8 ενυδατική κρέμα προσώπου 1910

Πηγή: <https://vintagedancer.com/victorian/victorian-makeup-beauty-guide/>

Μαύρα στίγματα:

Πλύσιμο του προσώπου με ζεστό νερό και απολέπιση με βούρτσα , αφού στεγνώσει το πρόσωπο ,τοποθετείται τοπικά, κατά τη διάρκεια της νύχτας, μιας αλοιφή, 2 φορές τη βδομάδα. Μια πρώιμη μορφή απολέπισης με οξέα άρχισε να χρησιμοποιείται επίσης τον καιρό αυτό, που ήταν ένας συνδυασμός οξέων και ηλεκτρικών ρευμάτων που εφαρμόζονταν στο δέρμα. Χρησιμοποιούσαν επίσης βελόνα για να εισάγουν παραφίνη στην περιοχή των ματιών και στα μάγουλα, που όμως δεν πετύχαινε πάντοτε. Μια τέτοια εμφάνιση επεδίωκαν οι οικοδέσποινες της τότε υψηλής κοινωνίας. (Mixer, 1910)

Εικόνα 1.9 μέθοδος απολέπισης δέρματος 1910

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/05/Edwardian-Beauty-1908-Face-Massager..jpg>

Πολλές γυναίκες προκειμένου να μειώσουν την λιπαρότητα του προσώπου τοποθετούσαν μια σκάφη με νερό πάνω από μια θερμή πηγή και αφού το νερό έβραζε, έβαζαν στο πρόσωπο μια ψυχρή κρέμα και έγερναν το σώμα τους έτσι ώστε το πρόσωπο να βρίσκονταν πάνω από τη σκάφη. Τοποθετούσαν στο κεφάλι τους μία πετσέτα για να κατευθύνονται οι υδρατμοί κατευθείαν στο πρόσωπο και όταν ξεκινούσε η εφίδρωση και μαζί με ιδρώτα εκκρίνονταν και λιπαρότητα, το πρόσωπο σκουπίζονταν με ένα λινό ύφασμα. Η διαδικασία επαναλαμβάνονταν μέχρι να μην υπάρχουν ίχνη λιπαρότητας και διαρκούσε 15-20 λεπτά. Ξεπλένονταν με κρύο νερό και όταν επανέρχονταν η φυσιολογική θερμοκρασία του, τοποθετούσαν μια λοσιόν που επέφερε σύσφιξη.

Αντηλιακή προστασία: Οι γυναίκες με ανοιχτόχρωμο και καθαρό δέρμα προετοίμαζαν το δέρμα τους πριν την έκθεση στον ήλιο φορώντας μια ψυχρή κρέμα και σφραγίζοντας την με αρκετή πούδρα.

Αντιρυτιδική ρουτίνα: Οι ρυτίδες, μια διαχρονική, όπως φαίνεται, γυναικεία ανησυχία, απασχολούσαν σοβαρά και τις Εδουαρδιανές γυναίκες. Πιστεύουν πως τις προκαλεί η ξηρότητα από την έλλειψη ελαίου στην επιδερμίδα και για να τις καταπολεμήσουν, χρησιμοποιούν κρέμες προσώπου με βούτυρο κακάο, αμυγδαλέλαιο, λανολίνη και γλυκερίνη. Συγχρόνως, ακολουθούν δίαιτες πλούσιες σε λαχανικά, σαλάτες που συνοδεύονταν από άφθονο λάδι και έπιναν πολύ νερό και γάλα.

Τέλος, πέρα από τις διαδικασίες που αναφέρθηκαν παραπάνω για τον καθαρισμό του προσώπου, οι γυναίκες της εποχής έφτιαχναν μόνες τους κάποια καθαριστικά για το πρόσωπο και τα μάτια τα οποία προσέφεραν καθαρισμό από ρύπους και σμήγμα καθώς και ελαφριά λεύκανση της περιοχής. Συστατικά που συμπεριλάμβαναν τα καθαριστικά προϊόντα τους ήταν το ροδέλαιο τριαντάφυλλου και ο χυμός λεμονιού. Αυτά σε συνδυασμό με μια μικρή ποσότητα νερού συνιστούσαν μια εύκολη λύση. Για την περιοχή των ματιών, αντί να γίνεται ο καθαρισμός αποκλειστικά με νερό, έβαζαν μια ποσότητα βορικού οξέως διαλυμένο σε μια μικρή ποσότητα νερού και με αυτό τον τρόπο ενισχύονταν οι καθαριστικές ιδιότητες, δίνοντας μια ειδική μεταχείριση σε αυτά. Παρόμοιες ιδιότητες είχε και ο χυμός αγγουριού ο οποίος αραιώνονταν με νερό. Με τα διαλειμματα αυτά βρέχονται βαμβάκια, τα οποία τοποθετούνται στην περιοχή των ματιών. (Mixer, 1910)

Εικόνα 1.10 χειρισμοί μάλαξης στην περιοχή των ματιών 1910

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/10/1910-Seven-Secret-Edwardian-Beauty-Hints-eye-massage.jpg>

Έδιναν τόση βάση στην εμφάνιση της επιδερμίδας που γράφτηκαν βιβλία με συμβουλές προσωπικής φροντίδας και υγιεινής, όπως το «Health and Beauty Hints» γραμμένο το 1910 από την Margaret Mixer. Στο βιβλίο αυτό η συγγραφέας μοιράζεται με τις αναγνώστριες, συμβουλές διατροφής, καλλυντικής περιποίησης, μακιγιάζ αλλά και τεχνικές μασάζ (τρίγνιμο όπως το αποκαλεί), για τη διατήρηση της σφριγηλότητας και της νεανικότητας του προσώπου και του λαιμού. Ορισμένες από τις συμβουλές που αφορούν την περιποίηση της επιδερμίδας είναι οι εξής:

«Να θυμάστε πάντα ότι με την ηλικία το δέρμα έχει την τάση να βαραίνει προς τα κάτω. Αυτό σημαίνει ότι μετά τα 25 θα πρέπει να αφιερώνετε πρωί και βράδυ από 10 λεπτά για να τρίβετε με έντονες ανοδικές κινήσεις, το λαιμό μέχρι το πιγούνι και τα μάγουλα, για να παραμείνετε νέες και να μην χαλαρώσει το πρόσωπό σας».

«Για να φύγει το λίπος από το διπλοσάγωνα, θα πρέπει τρίβετε με δύναμη το δέρμα κάθε πρωί».

«Κάθε βράδυ απλώνετε στο πρόσωπο ένα μείγμα αμυγδαλέλαιου, λιωμένου λευκού κεριού, λανολίνης, αμαμηλίδας, νερού αφοξυλιάς και σπαρματσέτου (κερί από λίπος φάλαινας).

«Το περπάτημα στη βροχή για όσες δεν κρυολογούν εύκολα, είναι ένα εξαιρετικό τονωτικό για το δέρμα» (Mixer, 1910)

1.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

Καθώς το μακιγιάζ ήταν μία υπόθεση ταμπού μέχρι και τα τέλη του αιώνα, η ποικιλία των καλλυντικών σκευασμάτων ήταν περιορισμένη σε μικρά δοχεία ρουζ για μάγουλα, μάτια και χείλη, καθώς και χαρτί. Οι πιο τολμηρές γυναίκες θα συνδύαζαν βαφές από καλλυντικά παρασκευάσματα που δημιουργούνταν σε επιλεγμένα φαρμακεία. Το Εδουαρδιανό μακιγιάζ ήταν μια υπόθεση DIY (do it yourself-καν' το μόνος σου) και ο στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένα αποτέλεσμα νεανικής ομορφιάς χωρίς κανείς να γνωρίζει ότι έγινε χρήση μακιγιάζ ή οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας που θα παρέκκλινε από το επίπεδο της φυσικότητας. προς το τέλος της δεκαετίας η ομορφιά ξεκίνησε να παίρνει εμπορική διάσταση, αν και ακόμα οι γυναίκες επισκέπτονταν κρυφά τα καταστήματα καλλυντικών και τα ινστιτούτα ομορφιάς, (κατά κυριολεξία από την πίσω πόρτα).

Το πρώτο κατάστημα Selfridges άνοιξε το 1909 στην Oxford Street του Λονδίνου. Η μπροστινή πλευρά του κτιρίου αποτελούνταν από πολλά παράθυρα τα οποία επέτρεπαν στο κοινό να παρατηρεί την πληθώρα προϊόντων και να κάνει το περιεχόμενο πιο ελκυστικό. Στα Selfridges μπορούσε κανείς να βρει πολλά εξωτικά προϊόντα και για πρώτη φορά το τμήμα των γυναικείων καλλυντικών και αρωμάτων τοποθετήθηκε στο μπροστινό μέρος του καταστήματος. Επιπλέον ήταν το πρώτο κατάστημα που προσέφερε την δυνατότητα μεταφοράς των αγαθών στο χώρο όπου επιθυμούσαν οι πελάτες, γεγονός που εξυπηρετούσε όσες κυρίες δεν επιθυμούσαν να γίνει γνωστή η προσωπική χρήση των καλλυντικών σκευασμάτων. Τέλος Ο Gordon Selfridge, κυκλοφόρησε τους «πρώτους πάγκους καλλυντικών» το 1909. Οι γυναίκες, κατά συνέπεια, μπορούσαν ανοιχτά να πειραματιστούν με τα καλλυντικά προτού προβούν στην αγορά τους. Αυτό το απλό τέχνασμα marketing έγινε παγκόσμιο φαινόμενο και αυτό πυροδότησε την εποχή/γενιά των καλλυντικών.

Η Elizabeth Arden άνοιξε το πρώτο σαλόνι ομορφιάς, το λεγόμενο «Red Door» στην Fifth Avenue, Νέα Υόρκη.

Εικόνα 1.11 Beauty Salon «Red Door» της Elizabeth Arden

Πηγή: <https://innerallure.wordpress.com/2015/09/17/the-history-of-makeup-1910-1919/>

Οι πρώτες καινοτομίες που αναπτύχθηκαν στον κλάδο των καλλυντικών ξεκίνησαν με την κυκλοφορία στην αγορά της πρώτης συμπιεσμένης πούδρας (compact), που περιείχε καθρεφτάκι στη συσκευασία και σφουγγαράκι για την εφαρμογή. (McGlinchey, 2013)

Ακόμη, οι μεταλλικές θήκες για τα κραγιόν, μια ανακάλυψη του Maurice Levy, έγιναν πολύ δημοφιλείς.

Ο Tom Lyle Williams ήταν ο δημιουργός του γνωστού “μάσκαρα”, του οποίου έμπνευση αποτέλεσε η αδερφή του, ονόματι Mabel. Η μάρκα Maybelline παίρνει το όνομά της από

αυτήν. Προφανώς συνήθιζε να διαμορφώνει το δική της μάσκα χρησιμοποιώντας βαζελίνη και στάχτη ,που εντυπωσίασε τόσο πολύ τον αδερφό της ώστε να δημιουργήσει την πρώτη εμπορικά διαθέσιμη έκδοση του στον κόσμο. (Hussain, 2017)

Εικόνα 1.12 Tom Lyle Williams

Πηγή: https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Lyle_Williams

Ο George Burchett χρησιμοποίησε το ταττού για αισθητικούς λόγους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Είχε τη δυνατότητα να σχεδιάζει ταττού με ροζ χρωστικές που προορίζονταν για τις παρειές, κόκκινα χείλη και σκούρα φρύδια. Ήταν επίσης ικανός να χρησιμοποιεί αυτή την εφεύρεση σε άνδρες που πολέμησαν στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο προσθέτοντας χρωστική σε κατεστραμμένα πρόσωπα και καλύπτοντας ουλές με χρώματα πιο ευχάριστα προς το μάτι.

Εικόνα 1.13 George Burchett

Πηγή : <https://www.cloakanddaggerlondon.co.uk/iconic-ink-reign-george-burchett/>

Η Helena Rubinstein γεννημένη στις 25/12, 1872, στην Πολωνία, αποτέλεσε εξαιρετική πρωτοπόρος και φιλάνθρωπος. Το 1902, δημιούργησε τη δική της επιχειρηματική καριέρα στην Αυστραλία, λανσάροντας μια κρέμα ομορφιάς που χρησιμοποιούσε η μητέρα της.

Σύντομα άνοιξε το δικό της σαλόνι ομορφιάς και επίσης κατασκεύαζε καλλυντικά. Μέγιστη προσπάθειά της ήταν να επεκτείνει τις επιχειρήσεις της παντού.

Εικόνα 1.14 Helena Rubinstein

Πηγή:<https://www.in.gr/2017/10/21/plus/features/elena-roypinstain-i-prwtoporos-tis-omorfias/>

Οι Pat :Ιδρυτής αυτού του brand ήταν ο Max Martin Gordon και η γυναίκα του Fannie Berezniak. Οι δυο τους ήταν απόφοιτοι Φαρμακευτικής του Northwestern University. Οι δυο τους αποφάσισαν να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση και να ασχοληθούν με την παρασκευή καλλυντικών και άλλων προϊόντων περιποίησης. Με την πάροδο των χρόνων η εταιρία κατασκεύασε μεγάλη ποικιλία καλλυντικών και προϊόντων περιποίησης προσώπου με την αρχική ονομασία Lucille Young και μετέπειτα ονομάστηκε ως Princess Pat. Τα πρώτα προϊόντα που κυκλοφόρησαν στην αγορά περιλάμβαναν κρέμες ενυδάτωσης προσώπου, κρέμες μασάζ, θεραπείες για τα μαύρα στίγματα, σπυράκια και εφελκίδες. Στην λίστα των καλλυντικών συμπεριλαμβάνονταν πούδρες προσώπου, ρουζ, προϊόντα μακιγιάζ ματιών.

Εικόνα 1.15 Fannie Berezniak

Πηγή: <http://gordonlabsinc.com/gordon-labs-celebrates-nationalcouplesday-honoring-founders-max-martin-and-fannie-gordon/>

Η Harriet Hubbard Ayer γεννημένη στις 27/6, 1849 στο Σικάγο ήταν γνωστή σοσιαλίστρια. Έγινε διάσημη για την πρώτη εταιρία καλλυντικών στις Ηνωμένες Πολιτείες . θεωρήθηκε ως η πιο καλοπληρωμένη γυναίκα στις ΗΠΑ για τα άρθρα που έγραφε σχετικά με την ομορφιά και την υγεία κατά κύριο λόγο. Σε ένα από τα επαγγελματικά ταξίδια της στην Ευρώπη, ανακάλυψε έναν χημικό στο Παρίσι, ο οποίος δημιουργούσε κρέμες και αρώματα. Τελικά «πήρε» από αυτόν τη φόρμουλα για μια κρέμα προσώπου, η οποία χρησιμοποιήθηκε από την διάσημη τότε Γαλλίδα Madame Recamier και δημιούργησε το δικό της προϊόν. Άλλα προϊόντα που συμπεριλαμβάνονταν στη λίστα της ήταν balms, αρώματα, χτένες, σαπούνια, που της επέφεραν εκατομμύρια δολάρια το χρόνο. Πολλά από τα έσοδά της τα

χρησιμοποίησε για τη δημιουργία εντυπωσιακών διαφημίσεων και αυτές επήλθε η μέγιστη επιτυχία στην καριέρα της. (Scheltgen, (χ.χ.)

Εικόνα 1.16 Harriet Hubbard Ayer

Πηγή: https://en.wikipedia.org/wiki/Harriet_Hubbard_Ayer

Ο Μαξ Φάκτορ γεννήθηκε στην Ρωσία και μετανάστευσε στην Αμερική το 1914, εγκαταστάθηκε στο Λος Άντζελες για να είναι πιο κοντά στην βιομηχανία του κινηματογράφου. Χάριν στις γνώσεις που διέθετε ο Μαξ Φάκτορ δούλεψε με αστέρες του Χόλιγουντ και δημιούργησε το δικό του καλλυντικό προϊόν για λαμπερές και ρεαλιστικές εμφανίσεις στην κινηματογραφική οθόνη. (Von B, 2017)

Εικόνα 1.17 Max Factor

Πηγή: <https://www.maxfactor.com/en-gb/our-brand/max-factor-story>

Ο Rimmel ξεκίνησε ως αρωματοποιός. Χρονολογείται το 1820, όταν ζητήθηκε από έναν περίφημο Γάλλο αρωματοποιό (αρωματοποιός της αυτοκράτειρας Τζοζεφίνας, συζήγου του Ναπολέοντα) να διευθύνει ένα αρωματοπωλείο στο Λονδίνο. Μέσα σε 14 χρόνια η κίνηση αυτή αποδείχθηκε τόσο επιτυχημένη που ο Hyacinthe Mars Rimmel και ο 14χρονος γιος του, Eugene, άνοιξαν το δικό τους αρωματοπωλείο ονόματι The House of Rimmel.

Ο Eugene έγινε πιο γνωστός για την δημιουργία της πρώτης μη τοξικής μάσκα, καθώς έως τότε φτιάχνονταν από υδράργυρο. Ώντας τόσο σίγουρος για την επιτυχία αυτής του της καινοτομίας, ο Ριμμελ άφηνε καταλόγους ακόμη και σε προγράμματα ταινιών.

Όταν ο Ρίμμελ «έφυγε» το 1887, οι 2 γιοι του ανέλαβαν να ολοκληρώσουν το όνειρο του πατέρα τους που δεν ήταν άλλο από το να κάνουν γνωστό το όνομά του παγκοσμίως. Το κατάφεραν παρασκευάζοντας προϊόντα βελτίωσης ματιών, ειδικά τις cutting edge mascaras. Έγιναν τόσο διάσημες που σε πολλές χώρες το όνομα Ρίμμελ μεταφράζονταν σε μάσκαρα. (The Editors of Encyclopaedia Britannica, ([χ.χ.]

Εικόνα 1.18 Eugene Rimmel

Πηγή: https://en.wikipedia.org/wiki/Eugène_Rimmel

Ο όμιλος Coty αποτελεί μια γαλλική εταιρία καλλυντικών με ιδρυτή της, ένα αμερικάνικο γκρουπ Coty Inc. Το 1870, η Βουρζοίς παρασκεύασε τα πρώτα τους κραγιόν, τα λεγόμενα “Raisins pour les Levres”. Ήταν φτιαγμένα από χρωστικές προερχόμενες από σταφύλια και κερι μέλισσας. Αυτά πιάζονταν μέσα σε μακριά, στερεά στικς και τυλίγονταν με χαρτόνι, που μπορούσε να μεταφερθεί από οποιαδήποτε κυρία και αργότερα αναβαθμίστηκαν σε φυσικές αποχρώσεις του ροζ και του κόκκινου. Αυτά τα κραγιόν, τελικά, τοποθετούνταν σε μεταλλικούς σωλήνες με ένα μικρό πιεζόμενο κουμπί, που αποκάλυπτε το κραγιόν όταν χρειάζονταν. Το 1881, ήρθε στο προσκήνιο το νέο τους ρουζ σε μορφή πεπιεσμένης πούδρας σε ένα χάρτινο pot, διακοσμημένο με ένα ρομαντικό λουλουδάτο μοτίβο. Η Shiseido είναι από τις παλαιότερες και μεγαλύτερες εταιρίες καλλυντικών στον κόσμο και ιδρύθηκε το 1872 από τον Yushin Fukuhara. Η γρήγορη επιτυχία του συνεπάγονταν τη δημιουργία ενός πολυτελούς πελατολογίου της υψηλής τάξης χάριν του οποίου εξαπλώθηκε η φήμη και η δημοτικότητα του. Τα επόμενα 20 χρόνια, η Shiseido αναβαθμίστηκε από εταιρία φαρμακευτικών προϊόντων σε εταιρία καλλυντικών προϊόντων με διάσημη ακόμη και σήμερα την λοσιόν προσώπου Eudermine. Ένα ακόμη προϊόν που γνώρισε μεγάλη επιτυχία ήταν η λευκή πούδρα προσώπου.

Εικόνα 1.19 Yushin Fukuhara

Πηγή: https://en.wikipedia.org/wiki/Arinobu_Fukuhara

Η Pond είναι ένας αμερικάνικος όμιλος προϊόντων ομορφιάς και περιποίησης, με ιδρυτές της την οικογενειακή επιχείρηση πολυεθνικής ένωσης Unilever. Η πρώτη τους κρέμα παρασκευάστηκε στις ΗΠΑ σαν φάρμακο από τον επιστήμονα Theron T. Pond το 1846. ο

ίδιος εξήγαγε ένα επουλωτικό τσάι από αμαμέλιδα, με το οποίο ανακάλυψε πως μπορούσε να επουλώσει μικρά κοψίματα. Αργότερα το προϊόν αυτό έγινε γνωστό και ως «Εκχύλισμα του Pond». Μέχρι το 1910 η διαφήμιση γινόταν κάτω από το όνομα «Pond's Healing» . μέχρι τον 20ο αιώνα, η κύρια στρατηγική της εταιρίας ήταν στραμμένη στην πώληση καλλυντικών προϊόντων, κι έτσι η «Pond's Vanishing Cream» και η «Pond's Cold Cream» παρασκευάστηκαν, σηματοδοτώντας την είσοδο των προϊόντων του Pond στη βιομηχανία της φροντίδας προσώπου. (Jones, (χ.χ.)

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

2.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η δεκαετία του 1920 απαρτίζεται από μία σειρά κομβικών γεγονότων ιδιαίτερης βαρύτητας για την ανθρωπότητα, που επέφεραν ριζικές αλλαγές στο κοινωνικοπολιτικό και ηθικό πλαίσιο της εποχής. Βασικός σταθμός της δεκαετίας ήταν ο 1ος παγκόσμιος ή αλλιώς γνωστός ως μεγάλος πόλεμος του οποίου η έναρξη σηματοδοτούσε μία περίοδο έντονης εξέλιξης. Ορόσημο αποτέλεσε η συμβολή των γυναικών στην πολεμική προσπάθεια που βοήθησε την ανάδειξη της γυναικείας δυναμικότητας και κατ' επέκταση στην εξάλειψη της έως τότε υπάρχουσας ιδεολογίας περί κατωτερότητας του γυναικείου φύλου. Η γυναίκα διεκδίκησε δικαίωμα ψήφου, χειραφετήθηκε και απελευθερώθηκε σεξουαλικά. Στην εξελικτική αυτή διαδικασία δεν εξαιρείται ο χώρος της μόδας και της αισθητικής. Η πρόσφατα χειραφετημένη γυναίκα υιοθέτησε το γνωστό "garconne style", ζούσε έντονα, χόρευε Charleston, κάπνιζε, απέκτησε λεία κοντά μαλλιά, απλοποίησε το ντύσιμό της που πλέον δεν προέβαλλε τις καμπύλες της, απελευθέρωσε τα άκρα της με τη χρήση τιραντών, όλα αυτά συνοδεύει έντονου μακιγιάζ. (Ταραμπέκη,2008)

Η εποχή της τζαζ και ο εκσυγχρονισμός της κοινωνίας γέννησαν το επαναστατικό κορίτσι της εποχής, «Flappers». Οι Flappers ήταν μια γενιά γυναικών που έφερε επανάσταση τόσο στην μόδα, καθώς εισήγαγαν μία νέα μορφή θηλυκότητας, όσο και στο κοινωνικό κατεστημένο αλλά και στις αντιλήψεις που κυριαρχούσαν για τη γυναίκα. Η λέξη flapper είναι ιδιοματισμός και περιγράφει μία πολύ νεαρή γυναίκα, τόσο νέα, που την παρομοιάζαν με πουλί που μαθαίνει να χρησιμοποιεί τα φτερά του. Ο όρος προήλθε από τα ρούχα της εποχής. Οι γυναικείες καμπύλες υποβιβάστηκαν, τα υφάσματα ήταν φαρδιά, η μέση των ρούχων κατέβηκε στους γοφούς για να μην τονίζεται ενώ τα εσώρουχα δεν ενίσχυαν μπούστο. Οι Flappers δέχθηκαν έντονη κριτική από την συντηρητική κοινωνία της εποχής και χαρακτηρίστηκαν ως γυναίκες "ελαφρών ηθών". Έγιναν σύμβολα μιας ταραχόδους δεκαετίας με δραματικές αλλαγές σε κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο, στον απόηχο του Α' παγκοσμίου Πολέμου. (Muhammad, 2020)

2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Η βιομηχανία του κινηματογράφου δεν είχε αναπτυχθεί ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1920, όμως οι ταινίες ήταν αρκετά δημοφιλείς. Βασικό χαρακτηριστικό των ηθοποιών εκείνης της περιόδου αποτελούσε το αγνό πρόσωπο που έφερε ελάχιστο μακιγιάζ. Λευκό δέρμα, μικρά χείλη, ελαφρώς βαμμένα μάτια με άφθονες βλεφαρίδες και μακριά σπαστά μαλλιά δημιουργούσαν μια αγγελική μορφή ιδιαίτερος αποδεκτή από το ευρύ κοινό. Οι ηθοποιοί Lillian Gish και Mary Pickford ήταν γνωστές για αυτή τους την εμφάνιση. Περίπου το 2ο μισό της δεκαετίας τα πρότυπα άλλαξαν. 'Αν και ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος έμελλε να περιορίσει την ελεύθερη διακίνηση των ταινιών από χώρα σε χώρα, το Χόλιγουντ ξεχώρισε ως η κυρίαρχη βιομηχανική δύναμη στην παγκόσμια κινηματογραφική παραγωγή. Πλέον ένας άλλος τύπος γυναίκας, που απείχε παρασάγγας από το "αγγελικό πρότυπο", έγινε γνωστός με την ονομασία vamp. Η έκφραση vamp χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει μια μοιραία γυναίκα, λαμπερή και εξωτική με έντονα χαρακτηριστικά, σκούρα ρούχα και μαλλιά και τονισμένα χείλη και μάτια. Στις ταινίες παρουσιάζοταν σαν μια σκληρή γυναίκα που αποπλανούσε τους άνδρες. Οι πιο διάσημες vamps της μεγάλης οθόνης ήταν οι Pola Negri, Nita Naldi και Theda Bara.

Στον κινηματογράφο όμως, προέκυψε προβληματισμός ως προς την απόδοση συναισθημάτων από τους ηθοποιούς καθώς δεν ήταν ακόμα δυνατή η λεκτική υποστήριξη. Η αποτύπωση συναισθημάτων ευημερίας και χαράς ήταν εύκολη, εν αντιθέσει με τα συναισθήματα θλίψης και μελαγχολίας. Έτσι, στην δεκαετία αυτή, χάρη των κινηματογραφικών αναγκών του Hollywood, εμφανίζεται για πρώτη φορά η πολύ αγαπημένη τεχνική για τις περισσότερες γυναίκες ακόμη μέχρι και σήμερα, του smokey eyes. Η πρωταρχική λοιπόν χρησιμότητα της τεχνικής αυτής ήταν η αποτύπωση της θλίψης στα πρόσωπα των ηθοποιών, κάνοντας τα μάτια να φαίνονται καθοδικά. Μέσα λοιπόν από τα αστέρια του Hollywood, η τεχνική αυτή έγινε γνωστή και αγαπήθηκε από το ευρύ κοινό ως πρότυπο εμφάνισης, κάνοντας τα smokey eyes μόδα όσον αφορά το μακιγιάζ. (Factor, 1945)

2.3 ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Το Ρωσικό Μπαλέτο ήταν αυτό που έφερε την πραγματική επανάσταση στη χρήση του χρώματος. Το μπαλέτο ξεκίνησε τις εμφανίσεις του στο Παρίσι το 1910 και εξέφραζε τον πολιτισμό και την επιδεικτικότητα του Ρωσικού λαού ενώ οι πιο γνωστοί ζωγράφοι της εποχής ήταν υπεύθυνοι για τα σκηνικά και την ενδυμασία. Η επίδραση που είχε στην μόδα είναι αδύνατο να υπολογιστεί. Τα λαμπερά χρώματα ήταν ανεπίτρεπτα για περισσότερο από έναν αιώνα, η επικρατούσα κατάσταση όμως σύντομα θα άλλαζε. Επιμηκυσμένα μάτια με ανηφορική κλίση στις γωνίες που ακολουθούσε τη γραμμή των φρυδιών, έντονα περιγεγραμμένα ξεχώριζαν μέσα από μια θαμπή χλωμάδα. Οι βλεφαρίδες ήταν διακοσμημένες με χάντρες και το περίγραμμα των χειλιών ήταν σε μαύρο χρώμα με υπερβολή στο μέγεθος. Το χρώμα τους ήταν βαθύ κόκκινο με προσθήκη βαζελίνης για λάμψη. Έτσι αμέσως δημιουργήθηκε η ανάγκη για έντονα και λαμπερά χρώματα. Η τάση για τη δημιουργία έντονου μακιγιάζ ενισχύθηκε από τις εικόνες που παρουσίασε το περιοδικό Vogue με γυναίκες από την Τουρκία που χρησιμοποιούσαν χέννα για το περίγραμμα των ματιών, τεχνική που τα έκανε να δείχνουν μεγαλύτερα. Έτσι τα μεγάλα μαύρα μάτια έγινε συνήθεια σχεδόν για όλες τις γυναίκες της εποχής. (cosmetics and skin, χ,χ)

2.4 ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

Τα περισσότερα μακιγιάζ στις αρχές δεκαετίας του 1920 περιορίστηκαν σε μερικές αποχρώσεις που ήταν παράταιρες σε σχέση με τον φυσικό τόνο του δέρματος. Μη έχοντας ποικιλία χρωμάτων, προϊόντων και χωρίς προηγούμενες γενιές γυναικών να διδάξουν έστω την βασική τεχνική τοποθέτησης μακιγιάζ, οι προσπάθειες των σύγχρονων γυναικών του '20 έμοιαζαν οτιδήποτε άλλο παρά "λαμπερές". Έτσι, καθώς το μακιγιάζ του 1920 εμφάνιζε μεγάλη δυσκολία λόγω της έντονης χρωματικής αντίθεσης προσώπου-ματιών-χειλιών, αναπτύχθηκε μία θεωρία από τον Max Factor, πρωτοπόρο και ιδρυτή της ομώνυμης εταιρίας καλλυντικών, που έδρασε σαν γνώμονας για την επίτευξη του "σωστού" μακιγιάζ. Η θεωρία της χρωματικής αρμονίας του Factor αποτελούνταν από ένα βασικό τρίπτυχο που αναλύεται παρακάτω. Πρώτον, το μακιγιάζ απαιτεί ότι κάθε χαρακτηριστικό που προσθέτει ομορφιά πρέπει να εξεταστεί ξεχωριστά και ως μέρος του αρμονικού συνόλου. Το πρόσωπο, τα μάτια, τα χείλη, ο λαιμός, τα χέρια, τα μαλλιά, το καθένα πρέπει να είναι καλλωπισμένο. Δεύτερον, το μακιγιάζ δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τρόπο τυχαίο, αλλά πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με ορισμένες καλά καθορισμένες αρχές της τέχνης και της επιστήμης των καλλυντικών. Τρίτον, όλα τα καλλυντικά που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι απόλυτα αρμονικά στο χρώμα με την επιδερμίδα, αλλιώς συγκρούονται, δημιουργώντας ένα αφύσικο, τραγικό αποτέλεσμα. (Basten, 2008) Δεδομένου του μεγάλου αριθμού πιθανών συνδυασμών χρωμάτων δέρματος, μαλλιών και ματιών, η διαδικασία επιλογής έγινε ευκολότερη

διαιρώντας τις αρμονικές χρωμάτων σε τέσσερις ευρείες ομάδες με βάση το χρώμα των μαλλιών – Blondes (ξανθιές), Brunettes(μελαχρινές), Redheads(κοκκινομάλλες) και Brownettes (κατηγορία που εφευρέθηκε από τον ίδιο τον Max Factor) - με περιστασιακές αναφορές σε έναν πέμπτο τύπο, Titian (κοκκινόξανθες).

Εικόνα 2.1 Το Make-up της κοινωνίας με τους τέσσερις τύπους αρμονίας χρώματος, Blondes, Brunettes, Redheads και Brownettes

Πηγή: <https://www.cosmeticsandskin.com/companies/max-factor.php>

2.5 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Η εποχή του Τιτανικού ή αλλιώς του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου (1910-1919), ήταν μια εποχή που σημείωσε ποικιλία κοινωνικών αλλαγών, που είχαν αντίκτυπο τόσο στον τομέα της μόδας όσο και στον τομέα της ομορφιάς, ειδικά στη βιομηχανία του μακιγιάζ προκάλεσε ένα σημαντικό σημείο καμπής. Η άνθιση και στον κινηματογραφικό τομέα, επηρέασε έντονα τα πρότυπα της εποχής, που αποτυπώνονται στα πρόσωπα ηθοποιών όπως η Bow, η Marion Davies, η Louise Brooks, η Greta Garbo και άλλες. Οι εταιρείες καλλυντικών γρήγορα διαπίστωσαν την γοητεία που ασκούσαν οι σταρ του κινηματογράφου στις γυναίκες και τις χρησιμοποίησαν για τις διαφημίσεις των προϊόντων τους.

2.5.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Στις αρχές της δεκαετίας ήταν διαδεδομένη η χρήση πούδρας σε χρώμα του ελεφαντόδοντου. Από τα μέσα όμως και μετά προτιμήθηκαν οι πιο φυσικοί τόνοι στις βάσεις και στις πούδρες συχνά έναν με δύο τόνους πιο ανοιχτοί από το φυσικό χρώμα. Επιπλέον, ακόμα, υποστηριζόταν η τάση για αλαβάστρινο, καθαρό δέρμα δίχως εφελκίδες και λοιπά σημάδια, ενώ προς το τέλος της δεκαετίας τονίζονταν ή δημιουργούνταν ελιές με μολύβι φρυδιών.

Το μακιγιάζ της επιδερμίδας την δεκαετία του 1920 ξεκινούσε με το άπλωμα κρύας κρέμας σε πρόσωπο και λαιμό. Στην συνέχεια γινόταν χρήση αρκετών στρωμάτων πούδρας ώστε να επιτύχουν την επιθυμητή κάλυψη και το matte φινίρισμα. Κατά τη διάρκεια του 1920, καθώς το μακιγιάζ δεν ήταν απλώς αποδεκτό αλλά απαραίτητο, αναμενόμενη ήταν και η δημιουργία χρωματικής ποικιλίας. Συγκεκριμένα έσπασε η μονοτονία του λευκού στις πούδρες προσθέτοντας και άλλες αποχρώσεις όπως την Natural, Flesh και Rachel / Brunette. (Chilson, 1934)

Εκτός από τις αλλαγές στις αποχρώσεις της πούδρας, την εποχή αυτή υπήρξαν και σημαντικές πρωτοπορίες σε ό,τι αφορά την συσκευασία της. Οι σύγχρονες χειραφετημένες γυναίκες έκαναν την είσοδό τους στην αγορά εργασίας και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την μεταφορά της ρουτίνας τους εκτός σπιτιού. Έτσι τα προϊόντα μακιγιάζ καλούνταν να εξυπηρετήσουν τους έντονους ρυθμούς ζωής, χωρίς να δημιουργούν πρόβλημα στην καθημερινότητά τους. Αρχικά, η πούδρα, που ήταν σε κατάσταση "loose" δηλαδή "ελεύθερης μορφής", τοποθετούνταν σε μεταξωτά πουγκιά, σε ταμπακέρες τσιγάρων, σε κουτιά χαπιών, σε συσκευασίες άλλων προϊόντων καθώς τα κουτιά του ήταν ογκώδη και καθόλου εύχρηστα. Έτσι, δημιουργήθηκε ένα νέο προϊόν (πρωτοπορία της Max Factor), εύχρηστο και ιδιαίτερα αποτελεσματικό, το λεγόμενο "Pan-cake makeup". Συγκεκριμένα αποτελούνταν από μία χρωματισμένη σκόνη, ενσωματωμένη σε μία κρέμα από σαπούνι, λανολίνη και νερό. Σύμφωνα με τον Basten, το όνομα "Pan-Cake" προήλθε από το γεγονός ότι το προϊόν ήταν ένα μακιγιάζ κέικ που πωλήθηκε σε ένα τηγάνι (Basten, 2008, σελ. 112) δηλαδή ήταν ένα παν (κατασκευασμένο) κέικ. Συγκεκριμένα αποτελούνταν από μία χρωματισμένη σκόνη, ενσωματωμένη σε μία κρέμα από σαπούνι, λανολίνη και νερό. Η εφαρμογή Pan-Cake απαιτούσε ένα υγρό εφαρμογέα, όπως ένα σφουγγάρι. Η υγρασία στο σφουγγάρι προκαλούσε ανασύσταση της υγρής μορφής του προϊόντος, το οποίο στη συνέχεια ξηραίνεται στο δέρμα και σχηματίζει ένα φιλμ υδατοαπωθητικής σκόνης. Γενικά, η τοποθέτηση του pan-cake μακιγιάζ ήταν μία δύσκολη υπόθεση που απαιτούσε ιδιαίτερη

δεξιοτεχνία. Συγκεκριμένα, με τη βοήθεια του νοτισμένου σφουγγαριού, έπαιρναν ποσότητα προϊόντος από τη συσκευασία και την άπλωναν σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη περιοχή του προσώπου, δείχνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις πτυχώσεις τις μύτης και στον λαιμό. Με την καθαρή μεριά του σφουγγαριού ή με την βοήθεια των δακτύλων γινόταν και με πολύ απαλές κινήσεις από το κέντρο του προσώπου προς τα έξω , γινόταν το άπλωμα του προϊόντος , εξασφαλίζοντας έτσι την ομοιομορφία. (Chilson, 1934)

Η εταιρεία Max Factor δεν συνιστούσε τη χρήση του Pan-Cake μεμονωμένα. Σε κανονικά ή ξηρά δέρματα επρόκειτο να εφαρμοστεί πάνω από το Invisible Make-Up Foundation, μια μορφή κρέμας που δημιουργήθηκε την ίδια περίοδο περίπου με το Pan-Cake. Αν και η ίδια η εταιρία παραγωγής του pan-cake δεν συνιστούσε την χρήση πούδρας, σε περίπτωση επιθυμίας ακόμη πιο matte αποτελέσματος γινόταν τελική προσθήκη μίας μικρής ποσότητας.

Το 1914 επίσης ο Max Factor δημιούργησε το πρώτο λιπαρό makeur κατάλληλο για κινηματογραφική χρήση.

Εικόνα 2.2 Κουτί πούδρας και καθρέπτης με συνοδό σφουγγαράκι

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1920s/makeup-starts-the-cosmetics-industry/>

2.5.2 ΡΟΥΖ

Στις αρχές της δεκαετίας του 1920 η συσκευασία του ρουζ ήταν αρκετά πολύπλοκη και μη εργονομική. Το 1912, επινοήθηκε η compact συσκευασία (συμπαγής), από τον οίκο Bourjois, αυξάνοντας έτσι την δημοτικότητά του ρουζ καθώς πλέον διευκολύνετε η μεταφορά του και κατ' επέκταση η χρήση του. Η πρωτοπόρος αυτή συσκευασία συνοδεύετε από έναν επαναστατικό τρόπο παραγωγής του προϊόντος. Συγκεκριμένα, πρόκειται για ένα μείγμα χρωματισμένης πούδρας με νερό , που τοποθετούνταν σε στρογγυλές φόρμες και εν συνεχεία ξηραίνόταν και κατέληγε στις συσκευασίες που προ αναφέρθηκαν. (Θωμοπούλου, 2014)

Εικόνα 2.3 Ρουζ σε χάρτινη συσκευασία με περιεχόμενο μέσω τοποθέτησης (pon-pon)

Πηγή: <https://www.worthpoint.com/worthopedia/vintage-1920s-flapper-deco-bourjois-18826282>

Το 1915 κυκλοφόρησαν συσκευασίες ρουζ με το χαρακτηριστικό, στρογγυλό σχήμα, που χρησιμοποιείται έως και σήμερα, με την απόχρωση του κουτιού να αντιστοιχεί με αυτή του περιεχόμενου προϊόντος, προς διευκόλυνση του καταναλωτή κατά την διάρκεια της επιλογής του. Αυτή την εποχή υπήρξαν πολλές επιλογές υφής στα ρουζ όπως η κρεμώδη, και η υγρή πέραν της compact. Το ρουζ τοποθετούνταν με κυκλικές κινήσεις με την βοήθεια δύο δακτύλων, στα μάλα , δίνοντας έτσι την αίσθηση ενός γεμάτου, στρογγυλού προσώπου. Ωστόσο, δεν επεκτεινόταν προς τη γραμμή των μαλλιών, αλλά αντ' αυτού, δημιουργούταν ένας ορατός κύκλος. Σε ό, τι αφορά τις αποχρώσεις του ρουζ, στις αρχές της δεκαετίας, καθώς δεν ήταν και ιδιαίτερα δημοφιλές καλλυντικό, κυκλοφόρησε σε τρεις αποχρώσεις, ανοιχτή - μεσαία και σκουρόχρωμη- ενώ τα χρώματα κυμαίνονταν στο ροζ και στο κόκκινο του βατόμουρου. Μετά το πέρας του 1ου παγκοσμίου πολέμου χρησιμοποιήθηκαν κυρίως πορτοκαλί τόνοι και υπήρξε πληθώρα αποχρώσεων. (Μακιγιάζ του 1920 (χ.χ))

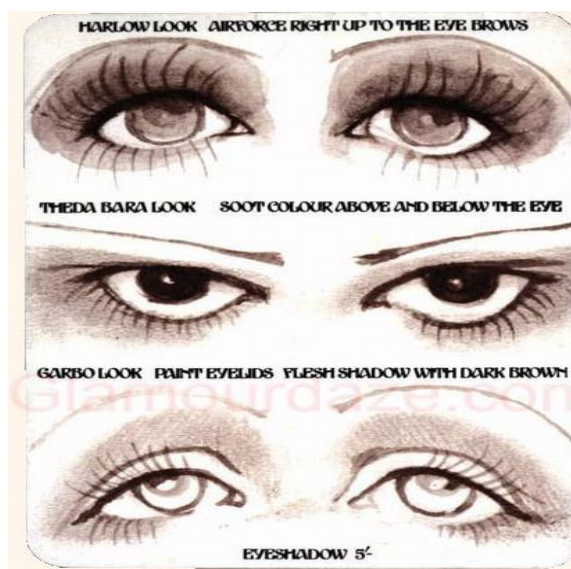
Εικόνα 2.4 Ρουζ του 1920, νέα συσκευασία με σύγχρονο σχεδιασμό

Πηγή: <https://skingurus.gr/saga/?id=98>

2.5.3 ΜΑΤΙΑ

Χαρακτηριστικό της περιόδου του 1920 υπήρξε το μακιγιάζ των ματιών, το οποίο διακρίνεται από ένταση και σκουρόχρωμες σκιάς, γεγονός πρωτοφανές και αντίθετο με τα ως τότε πρότυπα μακιγιάζ. Πριν τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο τα σκευάσματα πρώιμης σκιάς εμφανίζονταν υγρά, συμπαγή ή ελεύθερης μορφής, σε πάστες, κρέμες ή ακόμα και υπό την μορφή stick- μαστούνια (όμοια με τα κραγιόν της εποχής). Η τοποθέτηση των προαναφερόμενων μορφών σκιάς- εκτός από αυτή του stick- γινόταν με τη χρήση των δακτύλων. Οι stick σκιάς, από την άλλη, έφεραν τα πλεονεκτήματα των κραγιόν ως προς την ευκολία μεταφοράς και τοποθέτησης, δίχως να λεκιάσουν τα δάκτυλα. Εν αντιθέσει, όμως, με τα κραγιόν, η σύνθεση των stick σκιών ήταν πιο μαλακή, με αποτέλεσμα, υπό σχετικά μεγάλη πίεση να σπάνε. Έτσι, καθώς οι άλλες μορφές σκιάς εμφάνιζαν μειονεκτήματα, χρησιμοποιήθηκαν ευρέως και μετά τον Α΄ παγκόσμιο οι σκιάς σε πεπιεσμένη μορφή, που τοποθετούνταν σε ειδικά δισκία και η συσκευασία τους συνοδευόταν και από ειδικό πινελάκι που έφερε αφρώδες υλικό. Οι σκιάς αυτές εφαρμόζονταν στο βλέφαρο, δίχως να το ταλαιπωρούν, ενώ αναμειγνύονταν εύκολα. (Sherrow, 2001)

Η ανάγκη έκφρασης στον βουβό κινηματογράφο εξυπηρετούνταν από τη χρήση έντονων, σκούρων σκιών, τοποθετούμενες καθοδικά, για την απόδοση αρνητικών- μελαγχολικών συναισθημάτων. Καθώς οι ηθοποιοί ασκούσαν ιδιαίτερη επιρροή στις γυναίκες της εποχής, υιοθετήθηκε το γνωστό “ καπνισμένο μάτι” ή ευρέως γνωστό ως smokey eye. Η τάση αυτή για έντονο μακιγιάζ ενισχύθηκε από τις εικόνες που παρουσίασε το περιοδικό Vogue με γυναίκες από την Τουρκία που χρησιμοποίησαν χέννα για το περίγραμμα των ματιών, τεχνική που τα έκανε να δείχνουν μεγαλύτερα.

Εικόνα 2.5 Τα πιο διάσημα μακιγιάζ ματιών

Πηγή: <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1920s>

Υπήρχαν αρκετές τεχνικές για τη δημιουργία του smokey eye, κάποιες έκαναν χρήση ενός είδους eyeliner, που ήταν μείγμα αιθάλης, μολύβδου και λίπους χήνας, το επονομαζόμενο

Kohl, που τοποθετούνταν γύρω από το μάτι και έπειτα δεχόταν αλλοίωση προς τα έξω. Άλλη τακτική ήταν η εφαρμογή μολυβιού, που ήταν φτιαγμένο από κάρβουνο, στο άνω και κάτω βλέφαρο, σταδιακά σβησμένο με ντεγκραντάρισμα. Στη συνέχεια γινόταν τοποθέτηση σκιάς σε σκούρους τόνους του γκρι, μωβ, σε μουντό πράσινο ή ακόμη και μαύρο. (Cocks, 1927). Η εφαρμογή γινόταν με τα δάκτυλα, ελαφρώς αντίθετα από τη γραμμή των βλεφαρίδων ώστε να μην αφήνει κενά ανάμεσά τους. Συνήθως δεν γινόταν χρήση πληθώρας σκιών στο ίδιο μακιγιάζ. Η σκιά έφτανε μέχρι το τόξο του φρυδιού ενώ πάντα επιθυμητό ήταν το matte αποτέλεσμα, δίχως ίχνος γυαλάδας. Ένας οδηγός χρώματος της εποχής αναφέρει:

- Μπλε μάτια: Πράσινη ή μπλε σκιά ματιών, καφέ μάσκαρα και eyeliner.
- Πράσινα μάτια: Γκρι ή πράσινη σκιά ματιών, καφέ μάσκαρα και eyeliner.
- Καφέ μάτια: Σκιά ματιών καφέ ή δαμάσκηνο, μαύρη μάσκαρα και eyeliner.
- Μαύρα μάτια: Θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένα πολύ αγνό κόκκινο.

Τέλος είναι άξιο αναφοράς πως η τάση των σκούρων, έντονων ματιών αποτελούσε βραδινή ρουτίνα, ενώ τις πρωινές ώρες το μακιγιάζ ματιών απαρτιζόταν από τη πούδρα του προσώπου που τοποθετούνταν σε όλο το βλέφαρο και έπειτα τη χρήση λανολίνης ή ροζ σκιάς. (Θωμοπούλου, 2014)

Εικόνα 2.6 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ 1920

Πηγή: <https://www.news.gr/gynaika/mystika-omorfias/article/100017/mia-tash-apo-ta-20s.html>

2.5.4 ΧΕΙΛΗ

Το μακιγιάζ, όντας απαγορευμένο για μεγάλο χρονικό διάστημα από τη νομοθετική, θρησκευτική και κοινωνική εξουσία, κατέστη ικανό σύμβολο της γυναικείας επανάστασης. Έμβλημα της νίκης έναντι της πουριτανικής, ανδροκρατούμενης κοινωνίας ανακηρύχθηκε το κόκκινο κραγιόν, το οποίο έφεραν στα χείλη τους οι φεμινίστριες κατά τη διάρκεια του συλλαλητηρίου των σουφραζέτων στην Νέα Υόρκη το 1912. Έκτοτε έγινε αναπόσπαστο κομμάτι της γυναικείας καθημερινότητας της δεκαετίας του '20. (Καβατζικλής, 2018).

Μέχρι πριν τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, τα κραγιόν που κυκλοφορούσαν στο εμπόριο βρίσκονταν σε μικρά χάρτινα σωληνάκια ή ράβδους τυλιγμένες σε χαρτί και η χρωστική τους προέρχονταν από το καρμίνιο, ουσία προερχόμενη από τα κοχινοειδή σκαθάρια. Αργότερα, γνωστά ονόματα όπως η Max Factor, Helena Rubinstein, Elizabeth Arden και Coty ξεκίνησαν να παράγουν τα δικά τους κραγιόν ενσωματώνοντας τις δικές τους μυστικές συνταγές και χρώματα. Το 1915 η συσκευασία του κραγιόν υπέστη πρωτοποριακές αλλαγές, καθώς ο Maurice Levy, υπάλληλος της κατασκευαστικής εταιρίας Scovil, δημιούργησε τα πρώτα μοντέρνα σωληνάκια κραγιόν από μέταλλο, τα λεγόμενα sticks.

Χαρακτηριστικό της εποχής ήταν τόσο το σχήμα που δίδονταν στα χείλη, όσο και το χρώμα. Συγκεκριμένα, η γυναίκα του 1920 έδινε σχήμα καρδιάς στο άνω χείλος, με αυστηρές έντονες μυτερές γραμμές στο περίγραμμα ενώ δεν έβαφε τα χείλη σε όλο τους το μήκος, εστιάζοντας έτσι στο κέντρο, προσδίδοντάς τους μία νότα προκλητικότητας. Η Helena Rubinstein ήταν η πρώτη που δημιούργησε ένα ειδικό κραγιόν ονομαζόμενο "Cupid's Bow", του οποίου το σχήμα βοηθούσε στη σωστή εφαρμογή του. Πολλές φορές γινόταν χρήση ακόμα και stencils για να πετύχουν την τόσο αυστηρή εμφάνιση. Φυσικά, το χρώμα δε θα μπορούσε να είναι άλλο από το κόκκινο, που το συναντάμε σε πληθώρα αποχρώσεων, το οποίο εκτός από το δυναμισμό που αναδείκνυε ήταν ένα χρώμα που μπορούσε να ξεχωρίσει στον τότε ασπρόμαυρο κινηματογράφο. Η επιλογή της εκάστοτε απόχρωσης γινόταν σύμφωνα με τον τόνο του δέρματος. Οι σκούρες επιδερμίδες είθισται να φορούν σκούρο κεράσι ή βαθύ ρουμπινί κόκκινο χρώμα. Αντίθετα, κυρίες με ανοιχτόχρωμο δέρμα προτιμούσαν ένα λαμπερό κόκκινο κραγιόν. (Rubinstein, 1952)

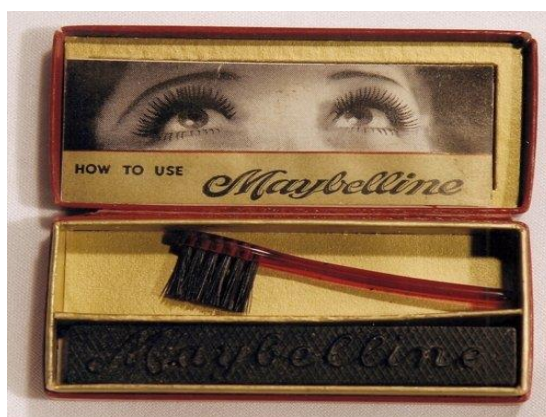
Εικόνα 2.7 stencil σχηματισμού χειλιών

Πηγή: <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1920s>

2.5.5 ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ

Τα φρύδια αυτή την εποχή προσαρμόστηκαν στην καθοδικότητα που προσδόθηκε στο βλέμμα, προς εξυπηρέτηση του κινηματογράφου. Πρώτη φορά παρατηρείται από τις γυναίκες να ξυρίζουν τα φρύδια τους ολικά, και να τα επανασηματίζουν πιο μακριά, σε αυστηρή, πολύ λεπτή γραμμή και ιδιαίτερη καμπυλότητα. Ο σχηματισμός τους γινόταν είτε με τη χρήση μολυβιού, είτε eyeliner. Το μολύβι έγινε πολύ δημοφιλές στη δεκαετία του 1920, εν μέρει επειδή ήταν τεχνολογικά ανώτερο σε σχέση με τεχνολογίες του παρελθόντος, λόγω ενός νέου συστατικού, του υδρογονωμένου βαμβακέλαιου.

Οι βλεφαρίδες υπήρξαν ένα εξίσου εστιακό σημείο του προσώπου του 1920. Τονίζονταν αρκετά με σκοπό να ολοκληρωθεί το έντονο αποτέλεσμα στα μάτια. Η μάσκαρα ήταν από τότε ακόμα το προϊόν στο οποίο στηριζόταν εξ ολοκλήρου η περιποίηση και ανάδειξη των βλεφαρίδων. Η μάσκαρα βρισκόταν ακόμα στα στάδια ανάπτυξης, με κορυφαία εμπορική επιλογή αυτή του cake. Η μάσκαρα- cake αποτελούνταν από σάπωνα και μαύρη χρωστική. Η Maybelline ήταν η εταιρία που έθεσε την μάσκαρα -cake σε κυκλοφορία και πρόσθεσε στην συσκευασία της βοηθητικό βουρτσάκι. Η τοποθέτηση του προϊόντος γινόταν με τη βοήθεια νερού, συγκεκριμένα, οι γυναίκες έβρεχαν το βουρτσάκι και το βύθιζαν στο cake, παίρνοντας μία ποσότητα προϊόντος και την τοποθετούσαν με ανοδικές κινήσεις, ξεχωρίζοντας και χρωματίζοντας τις βλεφαρίδες τους. Δυστυχώς, το νερό δεν ήταν πάντα διαθέσιμο, πολλές γυναίκες χρησιμοποίησαν σάλιο αντ' αυτού, δίνοντας σε αυτό το καλλυντικό το αμφίβολο όνομα του «black spit». Επίσης στην κυκλοφορία αυτή την περίοδο εισήχθη και το πρώτο ψαλίδι βλεφαρίδων, που παρά την ακριβή τιμή του και τον δύσκολο χειρισμό του, εκτοξεύθηκε η δημοτικότητά του πολύ γρήγορα. (Σαββίδου, χ.χ)

Εικόνα 2.8 Μάσκαρα σε μορφή cake, 1η εμπορική κυκλοφορία της Maybelline. Πηγή:

<https://www.pinterest.co.uk/pin/330662797625402191>

2.6 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

2.6.1 ΜΑΣΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Οι μάσκες ομορφιάς το 1917 απείχαν παρασάγγας από τις σύγχρονες. Ήταν κατασκευασμένες από καουτσούκ και κρέας ζώων. Ονομάστηκαν «οι μάσκες του συζύγου», καθώς οι γυναίκες τις φορούσαν το βράδυ πριν τον ύπνο και μόνο ο σύζυγός τους είχε την «ευχαρίστηση» να απολαύσει το θέαμα. Η μάσκα της Ποππαίας ήταν ίσως η πιο δημοφιλής εκείνη την εποχή. Ήταν φτιαγμένη από σίκαλη βρασμένη με λάδι και είχε την υφή της οδοντόκρεμας. Οι γυναίκες την άπλωναν σε όλο το πρόσωπο το βράδυ, και το πρωί την αφαιρούσαν με γάλα.

2.6.2 ΜΑΣΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΕ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ

Τα ινστιτούτα αισθητικής άρχισαν να αποκτούν φήμη. Εντός αυτών γίνονταν ποικίλες διενέργειες ομορφιάς που υπόσχονταν νεότητα και λάμψη. Βασική υπηρεσία ήταν η μάσκες ομορφιάς. Μια από αυτές είναι οι μάσκες τύπου Χάνιπαλ Λέκτερ. Επρόκειτο για μάσκες φτιαγμένες από διάφορα υλικά και μίγματα, που εμποδίζαν την επαφή του αέρα με το δέρμα του προσώπου. Υποτίθεται ότι δρούσαν με διάφορους τρόπους όπως την διευκόλυνση της απορρόφησης ορισμένων χρήσιμων για το δέρμα συστατικών, την επιτάχυνση και βελτίωση της κυκλοφορίας των ενδοκρινών αδένων με ταυτόχρονη αποβολή των βλαβερών ουσιών. Θεωρούνταν «αρκετά αποτελεσματικές» για τον βαθύ καθαρισμό του δέρματος, εμποδίζοντας έτσι τα σπυράκια, τις ρυτίδες, το σμήγμα και όλα τα συνηθισμένα δερματικά εξανθήματα. Οι μάσκες τοποθετούταν είτε σε όλο το πρόσωπο είτε σε συγκεκριμένα σημεία στα οποία υπήρχε το πρόβλημα, όπως το πηγούνι, ο λαιμός, το μέτωπο ή τα μάγουλα. (Μηχανή του χρόνου,2021)

Εικόνα 2.9 Μάσκες ομορφιάς του 1920

Πηγή: <https://www.mixanitouxronou.gr/i-tromaktikes-maskes-omorfias>

2.7 ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΕΣ

2.7.1 ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΝΤΗΛΙΑΚΑ

Μία νέα ανακάλυψη στο επίπεδο της υγείας έδωσε το έναυσμα της σταδιακής άρσης της έως τότε προκατάληψης γύρω από το μαυρισμένο δέρμα. Συγκεκριμένα ,το 1903 ο γιατρός Niels Finzen κερδίζει βραβείο Νόμπελ για την «θεραπεία φωτός» που εφηύρε, η οποία χρησιμοποιεί την ηλιακή ακτινοβολία για να αντιμετωπίσει ασθένειες όπως η φυματίωση και ο ραχτισμός. Έτσι στις αρχές του 1920 πολλοί ήταν αυτοί που επέλεξαν να εκτεθούν στην ηλιακή ακτινοβολία, αν και ακόμα η λευκή επιδερμίδα θεωρούνταν εντός μόδας. Η Ελένη Ρούμπινσταϊν και η Ελίζαμπεθ Άρντεν συνεργάστηκαν με χημικούς για να φτιάξουν μερικά από τα πρώτα αντηλιακά, δεδομένου ότι το μαύρισμα κέρδιζε όλο και μεγαλύτερο έδαφος. (Rubinstein,1952)

2.7.2 ΜΟΝΙΜΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Η τέχνη της δερματοστιξίας ήταν αρκετά δημοφιλής αυστηρώς μεταξύ των ναυτικών έως και τις αρχές του 1920. Έκτοτε ο εξοπλισμός κατέστη πιο ασφαλής και άρχισε να γίνεται γνωστή σαν τέχνη ανάμεσα στις γυναίκες τις εποχής , υπό την μορφή του μόνιμου μακιγιάζ. Συγκεκριμένα επέλεξαν να μονιμοποιήσουν το ρουζ στο πρόσωπό τους, στα μάτια το eyeliner και να χρωματίσουν τα χείλη. Η ιδέα της δερματοστιξίας (τατουάζ) ως μόνιμο μακιγιάζ εισήχθη από τους βρετανούς καλλιτέχνες George Burchett και Sutherland MacDonald. (Rubinstein,1952)

2.7.3 ΚΡΑΓΙΟΝ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΧΡΩΜΑ

Η ιδέα του κραγιόν που αλλάζει χρώμα φαίνεται πολύ ενδιαφέρουσα και εξακολουθεί να είναι ακόμη και σήμερα. Τη δεκαετία του '20 λοιπόν , η Tangee δημιούργησε το εμπορικό στίγμα της με προϊόντα που άλλαζαν χρώμα. Το κραγιόν συγκεκριμένα ήταν σχεδιασμένο σε μανταρινί απόχρωση , όμως μετά την τοποθέτησή του στα χείλη άλλαζε χρώμα και ερχόταν κοντά στο φυσικό, αλλά σαν ελαφριά σκιά. Τονίζετε ότι η απόχρωση που άφηνε ήταν ελαφρώς διαφορετική σε κάθε άτομο. Αυτό οφειλόταν στο εκάστοτε PH. Εκατό χρόνια αργότερα, το κραγιόν που αλλάζει χρώμα συνεχίζει να εκπλήσσει.

Εικόνα 2.10 Το μαγικό κραγιόν που αλλάζει χρώμα ανάλογα με το PH

Πηγή: <https://www.fashionfreaks.gr/the-roaring-twenties-to-makigiaz-ths-dekaetias-tou-20/>

2.8 ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 1920

2.8.1 ΛΕΥΚΑΝΤΙΚΑ

Κατά τη δεκαετία του 1920 πλήθος αφροαμερικάνων επιθυμούσε την λεύκανση του δέρματός τους. Έτσι έκαναν χρήση ορισμένων λευκαντικών προϊόντων τα οποία όμως περιείχαν καυστικά χημικά όπως υδροκινόνη και στοιχειακό υδράργυρο, που, εκ πρώτης, κατέστειλαν την παραγωγή της μελανίνης. Όμως τα προϊόντα αυτά μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα όπως δερματίτιδα, , σοβαρές νευροαναπτυξιακές επιπτώσεις, βλαβερές επιδράσεις στο καρδιαγγειακό, ανοσολογικό και αναπαραγωγικό σύστημα, ενώ ακόμα και σε μικρές ποσότητες μπορούσε να οδηγήσουν σε θάνατο. Άξιο αναφοράς είναι πως τοξικό υδράργυρο μεγάλης περιεκτικότητας συναντάμε ακόμα και σήμερα σε λευκαντικά και αντιγηραντικές κρέμες στις αφρικανικές χώρες.(!) (Bhandari, 2020)

2.8.2 ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Σημαντική ανακάλυψη υπήρξε το ράδιο, της οποίας τα εύσημα προσδίδονται στο ζεύγος Μαρία και Πιέρ Κιουρί. Ευρεία χρήση του ραδίου γίνεται κατά την διάρκεια των δεκαετιών '20 και '30, με αποτέλεσμα σχεδόν όλα τα προϊόντα ομορφιάς και προσωπικής φροντίδας της εποχής να περιέχουν ράδιο. Κοινός παρανομαστής σε όλες τις εμπορικές εφαρμογές του υπήρξε η πεποίθηση ότι οι ακτίνες του ραδίου είχαν ζωτική επίδραση στον ανθρώπινο οργανισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εταιρίας καλλυντικών που βάσισε την φήμη της στο ράδιο ήταν η Radior. Με έδρα την Αγγλία, το 1917 περίπου, ξεκίνησε την παραγωγή προϊόντων που περιείχαν ράδιο όπως ρουζ, ψυχρές κρέμες, πούδρες προσώπου, τονοτικές λοσιόν, σαπούνια για το πρόσωπο και πολλά ακόμη. Εκτός από τα προϊόντα που προορίζονταν για χρήση στο σπίτι, πολλά ινστιτούτα προσέφεραν υπηρεσίες που περιλάμβαναν φροντίδα με ράδιο, όπως η γνωστή ραδιενεργός λάσπη, με την πιο κοινή μορφή να είναι το Kemolite Radio-Active Beauty Plasma, που διαφημιζόταν ως ηφαιστειακή λάσπη από τα Καρπάθια Όρη. (Ρεντέτζι, 2007).

Εικόνα 2.11 Δύο γυναίκες που κάνουν θεραπεία με λάσπη Kemolite. (διαφήμιση)

Πηγή : <https://www.cosmeticsandskin.com/aba/glowing-complexion.php>

Γενικότερα , επικρατούσε η ιδέα ότι οι επιστήμονες είχαν ανακαλύψει το “ελιξίριο της νεότητας”. Με το πέρας του χρόνου έκαναν την εμφάνισή τους και οι πρώτες επιπτώσεις του “θαυματουργού” αυτού υλικού, με πιο ηχηρή αυτή του Eben Byers , ενός αμερικάνου κατασκευαστή , που επιθυμούσε να θεραπεύσει μία πληγή στο χέρι του και του χορηγήθηκε Radithor, ένα μείγμα που, υποτίθεται, προοριζόταν για θεραπεία πάσης φύσεως ασθένειας. Εν τέλει βρήκε τραγικό θάνατο από δηλητηρίαση. Ένα ακόμη ακραίο παράδειγμα ήταν τα γνωστά κορίτσια Radium . Ήταν γυναίκες εργάτες που υπέστησαν [δηλητηρίαση](#) από τη ζωγραφική των ρολογιών με [αυτοφωτιζόμενο](#) χρώμα. Για να δημιουργηθεί αυτή η ιδιαίτερη εμφάνιση στα ρολόγια γινόταν χρήση μπογιάς που περιείχε ράδιο. Ενώ οι υπεύθυνοι του εργοστασίου τις είχαν διαβεβαιώσει ότι είναι απολύτως ασφαλείς και τους υποδείκνυαν ταυτόχρονα να λεπταίνουν το πινέλο υγραίνοντάς το με το σάλιο τους, πολλές από τις γυναίκες άρχισαν να υποφέρουν από [αναιμία](#) , [κατάγματα οστών](#) και [νέκρωση](#) της γνάθου, μια κατάσταση γνωστή τώρα ως [σαγόνη ραδίου](#) . (Ραδιενεργά καλλυντικά (χ.χ))

2.8.3 ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

Τα parabens (συντηρητικά) χρησιμοποιήθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του '20 κατ' αρχήν για τη συντήρηση φαρμακευτικών σκευασμάτων και κατόπιν στα καλλυντικά και στα τρόφιμα. Τα συναντάμε έως και σήμερα με τα προθέματα ethyl-, methyl-, butyl-, benzyl-, poly-, propyl-. Είναι τοξίνες πολύ επικίνδυνες που προκαλούν αλλεργίες, εξανθήματα, ορμονικές διαταραχές και ενοχοποιείται για τη δημιουργία καρκίνου. (Βέγκος,, 2004)

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1930

3.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η δεκαετία αυτή υπέφερε από την γνωστή σε όλους «Παγκόσμια Οικονομική Ύφεση» («Great Depression») και την επερχόμενη οικονομική κρίση. Ωστόσο το διάστημα αυτό κυριάρχησε και το «Lipstick Effect». Το φαινόμενο αυτό αφορούσε τις γυναίκες της εποχής, οι οποίες παρά τις οικονομικές αντιξοότητες και την ύφεση που γνώρισε η βιομηχανία παραγωγής αγόραζαν σε μεγάλο βαθμό καλλυντικά γεμίζοντας τα boudoir τους με ψυχρές κρέμες, κρέμες ημέρας, ρουζ, κραγιόν, πούδρες σε διάφορες αποχρώσεις. Την τιμητική τους φυσικά είχαν και τα προϊόντα περιποίησης μαλλιών και νυχιών. Έτσι, ενώ πολλοί κλάδοι της οικονομίας κατέρρεαν, οι βιομηχανία των καλλυντικών άνθιζε. (The Harley Medical Group, 2020; Elliott , 2008)

Ακόμη και κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, που παρέλυε τον κόσμο, η βιομηχανία καλλυντικών δεν σταμάτησε να αναπτύσσεται. Μάλιστα, στις Ηνωμένες Πολιτείες, τα καλλυντικά συνέχιζαν να παρασκευάζονται κανονικά για όλη τη διάρκεια του και η κυβέρνηση έβλεπε την «κίνηση» αυτή σαν ηθικό αρωγό για τις πολυάσχολες γυναίκες που μάχονταν από τις δουλειές που άφησαν οι άντρες πίσω τους. Ενθαρρύνονταν να μακιγιάρονται όλη την ώρα για να κρύψουν την θλίψη τους και να προσελκύσουν τους άντρες.

Το 1930, το Hollywood απογειώνεται με τις «εικόνες που μιλούσαν» γνωστές ως «talking pictures» ή «talkies». Έτσι αποκαλούνταν οι ταινίες με ήχο, οι οποίες αντικατέστησαν τον βουβό κινηματογράφο. Μάλιστα, αποτελούσαν μεγάλη πρωτοπορία, γιατί σημαντικό ρόλο έπαιξαν τα χρώματα και ο λόγος, στοιχεία που έλειπαν τις προηγούμενες δεκαετίες. Συγκεκριμένα, η πρώτη ταινία που παρουσιάστηκε αρχικά ως talkie ονομάζονταν «The Jazz Singer» και προβλήθηκε τον Οκτώβριο του 1927. (the Guardian archive,2014; Komar 2017)

Η μόδα της δεκαετίας του 1930 είναι πολύ ενδιαφέρουσα και ποικίλη. Μετά το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, η κοινωνία μόλις αποχώρησε από όλες τις φρίκες που βίωσε, και οι άνθρωποι έσπευσαν να δεχθούν τις απολαύσεις που τους στερήθηκαν κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών. Στα χρόνια αυτά άρχισε μια μαζική λατρεία του τζαζ και Τσάρλεστον. Η γραμμή μεταξύ κοινωνικής κατάστασης και φύλου εξαφανίζονταν σταδιακά. Έτσι γεννήθηκε το στυλ unisex, το οποίο στη συνέχεια ονομάστηκε "la garconne". Οι γυναίκες μάθαιναν να οδηγούν αυτοκίνητα, να καπνίζουν επιδεικτικά πολύ, να κόβουν τα μαλλιά τους και να χρωματίζουν τα χείλη τους με λαμπερό κόκκινο κραγιόν.

Τη δεκαετία αυτή συνυπήρχε η εποχή της Τουλούζης Lautrec και της Εδουαρδιανής ομορφιάς, δηλαδή αριστοκρατική ωχρότητα από σκόνη ρυζιού και ροζ κραγιόν σε συνδυασμό με πυκνά εφαρμοσμένες σκιές. Αναφορικά, η εποχή της Τουλούζης Lautrec προήλθε από τον Henry Marie Raymond de Toulouse- Lautrec- Monfa, ζωγράφου εικονογράφου, σχεδιαστή, του οποίου τα έργα περιέγραφαν μια πολύχρωμη και θεατρική παριζιάνικη ζωή και περιλάμβαναν κομψές και προκλητικές εικόνες της τότε σύγχρονης και παρακμιακής ζωής.

Το λαμπερό μακιγιάζ έπαψε να είναι κάτι επαίσχυντο και οι γυναίκες ήταν σε θέση να αγοράζουν φανερά πλέον, καλλυντικά και όλα σχεδόν τα πολυκαταστήματα και τα

φαρμακεία είχαν τμήματα καλλυντικών. Χρήση makeur έκαναν ακόμη και οι αθλητές. (dedale.ru, 2019; Abrams,1968)

Οι έγχρωμες ταινίες όμως, ήταν αυτές που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση στην αγορά, καθώς οι γυναίκες μιμούνταν τις αποχρώσεις που χρησιμοποιούσαν οι Χολυγουντιανοί αστέρες. Τα περιοδικά ταινιών απεικόνιζαν το στυλ των διάσημων και τα περιοδικά μόδας περιείχαν τις πιο πρόσφατες τάσεις και συμβουλές. Σε αυτά απεικονίζονταν γυναίκες στη δουλειά με την αντίστοιχη ενδυμασία, αλλά κατάφερναν ακόμη να φαίνονται στυλάτες και θηλυκές. Επίσης, οι ηθοποιοί γνωστών ταινιών πρωταγωνίστησαν σε διαφημίσεις για προϊόντα ομορφιάς και μαλλιών, επειδή οι όμιλοι είχαν αντιληφθεί ότι οι διάσημες φυσιογνωμίες «πουλάνε».

Το πρότυπο ομορφιάς λοιπόν γι αυτή τη δεκαετία χαρακτηρίζονταν από αξιοσημείωτα λεπτότερα φρύδια, εξαιρετικά κόκκινα κραγιόν και τα χυμώδη χείλη γίνονται το απόλυτο όνειρο για όλες τις κυρίες. Οι οδηγοί μακιγιάζ περιγράφουν λεπτομερώς πώς να μεγεθύνουν οι γυναίκες τα χείλη τους με καλλυντικά, λέγοντας αυτολεξεί: σχεδιάστε ένα περίγραμμα με ένα ειδικό μολύβι έξω από το φυσικό περίγραμμα και χρωματίστε παχιά με κραγιόν. (Reddy,2019; McGlinchey ,2013)

3.1 1930s Nina Mae McKinney heavy eyeshadow

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1930s/1930s-makeup-guide/>

3.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

3.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Παρόλο που το 1920 η Coco Chanel κατέστησε το μαύρισμα της Riviera, status symbol, γνωστές ηθοποιοί του κινηματογράφου διατήρησαν το δέρμα τους απίστευτα χλωμό. Για να το πετύχουν αυτό, πούδρες σε λευκή ή ivory αποχρώσεις ή φτιαγμένες από ρύζι, τοποθετούνταν μετά την τοποθέτηση vanishing κρέμας. Έτσι, ιδανική εμφάνιση θεωρούνταν η πολύ ανοιχτή σύνθεση επιδερμίδας με ένα ντελικάτο ροζ υποτόνο, γνωστή και ως «Tea rose». Γενικά όμως, η λευκή και κέρινη επιδερμίδα ήταν γνωστή ως «Γαρδένια». Οι πούδρες που χρησιμοποιούνταν είχαν απόχρωση πλούσια ivory, απαλό μωβ ή με μια ελαφριά πράσινη χροιά. (1930s makeup guide, 2001; Palmer, 2018; Hernandez (χ.χ))

Οι Colour cards ή swatches, ήταν χρήσιμες κάρτες που βοηθούσαν τις κυρίες της εποχής να βλέπουν τί επιλογές ήταν κατάλληλες για την καθεμία. Κάποιες εταιρίες συγκέντρωσαν τα προϊόντα και τα χρώματά τους σε γκρούπς για να βοηθήσουν τις γυναίκες να αποφασίσουν τί αποχρώσεις ήταν ιδανικές για αυτές με βάσει το χρώμα των μαλλιών, τον υποτόνο και το χρώμα των ματιών. (H&MUA Team, 2020)

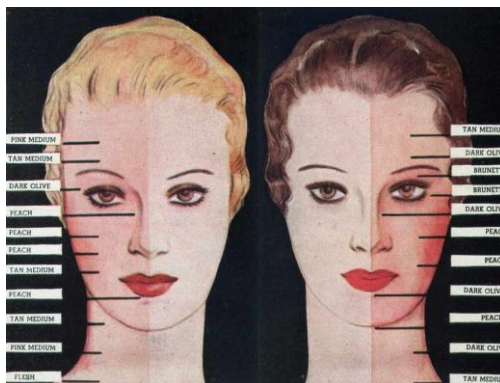

Εικόνα 3.2 Τρόπος τοποθέτησης Covermark στο πρόσωπο

Πηγή:<https://image.glamourdaze.com/2017/02/1930s-Covermark-Makeup-The-arrival-of-the-Concealer-4.jpg>

Μία ακόμη πρωτοπορία αποτελούσε το “Covermark”, ένα προϊόν κάλυψης φτιαγμένο από την Lydia O’Leary, η οποία έφερε και αυτή στο σώμα της ένα σημάδι γένεσης. Σχεδιάστηκε για την κάλυψη ψεγαδιών, φλεβών, σημαδιών γέννησης, καψίματα από ακτίνες, λευκοδερμία και οτιδήποτε άλλο ήταν απαραίτητο να καλυφθεί. Παρενθετικά, χρησιμοποιούνταν για βραδινές εμφανίσεις ή για την αποφυγή μαυρίσματος ή φακίδων. Μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε πρόσωπο και σώμα. Συγκεκριμένα, η Covermark συμβούλευε πως η απόχρωση που θα επιλέγονταν θα έπρεπε ταιριάζει με το χρώμα της περιοχής. Για παράδειγμα, αν το σημάδι εντοπιζόνταν στις παρειές, η απόχρωση θα έπρεπε να ταιριάζει με το αναποκοκκίνισμα της περιοχής. Αντίθετα αν βρίσκονταν στο μέτωπο, μια πιο ανοιχτή απόχρωση θα ήταν ιδανική. Τέλος, αν κάλυπτε σχεδόν όλο το πρόσωπο, τότε η απόχρωση που θα επιλέγονταν θα «ντεγκραντάρωνταν» με το χρώμα του λαιμού. Ένα ακόμη προϊόν της ίδιας εταιρίας ονομαζόταν Complexion cream. Η κρέμα αυτή έφερε πιο σκούρο χρώμα, λειτουργώντας διορθωτικά και επανέφερε το φυσικό χρώμα των παρειών, του πηγουνιού, της μύτης και της περιοχής κάτω από τα μάτια. Στα μέσα της δεκαετίας, η εταιρία αυτή είχε δημιουργήσει μια μεγάλη ποικιλία προϊόντων, που αποδείχθηκαν σωτήρια για πολλές γυναίκες αλλά και παιδιά. Αν κάποιο παιδί έφερε κάποιο σημάδι στο πρόσωπο πολλές

μαμάδες προτιμούσαν να καλύπτουν αυτό το σημάδι με το συγκεκριμένο προϊόν προκειμένου να μην νιώθουν τα παιδιά τους μειονεκτικά ή διαφορετικά από συνομηλίκους τους σε περίπτωση που ακούσουν ποτέ σχόλια τύπου «τι είναι αυτό στο πρόσωπο σου;» (Leary, 1932; Leary L ,1936; Glamourdaze, 2017)

Εικόνα 3.3 Αποχρώσεις Covermark

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2017/02/1930s-Covermark-Makeup-The-arrival-of-the-Concealer.jpg>

Ο Max Factor παρότρυνε μίξεις χρωμάτων για να πετύχει κάποιος τη σωστή απόχρωση του foundation ανάλογα με τον υποτόνο (κίτρινος, ροζ, λαδί, λευκός, μπέζ)

Η Eleanor Powell χρησιμοποιούσε δυο πούδρες με διαφορετικό τόνο για να δώσει στο δέρμα της μια ημιδιάφανη λάμψη. Πολύ πιθανόν να είχε αντιληφθεί πως το πρόσωπο φέρει σκιάσεις και σημεία που φωτίζονται περισσότερο από το φυσικό φως. Έτσι η ίδια τοποθετούσε πρώτα τη σκούρα και μετά την ανοιχτή πούδρα. Στη συνέχεια απομάκρυνε την περίσσεια με ένα πινέλο τρίχας καμήλας. (Beauty in the Modern Mode, ;Glamourdaze, 2017)

Η Marian Marsh σε μια συνέντευξη της ανέφερε πως αν όλες οι κινήσεις γίνονται ανοδικά τότε δεν χρειάζονταν τα διορθωτικά χειρουργεία. Χαρακτηριστικά έλεγε « Κάθε φορά που πλένεις το πρόσωπο σου κάντο με ανοδικές κινήσεις. Κάθε φορά που βάζεις κραγιόν ανέβασε τις γωνίες. Όταν βάζεις ρουζ, τοποθέτησε το προς τα πάνω.»

Καταλήγοντας, σε ένα μάθημα για αρχάριους σχετικά με τη σωστή τοποθέτηση προϊόντων compact, η Alice White συμβούλευε, η κίνηση που γίνεται για την τοποθέτηση τέτοιων προϊόντων να είναι ταμποναριστά και να μην τρίβεται το προϊόν στο πρόσωπο. (Photoplay, 1932)

3.2.2 ΡΟΥΖ

Το 1930 το ρουζ χρησιμοποιούνταν με φειδώ και όχι σε τόσο μεγάλη ένταση. Η επιθυμητή εμφάνιση στις παρειές έπρεπε να δίνει την εντύπωση υγιούς προσώπου. Οι υπερβολικά ροζ αποχρώσεις όμως δεν ήταν πλέον στη μόδα. (Palmer ,2018)

Εκείνο το διάστημα άρχισαν να χρησιμοποιούνται περισσότερο κρεμώδη ρουζ, τα οποία συχνά συνοδεύονταν από τη χρήση πούδρας. Συγκεκριμένα, βερικοκί αποχρώσεις προτιμούνταν για τις πρωινές ώρες και raspberry ή τριανταφυλλί για μια ελαφρώς πιο αναποκοκκινισμένη εμφάνιση. (Hernandez (χ.χ))

Μάλιστα, η Constance Bennett έλεγε χαρακτηριστικά: «πολλές φορές, δεν χρησιμοποιού καθόλου πούδρα, διατηρώντας την γυαλιστερή βάση μου, η οποία χαρίζει στο δέρμα μια αλαβάστρινη εμφάνιση.»

Η ιδέα των φωτοσκιάσεων δεν ακολουθούνταν από όλες τις κυρίες της εποχής.

Η Eleanor Powell στην καθημερινή ρουτίνα της έδινε λάμψη στις παρειές με το ρουζ αλλά συνδύαζε πάντα την απόχρωση του με αυτή του κραγιόν. Συγκεκριμένα τοποθετούσε ταμποναριστά το ρουζ, μετά το σέταρε με πούδρα και τέλος μαλάκωνε τις αυστηρές άκρες με τα δάχτυλά της.

Στο βιβλίο «The Art of Sewing and Dress Creation» υπάρχουν κάποια charts, τα οποία δείχνουν χρωματικές αρμονίες για κάθε τύπο δέρματος γυναίκας. Έτσι για μια μελαχινή γυναίκα με μαύρα η καστανά μαλλιά, καφέ ή μαύρα μάτια και λαδί υποτόνο τα χρώματα που ταίριαζαν στο μακιγιάζ ήταν πορτοκαλοκόκκινο ρουζ και σκούρο κόκκινο κραγιόν.

Εικόνα 3.4 Χρωματικός κύκλος για μελαχρινές

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2016/04/1930-Color-Wheel-for-your-type-The-Brunette.jpg>

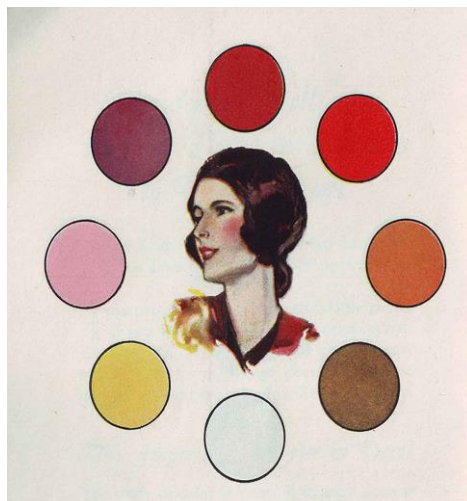
Για μια ξανθιά κυρία με ανοιχτά ή κεχριμπαρένια μαλλιά, γαλάζια μάτια και ανοιχτό ψυχρό υποτόνο ενδεικνύονταν η χρήση ανοιχτόχρωμης πούδρας με ροζ τόνο ή του χρώματος της λεβάντας, απαλό μωβ ρουζ και επίσης απαλές αποχρώσεις του κόκκινου ή του πορτοκαλί στα χείλη.

Εικόνα 3.5 Χρωματικός κύκλος για ξανθιές

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2016/04/1930-Color-Wheel-for-your-type-The-Blonde-haired-girl.jpg>

Για γυναίκες με πυρόξανθα μαλλιά, καστανά μάτια, ανοιχτό δέρμα με φακίδες πιθανόν, το μακιγιάζ τους περιλάμβανε nude πούδρα χρώματος καφέ-κίτρινου ή ροζ, κόκκινο- ροζ ρουζ και αντίστοιχης απόχρωσης το κραγιόν. (Glamourdaze,2016)

Εικόνα 3.6 Χρωματικός κύκλος για πυρόξανθες

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2016/04/1930-Color-Wheel-for-your-type-The-Auburn-haired-girl.jpg>

Επιπλέον, ο Max Factor έδινε ορισμένες συμβουλές για το πως πρέπει να γίνονται οι φωτοσκιάσεις για όποια γυναίκα επιθυμούσε. Χαρακτηριστικά ανέφερε πως το κόκκινο

μπορούσε να δημιουργήσει σκιάσεις αν τοποθετούνταν σε περιοχές του προσώπου που έπεφτε λιγότερο φως. Συνεπώς, αν χρησιμοποιούνταν κάτω από τα ζυγωματικά εξυπηρετούσε αυτόν τον σκοπό. Αντίθετα αν τα ζυγωματικά προεξείχαν πολύ, ήταν δυνατόν να αντισταθμιστεί αυτή η εμφάνιση τοποθετώντας μια ελάχιστη ποσότητα ρουζ εκεί που πέφτει το περισσότερο φως και εξέχουν τα ζυγωματικά. Οπότε η περιοχή θα σκιάζονταν και θα καμουφλάρονταν η ένταση.

Τέλος, συμβούλευε τις γυναίκες πως έπρεπε να βάζουν το ρουζ σωστά ανάλογα με τις ιδιομορφίες του προσώπου τους. Λόγου χάριν, αν ένα πρόσωπο ήταν στενό το ρουζ τοποθετούνταν εξωτερικά και όχι προς το κέντρο ή τη μύτη, έτσι ώστε να φαινόταν πιο φαρδύ.

Εικόνα 3.7 Τρόπος τοποθέτησης ρουζ για στενά πρόσωπα σύμφωνα με τον Max Factor

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2015/05/Max-Factors-School-of-Make-up-contouring-rouge-a-thin-face.jpg>

Εικόνα 3.8 Τρόπος τοποθέτησης ρουζ για φαρδύ πρόσωπο σύμφωνα με τον Max Factor

Πηγή : <https://image.glamourdaze.com/2015/05/Max-Factors-School-of-Make-up-contouring-rouge-a-round-face.jpg>

Στην αντίθετη περίπτωση το ρουζ τοποθετούνταν με κατεύθυνση προς το κέντρο για να ελαχιστοποιηθεί όσο ήταν εφικτό το φάρδος και να φαινόταν το πρόσωπο στενότερο. (Hollywood Magazine, 1934)

Για ένα μακρύ πρόσωπο η τοποθέτηση ρουζ γινόταν στο χαμηλότερο σημείο των παρειών και καταλάμβανε μεγαλύτερη επιφάνεια.

Τέλος, σε ένα στρογγυλό πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν κοντά στη μύτη και ψηλά στις παρειές, ακριβώς κάτω από τα μάτια. (Rubinstein, 1930)

3.2.3 ΜΑΤΙΑ

Τα βαριά σκούρα μάτια του 1920, βαμμένα με μια ουσία, που λέγονταν kohl, θεωρήθηκαν ξεπερασμένα το 1930 και στη μόδα ήρθαν πιο απαλές και διακριτικές εμφανίσεις.

Οι σκιές ματιών χάριζαν το επιθυμητό βάθος, εκφραστικότητα και μια αρμονία με το υπόλοιπο μακιγιάζ του πρόσωπο. Αποτελούσαν ένα καλλυντικό προϊόν που καμία σταρ του Hollywood δεν αποχωρίζονταν. Παρόλα αυτά, απέφευγαν την τοποθέτηση παχιάς στρώσης σε οποιοδήποτε προϊόν. (Palmer ,2018)

Η τοποθέτηση τους γίνονταν σε σχήμα αχλαδιού έτσι ώστε να φαίνονταν πιο στρογγυλά τα μάτια και η κατεύθυνση της κίνησης ήταν πάντοτε προς τον έξω κανθό για τη δημιουργία ψευδαίσθησης μεγαλύτερων ματιών. (Charles of the Ritz Mode,1932)

Τα χρώματα που χρησιμοποιούνταν ήταν συνήθως μπλε για γαλάζια μάτια, καφέ, βιολετί, γκρι, πράσινο για το καστανά, πράσινο ή μπλε για πράσινα και πράσινο ή γκρι για τα καστανά. Στα γκρι μάτια μπορούσε να χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε χρώμα.

Οι αστραφτερές (shimmer) ή κρεμώδεις σκιές ήρθαν στο προσκήνιο από πολλές εταιρίες όπως αυτή της Elizabeth Arden και της Max Factor. Οι εμφανίσεις που συνοδεύονταν από τα παραπάνω προϊόντα σε πιο σκούρες αποχρώσεις, δημιούργησαν τα πιο δημοφιλή βραδινά λουκ. Για τις πιο τολμηρές εμφανίσεις το μακιγιάζ ολοκλήρωναν μικρά κομματάκια από mica ή άλλα μεταλλικά στοιχεία, τα οποία τοποθετούνταν γύρω από τα μάτια. Έτσι, συνήθιζε να κάνει η Liza Minnelli στην ταινία « Cabaret». Εναλλακτικά, όσες γυναίκες δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα, λόγω της κρίσης να αγοράσουν αυτά τα καλλυντικά, έκαναν μια ελαφριά επάλειψη με ελαιόλαδο ή βαζελίνη στο κινητό βλέφαρο για να δώσουν την επιθυμητή λάμψη. (Nursall , 2015)

Εικόνα 3.9 Dorothy Jordan makeup

Πηγή: <https://bizarrela.com/2016/09/dorothy-jordan-photos-quotes/>

Επιπλέον, τα μολύβια ματιών θεωρούνταν must-have καλλυντικά τη δεκαετία αυτή. Καθώς το 1930 θεωρήθηκε από πολλούς, μια περίοδος μιμητισμού, οι γραμμές ήταν αρκετά λεπτές, ντελικάτες και με ανοδική κατεύθυνση. Συχνά, το πάνω και κάτω βλέφαρο περιγράφονταν με κατεύθυνση το φρύδι, δημιουργώντας το λεγόμενο «cat eye» εφέ, συνώνυμο της θηλυκότητας.

Η καθημερινή ρουτίνα μακιγιάζ της Dorothy Jordan για τις ημέρες του χειμώνα, αποτελούνταν από μια καφέ γραμμή σύριζα στις άνω βλεφαρίδες με μολύβι φρυδιών. Αυτό ήταν ένα μεγάλο τέχνασμα σύμφωνα με την ίδια για πιο έντονα μάτια, διατηρώντας όμως το φυσικό στοιχείο τους. (Gould, 1931)

Πολλές ήταν οι κυρίες τη δεκαετία αυτή, οι οποίες επιθυμούσαν να αποκτήσουν τα μάτια των Ιρλανδών, που κατά γενική ομολογία είχαν τα πιο όμορφα μάτια, καθώς ήταν από τη φύση τους σκιασμένα άψογα. Συγκεκριμένα, συμβουλές που δίνονταν για πυκνόφθαλμα μάτια, σύστηναν την τοποθέτηση της πιο σκούρας σκιάς να ξεκινά από το κέντρο του κινητού βλεφάρου, σβήνοντας προς τα έξω και ανοδικά προς το τέλος του φρυδιού.

Τέλος, για μικρά μάτια, το κάτω βλέφαρο περιγράφονταν με μια λεπτή γραμμή σκιάς και έπειτα, με τα δάχτυλα σβήνονταν προς την άκρη του ματιού μέχρι να φαίνεται πιο απαλό το τελικό αποτέλεσμα. (Laird, 1935)

Εικόνα 3.10 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ δεκαετίας 1930

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1930s/1930s-makeup-guide/>

3.2.4 ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ

Οι βλεφαρίδες τη δεκαετία αυτή ήταν καλά διαχωρισμένες μεταξύ τους και δεν προτιμώνταν η τοποθέτηση παχιάς στρώσης προϊόντος. Μάσκαρα τοποθετούνταν κυρίως στις άνω βλεφαρίδες είτε σε όλη την έκτασή τους είτε κατά περιοχές ανάλογα με τις ιδιομορφίες των ματιών. Μερικές φορές τονίζονταν ελαφρώς οι άκρες των κάτω βλεφαρίδων.

Το λουκ αυτό έρχονταν να συμπληρώσει μια λεπτή γραμμή σύριζα των βλεφαρίδων με μαύρο μολύβι ματιών για να ενισχυθεί η εντυπωσιακή εμφάνιση που χάριζε η μάσκαρα. (Hernandez (χ.χ))

Πιο δημοφιλής παρέμενε η μάσκαρα Maybelline αλλά παράλληλα έκαναν την εμφάνιση τους και άλλες εταιρίες όπως η Coty, Tangee και Helena Rubinstein, οι οποίοι δημιούργησαν την πρώτη αδιάβροχη μάσκαρα. Επίσης, η εταιρία Besame Cosmetics λάνσαρε στην αγορά τη δική της μάσκαρα σε μορφή cake σε τενεκεδένια συσκευασία, συνοδευόμενο με βουρτσάκι και τις σχετικές οδηγίες οι οποίες ανέφεραν αυτολεξεί: «τοποθετήστε στις πάνω βλεφαρίδες με ανοδικές κινήσεις και στις κάτω με καθοδικές. Αν το βουρτσάκι είναι παράξενο για εσάς ή δύσκολο στη χρήση, τότε χρησιμοποιήστε μια γυάλινη ράβδο ή σπέρτο.»

Η Miss Vlasek έδινε κάποιες συμβουλές σχετικά με τη σωστή επιλογή χρώματος μάσκαρα ανάλογα με το χρώμα του δέρματος προκειμένου να αναδεικνύει τα μάτια και όχι να δημιουργεί παράτερη εμφάνιση. Συγκεκριμένα για τις πολύ σκούρες επιδερμίδες έκρινε κατάλληλη τη μαύρη και σκούρα καφέ απόχρωση. Τις ανοιχτόχρωμες επιδερμίδες με ξανθά μαλλιά κολάκευε μάσκαρα ανοιχτού καφέ χρώματος. Αν κάποια γυναίκα είχε μπλε μάτια μια καλή επιλογή αποτελούσε το αντίστοιχο χρώμα. Στις κάτω βλεφαρίδες, μάσκαρα τοποθετούνταν μόνο στις άκρες τους, διαφορετικά δημιουργούνταν ένα πιο σκληρό αποτέλεσμα. Αργότερα, κι άλλα χρώματα πέραν των παραπάνω έγιναν δημοφιλή όπως το ανοιχτό πράσινο, το μπλε και το μοβ. Ανακεφαλαιώνοντας, η ρουτίνα που ακολουθούνταν για την σωστή βαφή των βλεφαρίδων είχε ως εξής: τοποθετούνταν κρέμα κατάλληλη για την περιοχή έτσι ώστε να είναι πιο μαλακές, έπειτα οι πάνω βλεφαρίδες διαχωρίζονταν και βάφονταν ομοιόμορφα και στο τέλος απομακρύνονταν η περίσσεια με ένα καθαρό βουρτσάκι. Οι κινήσεις ήταν πάντα ανοδικές και στόχος δεν ήταν μόνο η βαφή αλλά και η καμπυλότητα. Αν οι βλεφαρίδες ήταν αρκετά ευθείες συχνά κρίνονταν απαραίτητη η χρήση από ψαλιδάκι βλεφαρίδων. (New Movie Magazine,1933)

Ωστόσο οι αστέρες των ταινιών που εμφανίζονταν στην οθόνη δεν αρκούσαν μόνο στη χρήση μάσκαρα αλλά τελειοποιούσαν τις εμφανίσεις τους φορώντας ψεύτικες βλεφαρίδες, είτε σειρά είτε τουφάκια, δίνοντας μια πιο φυσική πινελιά.

Για πιο μόνιμο αποτέλεσμα, πολλές κυρίες έκαναν χρήση henna σε μαύρο χρώμα συχνότερα. Καθώς η μόδα πρότασε τις λεπτές υφές και όχι πολλές και παχιές στρώσεις καλλυντικών, η τεχνική αυτή έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής. (Palmer ,2018)

Παρακάτω παρατίθενται διαφορετικοί τρόποι τοποθέτησης μάσκαρα, από διάσημες ηθοποιούς ταινιών, ανάλογα με το σχήμα και τις ιδιομορφίες των ματιών τους.

GRETA GARBO: στη συγκεκριμένη ηθοποιό παρατηρούνται μάτια με ελαφρώς πεσμένο βλέφαρο κι έτσι τονίζονται περισσότερο οι βλεφαρίδες του έξω κανθού, αφήνοντας τες σχεδόν ανέγγιχτες στον έσω κανθό.

Εικόνα 3.11 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Greta Garbo

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2014/07/1933-Beauty-Shop-Eye-makeup-styles-for-Types-Greta-Garbo.jpg>

KATHLEEN BURKE: η συγκεκριμένη ηθοποιός είχε αμυγδαλωτά μάτια και η ίδια όπως φαίνεται στην εικόνα τόνιζε ελαφρώς τις βλεφαρίδες κοντά στον έξω κανθό, δημιουργώντας ένα εξωτικό εφέ. Αν επιθυμούσε ένα πιο «βαρύ» ή έντονο αποτέλεσμα τοποθετούσε και μια δεύτερη στρώση μάσκαρα.

Εικόνα 3.12 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Kathleen Burke

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2014/07/1933-Beauty-Shop-Eye-makeup-styles-for-Types-Kathleen-Burke.jpg>

MAE CLARKE: αυτή η ηθοποιός είχε σκούρα, οβάλ, κανονικά μάτια σε μέγεθος και θεωρούσε πως το μακιγιάζ που της ταίριαζε παραπάνω ήταν οι τονισμένες βλεφαρίδες του πάνω και κάτω βλεφάρου. Αρχικά, όπως η ίδια αναφέρει έβρεχε ελαφρώς το βουρτσάκι, εφάρμοζε τη βαφή και έπειτα ξεκινούσε να «χτενίζει» τις βλεφαρίδες, διαχωρίζοντας τες.

Εικόνα 3.3 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Mae Clark

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2014/07/1933-Beauty-Shop-Eye-makeup-styles-for-Types-Mae-Clarke.jpg>

Η LILIAN BOND είχε πυρόξανθα μαλλιά και καστανά μάτια. Η ίδια έδινε έμφαση στις βλεφαρίδες του πάνω και σε μικρότερο βαθμό του κάτω βλεφάρου. (Glamourdaze, 2014)

Εικόνα 3.14 Μακιγιάζ βλεφαρίδων Lilian Bond

Πηγή :<https://image.glamourdaze.com/2014/07/1933-Beauty-Shop-Eye-makeup-styles-for-Types-Lilian-Bond.jpg>

3.2.5 ΦΡΥΔΙΑ

Τα φρύδια έμοιαζαν με λεπτές "χορδές" που κάμπτονται σε τόξο. Η εμφάνιση τους έδινε μια μυστήρια και έκπληκτη έκφραση.

Τα φρύδια του 1930 ήταν υπερβολικά λεπτά. Τόσο λεπτά βέβαια παρατηρούνταν και το 1920 με τη διαφορά ότι τότε ήταν σχηματισμένα έτσι ώστε να δίνουν μια πιο στενόχωρη και μελαγχολική έκφραση λόγω της κοθοδικότητάς τους, ενώ το 1930 είχαν τόξο και ήταν πιο ανοδικά. Η διαφορά και πάλι με το 1920 έγκειταν στο ότι ενώ στη μια περίπτωση το φρύδι σχεδιάζονταν πιο καθοδικά ή ευθεία, στην άλλη περίπτωση η θέση τους ήταν πιο ψηλά και με τόξο. Επιπλέον, για την σταθεροποίηση τους χρησιμοποιούνταν βαζελίνη. (Hernandez (χ.χ))

Το χρώμα δεν έπρεπε να είναι πολύ σκούρο, ούτε να χρησιμοποιείται με παχιές στρώσεις είτε στο τόξο είτε στο τελείωμα του φρυδιού. Αποφεύγονταν γενικά οι σκληρές γραμμές.

Ελαφρώς εκτεινόμενα φρύδια σχηματίζονταν κατά κανόνα. Μάλιστα, η Gloria Stuart δημιουργούσε επιτετευμένα αυτό το λουκ. Αν τα φρύδια είχαν μαύρο χρώμα, τότε κατάλληλο ήταν μολύβι αντίστοιχου χρώματος. Η γραμμή ιδανικά έπρεπε να ακολουθεί το σχήμα του φυσικού φρυδιού άσχετα από το πάχος του, διατηρώντας το τόξο.

Σε κάποιες περιπτώσεις, οι γυναίκες αποτρίχωναν εντελώς τα φρύδια τους και τα σχημάτιζαν με ένα μολύβι φρυδιών. Πολλές γνωστές ηθοποιού της εποχής πίστευαν ότι μπορούσαν να εκφραστούν καλύτερα στην οθόνη με λεπτά φρύδια. (Palmer ,2018)

Εικόνα 3.15 Μακιγιάζ δεκαετίας 1930

Πηγή: <https://image.glamourdaze.com/2013/05/1930s-makeup-look91.jpg>

3.2.6 ΧΕΙΛΗ

Το 1930 τα κραγιόν γίνονται εξαιρετικά κόκκινα και τα χυμώδη χείλη γίνονται το απόλυτο όνειρο για όλες τις κυρίες του 1930. Οι οδηγοί μακιγιάζ περιγράφουν λεπτομερώς πώς να μεγαλώσουν τα χείλη τους λέγοντας : Σχεδιάστε ένα περίγραμμα με ένα ειδικό μολύβι έξω από το φυσικό, χρωματίστε παχιά με κραγιόν.

Όσο αφορά τις μορφολογίες τους, αντίθετα με τη δεκαετία του 1920, που τα χείλια παρουσιάζονταν πιο ευθεία, το 1930 το άνω χείλος σχημάτιζε νοερά το γράμμα Μ. Οι δυο κορυφές του δηλαδή βρίσκονταν πιο κοντά μεταξύ τους, είχαν πιο ανοδική πορεία και μπορούσε κανείς να θεωρήσει ότι το περίγραμμα σχηματίζονταν και λίγο πιο έξω από τη φυσική γραμμή των χειλιών. Αυτό βέβαια δεν αποτελούσε κανόνα πάντοτε, καθώς ορισμένες γυναίκες που είχαν μεγάλα χείλη προτιμούσαν να τα κάνουν με το μακιγιάζ πιο μικρά και το αντίθετο για τις γυναίκες με μικρά χείλη για να προσεγγίσουν ένα μέγεθος με φυσιολογικές αναλογίες .

Στην καθημερινότητά τους οι γυναίκες τοποθετούσαν στα χείλη τους μια ποσότητα κραγιόν με ένα πινέλο, το οποίο στη συνέχεια καθαρίζονταν διότι η φόρμουλα των κραγιόν τότε ήταν πολύ βαριά και μετά επανατοποθετούνταν η υπόλοιπη ποσότητα προϊόντος μέχρι να δημιουργηθεί το επιθυμητό λουκ με μεγαλύτερη διάρκεια. Για τη δημιουργία του εξωτερικού περιγράμματος χρησιμοποιούνταν ένα πινέλο με λεπτή άκρη, ενώ για το γέμισμα των χειλιών με χρώμα χρησιμοποιούνταν ένα πιο φαρδύ πινέλο. (The Subtle Art of Make-Up, 1929; Hemming ,1935)

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες αποχρώσεις κραγιόν που με το πέρασμα των χρόνων ήταν στη μόδα. Noir Red Lipstick : ένα βαθύ δαμασκηνί χρώμα, ιδανικό για νυχτερινές εμφανίσεις, Red Ruby, Red Cardinal, Red Geranium, Red Raspberry. Το Carmine Lipstick: περιείχε στη σύνθεση του κόκκινο και πορτοκαλί και προοριζόνταν για ηλιοκαμμένες ή λαδί επιδερμίδες. Ενδίκνενταν για καλοκαιρινές, πρωινές εμφανίσεις. Το 1933- Pomegranate: όπως το λέει και η λέξη ήταν μια φωτεινή απόχρωση κόκκινου στο χρώμα του ροδιού.(Helena Rubinstein,1930) Παράλληλα, το φωτεινό κόκκινο κραγιόν εντάχθηκε και αυτό στα δημοφιλή χρώματα που χρησιμοποιούνταν από πολλές σταρ του Χόλυγουντ. (Hernandez (χ.χ))

Παρόλη την δυσχερή οικονομική κατάσταση που επικρατούσε και δυσκόλευε τον κόσμο να αγοράζει προϊόντα «πολυτελείας», τα κραγιόν φαίνεται να είχαν την τιμητική τους. Σύμφωνα με έρευνες που έγιναν τη δεκαετία εκείνη, αν το 1921 πωλούνταν ένα κραγιόν την ημέρα στην Ευρώπη, τότε το 1931 πωλούνταν 1.500! Σε μόλις δέκα χρόνια, οι πωλήσεις κραγιόν είχαν απογειωθεί! (Nursall, 2015)

Η Joan Crawford ήταν αρκετά γνωστή για το σχήμα των χειλιών της γνωστό και ως « the smear» ή « Hunter's Bow». Το λουκ αυτό προέρχονταν από τον Max Factor για τη συγκεκριμένη ηθοποιό και η τάση αυτή συνεχίστηκε και την επόμενη δεκαετία. (Palmer, 2018)

Η Eleanor Parker τοποθετούσε πρώτα στα χείλη της λίγο ρουζ με το μικρό δάχτυλο, αφού είχε πρώτα χρησιμοποιήσει foundation, που ξεπερνούσε και έσβηνε το φυσικό περίγραμμα των χειλιών. Ακολούθως σχημάτιζε ένα νέο με μολύβι χειλιών . Εάν όταν τοποθετούσε το ρουζ αυτό μουτζουρώνονταν στα χείλη της τότε έπαιρνε ένα ξυλάκι βουτηγμένο σε υπεροξείδιο του υδρογόνου και διόρθωνε το σχήμα.

Τη δεκαετία αυτή πρωτοεμφανίστηκαν και τα ανεξίτηλα κραγιόν και η φόρμουλά τους περιλάμβανε bromo acids, καστορέλαιο και έντονες χρωστικές. Τα παραπάνω συστατικά έδιναν το τελικό προϊόν λάμψη, έντονη απόδοση χρώματος και μαλακτικές ιδιότητες. Ο Max Factor επίσης λάνσαρε στην αγορά τα πρώτα lip glosses, τα οποία έμοιαζαν περισσότερο με γυαλιστερά κραγιόν και δεν βρίσκονταν στην κυλινδρική συσκευασία που χρησιμοποιούμε σήμερα. (Nursall , 2015)

Ως γνωστόν, το κραγιόν έπρεπε να συνδιάζεται χρωματικά με το ρουζ για την επίτευξη ενός τέλειου μακιγιάζ. Στο βιβλίο Any woman can look lovelier παρουσιάζονται κάποιοι συνδυασμοί οι οποίοι παρατίθενται παρακάτω:

- Πορτοκαλί κραγιόν με κοραλί ρουζ
- Κοραλί κραγιόν με κοραλί ρουζ
- Ανοιχτές αποχρώσεις κραγιόν με ανοιχτές αποχρώσεις ρουζ
- Σκούρες αποχρώσεις κραγιόν με σκούρες αποχρώσεις ρουζ (Gould, 1931)

3.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Και τη δεκαετία αυτή το skincare έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στην καθημερινή ρουτίνα φροντίδας του προσώπου. Τις βραδινές ώρες λοιπόν το μακιγιάζ αφαιρούνταν και το πρόσωπο καθαριζόταν από τα παραπάνω υπολείμματα καθώς και από τυχόν περιβαλλοντικούς ρύπους και φυσικά το σμήγμα που είχε εκκρίνει το δέρμα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Ο καθαρισμός του προσώπου γίνονταν ως επί το πλείστον με σαπούνι ή καθαριστική κρέμα και νερό. Ωστόσο, το σαπούνι ενδεικνύονταν να έχει ουδέτερο pH προκειμένου να μην υπάρχει η αίσθηση ξηρότητας και «τραβήγματος».

Ο Carl Weeks συμβούλευε η επιλογή των καθαριστικών προϊόντων να είναι κατάλληλα για όλους του τύπους δέρματος επειδή οποιαδήποτε στιγμή ένα λιπαρό δέρμα θα μπορούσε να μετατραπεί σε ξηρό ή κανονικό, λόγω διατροφής ή εξωτερικών παραγόντων, αλλά και το αντίθετο. Επίσης σύστηνε να περιέχουν εκτός από καθαριστικούς παράγοντες και ορυκτά έλαια. Με αυτή τη διαδικασία εκτός από καθαρισμό του δέρματος, άνοιγαν και οι πόροι. Άλλες εταιρίες όπως η Charles of the Ritz παρέτρναν να παρέμενε το καθαριστικό λίγα λεπτά στο πρόσωπο για να εγκλωβιστούν όλοι οι ρύποι που μπορεί να έχουν διεισδύσει και πιο βαθιά στο δέρμα.

Στη συνέχεια, πρότεινε να ακολουθεί η εφαρμογή στυπτικής λοσιόν, που θα έκλεινε τους πόρους. Ο ίδιος παρότρυνε να γίνεται αυτή η διαδικασία και να μην παραλείπεται κανένα από τα δύο βήματα γιατί σύμφωνα με τον ίδιο, αυτό αποτελούσε μια «άσκηση» των πόρων για να μην νεκρώσουν. Ένας ακόμη λόγος που τη θεωρούσε χρήσιμη ήταν γιατί η μη συστηματική χρήση της ήταν ένας από τους λόγους που υπήρχαν οι διευρυμένοι πόροι.

Πολύ σημαντικό στοιχείο στην καθημερινή φροντίδα του δέρματος ήταν η χρήση κρέμας, είτε ημέρας πριν το μακιγιάζ είτε νύχτας που συνήθως ήταν ψυχρή. Η κρέμα ημέρας λειτουργούσε πέραν των υπολοίπων ρόλων της και σαν βάση μακιγιάζ, έτσι ώστε να υπάρχει μια κολλώδης βάση για την τοποθέτηση foundation. Η κρέμα νύχτας από την άλλη, ενυδάτωνε το πρόσωπο και αποκαθιστούσε τα φυσικά έλαια της επιδερμίδας, τα οποία μειώνονται με την καθημερινή χρήση στυπτικών και καθαριστικών προϊόντων καθώς και την επίδραση εξωτερικών παραγόντων. Έτσι σύμφωνα με τον Carl, αποκαθίσταντο οι ρυτίδες, οι οποίες εμφανίζονταν και λόγω της επερχόμενης ξηρότητας. Κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης της καλό ήταν να γίνονται χειρισμοί μάλαξης για την αντιμετώπιση της χαλάρωσης, τη δημιουργία υπεραιμίας και την καλύτερη απορρόφηση των συστατικών.

Ο καθαρισμός του προσώπου σύμφωνα με την εταιρία Charles of the Ritz μπορούσε να καταπολεμηθεί κατά κάποιο τρόπο τα μαύρα στίγματα στη μύτη διότι όπως προαναφέρθηκε οι καθαριστικές κρέμες και τα σαπούνια άνοιγαν τους πόρους και απομάκρυναν πέραν των άλλων και το σμήγμα. Έτσι θεωρούσε απαραίτητο τον καθαρισμό του προσώπου το πρωί, κατά τη διάρκεια της ημέρας και τέλος το βράδυ. (Armand, 1935; Charles of the Ritz 1938)

Η Elizabeth Arden συμβούλευε πριν την κρέμα να τοποθετούνταν στο πρόσωπο με χειρισμούς μάλαξης ένα έλαιο μυών ή να ενσωματώνονταν με την κρέμα, το οποίο δυνάμωνε βαθιά στην επιδερμίδα και μείωνε αισθητά τις ρυτίδες. (Rubinstein, 1930)

Πολύ σημαντική καινοτομία αποτέλεσαν και οι πρώτες μάσκες προσώπου που ανοξωγονούσαν το δέρμα, βελτίωναν τον τόνο και την υφή της επιδερμίδας, προσέφεραν αντιγήρανση και ενυδάτωση. Έμεναν στο πρόσωπο για 30-60 λεπτά και αφαιρούνταν με ζεστό νερό. (Rubinstein, 1930)

Όσο αφορά τα σπυράκια και τα σημάδια, η ίδια πρότεινε κάποια προϊόντα που είτε βρίσκονταν σε μορφή λοσιόν είτε σε μορφή κρέμας που αφήνονταν κατά τη διάρκεια της νύχτας και ξέριναν τα σπυράκια όπως επίσης μείωναν τις εκκρίσεις τους. Τις πρωινές ώρες για την κάλυψη τους πρότεινε τη χρήση μιας πάστας που κάλυπτε τα σημάδια εξουδετερώνοντας το χρώμα τους.

Για την επίτευξη λευκού δέρματος, πλέον κυκλοφόρησαν στο εμπόριο κρέμες, που χρησιμοποιούνταν περίπου μια με δυο φορές την εβδομάδα και προκαλούσαν λεύκανση του δέρματος καθώς και αντιμετώπιση των φακίδων και δυσχρωμιών. (Arden, 1932 ; Ayer,1934)

Ιδιαίτερη φροντίδα δίνονταν και στα φρύδια καθώς τοποθετούνταν σε αυτά κρέμα κατάλληλη για την περιοχή αυτή. Συγκεκριμένα αρκετά γνωστή ήταν και η laird's eyelash and eyebrow cream, η οποία επαλείφονταν στα φρύδια και τις βλεφαρίδες και στη συνέχεια με ένα βουρτσάκι χτενίζονταν καλά. Με αυτό τον τρόπο ενισχύονταν η ανάπτυξη της τρίχας.

Το 1932 έκανε την εμφάνιση του το πρώτο αντηλιακό, το οποίο ήταν φτιαγμένο από τον Αυστραλό χημικό H. A. Milton και 4 χρόνια μετά ο ιδρυτής της L'Oréal, Eugène Shueller παρασκεύασε το δικό του. Παρόλο που το λευκό δέρμα ήταν πολύ τάση, η πιο ηλιοκαμένη εμφάνιση άρχισε να γίνεται πιο αποδεκτή λόγω της Coco Chanel. Έτσι η ηλιοθεραπεία γοήτευσε πολλές κυρίες καθώς λέγονταν πως θεράπευε από ανεμοβλογιά μέχρι απλή γρίπη. Την προσπάθεια αυτή ήρθαν να ενισχύσουν κάποια λαδάκια μαυρίσματος που πολλά από αυτά προσέφεραν αντηλιακή προστασία και βρίσκονταν σε διάφορες αποχρώσεις της Elizabeth Arden όπως το Honey, Café, 4/6, 7/6 και τα 12/6 που ήταν αδιάβροχο. (Arden,1936; Nursall, 2015)

Τέλος, θα αναφερθούν περιληπτικά κάποιες θεραπείες που γίνονταν μόνο σε ινστιτούτα γιατί περιείχαν εξοπλισμό και τεχνικές που δεν ήταν εφικτό να γίνουν από το σπίτι. Για παράδειγμα, μια θεραπεία στο σαλόνι ομορφιάς της Elizabeth Arden, η οποία ονομάζονταν Youth Mask περιλάμβανε μια χάρτινη μάσκα με ενσωματωμένο αλουμινόχαρτο. Αυτό ήταν συνδεδεμένο με ένα κουτί που παρήγαγε χαμηλά επίπεδα ενέργειας μικροκυμάτων. Τα αποτελέσματα αυτής της θεραπείας ήταν άμεση σύσφιξη και την αποκατάσταση του προσώπου. (Arden ,1936)

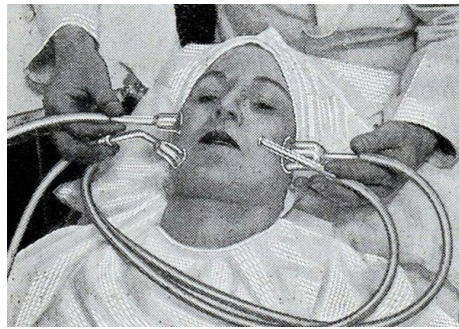
Ο Max Factor εφηύρε μια κατασκευή που ονομάζονταν Beauty Micrometer. Η εφεύρεση αυτή μετρούσε τις διαστάσεις του προσώπου των ηθοποιών που αναλάμβανε να βάψει και αποσκοπούσε στην ορθότερη τοποθέτηση καλλυντικών προϊόντων ανάλογα με τα μορφολογικά χαρακτηριστικά που παρουσίαζε κάθε πρόσωπο. Διέθετε εύκαμπτες μεταλλικές λωρίδες που διατηρούνταν στη θέση τους από βίδες κι έτσι προσαρμοζόμενο στο κάθε πρόσωπο, επέτρεπε μέχρι και 325 κινήσεις.(Goran, 2016)

Εικόνα 3.16 Beauty Micrometer εφεύρεση του Max Factor

Πηγή: https://www.boredpanda.com/weird-funny-historic-beauty-products/?utm_source=google&utm_medium=organic&utm_campaign=organic

Άλλη μια εφεύρεση που υπόσχονταν πιο λείο, απαλό δέρμα χωρίς ακμή και χαλάρωση ήταν ένα μηχάνημα αναρρόφισης του δέρματος, που αποτελούνταν από μικρά γυάλινα ακροφυσία, μια μάνικα φτιαγμένη από καουτσούκ και μια αντλία κενού. Τα ακροφυσία κινούνταν στο πρόσωπο και προκαλούσαν διέγερση του κυκλοφορικού συστήματος και επακόλουθη υπεραιμία.

Εικόνα 3.17 Μηχάνημα αντιμετώπισης χαλάρωσης και ακμής με ακροφυσία

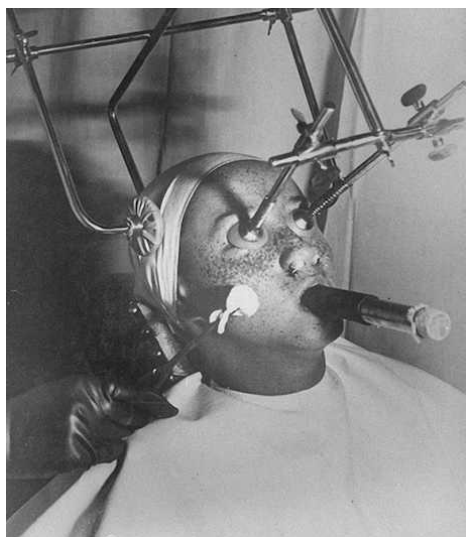
Πηγή: https://www.boredpanda.com/weird-funny-historic-beauty-products/?media_id=vintage-beauty-salon-equipment-13

Κλείνοντας, ακολουθούν δυο ακόμη θεραπείες εκ των οποίων η μια ήταν μάσκα προσώπου που βοηθούσε στη λεύκανση του δέρματος και η άλλη ήταν μια κατασκευή του Ιταλού φυσικού Dr. M. Matarasso, που με τη χρήση διοξειδίου του άνθρακα καταπολεμούσε τις φακίδες. Συγκεκριμένα, υπήρχε ένα αιχμηρό σημείο σαν μολύβι από μόλυβδο που τοποθετούνταν σε καθεμία από τις φακίδες και μετά από μια βδομάδα οι φακίδες εξαφανίζονταν. Κατά τη διάρκεια της θεραπείας τα μάτια προστατεύονταν καλύπτοντας τα, τα ρουθούνια της μύτης κλείνονταν και ο ασθενής ανέπνεε διαμέσου ενός σωλήνα που τοποθετούνταν στο στόμα. (Purple Clover, 2017)

Εικόνα 3.18 Μάσκα προσώπου για λεύκανση

Πηγή: https://www.boredpanda.com/weird-funny-historic-beauty-products/?media_id=vintage-beauty-salon-equipment-12

Εικόνα 3.19 Μηχάνημα αφαίρεσης φακίδων

Πηγή: https://www.boredpanda.com/weird-funny-historic-beauty-products/?media_id=vintage-beauty-salon-equipment-3

3.4 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΣΑΝ

- Covermark : εισήγαγε την πρώτη κρέμα με χρώμα για βελτίωση τόνου επιδερμίδας και κάλυψης ατελειών. Επίσης, κυκλοφόρησε και μια κρέμα που τοποθετούνταν τοπικά σε δυσχρωμίες, λευκοδερμία, σημάδια γένεσης κ.α το 1932 (Leary L, 1932)
- Helena Rubinstein: το 1930 κυκλοφόρησαν στο εμπόριο οι πρώτες μάσκες προσώπου με ενυδατικές, αναζωογονητικές και αντιγηραντικές ιδιότητες το 1931 κραγιόν, Coty, Tangee, Besame πολύχρωμα μασκαρά (Rubinstein, 1930)
- Οι εταιρίες Armand, Charles of the Ritz: παρασκεύαζαν κατά τη διάρκεια της δεκαετίας καθαριστικά και λευκαντικά προϊόντα, στυπτικές λοσιόν, κρέμες ενυδάτωσης και αντιγήρανσης, έλαια μείωσης σύσπασης των μυών για αντιμετώπιση ρυτίδων. (Armand, 1935)
- Ο H.A Milton το 1932 και ο Eugene Shueller το 1936 έφτιαξαν τα πρώτα αντηλιακά. (Nursall ,2015)
- Η Bourjois εισάγει το πρώτο της make-up kit, Ladies Man (L ami Des Dames), και αιχμαλωτίζει τις κυρίες σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο. Στη συνέχεια, το εμπορικό σήμα κυκλοφόρησε ένα ακόμη πιο συμπαγές σετ με κραγιόν, σκόνη, μικρό πινέλο, μίνι puff για πούδρα και ένα καθρέφτη.
- Max Factor: το 1935 παρασκεύασε ένα υδατοδιαλυτό foundation σε μορφή pancake και αρχικά προοριζόνταν μόνο για τις ηθοποιούς του Hollywood. Αυτές το λάτρεψαν τόσο πολύ που το έπαιρναν σπίτι τους για προσωπική χρήση. Βλέποντας αυτή την κίνηση, ο Max Factor συνειδητοποίησε τις δυνατότητες του προϊόντος του, έκανε κάποιες αλλαγές για να προορίζεται και για καθημερινή χρήση και λίγα χρόνια αργότερα κυκλοφόρησε στο εμπόριο. Λίγο αργότερα, περισσότερες από 50 εταιρίες παρασκεύασαν τα δικά τους cake foundation. Στα τέλη της δεκαετίας του 1930 η MaxFactor σύστησε την απόχρωση Natural #2 για λαδί υποτόνους και την Amber No 2 για σκούρους λαδί υποτόνους. Αυτές οι αποχρώσεις προοριζόνταν και για τη μαύρη φυλή. (Lenners , 2020; H&MUA Team, 2020)
- Elizabeth Arden: το 1936-1937 δημοσίευσε τα πρώτα color charts , που βοηθούσαν τις γυναίκες να επιλέξουν τη σωστή απόχρωση του foundation, rouge, κραγιόν.
- Avon: το 1936 κυκλοφόρησε ο πρώτος της κατάλογος με τα χρώματα των ρουζ και κραγιόν για τη βοήθεια επιλογής της σωστής απόχρωσης (H&MUA Team ,2020)
- Armand, Camay, εταιρίες γνωστές για τα καθαριστικά προϊόντα και τη στυπτική λοσιόν. (Armand, 1935)
- Πολύ δημοφιλής ψυχρή κρέμα ήταν η Ponds cream, η οποία υπόσχονταν καθαρισμό και ενυδάτωση, τόνωση ,χωρίς την παράλειψη της ενυδατικής. Η σειρά που κυκλοφόρησε και περιείχε καθαριστική κρέμα, στυπτική λοσιόν και ενυδατική κρέμα περιλάμβαναν στη σύνθεσή τους αμαμέλιδα, μια ουσία με έντονες μαλακτικές, αιμοστατικές και καταπραϊντικές ιδιότητες
- Dagget and Ramsdell protective cream : αυτή κρέμα είχε πιο λιπαρή υφή και ήταν κατάλληλη για την προστασία από τον ήλιο, από τη εμφάνιση φακίδων και χρησιμοποιούνταν περισσότερο σαν βάση πριν το μακιγιάζ. Υπόσχονταν μεγαλύτερη διάρκεια στο μακιγιάζ και δεν άφηνε τη σκόνη και τους ρύπους να εισέλθουν στο δέρμα. Έχοντας υπόψιν τις παραπάνω πληροφορίες θα μπορούσαμε να υποθέσουμε πως δρούσε σαν τα σημερινά primer προσώπου. (Dagget & Ramsdell, 1934)
- 5 χρόνια μετά, η εταιρία της Dorothy Gray με τα αντίστοιχα σαλόνια ομορφιάς, λάνσαρε στην αγορά μια πρωτότυπη σειρά κρεμών που περιείχαν στη φόρμουλά τους Βιταμίνη A και D και υπόσχονταν αντιγήρανση και αντιμετώπιση των ρυτίδων γύρω

από τα μάτια, το στόμα, τον λαιμό. Επίσης υπόσχονταν ενυδάτωση με τη λεπτόρρευστη υφή τους και λάμψη. Η εταιρία μάλιστα παρότρυνε τις γυναίκες να επισκεφθούν το σαλόνι ομορφιάς της, όπου εκεί τους περίμενε μια Beauty Expert, η οποία θα τους ανέλυε τον τύπο του δέρματός τους και θα τους πρότεινε τις κατάλληλες θεραπείες ομορφιάς που θα πραγματοποιούνταν στον χώρο αλλά και τα κατάλληλα προϊόντα που θα έπαιρναν μαζί τους στο σπίτι. (Gray, 1939)

3.5 ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΟΥ 1930

Betty Davis: Συνεργάστηκε αρκετές φορές με τον Max Factor και έκανε μια γνωστή διαφημιστική καμπάνια μακιγιάζ το 1928.

Jean Harlow: Ηθοποιός που συνεργάστηκε και αυτή με τον Max Factor το 1930. Ο ίδιος ονόμασε το λουκ ως Doll-like και το αποτέλεσμα δεν ήταν άλλο από νεανικό λευκό δέρμα, λεπτά φρύδια, μεγάλα μάτια, μακριές βλεφαρίδες και χείλια με έμφαση (χ.ο, 2020)

Greta Garbo: Από τις πιο ακριβοπληρωμένες ηθοποιούς καθώς έπαιξε σε πολλές ταινίες του βωβού και του έγχρωμου κινηματογράφου, υπήρξε ένα ακόμη beauty icon. Οι βλεφαρίδες της ήταν τόσο χαρακτηριστικές που ένας makeup artist της εποχής ονόματι Clarence Sinclair την ρώτησε χαρακτηριστικά αν οι βλεφαρίδες ήταν δικές της. Η ίδια όπως και πολλές ακόμη γνωστές ηθοποιοί χρησιμοποιούσε το foundation silver stone no#2 του Max Factor χαρίζοντας την ένα πιο γλωμό ασημί- τόνο στην επιδερμίδα της.

Marlene Dietrich: Πολύ γνωστή για διαφημίσεις καλλυντικών και δημοφιλής για τα φρύδια της. Τα αποτρίχωνε εντελώς και τα σχεδίαζε όπως η μόδα υπότασσε ακολουθώντας μια τεχνική που χρησιμοποιούσαν την Ελισαβετιανή περίοδο και την Μεσαιωνική Ασία. Κάποτε είπε ένας φωτογράφος για αυτήν ότι αντί για φρύδια είχε κεραία από σκιαγραφισμένες πεταλούδες.

Clara Bowe: Είχε γίνει θρυλική για τις εμφανίσεις της σε ταινίες με πολύ δημοφιλές το μακιγιάζ της. Ιδιαίτερα εκφραστικά ήταν τα χείλη της και πολλές γυναίκες εμπνεύστηκαν από αυτήν για την επιμέλεια των χειλιών τους.

Greta Garbo, Carol Lombard,: Γίνονται beauty icons για το hairstyle "με πύργους".

Joan Crawford: Βραβευμένη 3 φορές με Όσκαρ έγινε συνώνυμο με τη Χρυσή Εποχή του Χόλυγουντ χάριν στις εμφανίσεις της σε διάφορους ρόλους των talkies. Χαρακτηρίζονταν από σκούρα φρύδια και χοντρές βλεφαρίδες. Τέλος υπήρξε πρωτοπόρος της απαλής γκρι σκιάς και των σαρκωδών χειλιών. (TJ & John, 2005)

Εικόνα 3.20 Joan Crawford

πηγή: <http://www.youmustrememberthispodcast.com/episodes/tag/Joan+Crawford>

ΔΕΚΑΤΕΤΙΑ 1940

4.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος σηματοδότησε την δεκαετία του '40. Η ρουτίνα των ανθρώπων, ανεξαρτήτως φύλου, επηρεάστηκε εξίσου. Οι άνδρες κλήθηκαν να υπερασπιστούν την πατρίδα τους, μετατοπίζοντας αυτόματα τις γυναίκες σε θέσεις εργασίας που προηγουμένως κατείχαν οι ίδιοι. Σαφώς οι επιπτώσεις του πολέμου εμφανίστηκαν σύντομα υπό την μορφή περιορισμών και στερήσεων. Αντίκτυπο, είχαν στην καθημερινή ζωή και εξαίρεση δεν αποτέλεσε η παραγωγή καλλυντικών σκευασμάτων. Υλικά απαραίτητα για το πακετάρισμα των προϊόντων όπως αλουμίνιο, γυαλί, χαλκός και σελοφάν αλλά και για την παρασκευή τους, όπως η γλυκερίνη, το αλκοόλ, το ταλκ, τα λίπη και αρωματικές ουσίες, σημείωσαν σημαντικές ελλείψεις. Αναμενόμενη ήταν η πτώση της προμήθειας προϊόντων ομορφιάς στην Ευρώπη στο ¼ των συνηθισμένων επιπέδων σε καιρό ειρήνης. (Factor, 1940)

Παρ' όλες τις ελλείψεις οι γυναίκες καλούνταν να διατηρήσουν την ομορφιά τους. Υπήρξαν πλείστες εκστρατείες προπαγάνδας που ενθάρρυναν τη γνώμη ότι "η ομορφιά είναι γυναικείο καθήκον". Εκ μέρους της κυβέρνησης, πολλά περιοδικά όπως το British Vogue κλήθηκαν να υπενθυμίσουν στις γυναίκες ότι οι υποχρεώσεις τους στην πολεμική προσπάθεια ήταν ζωτικής σημασίας τόσο για την χώρα τους, όσο και για τους στρατιώτες που πολεμούσαν. (The power of red lipstick, 2016). Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε η Γερμανία, με τον Χίτλερ ως ηγεμόνα, όπου επικρατούσε απαγόρευση του μακιγιάζ λόγω προσωπικής του εμμονής. Παράλληλα σε πολλές εργοστασιακές εγκαταστάσεις κατά την διάρκεια του πολέμου, στήθηκαν πάγκοι με καλλυντικά προϊόντα (μετρητές ομορφιάς), ώστε οι γυναίκες να διατηρήσουν την καλλωπισμένη τους εμφάνιση, καθώς με τις υπερωρίες εργασίας, συχνά δεν μπορούσαν να μεταβούν κατά τις εργάσιμες ώρες στα φυσικά καταστήματα.

Στην προσπάθειά να πράξουν το "χρέος" τους, οι γυναίκες, γίνονταν ιδιαίτερα δημιουργικές καθώς έκαναν χρήση υποκατάστατων, είτε έφτιαχναν σπιτικά καλλυντικά. Ακόμη και υπό τις επικρατούσες συνθήκες το καταστατικό ομορφιάς δεν βεβηλώθηκε. Η χρωματική αρμονία μεταξύ των προϊόντων ήταν απαραίτητη προϋπόθεση του μακιγιάζ της εποχής. Κατά κύριο λόγο γνώμονα αποτελούσε το χρώμα των μαλλιών, το οποίο θα καθόριζε το εύρος χρωμάτων που θα επιλεγόταν, ενώ ταυτόχρονα σημαντικό κρινόταν το χρωμάτων των ματιών και της εκάστοτε ενδυματικής επιλογής. Επίσης, οι οδηγοί ομορφιάς της εποχής απαιτούσαν μία συντονισμένη απόχρωση σε χείλη, μάγουλα και νύχια. (Factor, 1940)

Φυσικά, οι γυναίκες στην στρατιωτική υπηρεσία δεν ήταν απαλλαγμένες από το ιδανικό του μακιγιάζ καθώς θεωρούνταν σημαντικό για την αναπτέρωση του ηθικού. Σαφώς, λάμβαναν αυστηρές οδηγίες για να δημιουργήσουν ένα κατάλληλο ηθικά και χρωματικά μακιγιάζ. Συγκεκριμένα, η στρατιωτική ρύθμιση απαιτούσε χρωματική αρμονία μεταξύ στολής και κραγιόν, όπως αναφέρει η Τζέιν Γκόρντον στο εγχειρίδιο ομορφιάς του 1940, "Τεχνική για Ομορφιά", «Θυμηθείτε ότι το προφανές μακιγιάζ μοιάζει με τη στολή. Το ερυθρό κραγιόν δεν φαίνεται τόσο άσχημο με μπλε και κόκκινη στολή AFS, αλλά φαίνεται ανόητο με χακί. Τα μόνα κραγιόν που φαίνονται καλά με χακί είναι τα φυσικά ροζ όπως το Tangee». Πολλές ήταν οι εταιρείες καλλυντικών, όπως η Helena Rubinstein, η Elizabeth Arden και η Cyclax, παρήγαγαν ειδικά σετ μακιγιάζ που περιλάμβαναν χρώματα κραγιόν που

εναρμονίστηκαν με τα συγκεκριμένα χρώματα των ομοιόμορφων χρωμάτων των διαφόρων κλάδων των ενόπλων δυνάμεων.

Τα πράγματα αργά, αλλά σίγουρα, επανήλθαν σε τακτική κυκλοφορία μετά τον πόλεμο και περισσότερα προϊόντα μακιγιάζ άρχισαν να φτάνουν στα ράφια, τα οποία αγοράστηκαν ανυπόμονα από τις γυναίκες όποτε αυτό ήταν δυνατόν.

Εικόνα 4.1 Κεντρικό Ταχυδρομικό Τάγμα ΗΠΑ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου

Πηγή: <https://www.vintagehairstyling.com/bobbypinblog/2020/01/vintage-makeup-for-darker-skin-tones-in-the-1940s-part-1.html>

4.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

4.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Κατά την δεκαετία του '40 το μακιγιάζ διακρίνεται από μία “φυσικότητα” , ενισχυμένη με λίγα εργαλεία λόγω της υπάρχουσας εμπόλεμης κατάστασης. Παρά τις δυσκολίες η μηχανή του Hollywood βρισκόταν σε εγρήγορση αφού αναγνωρίστηκε ως μέσω διατήρησης και αναπτέρωσης του ηθικού. Η ορμή των ταινιών του Hollywood έφερε στο προσκήνιο μια νέα ολοκληρωμένη, αισθησιακή και προσβάσιμη γυναίκα. Οι Dorothy Lamour, Rita Heyworth, Betty Grable, Lana Turner, Hedy Lamar και Lauren Bacall ήταν είδωλα ομορφιάς.

Η επικρατούσα ιδεολογία ήταν η εκ των έσω υγεία της επιδερμίδας και όχι η υπερκάλυψη και παραποίηση της με διάφορα καλλυντικά προϊόντα. Ως εκ τούτου , βασική μέριμνα των σύγχρονων γυναικών ήταν η περιποίησή της. Πρωταρχικό στάδιο της περιποίησης αποτελούσε ο καθαρισμός της με σαπούνι ή με ειδικά καθαριστικά προϊόντα. Εν συνεχεία γινόταν χρήση τονωτικής λοσιόν που συνήθως ήταν ένα μίγμα από χυμο λεμονιού, σάρκας πατάτας και ασπράδια αβγών.

Πριν από την τοποθέτηση βάσης , γινόταν επάλειψη με ενυδατική κρέμα ημέρας (vanishing cream) ή με βρεφικό ορυκτέλαιο, καθώς επικρατούσε ο ισχυρισμός ότι έφρασε τους πόρους και έδινε μία πιο λεία υφή στο τελικό μακιγιάζ. (Authentic 1940s makeup history and tutorial, 2014)

Η βάση , επιτέλους, απαλλάχθηκε από τους λευκούς τόνους των προηγούμενων χρόνων και προσανατολιζόταν στο φυσικό χρώμα της επιδερμίδας, είτε στο ελαφρώς πιο ηλιοκαμένο. Η υπόσταση της βάσης του 1940 ήταν παχύρρευστη και κρεμώδης, ενώ διατηρούσε το matte του προσώπου. Η υφή αυτή βοηθούσε στην προσκόλληση της πούδρας που ακολουθούσε , καθώς η στερέωσή της σε γυμνό δέρμα ήταν αδύνατη. Ο Max Factor, το 1948, ακολούθησε την επιτυχία του Pan-Cake με τη δημόσια κυκλοφορία του Pan-Stik , ενός ουσιαστικά κρεμώδους make up σε βολική συσκευασία με περιστρεφόμενη βάση, που έμοιαζε με θήκη κραγιόν, ενώ ήταν πολύ εύκολο στην εφαρμογή και δεν έτριβε συνεχούς ανανέωσης.

Εικόνα 4.2 Pan-Stick makeup 1940, Max Factor

Πηγή: <http://www.cosmeticsandskin.com/companies/max-factor-1945.php>

Στην ιεραρχία ακολουθεί η τοποθέτηση της πούδρας η οποία καλείτε να ισορροπήσει την πιο σκούρα βάση. Για να επιτευχθεί αυτό γινόταν προσθήκη μίας λίγο πιο ανοιχτόχρωμης πούδρας με ελαφρώς ρόδινο υποτόνο ή κόκκινης με απαλό ροζ υποτόνο ή ακόμη και

φωτεινής ροζ με τόνους φούξια. Η μορφή της πούδρας ήταν ελεύθερη , γι αυτό και απαιτούσε σχεδόν κολλώδη βάση. Καθώς το χρώμα που είχε δημιουργηθεί στο πρόσωπο παρέκλινε πλέον από το φυσικό , οι γυναίκες για να ομαλοποιήσουν την διαφορά , έβαφαν τον λαιμό, τους ώμους και το ντεκολτέ τους . (Basten, 2008)

Τέλος ο Max Factor δημιούργησε προϊόντα για να βοηθήσει τους στρατιώτες στη μάχη όπως χρώματα βάσης προσεγγίζοντας τα χρώματα του χιονιού, του φυλλώματος και της ερήμου που χρησίμευσαν ως καμουφλάζ.

Εικόνα 4.3 pan-cake Max Factor του 1940, σε μία θερμή απόχρωση

Πηγή: <https://glamourdaze.com/2012/08/the-1940s-face-7-make-up-secrets-by-gabriela-hernandez.html>

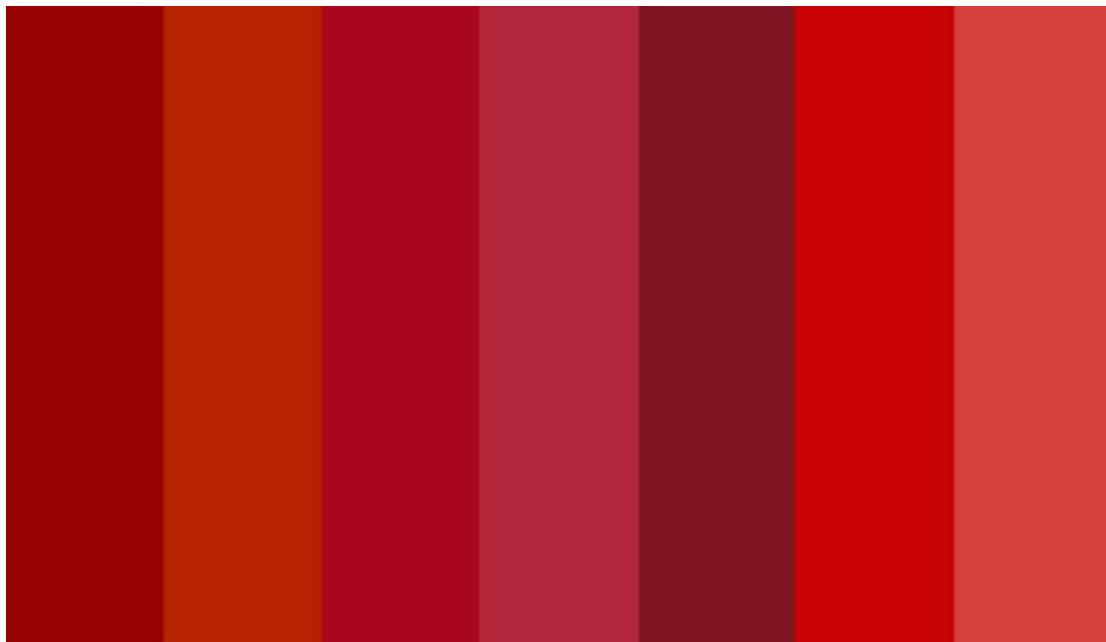
4.2.2 ΡΟΥΖ

Το ρουζ για την εμφάνιση των γυναικών του '40 δεν κρινόταν απαραίτητο, καθώς και δίχως αυτό ήταν ολοκληρωμένη. Αποφεύγονταν διακαώς το ορισμένο και βαρύ ρουζ αφού σκοπός ήταν η φυσικότητα. Η πιο διαδεδομένη μορφή του ήταν η κρεμώδης, αν και υπήρχε και σαν υγρό και σαν ξηρό σκεύασμα. Φυσικά, εξαιτίας της δυσμενούς κατάστασης λόγω πολέμου, συχνά η πρόσβαση σε καλλυντικά σκευάσματα δεν ήταν εφικτή. Συνεπώς η δημιουργία σπιτικών ρουζ αποτελούσε δράση ρουτίνας. Έκαναν χρήση υφάσματος το οποίο προηγουμένως είχε βυθιστεί για δύο εβδομάδες σε κρασί με ροδοπέταλα, είτε χρησιμοποιούσαν απευθείας καρπό παντζαριού. Ένας εξίσου δημοφιλής τρόπος ήταν η προσθήκη δείγματος χρώματος από matte κραγιόν, του οποίου το αποτέλεσμα διαρκούσε αρκετά.

Συχνά η χρήση του ρουζ δεν περιοριζόταν μόνο στις παρειές, αλλά τοποθετούνταν και στο περίγραμμα του προσώπου για να του προσδώσει αναγλυφότητα. Η σωστή τοποθέτηση του ρουζ σύμφωνα με τις οδηγίες του Max Factor αναγράφεται ως εξής:

- Αρχικά, απλώνετε το προϊόν με την βοήθεια ενός πον-πον με ταμποναριστές κινήσεις, ξεκινώντας από το υψηλότερο σημείο της παρειάς, ακολουθώντας την καμπύλη που σχηματίζει το κόκκαλο έως το σημείο κοντά στην μύτη.
- Χρησιμοποιώντας τα δάκτυλα, απλώνετε καλά το ρουζ σε όλη την επιφάνεια των παρειών, ώστε να δημιουργηθεί ένα ντεγκρανταρισμένο και ομοιόμορφο αποτέλεσμα. (Factor, 1940)

Κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο το εύρος των αποχρώσεων για το ρουζ γενικά παρέμεινε πιο περιορισμένο από εκείνο των κραγιόν ή των βερνικιών, αν και ήταν ακόμα χρωματικά συντονισμένα μαζί τους. Οι πιο δημοφιλείς αποχρώσεις ρουζ ήταν οι παραλλαγές ως επί των πλείστων του κόκκινου.

Εικόνα 4.4 Προτάσεις χρωμάτων κραγιόν και Ρουζ τη δεκαετία του 1940

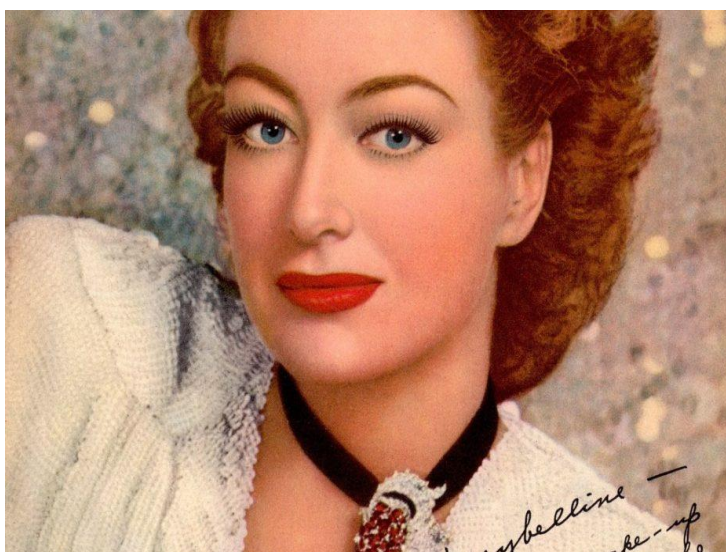
Πηγή: <https://www.vintagehairstyling.com/bobbypinblog/2020/01/vintage-makeup-for-darker-skin-tones-in-the-1940s-part-2.html>

4.2.3 ΧΕΙΛΗ

Το μόνο στοιχείο που προσέδιδε ένταση στο “φυσικό” πρόσωπο του 1940 ήταν τα χείλη. Επιλεγμένο από τις κυβερνήσεις πλήθους χωρών, στα χείλη, επικροτήθηκε το έντονο κόκκινο χρώμα ως ένδειξη συμμετοχής στην επαναστατική πραγματικότητα και ως εμπνευστικό μέσο. Καθώς τα καλλυντικά ήταν περιορισμένα , συχνά γινόταν αντικατάσταση του κραγιόν με χυμό παντζαριού. (Glamourdaze, χ.χ)

Η ρουτίνα που επιβλήθηκε στις γυναίκες εξαιτίας της εμπόλεμης κατάστασης που βίωναν ,άφησε ως μονόδρομο διασκέδασης την ανάγνωση περιοδικών , τα οποία , όπως και ο κινηματογράφος, απέκτησαν πλέον χρώμα. Σε συνδυασμό με την οξύμωρη αίγλη που προβάλλονταν μέσω των ταινιών και των περιοδικών, ενεργοποιήθηκε το μιμητικό ένστικτο της γυναίκας. Πλέον ήταν εφικτό να διακρίνουν με λεπτομέρεια και με τη συνοδεία χρώματος το μακιγιάζ των αγαπημένων τους ηθοποιών. Αυτός ήταν και ένας τρόπος διαφήμισης των εταιριών οι οποίες επικεντρώθηκαν στην προώθηση της ιδέας ότι τα καλλυντικά αποτελούσαν ισχυρό σύμμαχο κατά του πολέμου.

Εκτός από το χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα στα χείλη, επήλθε και αλλαγή του σχήματος. Συγκεκριμένα ο Max Factor δημιούργησε για την ηθοποιό Joan Crawford το γνωστό σχήμα χειλιών «επίχρισμα» ή αλλιώς Hunter's Bow το 1930 που αντιγράφηκε πολύ κατά τη δεκαετία του 1940. Ουσιαστικά τα χείλη απέκτησαν όγκο σε ολόκληρη της επιφάνειά τους , σχηματίζοντας το περίγραμμα ελαφρώς πιο έξω από το φυσικό. Έμφαση δόθηκε στην δημιουργία ισοπαχούς άνω χείλους με γνόμονα το κάτω. (Από την ομάδα H & MUA , 2013)

Εικόνα 4.5 Η Joan Crawford με το διακριτικό χείλος της Hunter's Bow και τοξωτά φρύδια. Πιστεύεται συχνά ότι έκανε δημοφιλή και τα δύο στοιχεία (1946)

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1940s-makeup/>

Η βασική τακτική τοποθέτησης κραγιόν αναφέρεται ελαφρώς αντίστροφη συγκριτικά με την σημερινή. Επικρατούσε η ιδεολογία πως η διάρκεια του αποτελέσματος στα χείλη θα αυξανόταν αν η τοποθέτηση του κραγιόν γινόταν σε αφυδατωμένα χείλη. Συνεπώς, άπλωναν βάση μακιγιάζ είτε πούδρα στο άνω χείλος, έπειτα τοποθετούσαν την απόχρωση κραγιόν που επιθυμούσαν σχηματίζοντας αρχικά το περίγραμμα λίγο πιο έξω από αυτό των χειλιών τους ενώ το γέμιζαν με την τοποθέτηση επιπλέον προϊόντος ή κάνοντας ντεγκραντάρισμα προς το κέντρο με τα δάκτυλα. Στην συνέχεια δίπλωναν τα χείλη τους με τέτοιο τρόπο ώστε το άνω, χρωματισμένο πλέον, χείλος να έρθει σε επαφή με το άχρωμο κάτω, δημιουργώντας ένα γεωμετρικό αποτέλεσμα. Τέλος γέμιζαν όπου έκριναν απαραίτητο πιθανά κενά και ενυδάτωναν τα χείλη τους με την προσθήκη βαζελίνης, είτε με τη χρήση ενός ειδικού προϊόντος της Max Factor, το lip pomade. (Factor,1940)

Την δεκαετία αυτή η μόνη υφή κραγιόν που κυκλοφορούσε στο εμπόριο ήταν η κρεμώδης, με υψηλή στιλπνότητα, υγρή εμφάνιση και ευρύ φάσμα χρωμάτων, των οποίων βασικό μειονέκτημα ήταν η ανάγκη για συνεχή ανανέωση. Υπήρχαν κραγιόν μόνο με matte υφή αλλά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν κραγιόν με μαργαριταρένιο φινιρίσμα έγιναν δημοφιλή, περιλήφθηκαν στην συνταγή υλικά που επιβεβαιώθηκε ότι μπορούσαν να παρέχουν αυτή την εμφάνιση όπως τα λέπια ψαριών, το διοξείδιο τιτανίου με επικάλυψη μαρμαρυγίας και το οξυγλωριούχο βισμούθιο («συνθετικό μαργαριτάρι»). Όλες αυτές οι χρωστικές έπρεπε να αλεσθούν, έτσι ώστε να μην έχουν δυσάρεστο αίσθημα κατά την εφαρμογή τους στα χείλη. (Wagoner,1990)

Μετά το πέρας του πολέμου, διευρύνθηκε το χρωματολόγιο των κραγιόν συμπεριλαμβάνοντας και τα πιο ανοιχτόχρωμα. Προς το τέλος της δεκαετίας ξεκίνησε η χρήση μολυβιών για τα χείλη, με σκοπό την διευκόλυνση του σχηματισμού των χειλιών και την αύξηση της διάρκειας του αποτελέσματος.

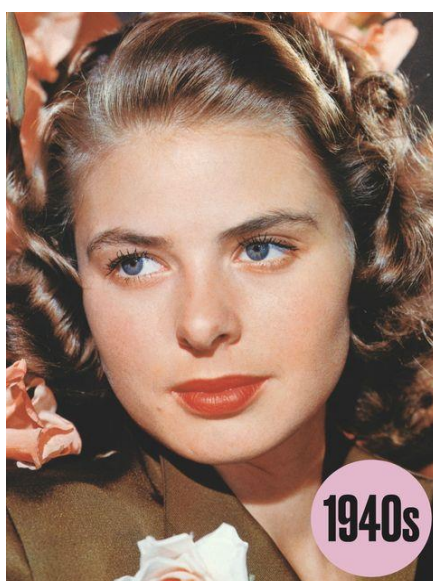
Εικόνα 4.6 Χρώματα κραγιόν της δεκαετίας του 1940, που λαμβάνονται από διαφημίσεις μακιγιάζ για μάρκες όπως οι Max Factor, Tangee, Gala και Helena Rubinstein.

Πηγές: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1940s-makeup/>

4.2.4 ΜΑΤΙΑ

Βασικό αποτέλεσμα του πολέμου ήταν η μείωση ή αδυναμία εύρεσης καλλυντικών σκευασμάτων, γεγονός που ίσχυε και για τις σκιές των ματιών. Καθώς το χρωματολόγιο των σκιών για τα μάτια ήταν ούτως η άλλως περιορισμένο στις ψυχρές αποχρώσεις του γκρι και του καφέ, η αναδημιουργία τους στο σπίτι ήταν εύκολη. Συγκεκριμένα, για μία μαλακή γκριζα σκιά, γινόταν τοποθέτηση αιθάλης (άνθρακα) σε ένα πιατάκι, το οποίο με την σειρά του, το έβαζαν πάνω από ένα αναμμένο κερί ώστε στην συνέχεια να αναμειχθούν τα υπολείμματα ζεστού άνθρακα με βαζελίνη.

Η τοποθέτηση των σκιών ήταν απλοϊκή, χωρίς ένταση, σε matte υφές δίχως λάμψη ή προσθήκη χρωμάτων. Πάντα γινόταν χρήση ενός χρώματος, εφαρμοσμένο στο κινητό βλέφαρο με την βοήθεια των δακτύλων και έπειτα, ακολουθώντας την τακτική τοποθέτησης, αναμειγνυόταν έως το φρύδι. Τα όρια τοποθέτησής της σκιάς δεν ξεπερνούσαν τα φυσικά όρια του έξω κανθού.

Εικόνα 4.7 Χαρακτηριστικό μακιγιάζ 1940, Ingrid Bergman

Πηγή: <https://www.elle.com/beauty/makeup-skin-care/g28604/best-eye-makeup-trends-every-decade/>

Όσον αφορά τους παράγοντες που όριζαν τα χρώματα στις σκιές, ανάμεσα στους επαγγελματίες του μακιγιάζ του 1940 υπήρχε διχογνωμία. Οι πιθανές επιλογές εναρμονισμού των σκιών ήταν είτε με το χρώμα των ματιών ή με την απόχρωση των μαλλιών είτε, τέλος, με την εκάστοτε ενδυματική επιλογή. Η Ελίζαμπεθ Άρντεν, μεταξύ άλλων, πρότεινε στις γυναίκες να επιλέξουν το χρώμα της σκιάς με βάση το κοστούμι τους αντί της επιδερμίδας. Συγχρόνως, στο βιβλίο 1947 *Beauty, Glamour and Personality*, οι καλλιτέχνες μακιγιάζ Westmore πρότειναν ότι μόνο το χρώμα των ματιών μπορεί να καθορίσει τον χρωματικό τόνο σκιάς που θα χρησιμοποιούνταν. Έτσι, τα καφέ ή μαύρα μάτια απαιτούσαν χρήση καφέ σκιάς, τα μπλε μόνο γκρι-μπλε και αντιστοίχως τα πράσινα, σκιές που παρέπεμπαν σε γκρι υποτόνους. Μία άλλη εκδοχή ήταν η χρήση σκιών που καθορίζονταν και ήταν σύμφωνες με το χρώμα των μαλλιών ή την απόχρωση του δέρματος, καθώς, όπως υποστήριζαν, σκοπός του μακιγιάζ είναι η ανάδειξη του προσώπου καθολικά και όχι μεμονωμένα των ματιών ούτε του ενδύματος. (cosmetics and skin, χ.χ)

Η ένταση των ματιών συγκεντρωνόταν μόνο κοντά στις βλεφαρίδες και αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση μολυβιού στην ρίζα τους, αυστηρά σε καφέ ή μαύρο χρώμα, δίχως να προεξέχει από το μάτι. Το μολύβι προτιμούσαν από το eyeliner καθώς προσέδιδε μεγαλύτερη φυσικότητα στο τελικό αποτέλεσμα, καθιστώντας το ικανό να φορεθεί τις πρωινές ώρες.

Μετά τον πόλεμο, εμφανίστηκαν στο προσκήνιο περισσότερες επιλογές χρωμάτων για σκιές, ειδικά στις αειθαλείς αποχρώσεις του καφέ, του μπλε, του ιωδίου και του πράσινου. Υπήρχαν επίσης πιο φανταχτερά χρώματα (περισσότερα για βραδινά ρούχα) όπως το χρυσό και το ασημί. Πλέον το μακιγιάζ των ματιών παίρνει μία πιο έντονη μορφή, ξεφεύγοντας από την μονοτονία που κυριαρχούσε επί πολέμου. (The 1940s Guide to Makeup, 2017)

Εικόνα 4.8 eye- mascara

Πηγή : <https://eng410wwiilit.commons.gc.cuny.edu/2017/12/06/the-1940s-guide-to-makeup/>

Η αύξηση των τιμών επηρέασε την ικανότητα των γυναικών να προμηθεύονται μάσκαρα και έτσι η βαζελίνη, ο καμένος φελλός και το βερνίκι παπουτσιών χρησιμοποιήθηκαν ως υποκατάστατα.

Χαρακτηριστικό δείγμα τις εποχής ήταν τα φρύδια, καθώς αποτελούσαν την κορνίζα του προσώπου. Την εποχή αυτή, τα φρύδια είχαν φυσική εμφάνιση. Αν και πρέσβευαν την φυσικότητα διατηρούνταν καλοσχηματισμένα καθώς αφαιρούνταν μόνο οι τρίχες που αποπροσανατόλιζαν το δοθέν επιθυμητό σχήμα. Στόχος ήταν η απόκτηση τοξωτού φρυδιού συνήθως με επεμβατική χρήση σκληρού μολυβιού σε απόχρωση είτε παρόμοια με αυτή των μαλλιών, είτε έναν τόνο πιο σκουρόχρωμης. Για να διατηρηθούν καλλωπισμένα τα φρύδια, οι γυναίκες τα βούρτσιζαν με ζελέ πετρελαίου, και ήταν αποδεκτό να επεκτείνουν λίγο την εξωτερική καμπύλη. Αν και ο καθοριστικός γνώμονας της δεκαετίας ήταν τα γεμάτα, τοξωτά φρύδια κατά την πάροδο του χρόνου υπήρξαν μικρές διαφοροποιήσεις στο σχηματισμό τους, λόγω χάρη το 1942 επικρατούσε η τάση για πάχος σε ολόκληρο το μήκος του φρυδιού, ενώ μια χρονιά αργότερα η καμπύλη του τόξου αυξήθηκε. (cosmetics and skin, χ.χ)

Εικόνα 4.9 1942 σχήμα φρυδιών

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1940s/1940s-makeup-guide/>

Εικόνα 4.10 1943 σχήμα φρυδιών

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1940s/1940s-makeup-guide/>

Το 1944 το βάρος του φρυδιού μετατοπίστηκε προς την μύτη, ωστόσο το 1947 τα φρύδια παρέμειναν γεμάτα αλλά πιο κωνικά στα άκρα.

Εικόνα 4.11 1944 σχήμα φρυδιών

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1940s/1940s-makeup-guide/>

Εικόνα 4.12 1947 σχήμα φρυδιών

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1940s/1940s-makeup-guide/>

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1950

5.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, σταδιακά η οικονομία άρχισε να ανακάμπτει. Το ίδιο συνέβη και με τη βιομηχανία των καλλυντικών, με περισσότερα χρώματα και προϊόντα να πωλούνται στην αγορά. Το 1950 υπήρξε μια στροφή στα ιδανικά της ομορφιάς, με τον όρο της θηλυκότητας να ξεχωρίζει. Μετά τον πόλεμο λοιπόν, οι άντρες γύρισαν για να αναπληρώσουν τους ρόλους που οι γυναίκες είχαν αναλάβει όταν αυτοί πολεμούσαν. Έτσι πλέον δόθηκε δυνατή έμφαση στα καθήκοντα του ρόλου της γυναίκας και της μητέρας.

Όσο αφορά τη μόδα, για πρώτη φορά μοντέλα που δεν ήταν γνωστά έως τότε, ξεκίνησαν να γίνονται αντίπαλοι με μεγάλα ονόματα του Χόλυγουντ για να γίνουν τα «πρόσωπα» σε καμπάνιες καλλυντικών. Παρόλα αυτά δεν μπορούσαν να παραλειφθούν τα προπολεμικά πρότυπα ομορφιάς που δεν ήταν άλλα από λαμπρούς αστέρες του Χόλυγουντ όπως η Elizabeth Taylor, Grace Kelly, Audrey Hepburn, Marilyn Monroe και Ava Gardner. Η δεκαετία αυτή χαρακτηρίστηκε από πολλούς ως «Χρυσή Εποχή του Μακιγιάζ». (McGlinchey, 2013)

Τη δεκαετία αυτή εμφανίζεται μια λατρεία για την νεότητα. Έτσι το μακιγιάζ εφαρμόζεται όχι μόνο για να κάνει το πρόσωπο πιο ελκυστικό, αλλά και για να καλύψει τις αλλαγές που έφερε με το πέρασμα του ο χρόνος. Οι αποχρώσεις γίνονται πιο έντονες, το παστέλ ροζ αντικαθιστά το κόκκινο κραγιόν και μετά τη δήλωση της Audrey Hepburn "Πιστεύω μόνο σε ροζ αποχρώσεις", τα σκούρα και κόκκινα κραγιόν δεν είχαν πλέον τα ηνία. Τα υγρά προϊόντα κερδίζουν δημοτικότητα και επιτρέπουν να καλυφθούν καλύτερα ατέλειες του δέρματος και να διαρκεί περισσότερες ώρες το μακιγιάζ. (Vintage Dancer 2016)

Με την αμερικανική ανάπτυξη και έναν σημαντικά μεγάλο αριθμό γυναικών που μπήκαν στο επαγγελματικό εργατικό δυναμικό το 1950, ο πλούτος αυξήθηκε και μαζί με αυτόν η ανάγκη συμβάδισης με μια αναπτυσσόμενη κοινωνία. Η βιομηχανία του makeup εκρήγνυται με τα ονόματα πολύ μεγάλων εταιριών να παραγκωνίζουν τις μικρότερες εταιρίες που είχαν ξεκινήσει να δουλεύουν πριν λίγα χρόνια. Το στυλ της δεκαετίας αυτής χαρακτηρίζεται από έντονη θηλυκότητα και μια ελαφριά υπερβολή. Ενώ το 1940 χαρακτηριζόταν από φυσικότητα και μινιμαλισμό, το 1950 οι γυναίκες έβαφαν το πρόσωπο τους με πιο έντονα χρώματα, πιο υπερβολικές γραμμές.

Οι γυναίκες αντί να επιλέγουν χρώματα που να ταιριάζουν και να κολακεύουν τον χρωματικό τόνο τους και το χρώμα των μαλλιών τους, ακολουθούσαν πιστά τη μόδα και συνδύαζαν το κραγιόν και τις σκιές ματιών με το χρώμα της τσάντας τους, του καπέλου τους, των γαντιών τους, των παπουτσιών τους, του αυτοκινήτου τους κτλ. Ωστόσο, πολλά περιοδικά μόδας συμβούλευαν τις γυναίκες να αγνοήσουν τις τάσεις και να επιλέξουν χρώματα που να ενισχύουν την φυσική ομορφιά τους. Το αντρικό κοινό συμφωνούσε απόλυτα με αυτή την άποψη, προτιμώντας την προπολεμική ομορφιά.

Πλέον, η χρήση μακιγιάζ δεν αποσκοπούσε μόνο στην προσέλκυση ενός συζύγου αλλά και τη διατήρηση του ενδιαφέροντος κατά τη διάρκεια του γάμου. Οι εργαζόμενες γυναίκες που δεν περνούσαν πολλές ώρες σπίτι αποτελούσαν μεγάλο ποσοστό του καταναλωτικού κοινού του 1950 όσο αφορά τα καλλυντικά και ακολουθούσαν τόσο πιστά τη μόδα, πολύ περισσότερο από τις έφηβες και τις νοικοκυρές. Τις τάσεις τηρούσε όμως και η μεσαία τάξη και οι γυναίκες των προαστίων. Δεν γίνεται να μην αναφερθούν οι έφηβες, μια ομάδα που ασκούσε μεγάλη επιρροή στην αγορά. Με τα χρήματα που διέθεταν είτε από δουλειές είτε από το εβδομαδιαίο χαρτζιλίκι ,αγόραζαν μεγάλη ποικιλία σε καλλυντικά προϊόντα όπως κραγιόν ή προϊόντα skincare. Οι εταιρίες αντιλήφθηκαν τη δύναμη των εφήβων και διαφήμιζαν προϊόντα για «προβλήματα εφήβων» όπως η ακμή ή ακόμη πωλούνταν περιοδικά για αυτούς. Άρθρα που εστίαζαν στη μόδα, στη ζωή μέσα στο σπίτι, συμβουλές, λουκ και δημοσιότητα και άπλετες διαφημίσεις γέμιζαν τις σελίδες τους. Μια νέα κοπέλα που ήταν μακιγιαρισμένη γινόταν περισσότερο αποδεκτή, διαβαίνοντας από την εφηβική στην ενήλικη γυναικεία ζωή. (McGlinchey,2013)

Εικόνα 5.1 Marilyn Monroe μακιγιάζ δεκαετίας 1950

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/637892734693505443/>

5.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

5.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Η ανάπτυξη των καλλυντικών και των προϊόντων φροντίδας προσώπου ήταν τόσο ραγδαία που οι αγορές των καταναλωτών θύμιζαν αγώνες ταχυτήτων που στόχο είχαν να διατηρήσουν ένα απεγάδιαστο δέρμα που δεν έχανε τη νεότητά του.

Το 1950, η μόδα πρόσταζε, σύμφωνα με τη Vogue, την ύπαρξη ενός φωτεινού, γεμάτου ζωντανίας δέρματος. Ήταν η εποχή του «εφέ της μάσκας». Η εφαρμογή παχιάς στρώσης foundation και πούδρας ζωντανών χρωμάτων για να κλειδώσουν το τελικό αποτέλεσμα συμπλήρωναν το look.

Το Foundation έγινε απαραίτητο καλλυντικό που δεν παραλείπονταν ποτέ. Η κατάλληλη απόχρωση έπρεπε να ταιριάζει απόλυτα με τον χρωματικό τόνο της κάθε κυρίας και συχνά αποφεύγονταν η δημιουργία ηλιοκαμένης εμφάνισης, που πιθανόν να φαινόταν ψεύτικη. Για ένα χρονικό διάστημα τα foundations έτειναν να έχουν πιο θερμούς τόνους με ροζ ή ροδακινί βάση. (McGlinchey ,2013)

Η μορφή τους ήταν υγρή, κρεμώδης σε pan cake ή panstick. Αν η τοποθέτηση του γίνονταν με σφουγγαράκι ή βαμβάκι οι ειδικοί συμβούλευαν να ήταν ελαφρώς νωπό πριν τη χρήση. Επιπλέον, το 1953 μεγάλη επιτυχία γνώρισε το foundation Creme Puff με δημιουργό της τον Max Factor, το οποίο ήταν κρεμώδες σε μορφή pan cake και περιείχε πούδρα. Έτσι προσφέρθηκε στις γυναίκες του 1950 ένα «εργαλείο» που θα τις χάριζε ένα απεγάδιαστο πρόσωπο καθώς είχε εύκολη εφαρμογή και δεν χρειάζονταν να τοποθετηθεί πούδρα. Συνήθως όμως η πούδρα τοποθετούνταν μετά από το foundation για να σφραγίσει το αποτέλεσμα, να εξαφανίσει οποιοδήποτε ίχνος γυαλάδας και να προσφέρει μεγαλύτερη διάρκεια. Στο τέλος απομακρύνονταν η περίσσεια με ένα πινέλο ή ένα κομμάτι βαμβάκι. (Corson, ,2004; Factor,1950)

Η Dorothy Gray συμβούλευε πως η επιλογή του σωστού foundation έπρεπε να γίνεται με βάση τον χρωματικό τόνο και την υφή της επιδερμίδας. Για κανονικό τύπο δέρματος με τάση ξηρότητας ενδεικνύονταν η μείξη υγρού και κρεμώδους foundation, με επακόλουθη χρήση πούδρας ενίοτε, για πιο velvet υφή με ελαφριά λάμψη και μεγαλύτερη διάρκεια. Για μεικτό δέρμα πρότεινε την χρήση velvet υφών και για λιπαρό τη χρήση matte προϊόντων. (Gray ,1958)

Η τοποθέτηση foundation γίνονταν με ταμποναριστές κινήσεις έως ότου να επέλθει ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα με ένα πινέλο ή όπως αναφέρει η Elizabeth Arden με ένα νωπό κομμάτι ύφασμα ή βαμβάκι. Πριν το foundation, όμως μπορούσε να χρησιμοποιηθεί μια κρέμα (παρόμοια με τα σημερινά primer), η οποία ενίσχυε την διάρκεια του foundation και της πούδρας. Ταυτόχρονα, προστάτευε από τις υπεριώδεις ακτίνες του ήλιου και μπορούσε να ρυθμιστεί η ένταση του μαυρίσματος που προσέφερε ανάλογα με την συχνότητα. Για μια γυναίκα που δεν επιθυμούσε να μαυρίσει από τον ήλιο, η συχνότητα της εφαρμογής του ήταν μεγαλύτερη, όποτε το άτομο ένιωθε την ζέστη. Επίσης ένα ακόμη προϊόν που λειτουργούσε σαν primer ήταν ένα άχρωμο υγρό το οποίο τοποθετούνταν στην ζώνη T και εμπόδιζε την έκκριση σμήγματος.

Η σωστή τοποθέτηση πούδρας σε ελεύθερη μορφή γίνονταν και αυτή ταμποναριστά και αφήνονταν λίγα λεπτά. Η τοποθέτηση ξεκινούσε από τον λαιμό και συνέχιζε σε όλο το πρόσωπο με ανοδικές κινήσεις. Στη συνέχεια αφαιρούνταν η περίσσεια με ένα πινέλο ή λίγο

βαμβάκι με καθοδικές κινήσεις. Η ποσότητα έπρεπε να είναι τέτοια ώστε να μην συσσωρεύεται πολύ υλικό γύρω από τα μάτια, τη μύτη, το πηγούνι και κοντά στις ρίζες των μαλλιών. Τέλος, η ανάμειξη δύο αποχρώσεων έδινε μια άλλη χροιά στο πρόσωπο όταν ταίριαζε με τον υποτόνο του δέρματος. (Gray, 1954; Arden, 1955)

Για την απόκρυψη του διπλοσάγονου, σκιάζονταν όλη η περιοχή του με πιο σκούρο foundation από αυτό της βάσης. Για ένα πηγούνι που υποχωρούσε χρησιμοποιούσαν πιο ανοιχτό foundation σε εκείνο το σημείο και ελαφρώς πιο κάτω. Για έντονα ζυγωματικά σκιάζονταν όλες οι γωνίες και τα σημεία που προεξείχαν για την επίτευξη οβάλ προσώπου, που θεωρούνταν και το ιδανικό.

Σαν foundation μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και κάποιες κρέμες που είχαν πιο σκούρο χρώμα και έδιναν την εντύπωση μαυρισμένου δέρματος αλλά παράλληλα προστάτευαν από τις υπεριώδεις ακτίνες του ήλιου καθώς περιείχαν στη σύνθεσή τους δείκτη προστασίας. (Cyclax ,1956)

Εικόνα 5.2 Προϊόντα μακιγιάζ για γυναίκες της μαύρης φυλής

πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/286682332515312580/>

5.2.2 ΡΟΥΖ

Τη δεκαετία αυτή, το ρουζ χρησιμοποιούνταν με φειδώ για να δώσει μια πινελιά ζεστασιάς, χωρίς όμως να είναι το χαρακτηριστικό που επικρατούσε στο μακιγιάζ. Οι πιο συνηθισμένες αποχρώσεις του ρουζ ήταν το καθαρό κόκκινο, το κόκκινο -μπλε, κόκκινο- ροζ, απαλό ροζ και κοραλλί σύμφωνα με τον πιθανό υποτόνο του δέρματος. Η χρήση του δεν περιορίζονταν μόνο στο να χαρίσει χρώμα στις παρειές αλλά και να δώσει μια ελαφριά ζεστή λάμψη, όπως προαναφέρθηκε παραπάνω, σε περιοχές όπως το μέτωπο, οι κρόταφοι, η μύτη, το πηγούνι. (Factor,1950)

Η Elizabeth Arden σύστηνε η χρωματική επιλογή των ρουζ να γίνεται βάσει του χρωματικού τόνου του δέρματος και των αποχρώσεων που υπήρχαν στην ντουλάπα της κάθε γυναίκας. Η τοποθέτηση του σε ένα τέλειο οβάλ πρόσωπο γινόταν τριγωνικά στο ψηλότερο σημείο των παρειών, μακριά από τη μύτη και σβήνονταν ελαφριά προς τα έξω. Όσο αφορά την ποσότητα, η ίδια επέμενε λέγοντας χαρακτηριστικά «καλύτερα λιγότερο παρά περισσότερο». (Arden , 1955)

Μετά την τοποθέτηση foundation και πριν την χρήση πούδρας ακολουθούσε ρουζ σε κρεμώδη μορφή με μικρές βούλες σε όλο το πρόσωπο. Με ένα πινέλο αναμειγνύονταν το ρουζ έτσι ώστε να δοθεί ο επιθυμητός ροζ υποτόνος, οποίος ήταν αρμονικός ακόμη και σε γυναίκες της μαύρης φυλής. Μία δεύτερη στρώση ρουζ λειτουργούσε σαν σκίαση όπου έχρηζε απαραίτητο. Ανακεφαλαιώνοντας ως προς τη σειρά τοποθέτησης ίσχυε ορθά το εξής: πρώτα τοποθετούνταν foundation, έπειτα κρεμώδη και υγρά ρουζ, ακολουθούσε πούδρα προσώπου και τα λοιπά προύδρινα καλλυντικά (ρουζ). Σύμφωνα με την Dorothy Gray η ιδανική γι' αυτήν τοποθέτηση ρουζ προϋπέθετε μια κρέμα βάσης με μαλακτικές ιδιότητες προκειμένου να υπάρχει μια κολλώδης βάση για να «στρώνει» καλύτερα το foundation και εν συνεχεία το ρουζ. (Gray D ,1954; Corson, R. 2004) Το 1950, ιδανικό σχήμα προσώπου θεωρούνταν το οβάλ. Άρα αν κάποια γυναίκα είχε στρογγυλό, τετράγωνο, διαμάντι, καρδιά ή κάποιο άλλο σχήμα υπήρχαν συμβουλές με σκούρα και ανοιχτά χρώματα πούδρας ή foundation για να δίνουν την εντύπωση οβάλ προσώπου. Ωστόσο τη δεκαετία αυτή δεν υπήρχε η έμφαση που δίνονταν με το ρουζ στο πρόσωπο, όπως γινόταν το 1940. (Vintage Dancer ,2016; McGlinchey, 2013)

Ενδεικτικά, για οβάλ πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν στο κέντρο των παρειών και η τοποθέτηση γινόταν κατά μήκος των ζυγωματικών με κατεύθυνση τους κροτάφους. Μια μικρή ποσότητα τοποθετούνταν κάποιες φορές και κάτω από το μάτι για να εξουδετερώσει τους μαύρους κύκλους.

Για στρογγυλό πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν στο εξωτερικό μέρος του ,ξεκινούσε από τους κροτάφους και έφτανε έως το πηγούνι έτσι ώστε να φαίνεται πιο μακρύ.

Για ένα τετράγωνο πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν κάτω από τα μάτια κυκλικά για όποια κυρία επιθυμούσε να εξουδετερώσει τους μαύρους κύκλους, εκτείνονταν προς το αυτί και κατέληγε στο πηγούνι εξουδετερώνοντας το προεξέχον μέρος του προσώπου και κάνοντας το να φαίνεται πιο οβάλ.

Για ένα μακρύ πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν με κυκλικές κινήσεις κοντά στο κέντρο των παρειών. Τέλος, για ένα πολυγωνικό πρόσωπο το ρουζ τοποθετούνταν στο εξωτερικό μέρος των παρειών και ξεκινούσε από τα ζυγωματικά έως το πηγούνι για να σκιαστούν οι γωνίες. (Westmore, 1956)

5.2.3 ΦΡΥΔΙΑ

Τα φρύδια αφήνονταν φυσικά αλλά τοξωτά βγάζοντας προς τα έξω μια θηλυκότητα. Όντας καλά σχηματισμένα αποτελούσαν το iconic look της εποχής. Τα πιο συνηθισμένα και δημοφιλή σχήματα της δεκαετίας ξεκινούσαν από μια πιο παχιά αρχή και κατέληγαν σε ένα αυστηρά τοξωτό εξωτερικό άκρο. Το πάχος της αρχής του φρυδιού διαφοροποιούνταν από μέτριο σε πολύ παχύ, όμως το πολύ λεπτό φρύδι είχε πλέον ξεπεραστεί. Το τόξο ανάλογα με τις ιδιομορφίες του κάθε προσώπου ποίκιλλε από ευθύ σε ελαφρώς ανοδικό και έντονα ανοδικό.

Στα μέσα της δεκαετίας, η τάση του «mandarin eyebrow» πρόσταζε την αφαίρεση του φυσικού άκρου των φρυδιών και τη δημιουργία τους εκ νέου, όπου η άκρη τους είχαν πιο ανοδική κατεύθυνση. Κανένα από τα δύο φρύδια δεν ήταν συμμετρικά και πανομοιότυπα και αυτό ήταν μέρος της γοητείας του μακιγιάζ της δεκαετίας. (Vintage Dancer ,2016; Corson, ,2004)

Η καθημερινή περιποίηση τους για ένα μακιγιάζ περιλάμβανε τη χρήση μολυβιού φρυδιών για να προσδιορίζεται καλύτερα το σχήμα τους, να τονίζεται το τόξο τους, να γεμίζουν τυχόν κενά και να πλαισιώνουν κολακευτικά τα μάτια. Επίσης, χτενίζονταν καλά με ένα βουρτσάκι για να διαχωριστούν καλά οι τρίχες μεταξύ τους και να αποκτούν αυτή την ανοδική πορεία τους.

Σύμφωνα με τις ιδιομορφίες των ματιών, σε πυκνόφθαλμα μάτια η αρχή του φρυδιού μπορούσε ή να διατηρηθεί στη φυσική αρχή τους ή να αποτριχωθεί ελαφρώς προς τα πίσω για να δίνεται η εντύπωση μεγαλύτερης απόστασης μεταξύ των ματιών. Αντίθετα, σε αραιόφθαλμα μάτια, η αρχή του φρυδιού μπορούσε να διατηρηθεί σε μια φυσική, πιο κοντινή απόσταση, πριν την αρχή του φρυδιού έτσι ώστε να φαίνεται πιο μικρή η απόσταση των ματιών. Σε ένα οβάλ πρόσωπο το τόξο ήταν φυσικό ή ελαφρώς ανορθωμένο. Σε ένα στρογγυλό πρόσωπο τα φρύδια σχηματίζονταν καμπύλα και η αρχή τους ήταν κάθετη στον έσω κανθό του ματιού. Σε τετράγωνο πρόσωπο το τόξο ήταν έντονα ανορθωμένο. Σε ένα μακρύ πρόσωπο τα φρύδια δημιουργούσαν ένα ελαφρύ τόξο ή κρατούσαν τη φυσική ευθεία τους για να δίνουν φάρδος στο πρόσωπο. Τέλος, σε ένα πρόσωπο σχήματος διαμαντιού τα φρύδια ήταν ανοδικά αλλά έφεραν μια καμπύλη στο τόξο τους. (Westmore, 1956)

Εικόνα 5.3 Audrey Hepburn χαρακτηριστικό στοιχείο τα φρύδια και το έντονο κραγιόν.

Πηγή: <https://www.revelist.com/beauty-news-/audrey-hepburn-makeup/15563>

5.2.4 ΜΑΤΙΑ

Οι σκιές ματιών βρίσκονταν σε πούδρινη, υγρή ή κρεμώδη μορφή, με τις δύο τελευταίες να απλώνονται πιο εύκολα και η δημιουργία γραμμής με αυτές να είναι ελεγχόμενη. Η Eleanor Arnett στο βιβλίο *Beauty is Not an Age* (1955) λέει χαρακτηριστικά: «να είστε πολύ προσεκτικοί με τις σκιές ματιών. Η λανθασμένη χρήση τους μπορεί να σας κάνει να φαίνεστε κουρασμένες, εκτός και αν τις χρησιμοποιείτε σωστά.»

Με τα μέσα του 1950 το doe eyed look, προερχόμενο από προηγούμενες δεκαετίες, έδωσε τη θέση του στο cat eye με τη γραμμή eyeliner να μετατρέπεται σε πιο μακριά και λεπτή γραμμή, επεκτεινόμενη πέρα από την άκρη της κόγχης του ματιού. Πλέον ξεκινούσε από τον έσω κανθό και όχι από το κέντρο του βλεφάρου. Υπήρχαν πολλές μορφές του «cat eye effect» που ποικίλλαν από το μήκος και το πάχος της γραμμής έως το σχήμα και το μήκος της προέκτασης της. Το πιο δημοφιλές λουκ των '50s περιλάμβανε μια γραμμή στο άνω βλέφαρο με εξωτερικό, επεκτεινόμενο τελείωμα.

Το χρώμα αποτελούσε έναν ακόμη παράγοντα. Το μαύρο συστήνονταν για κυρίες με μαύρα ή σκούρα καφέ μαλλιά ενώ το καφέ eyeliner ήταν πιο ταιριαστό για τις ξανθές και τις κοκκινομάλλες. Ωστόσο, είτε πρόκειται για μολύβια είτε για σκιές, στη μόδα ήταν κι άλλα χρώματα όπως το γκρι, το μπλε, το πράσινο και το βιολετί. (Vintage Dancer ,2016)

Στα τέλη της δεκαετίας, μια γυαλάδα μπορούσε να προστεθεί στο μακιγιάζ των ματιών μέσω μιας ουσίας που ονομάζονταν γουανίνη και προέρχονταν από τα λέπια των ψαριών και το γκουανό.

Πληροφοριακά, το “doe-eyed look” ήταν ένα λουκ, όπου η γραμμή eyeliner σχεδιάζονταν στο πάνω και κάτω βλέφαρο. Στα μέσα του 1950 έγινε η μεγάλη αλλαγή σε “cat eye“, που αρκούσαν σε μια γραμμή μόνο στο άνω βλέφαρο. Μπορούσε ακόμη να υπάρχει και στο κάτω βλέφαρο αλλά αποφεύγονταν. Το μήκος προέκτασης της γραμμής μπορούσε να είναι μακρύ ή να τελειώνει ακριβώς στον έξω κανθό χωρίς να επεκτείνεται.

Μία συμβουλή για να φαίνονταν πιο μεγάλα τα μάτια ήταν να δημιουργούνταν μια λεπτή γραμμή σύριζα στις πάνω και κάτω βλεφαρίδες και να σβήνονταν ελαφρώς με το μικρό δάκτυλο για να μην φαίνεται τόσο καθορισμένη. Για μια κυρία με κανονικά μάτια που επιθυμούσε να τα κάνει πιο ανοδικά, δημιουργούσε μια γραμμή στο πάνω και κάτω βλέφαρο, που ενώνονταν σε μια γραμμή με ανοδική κατεύθυνση για πιο ελαφίσιο λουκ. Για εσώφθαλμα μάτια σχεδιάζονταν μια γραμμή από το κέντρο του κινητού βλεφάρου προς τον έξω κανθό και σβήνονταν δημιουργώντας μια σκιά. (Factor,1950)

Τέλος, όσο αφορά την τοποθέτησή τους, ήταν αρκετά μίνιμαλ και περιλάμβανε ένα χρώμα, το οποίο έμπαινε στο κινητό βλέφαρο με το μικρό δάκτυλο και ντεγκραντάρονταν από τις ρίζες των βλεφαρίδων ως το φρύδι, δημιουργώντας ένα φτερωτό λουκ. Αντιθέτως οι σκούρες και έντονες σκιές δεν έφταναν ποτέ έως κάτω από το φρύδι. (Corson ,2004)

Εικόνα 5.4 Δημοφιλείς αποχρώσεις σκιών ματιών

5.2.5 ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ

Στα '50s δίνονταν έμφαση στα μάτια διατηρώντας όμως τη «φυσική λάμψη» τους αποτελώντας το κλειδί για ένα όμορφο μακιγιάζ. Το Eyeliner και η mascara χρησιμοποιούνταν για να δημιουργήσουν την κύρια ένταση στα μάτια.

Τα ψαλιδάκια βλεφαρίδων, που εξυπηρετούσαν στη δημιουργία καμπυλότητας και ανασήκωσης των βλεφαρίδων, δεν ήταν κάτι καινούριο για τη δεκαετία του 1950, αλλά το Kurlash βελτίωσε το σχεδιασμό του, προσθέτοντας ένα μαξιλαράκι στα άκρα του για μεγαλύτερη ασφάλεια κατά τη χρήση του. Έτσι, οι γυναίκες μπορούσαν να καμπυλώσουν τις βλεφαρίδες τους με άνεση. Μια ελαφριά καμπύλη ήταν ένα ιδανικό πρώτο βήμα για τη δημιουργία εντυπωσιακών ματιών.

Οι βλεφαρίδες βάφονταν σε πρώτη φάση με μάσκαρα ίδιου χρώματος με το eye liner. Συνήθως τα μάσκαρα ταίριαζαν με τις σκιές ματιών χρώματος μπλε, βιολετί, σκούρο πράσινο ή καφέ για ανοιχτόχρωμα μάτια και μαύρο για σκουρόχρωμα μάτια. Τα δύο πιο κινήσιμα χρώματα ήταν το μαύρο και το καφέ. Παρόλα αυτά και άλλα χρώματα πιο ζωντανά, πως το θαλασσί, σμαραγδί, γκρι, φυσικί και βιολετί τολμώνταν από πολλές κυρίες. (Sherrow ,2001 ; Vintage Dancer ,2016)

Συγκεκριμένα, η τοποθέτηση της μάσκαρα γίνονταν προς τα έξω και σχεδόν χτένιζαν τις βλεφαρίδες. Με αυτό τον τρόπο διαχωρίζονταν μεταξύ τους, ανασηκώνονταν και χρωματίζονταν με μαύρο χρώμα. Πιο συχνά η μάσκαρα χρησιμοποιούνταν μόνο για τις βλεφαρίδες κοντά στον έξω κανθό και αποφεύγονταν για τις κάτω εκτός κι αν ήταν πολύ ξανθές και άχρωμες. (Rubinstein, 1954)

Η Block mascara ενεργοποιούνταν στην πιο ρευστή μορφή της με την εφαρμογή μικρής ποσότητας ζεστού νερού. Η κρεμώδης mascara σε σωληνάριο με το ειδικό βουρτσάκι του εμφανίστηκε στα τέλη του 1950. Η Helena Rubinstein και ο Max Factor ισχυρίζονταν και οι δύο ότι ήταν οι εφευρέτες του προϊόντος. Σε κάθε περίπτωση, η νέα αυτή εκδοχή μάσκαρα χρησιμοποιούνταν ευρέως.

Το τελικό λουκ τελειοποιούσαν ψεύτικες βλεφαρίδες, που χρησιμοποιούνταν μερικές φορές για να δώσουν πιο έντονο αποτέλεσμα σε 1-2 στρώσεις. (Σαββίδου, 2001)

Εικόνα 5.5 cat eye look το 1950

πηγή: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-makeup/>

5.2.6 ΧΕΙΛΗ

Στον κόσμο της ομορφιάς, η αγάπη για το κλασικό κατακόκκινο κραγιόν γίνονταν κομμάτι του παρελθόντος, καθώς με την προσθήκη τιτανίου, τα κραγιόν αποκτούσαν ροζ χρώμα. (Inner Allure 2016)

Το 1949-50 η Hazel Bishop αποκάλυψε με πολύ μεγάλο ενθουσιασμό το πρώτο «non smear lipstick» (aka το κραγιόν που δεν μπουτσορώνει). Η εταιρία Revlon ακολούθησε με το δικό της non-smear lipstick το 1953. Οι κυρίαρχες αποχρώσεις ήταν παστέλ και το ροζ κραγιόν αντικατέστησε το κόκκινο για κάποιο χρονικό διάστημα καθώς έγινε πολύ δημοφιλές μεταξύ των νέων γυναικών. Η Audrey Hepburn κάποτε ομολόγησε ότι « Πίστευε στο ροζ!» (McGlinchey,2013)

Καθώς τα χείλη αποτελούσαν ισχυρό στοιχείο του συνολικού μακιγιάζ, τα κόκκινα συνέχιζαν να χρησιμοποιούνται ακόμη, και έστω κι έτσι κυκλοφορούσαν σε αποχρώσεις με βάση το μπλε ή το ανοιχτό πορτοκαλί. Φυσικά κορυφαίες ήταν και οι πωλήσεις των ροζ και κοραλλί χρωμάτων.

Η υφή που χρησιμοποιούνταν πιο συχνά ήταν ματ, δημιουργώντας τα πολυπόθητα σαρκώδη χείλη. Πρώτα τοποθετούνταν μια πρώτη στρώση, αφού ταμπονάρονταν με ένα χαρτομάντηλο για να φύγει η περίσσεια, μερικές φορές εφαρμόζονταν λίγο πούδρα για μεγαλύτερη διάρκεια. Στη συνέχεια έμπαινε και η δεύτερη στρώση κραγιόν. Για όποια επιθυμούσε γυαλάδα τοποθετούσε μια πομάδα γι' αυτό τον σκοπό, βαζελίνη ή απλά γλείφονταν τα χείλη. (Corson ,2004)

Μια έρευνα που διεξήχθη το 1951, ανακάλυψε ότι ένα ποσοστό μεγαλύτερο των 2/3 του γυναικείου πληθυσμού φορούσε καθημερινά κραγιόν. Συνεπώς, τα κραγιόν μακράς διάρκειας ήταν σε ζήτηση και το πρώτο kiss-proof stay-on lipstick παρασκευάστηκε από μια κυρία ονόματι Hazel Bishop το 1950. Οι διαφημίσεις με το μότο «Μένει πάνω σου...» και «...όχι πάνω του» έκαναν αρκετά γνωστό αυτό το κραγιόν και φυσικά τη δημιουργό του. Έγινε τόσο επιτυχημένο που η ίδια δημιούργησε τον επόμενο χρόνο τη Hazel Bishop Inc. Οι πωλήσεις των κραγιόν της εταιρίας αυτής αυξήθηκαν από \$49,527 το 1950 σε \$10,100,682 το 1953! (Glamourdaze, χ.χ)

Ανάλογα με τις ιδιομορφίες των χειλιών πραγματοποιούνταν και το κατάλληλο μακιγιάζ. Όταν πρόκειται για πολύ λεπτά χείλη το περίγραμμα των χειλιών γίνονταν λίγο πιο έξω από το φυσικό περίγραμμα και έπειτα γεμίζονταν με κραγιόν. Για να σχηματιστεί το κάτω χείλος λίγο μεγαλύτερο ένα τιπ που βοηθούσε ήταν πιαστούν τα χείλη μεταξύ του με λίγο παραπάνω πίεση και να προκύψει ένα πιο μεγάλο περίγραμμα. Σε χείλια που είχαν φάρδος, επικεντρώνονταν η τοποθέτηση κραγιόν στο κέντρο ,λιγότερο στα άκρα και τοποθετώντας λίγη πούδρα σε αυτά κάνοντας τα λιγότερο ορατά και μειώνοντας έτσι το φάρδος τους. Αν το κάτω χείλος ήταν πιο παχύ από το πάνω τότε τοποθετούνταν πιο γενναϊόδωρη ποσότητα κραγιόν στο άνω ή απλώνονταν σε αυτά μια δεύτερη στρώση πιο φωτεινού κραγιόν. Σε ένα στρογγυλό πρόσωπο τα χείλη γίνονταν όσο το δυνατόν πιο φαρδιά χωρίς όμως υπερβολές. Σε ένα τετράγωνο, τα χείλη γίνονταν λίγο πιο φαρδιά και αν οι άκρες τους ήταν καθοδικές διορθώνονταν για να σχηματίζουν ένα ελαφρύ χαμόγελο. Σε ένα μακρύ πρόσωπο τα ιδανικά χείλη ήταν σαρκώδη. Σε ένα πολυγωνικό πρόσωπο τα χείλη τονίζονταν στο φυσικό τους περίγραμμα τονίζοντας ελαφρώς το φάρδος τους για να εξισορροπηθεί με το αντίστοιχο φάρδος που έφερε το πηγούνι. (Rubinstein, 1952 ; Factor,1950)

Γενικά η τοποθέτηση κραγιόν ξεκινούσε σύμφωνα με τον Ern Westmore από το κέντρο προς τα έξω στο άνω χείλος και από τις άκρες προς τα μέσα στο κάτω για να δημιουργηθεί μια συμμετρία. Το κραγιόν τοποθετούνταν ακολούθως όσο πιο μέσα στα χείλη ήταν δυνατόν. Στο τέλος η περίσσεια ταμπονάρωνταν ελαφρώς με ένα χαρτομάντηλο. (Westmore, 1956)

VintageDancer.com

1950s Lip Shapes and Colors

Εικόνα 5.6 Δημοφιλείς αποχρώσεις κόκκινου κραγιόν και σχήματα χειλιών

Πηγή: <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-makeup/>

Εικόνα 3.7 Κινήσιμες αποχρώσεις κραγιόν 1950

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1950s-makeup/>

5.3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Στο καθημερινό skincare και συγκεκριμένα για τον καθαρισμό του προσώπου δεν χρησιμοποιούνταν πλέον το σαπούνι αλλά καθαριστικά σε κρεμώδη μορφή, τα οποία πέρα από καθαρισμό πρόσφεραν και ενυδάτωση. (Factor, 1950)

Με την οικονομική ανάπτυξη που ακολούθησε, όλοι οι κλάδοι της οικονομίας άνθισαν. Έτσι και στον τομέα της ομορφιάς πολλές εταιρίες λάνσαραν στο εμπόριο προϊόντα φροντίδας προσώπου που είτε προορίζονταν για καθαρισμό, είτε για ενυδάτωση, είτε για αντιγήρανση ακόμη και για προβλήματα που επιθυμούσαν οι γυναίκες να αντιμετωπίσουν όπως η ακμή, η λεύκανση της επιδερμίδας, σημάδια χαλάρωσης, ρυτίδες ή δυσχρωμίες.

Πλέον, νούμερο ένα βήμα αποτελούσε ο προσδιορισμός του τύπου δέρματος σε κανονικό, ξηρό, λιπαρό. Έπειτα, ακολουθούσαν τα πρωτόκολλα για κάθε τύπο, που ποικίλλαν για το πρωί, το βράδυ και μια φορά τη βδομάδα.

Για το βράδυ, το πρόσωπο καθαρίζονταν με μια καθαριστική κρέμα ή λοσιόν, η οποία καθάριζε και ενυδάτωνε. Στη συνέχεια τοποθετούνταν μια στυπτική λοσιόν και τέλος μια κρέμα θρέψης ή αντιγήρανσης που δουλεύονταν στο πρόσωπο με χειρισμούς μάλαξης και ανοδικές κινήσεις. Επίσης υπήρχαν και κάποια έλαια που αναμειγνύονταν με τις κρέμες και ενίσχυαν το επιθυμητό αποτέλεσμα σύσφιξης.

Για τον πρωινό καθαρισμό του προσώπου χρησιμοποιούνταν ειδικό καθαριστικό σαπούνι ή καθαριστική κρέμα και αφού το πρόσωπο ξεβγάζονταν με νερό ακολουθούσε μια τονωτική λοσιόν και η κρέμα βύσσης / κρέμα ημέρας. Πριν από κάποιο σημαντικό γεγονός ή γενικά το καθημερινό μακιγιάζ, το δέρμα αναζωογονούνταν με μάσκες προσώπου που αφήνονταν περίπου 30-60 λεπτά και ακολουθούσαν τα υπόλοιπα προϊόντα φροντίδας του προσώπου. Οι μάσκες ομορφιάς που πωλούνταν στο εμπόριο διαφοροποιούνταν ανάλογα με τον κάθε τύπο δέρματος κι έτσι τα αποτελέσματα που έδιναν πρόσφεραν, από καθαρισμό, απομάκρυνση ερυθρήματος, τόνωση και αναζωογόνηση επιδερμίδας μέχρι και αντιγήρανση.

Σταδιακά άρχισαν να πωλούνται προϊόντα και συγκεκριμένα κρέμες όχι μόνο για το πρόσωπο αλλά και για τα μάτια και το λαιμό. Η κρέμες ματιών βρίσκονταν σε διαφορετική και πιο «ντελικάτη» σύνθεση διότι και η περιοχή γύρω από τα μάτια ήταν και παραμένει εξίσου λεπτή.

Όσο αφορά προβλήματα στο πρόσωπο όπως διευρυμένοι πόροι, σπυράκια, σημάδια, ρυτίδες, χαλάρωση, υπήρχε λύση και για αυτά. Λόγου χάριν, για τους διευρυμένους πόρους υπήρχαν πάστες που τοποθετούνταν τοπικά στο δέρμα μια φορά την εβδομάδα λειτουργώντας σαν θεραπεία. Ωστόσο, για το παραπάνω βοηθούσε το καλό πλύσιμο του προσώπου έτσι ώστε να μην συκρατούνται ρύποι και υπολείμματα μακιγιάζ καθώς και χρήση τονωτικής ή στυπτικής λοσιόν για να κλείνουν οι πόροι.

Για τις ρυτίδες και τη χαλάρωση κυρίως στα ζυγωματικά υπήρχαν επίσης προϊόντα, που αν χρησιμοποιούνταν καθημερινά και σε συνδυασμό με χειρισμούς μάλαξης υπόσχονταν εμφανή αποτελέσματα.

Για τα σπασμένα αγγεία το μόνο που βοηθούσε ήταν ποικίλες κρέμες, οι οποίες προστάτευαν τις «βλάβες» αυτές του δέρματος από το ψύχος, τον άνεμο και τις υψηλές θερμοκρασίες και υποδέχονταν την τοποθέτηση makeur.

Για τα μαύρα στίγματα, ιδανικά εξάγονταν το σμήγμα πιέζοντας τα και στη συνέχεια τοποθετούνταν μια αλοιφή ειδική για τους πόρους για να συσταλούν.

Για την ακμή και τα συνοδά σπυράκια απαραίτητα βήματα κρίνονταν ο συνεχής καθαρισμός και η χρήση λοσιόν. Επιπλέον, ορθή κίνηση θεωρούνταν η τοποθέτηση αναπλαστικής κρέμας ή λοσιόν ειδικής γι' αυτή την περίπτωση. Πολύ σημαντικό ήταν να μην πιέζονταν τα σπυράκια και να τοποθετούνται σε αυτά λοσιόν και κρέμες που περιείχαν συστατικά όπως η καμφορά και το θείο ,που τα ξέραιναν οπότε τελικά έφευγαν μόνα τους. (Arden, 1955; Rubinstein, 1952)

Πολλές γυναίκες που ήθελαν να απαλλαγούν από τις φακίδες τους χρησιμοποιούσαν είτε ισχυρά προϊόντα λεύκανσης μια με δύο φορές την εβδομάδα είτε πιο ήπια σε συνδυασμό με κάποια ενυδατική κρέμα κάθε βράδυ. Με αυτό τον τρόπο λευκαίνονταν το δέρμα, εξαφανίζονταν δυσχρωμίες ,φακίδες και μαύρισμα από τον ήλιο αλλά πολλές εταιρίες υπόσχονταν και επιπλέον βελτίωση του κυκλοφορικού συστήματος τοπικά. Ωστόσο αν κάποια ήθελε να χρησιμοποιήσει τέτοιου είδους προϊόντα καλοκαιρινούς μήνες θα έπρεπε να προστατέψει το πρόσωπο από εγκαύματα με κάποιο αντηλιακό ή κρέμες μαυρίσματος. Αυτά τα προϊόντα εξαφάνιζαν, τουλάχιστον οπτικά τις φακίδες και ταυτόχρονα χάριν στον δείκτη προστασίας που διέθεταν προστάτευαν και εξαιτίας της χρωστικής τους «μαύριζαν» το δέρμα.

Τέλος μια πολύ σημαντική καινοτομία που ήρθε στα χέρια του καταναλωτικού κοινού ήταν το κερύ αποτρίχωσης το οποίο χρησιμοποιούνταν στο πρόσωπο κυρίως στο μουστάκι. Όταν αφαιρούνταν, το δέρμα έμενε απαλό και ο βολβός της τρίχας τραυματιζόταν σε κάποιο βαθμό οπότε και η τρίχα αναπτύσσονταν πιο αδύναμη σύμφωνα με τα λόγια των εταιριών. (Gray, 1958)

5.4 ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΜΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

- Επακόλουθο των πολεμικών περιορισμών αποτελούσε το γεγονός ότι πολλά προϊόντα δεν ήταν διαθέσιμα, ο καταμερισμός είχε τελειώσει και η αγορά καλλυντικών άνθισε. Επιπλέον, τα προϊόντα είχαν καλύτερη ποιότητα και καινούρια χρώματα έγιναν διαθέσιμα.
- Η πολυτελής αγορά καλλυντικών απογειώθηκε, καθοδηγούμενη από ισχυρούς αντιπάλους όπως η Helena Rubinstein και η Elizabeth Arden. Οι ίδιες όχι μόνο πωλούσαν καλλυντικά αλλά είχαν και μια τεράστια ποικιλία προϊόντων φροντίδας του προσώπου με εξωτικά και ακριβά συστατικά. (Sherrow , 2001)
- Ο Max Factor ήταν ακόμη ο ηγέτης στην παρασκευή και την πώληση προϊόντων που μια απλή γυναίκα χρησιμοποιούσε στην καθημερινότητά της, μιμούμενη και εμπνευσμένη από τις ηθοποιούς του Hollywood , οι οποίες χρησιμοποιούσαν προϊόντα Max Factor και εκτός οθόνης. Παρακάτω παρατίθενται κάποια σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από εταιρίες κατά τη διάρκεια της δεκαετίας:
- Αρχικά, ένας πολύ σημαντικός σταθμός στην ιστορία του μακιγιάζ αποτέλεσε η προσπάθεια της Carmen Murphy να εντάξει και τη μαύρη φυλή στις συνήθειες της λευκής φυλής όσο αφορά το μακιγιάζ και την περιποίηση γενικότερα. Έως τότε η μαύρη φυλή «βίωνε» μια ρατσιστική σχετικά συμπεριφορά καθώς πολλά ινστιτούτα απαγόρευαν την είσοδο στις μαύρες γυναίκες. Έτσι, οι ίδιες υιοθετούσαν , δυστυχώς, τις συνήθειες των λευκών γυναικών προκειμένου να «ταιριάξουν» καλύτερα στην κοινωνία. Ίσωναν τα μαλλιά τους και πολλές έκαναν απόπειρα να ασπρίσουν το δέρμα τους. Εδώ έρχεται λοιπόν η Carmen Murphy , η οποία ανοίγει και επίσημα το πρώτο σαλόνι ομορφιάς το 1948 ονόματι House of Beauty, στην Νέα Υόρκη, με σύμβουλο ομορφιάς την Odessa Trotter . Το ινστιτούτο περιείχε 24 δωμάτια τα οποία προορίζονταν για την περιποίηση των μαύρων γυναικών. Είχε τόσο μεγάλη επιτυχία που το κέρδος της τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του άγγιξε τα \$76,000 και το πελατολόγιο αποτελούνταν από 200 γυναίκες τη μέρα. Μάλιστα το ¼ αυτού ήταν γυναίκες λευκής φυλής!!! Η επιτυχία αυτή έφτασε στο απόγειο της, όταν η Carmen Murphy συνεργάστηκε το 1950 με την εταιρία Rose Laird και κυκλοφόρησαν στο εμπόριο τα πρώτα καλλυντικά προσαρμοσμένα σε αποχρώσεις τέτοιες που να ταιριάξουν με τη μαύρη φυλή. (Dotson, Jr., 1969.)
- 1949-50: η εταιρία Hazel Bishop κυκλοφόρησε το πρώτο non-smear lipstick. Συγκεκριμένα, αυτό το κραγιόν μακράς διάρκειας παρασκευάστηκε από μια Αμερικανίδα χημικό, την Hazel Bishop. Οι πωλήσεις του δεν ήταν μικρότερες από το αναμενόμενο, και τα κέρδη του άγγιξαν τα \$50k το 1950 και τα \$10 εκατομμύρια το 1953. (Sherrow ,2001)
- 1950s: το παντρεμένο ζευγάρι Joseph and Estee Lauder επέκτειναν την επιχείρησή τους και θεωρήθηκε η πρώτη εταιρία ομορφιάς που χάριζε δωρεάν δείγματα των προϊόντων τους με κάθε αγορά.
- 1950s: η εταιρία Revlon άρχισε να παράγει καινούριες αποχρώσεις κραγιόν κάθε 6 μήνες για να ενθαρρύνει τις γυναίκες να αγοράζουν κι άλλα.
- 1950s: η Elizabeth Arden επέκτεινε την εταιρία της με μια ολοκληρωμένη σειρά καλλυντικών και αρωμάτων που περιλάμβαναν κραγιόν συνδυασμένα με βερνίκια νυχιών.
- 1950: η εταιρία Revlon παρήγαγε παλέτες σκιών για τα μάτια με 2 ή 3 αποχρώσεις για τη δημιουργία συγκεκριμένου λουκ.

- 1950: αξιοσημείωτες εταιρίες που έκαναν την εμφάνιση τους τη δεκαετία αυτή ήταν η Biotherm (1952), η Clarins (1954), η Shiseido International (1957). (McGlinchey, 2013)
- Τέλη του 1950: η εταιρία Gala κυκλοφόρησε για πρώτη φορά τα πρώτα nude γυαλιστερά κραγιόν, φτιαγμένα από τιτάνιο, ουσία που έκανε τα χρώματα πιο απαλά. (Peiss, 2011)
- 1952: η εταιρία Revlon λάνσαρε τη “Fire & Ice”, την πιο διάσημη καμπάνια κραγιόν των ‘50s με ένα δισέλιδο, γεμάτο χρώμα αφιερωμένο στο τότε διάσημο μοντέλο Dorian Leigh που διαφήμιζε τα συγκεκριμένα κραγιόν.
- 1952: η εταιρία Boots λανσάρει γι’ ακόμη μια φορά τη μάσκα No. 7, που είχε σχεδόν εξαφανιστεί κατά τη διάρκεια του πολέμου. Η μαύρη και χρυσή συσκευασία της εμπνεύστηκε από το Hollywood.
- 1953: ο Max Factor κυκλοφόρησε το Creme Puff, μια βάση all-in-one που περιείχε στη φόρμουλά του και πούδρα.
- 1953: η εταιρία Revlon δημιούργησε το πρώτο της non-smear lipstick.
- 1954: ο Max Factor λανσάρει το πρώτο concealer λιανικής, το λεγόμενο Erace.
- 1954: η εταιρία Avon, που ιδρύθηκε το 1886, λάνσαρε την καμπάνια “Ding Dong Avon calling” και έγινε μια από τις πιο μακροχρόνιες και επιτυχημένες καμπάνιες διαφήμισης στην ιστορία. Μέχρι το 1957 οι αντιπρόσωποί της ξεπερνούσαν τους 100.000.
- Καθ’ όλη τη διάρκεια της δεκαετίας οι αντιπρόσωποι της Avon περνούσαν από σπίτι σε σπίτι για να παρουσιάσουν και να πουλήσουν τα καλλυντικά προϊόντα της εταιρίας. (McGlinchey, 2013)

Εικόνα 3.9.1. Ιδανικοί χρωματικοί συνδυασμοί σε foundation, κραγιόν και ρουζ

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1950s-makeup/>

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1960

6.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η δεκαετία του 1960 χαρακτηρίζεται ευρέως από πλήθος αλλαγών τόσο στην πολιτική όσο και στην μόδα. Κατά την διάρκειά της τέθηκαν νέες κοινωνικοπολιτικές βάσεις που αποσκοπούσαν στην επιβολή της καθολικής ισότητας δίχως διακρίσεις ανάλογα με το φύλο, τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία και την εθνική καταγωγή. Έντονη ιδεολογική επιρροή άσκησε επίσης, η σεξουαλική επανάσταση και η επανεμφάνιση του φεμινιστικού κινήματος, που δημιούργησαν εκ νέου την γυναικεία μορφή και συνείδηση. Πλέον η εμφάνιση και ο ρόλος της σύγχρονης γυναίκας δεν ακολουθεί την έως τότε, πατριαρχική ιδεολογία. Η γυναίκα απελευθερώθηκε φορώντας ρούχα που αναδείκνυαν το σώμα της, παντελόνια, αναλάμβαναν σημαντικούς ρόλους έξω από το σπίτι, στις επιχειρήσεις, την πολιτική, και σε άλλους σημαντικούς τομείς. Ο τομέας του μακιγιάζ δεν έμεινε ανεπηρέαστος από το σύνολο των αλλαγών της εποχής. Αρχικά, η αναζωπύρωση του φεμινιστικού κινήματος, διαχώρισε τις γυναίκες σε δύο κατηγορίες, τις υπέρμαχες του μακιγιάζ και τις αντίμαχες. Οι πρώτες φορούσαν το μακιγιάζ προς τιμήν των πρώτων φεμινιστριών που έκαναν εκτεταμένη χρήση του κόκκινου κραγιόν ως επαναστατικό σήμα ενώ οι άλλες αρνούσαν να φορέσουν μακιγιάζ ή έκαναν πολύ περιορισμένη χρήση καθώς θεωρούσαν ότι υποβάθμιζε τη γυναίκα σε σεξουαλικό αντικείμενο. (Women in the 60's, χ.χ)

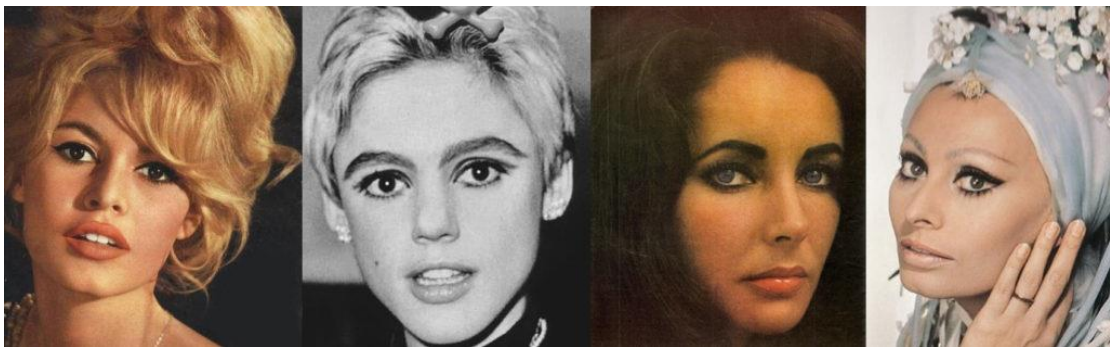
6.1.1 HIPPIES

Η δεκαετία του '60 ήταν μια δεκαετία που κυριαρχούσε για μια ακόμη φορά ένας πόλεμος, αυτός του Βιετνάμ, που ενώ δεν ήταν παγκόσμιος, οι επιπτώσεις ήταν αισθητές σε όλο τον κόσμο. Για πρώτη φορά, ομάδες νεαρών, και ειδικά μαθητών και φοιτητών, ήταν η απόδειξη πως οι άνθρωποι μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική μέσω της δύναμης των "ειρηνικών" διαδηλώσεων. Οι διαδηλώσεις αυτού του είδους οδήγησαν στην δημιουργία ενός αντιπολεμικού και αντι-πολιτισμικού κινήματος, τους Hippies ή Hippys. (*Χίπι υποκουλτούρα, χ.χ*) Οι Hippies απέρριψαν τα ιδανικά της κοινωνίας της μεσαίας τάξης όπου, κατ' αυτούς, κυριαρχούσε ο υλισμός και η καταστολή, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα την δική τους ξεχωριστή κουλτούρα. Εκπροσωπούσαν την φύση, την αγάπη και την ειρήνη, ενώ υιοθέτησαν ένα ιδιαίτερο στυλ με casual επιρροές, ασυνήθιστα μοτίβα στα ρούχα, μακριά μαλλιά και ελάχιστο ή καθόλου μακιγιάζ. Χαρακτηριστικές ήταν οι ζωγραφιές λουλουδιών στο πρόσωπο και στο σώμα τους, ιδιαίτερα ενόψει συναυλιών. Επικρατούσε επίσης η τάση να ζωγραφίζουν ένα μάτι στο κέντρο του μετώπου. Επηρεαζόμενοι από την τάση του mod, πολλοί hippies έκαναν χρήση μάσκαρα σε μεγάλη ποσότητα. (Corson, 2004)

6.1.2 MOD

Η νεολαία άσκησε μεγάλη επιρροή στον χώρο της μόδας. Από τη δεκαετία του 1950, οι νέοι είχαν διαθέσιμο εισόδημα, αποτελώντας ένα νέο, δραστήριο καταναλωτικό κοινό στρέφοντας έτσι την προσοχή της μόδας πάνω τους. Η μόδα αυτή ήταν εμπνευσμένη από τη μουσική όπως το rock and roll, το Motown, το pop, το mod και το psychedelic rock, που επηρέασε κατ' επέκταση και την εμφάνιση του μακιγιάζ. Το mod είναι μία υποκουλτούρα που συνδύασε τον μιμητισμό, την πολυχρωμία και την ιδιαίτερη γεωμετρία της εποχής. Ξεκίνησε σαν τάση από μία μερίδα νέων του Λονδίνου ως αντίδραση σε οτιδήποτε παλαικό και δίχως έμπνευση. Ως επί των πλείστον το mod απαρτιζόταν από νεαρούς άνδρες, κομπους με ακούσματα τζαζ. Λιγότερα μέλη ήταν γυναίκες, οι οποίες εισήγαγαν μία νέα τάση- σταθμό στο μακιγιάζ, τα γνωστά δραματικά ασπρόμαυρα μάτια. Τονίζεται ότι το

μακιγιάζ εκείνης της δεκαετίας αποτέλεσε τη βάση του σημερινού θεατρικού μακιγιάζ. Το mod look κορυφώθηκε μεταξύ του 1964 και του 1967, με βασική υποστηρίκτρια το βρετανικό μοντέλο, Twiggy. Οι ταινίες επηρέασαν έντονα την τάση αυτή. Το μακιγιάζ της Ελίζαμπεθ Τέιλορ στην Κλεοπάτρα (1963) είναι ένα καλό παράδειγμα για το πώς το «σημερινό» αναμίχθηκε με το «ιστορικό», δημιουργώντας την Κλεοπάτρα της δεκαετίας του 1960. Η φάση Cleopatra ξεκίνησε πριν από την πραγματική κυκλοφορία της ταινίας, με εταιρείες όπως η Revlon να πρωτοστατούν με τα χρώματα και το σχεδιασμό του Cleopatra. Τα περιοδικά στήριξαν την λαμπερή εμφάνιση των αστέρων της εποχής, όπως η Σοφία Λόρεν και η Όντρεϊ Χέμπμπορν, η Brigitte Bardot και η Edie Sedgwick. (Escobar, 2015)

Εικόνα 6.1 Όλα για τα μάτια: Brigitte Bardot με κτυπήματα. Mod κορίτσι Edie Sedgwick; Ομορφιά της θόνης Elizabeth Taylor και Sophia Loren.

Πηγή: <https://sites.google.com/site/erasmakeup/home/makigiaz>

6.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

6.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Τα προϊόντα βάσης διατέθηκαν σε σκόνες, κρέμες και υγρά σκευάσματα ενώ υπήρξε μεγάλη ποικιλία στους χρωματισμούς. Αντίστοιχη γκάμα επήλθε και στην ποιότητα σύνθεσης, με φάσμα που καλύπτει από πλήρη έως ελαφριά, καθώς επιτομή της μόδας του '60 ήταν η προσέγγιση του φυσικού αποτελέσματος με παράλληλη αποκάλυψη των εφελκίδων, μόδα που εισήγαγε το μοντέλο Twiggy.

Το χρώμα βάσης επιλέγεται ανοιχτόχρωμο και απλώνεται και στα χείλη, αποχρωματίζοντάς τα. Σε ορισμένες περιπτώσεις το χρώμα επιλεγόταν επιτηδευμένα πιο σκούρο για να αντισταθμισθεί η έλλειψη ρουζ. Το φινίρισμα του προϊόντος βάσης ήταν κυρίως matte, αλλά περίπου το 1967, διατέθηκαν προϊόντα με γυαλάδα που παρέπεμπαν σε ένα πιο φυσικό αποτέλεσμα, για παράδειγμα, κολοσσοί καλλυντικών σκευασμάτων όπως ο Revlon είχε Face Gleamers και ο Yardley είχε Face Slickers.

Παρά τη ποικιλία που εμφάνιζαν τα προϊόντα, οι γυναίκες του 1960, αρχικά, επέλεξαν κρεμώδη βάση, ανοιχτόχρωμη με matte τελείωμα και έπειτα έκαναν προσθήκη σεταρισμένης ημιδιαφανής πούδρας. Πρωτοποριακό προϊόν αποτέλεσε η φόρμουλα συνδυασμού της χρωματισμένης κρέμας με την πούδρα. Η χρήση του υβριδικού αυτού προϊόντος είχε έντονη εμπορική απήχηση κατά την δεκαετία αυτή, όμως πλέον χρησιμοποιείται μόνο έως ιστορικό στοιχείο μακιγιάζ. (Corson, 2004)

Τέλος, επισημαίνεται ότι το '60 ήταν η δεκαετία που εισήχθη το κονσίλερ ως προϊόν στην ρουτίνα μακιγιάζ. Τοποθετούνταν έπειτα από τη βάση και πριν την πούδρα, ή αλλιώς απευθείας σε γυμνό δέρμα, πάνω από την ενυδατική κρέμα. Ο σκοπός της χρήσης του ήταν αντίστοιχος με της σημερινής εποχής, δηλαδή για κάλυψη πιθανών σημαδιών, ερυθρότητας είτε κούρασης κάτω από τα μάτια.

Εικόνα 6.2 Twiggy, το “πρόσωπο” της δεκαετίας

Πηγή: <https://www.itsrosy.com/Style+Flashback+Twiggy>

6.2.2 ΡΟΥΖ

Τελείως δευτερεύον για την δεκαετία του '60 κρίθηκε το ρουζ, καθώς η τάση που ακολουθούσε η μόδα του μακιγιάζ ήταν η mod, κατά την οποία επίκεντρο ήταν τα μάτια. Έτσι πολλές ήταν οι γυναίκες που επέλεξαν να κρατήσουν το πρόσωπο γλωμό και δίχως αναγλυφότητα. Ωστόσο όταν αυτό χρησιμοποιούνταν, η τοποθέτησή του δεν περιοριζόταν μόνο στις παρειές, αλλά προστέθηκε στο οβάλ του προσώπου ως περίγραμμα, κοντά στα φρύδια ακόμα και στο μέτωπο. Σκοπός ήταν να δοθεί φυσική λάμψη στον matte καμβά του προσώπου, δημιουργώντας ταυτόχρονα μια αίσθηση νεανικότητας. (Γυναικείο μακιγιάζ της δεκαετίας του 1960, 2012)

Οι αποχρώσεις που κυκλοφορούσαν ήταν παστέλ κυρίως σε ροζ και ροδακινί, ενώ ήταν διαθέσιμες και αποχρώσεις του κόκκινου, από καρμίνιο έως βατόμουρο.

Το 1963 κάνουν την εμφάνισή τους τα γνωστά blushers, σκευάσματα ρουζ σε κρεμώδη και στερεά μορφή. Ήταν πάντα matte, απαλλαγμένα από λάμψεις και ιριδισμούς και απλώνονταν συνήθως με ένα υγρό σφουγγαράκι στο πρόσωπο.

6.2.3 ΜΑΤΙΑ

Η κουλτούρα των mod στο Λονδίνο ,που αργότερα υιοθετήθηκε από το μεγαλύτερο ποσοστό του σύγχρονου κόσμου της μόδας, διαμόρφωσε το μακιγιάζ των ματιών του 1960 καθώς τους πρόσδωσε γεωμετρία και ένταση , δημιουργώντας την πιο μοντέρνα και νεωτεριστική εμφάνιση των εποχών. Έτσι η εστίαση μετατοπίστηκε επάξια στα μάτια, ενώ το υπόλοιπο πρόσωπο διατηρήθηκε σε χαμηλούς τόνους, σχεδόν υποβαθμισμένο. Η εμφάνιση των ματιών του 1960 επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από το διάσημο πρότυπο του Flapper girl της δεκαετίας του 1920. Έτσι, μπορεί να λεχθεί ότι το μακιγιάζ των ματιών του '60 αποτέλεσε μία βελτιωμένη έκδοση του '20 , με προσθήκη περισσότερων χρωμάτων και επιτηδευμένης γεωμετρίας. Η επιτυχία του μακιγιάζ εξαρτιόταν από την ένταση του χρώματος και την πλαισιωμένη υπερβολή , που κυριαρχούσε ακόμα και στην πρωινή εμφάνιση. Τέλος το μακιγιάζ του '60 αποτέλεσε τη βάση για το σύγχρονο θεατρικό makeup. (Corson, 2004)

Τα προϊόντα μακιγιάζ που απευθύνονται στα μάτια ήρθαν σε ποικίλες μορφές όπως σωληνάρια, βαζάκια, συμπαγή σκόνη, υγρά προϊόντα,stick ή κρεμώδη. Η χρωματική ποικιλία ήταν τεράστια και οι υφές ενώ προτιμούνταν στις αρχές matte , στην συνέχεια επιλέχθηκαν πιο ιριδίζουσες ή ακόμη και με λάμψη μαργαριταριού. Από τα μέσα της δεκαετίας τα γυαλιστερά, μεταλλικά χρώματα (glitter) εμφανίζονται τόσο στα φορέματα όσο και στο μακιγιάζ των ματιών. Αν και υπήρχαν πολλά στυλ μακιγιάζ για τα μάτια, το πιο δημοφιλές το εισήγαγαν η Twiggy και η Jean Shrimpton , το γνωστό “baby doll eyes”- “ μάτια κούκλας” , καταρρίπτοντας το έως τότε αμυγδαλωτό σχήμα , δίνοντας έμφαση στο κέντρο του ματιού ώστε να φαίνεται μεγάλο και στρογγυλό, πλαισιωμένο από πλήθος βλεφαρίδων. Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό γινόταν χρήση ανοιχτόχρωμης σκιάς, συνήθως μπλε, λευκής, γαλάζιας ή ροζ, σε όλο το βλέφαρο μέχρι και το τόξο του φρυδιού Έπειτα σχεδιάζοταν μία καμπύλη στην πτυχή του κινητού βλεφάρου που εκτεινόταν από τον έσω κανθό έως τον έξω. Επέλεγαν σκούρα χρώματα, αποχρώσεις του γκρι, καφέ , σκούρου μπλε και μαύρου, και σχεδιάζονταν δίχως ντεγκραντάρισμα, πλήρως γεωμετρικό και σαφές. Για τη δημιουργία αυτής της καμπύλης χρησιμοποιούνταν μαλακό μολύβι ματιών, eyeliner για μεγαλύτερη ένταση ή ακόμα και σκουρόχρωμη σκιά ελαφρώς ντεγκρανταρισμένη σε περίπτωση πρωινής εμφάνισης. Το eyeliner εμφανίστηκε υπό μορφή κέικ και υγρή. (Shertow,2001)

Το μακιγιάζ του κινητού βλεφάρου επιλεγόταν αποχρώσεις του μπλε, πράσινου-χακί, έντονου ροζ και κίτρινου, γενικότερα επικρατούσε η πολυχρωμία και η ιδεολογία ότι η επιλογή της σκιάς των ματιών εξαρτάται από το ίδιο το χρώμα της ίριδας. Έτσι , η πράσινη και γαλαζοπράσινη σκιά προορίζονταν για πράσινα και μελί μάτια, η μπλε σκιά ματιών ήταν για τα μπλε και γκρίζα μάτια, ενώ η γκρι, μπλε και καφέ σκιά για γκρίζα και καστανά μάτια. (Γυναικείο μακιγιάζ της δεκαετίας του 1960, 2012)

Εικόνα 6.3 Τυπικά χρώματα σκιών της δεκαετίας του 1960

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1960s-makeup/>

Στα μάτια έχει εγκαταλειφθεί το αμυγδαλωτό σχήμα, με αποτέλεσμα να τονίζεται περισσότερο το κέντρο τους. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση eye-liner σε πολύ παχιά γραμμή κατά μήκος του άνω βλεφάρου με έμφαση- μεγαλύτερο πάχος- στο κέντρο του οφθαλμού. Επιπλέον βασική προϋπόθεση εφαρμογής eyeliner υπήρξε η ανάγκη κάλυψης των ορίων της ψεύτικης βλεφαρίδας, οπότε η άκρη του επεκτεινόταν ελαφρώς προς το εξωτερικό του ματιού. Εκτός από το άνω βλέφαρο, τοποθετήθηκε eyeliner και στο κάτω χωρίς όμως να ξεκινά από την εσωτερική γωνία. Μία σημαντική λεπτομέρεια τονισμού του οβάλ του ματιού ήταν η προσθήκη λευκού μολυβιού ή eyeliner στον εσωτερικό βλεννογόνο του. (Σαββίδου, χ.χ)

Εικόνα 6.4 Παρουσιάζοντας τις αρχές της δεκαετίας του 1960 ,eyeliner με την πιο σκληρή πτυχή

Πηγή: φυλλάδιο Dorothy Gray, περ. 1963

Εκτός από το γεωμετρικό μακιγιάζ ματιών –mod style, το 1964 έντονη τάση μόδας υπήρξε και η διακόσμηση των ματιών με πιο αφηρημένα σχέδια όπως λουλούδια κι πεταλούδες ζωγραφισμένες στα μάτια.

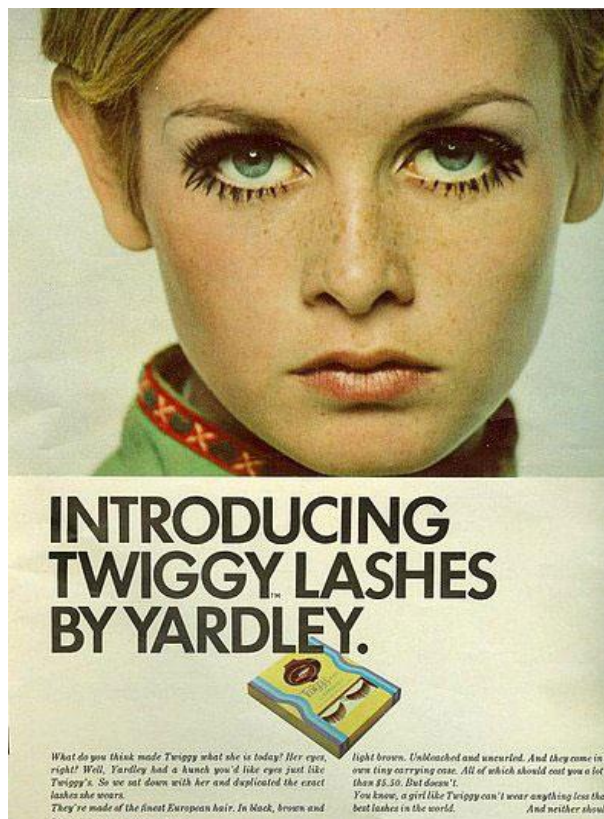
Εικόνα 6.5 Ειδικό προϊόν εφαρμογής σκιάς , καινοτομία σε μορφή στυλό

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1960s-makeup/>

6.2.4 ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ

Τα φρύδια την δεκαετία αυτή αποτέλεσαν ένα αρκετά παραμελημένο κομμάτι του προσώπου, καθώς όλη η προσοχή δόθηκε στα μάτια. Στις αρχές της δεκαετίας τα φρύδια ανεξαρτήτως χρώματος βάφονταν με μολύβι, έντονα και μαύρα. Μετά το 1965 τα φρύδια αφήθηκαν στο φυσικό τους πάχος αλλά με προσοχή ώστε να μην ξεφύγουν πολύ και χάσουν το φυσικό σχήμα τους. Πλέον τα φρύδια χαρακτηρίζονταν “επιμελώς ατημέλητα” και χρωματίζονταν ελαφρώς με ειδικό σκληρό μολύβι πάντα σύμφωνο με το φυσικό χρώμα τους. Μία μερίδα γυναικών προτίμησε να ξυρίσει τελείως να φρύδια δίχως να τα ανασχηματίσει έπειτα με μολύβι, ευτυχώς αυτή η τεχνική δεν επιλέγονταν από πολλές γυναίκες. Τέλος οι Hippies επέλεξαν την απόλυτα φυσική εμφάνιση των φρυδιών καθώς όχι μόνο αρνήθηκαν να τα βάφουν αλλά ήταν αντίθετοι και ως προς την αποτρίχωσή τους για βελτίωση του σχήματος.

Οι βλεφαρίδες ήταν το χαρακτηριστικό της δεκαετίας , και αυτές που αναδείκνυαν την ένταση και την θεατρικότητα τους μακιγιάζ του 1960. Αρχικά η χρήση του μάσκαρα ήταν ευρεία αφού οι βλεφαρίδες, για να προσδώσουν την επιθυμητή δραματικότητα καλύπτονταν με τουλάχιστον τρεις στρώσεις , τόσο οι πάνω όσο και οι κάτω και έπειτα ενώνονταν μεταξύ τους με την βοήθεια λαβίδας αποτρίχωσης φρυδιών. Οι κάτω βλεφαρίδες ενισχύονταν ζωγραφίζοντας μικρές τριχούλες χιλιοστά πιο μακριές, ακριβώς κάτω από τις φυσικές. (Σαββίδου, χ.χ)

Εικόνα 6.6 Twiggy ,το πρόσωπο του Yardley ,"London Look".

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/416020084313023443/>

Τα είδη μάσκαρα που κυκλοφορούσαν εμπορικά ήταν είτε σε σωληνάριο με απλικατέρ και ενσωματωμένο βουρτσάκι για εύκολο άπλωμα , ενώ ακόμα γινόταν χρήση των κέικ

μάσκαρα. Χρωματικά κάλυπταν μεγάλη γκάμα από κλασσικό μαύρο έως σκοτεινό λιλά. Συνήθως συνδυάζονταν με το χρώμα του eyeliner ή της ψεύτικης βλεφαρίδας.

Εικόνα 6.7 Η μάσκαρα ήρθε σε μια ποικιλία χρωμάτων. Λήφθηκε από έγχρωμες κάρτες μάρκας τη δεκαετία του 1960

Πηγή: <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1960s-makeup/>

Οι ψεύτικες βλεφαρίδες ήταν το αξεσουάρ μόδας της δεκαετίας του 1960 (από περίπου το 1964) και οι γυναίκες που ακολουθούσαν την μόδα πιστά, τις φορούσαν καθημερινά. Κάποιες φορούσαν ακόμη και δύο ή τρία σετ, το ένα πάνω από το άλλο στον βωμό της υπερβολής. Στο εμπόριο κυκλοφορούσαν μακριές λωρίδες βλεφαρίδων τις οποίες, ανάλογα με το μήκος που επιθυμούσε η εκάστοτε κοπέλα τις έκοβε. Αν προορίζονταν για το κάτω βλέφαρο κόβονταν σε μικρά κομματάκια καθώς η σειρά θα δημιουργούσε πρακτική δυσκολία. Επιπλέον υπήρχαν ατομικά σετ βλεφαρίδων σε ποικιλία μεγεθών, πυκνότητας και ποιότητας. Οι ψεύτικες βλεφαρίδες κατασκευάζονταν από ανθρώπινα μαλλιά ή τεχνητές τρίχες, είτε ακόμη και από τρίχωμα ζώων. Αντίστοιχη ποικιλία εμφανίστηκε και στο χρωματικό μέρος των ψεύτικων βλεφαρίδων, αλλά αυτές που προορίζονταν για καθημερινή χρήση κυμαίνονταν κυρίως σε σκούρο καφέ ή μαύρο. Μερικές ήταν διακοσμημένες με στρας και γυαλιστερές πέτρες ή ακόμα και με glitter. (Glammourdaze, χ.χ)

Εικόνα 6.8 Mary Quant, (Vogue, Ιούνιος 1968).

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/221943087856055038/>

6.2.5 ΧΕΙΛΗ

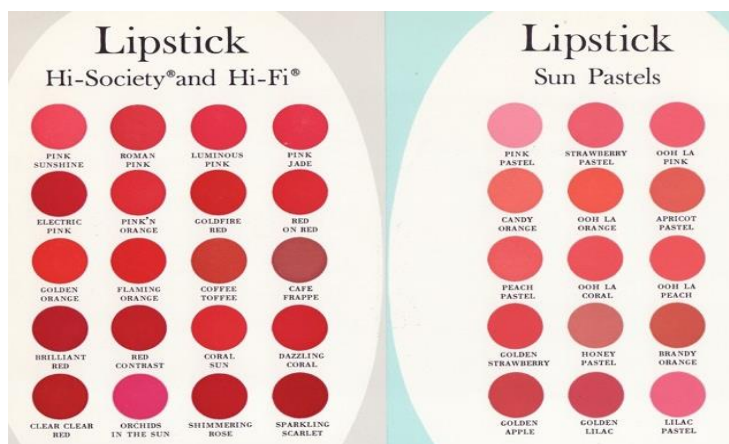
Αυτή την δεκαετία τα χείλη χαρακτηρίζονται άτονα και σχεδόν άνευ σημασίας καθώς μερικές φορές δεν μακιγιάρονταν , παρά μόνο ενυδατώνονταν με την προσθήκη μικρής ποσότητας βαζελίνης ή άχρωμου lip gloss. Στις αρχές της δεκαετίας τα κόκκινα, τα ροζ και τα καφέ κραγιόν θεωρούνταν μοντέρνα και έκαναν δυναμική επιστροφή στα τέλη της ίδιας δεκαετίας. Στα μέσα , δημοφιλείς ήταν οι ψυχρές μπεζ αποχρώσεις, το παγωμένο ροζ (frosty pink) , το παστέλ ροδακινί και κυρίως το μπεζ-ροζ που έδινε την εντύπωση των “γυμνών χειλιών”. Επιπλέον υπήρχαν ειδικά κραγιόν , δίχως έντονη χρωστική που τοποθετούνταν πάνω από το επιλεγόμενο χρώμα και του πρόσδιδαν έναν παστέλ τόνο, αυτά ήταν προϊόντα γνωστά ως "slicker type" . (Arden,1967)

Εικόνα 6.9 Προϊόν "slicker type"

Πηγή: <https://i.pinimg.com/originals/76/e2/65/76e26577b2d414d22e7d109c6c6f0704.jpg>

Τα παραδοσιακά κραγιόν ήταν κυρίως matte και ήρθαν στον γνωστό σωλήνα και το ίδιο το κραγιόν ήταν στρογγυλεμένο στην άκρη, σε σχήμα σφαίρας. Οι μακρούι και λεπτοί σωλήνα ήταν το σύγχρονο σχέδιο.

Εικόνα 6.10 χρωματολόγιο κραγιόν

Πηγή : <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1960s-makeup/>

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1970

7.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην αρχή της δεκαετίας του 1970 συνεχίστηκε η τάση των παιδιών των λουλουδιών προερχόμενη από τα '60s, που με την πάροδο του χρόνου μετατράπηκε σε ένα ρετρό λαμπερό λουκ, πηγαίνοντας πίσω στο 1920. Στη συνέχεια ήρθε η εποχή της Disco και έφερε μαζί της ένα γκλιτεράτο λουκ για χορό με λαμπρό παράδειγμα την Donna Summer. Η Donna Summer ήταν η βασίλισσα της ντίσκο και ήταν πάντα απαστράπτουσα. Άλλοι τραγουδιστές που ενέπνευσαν το μακιγιάζ συμπεριλάμβαναν την Debbie Harry με τα εντυπωσιακά κόκκινα χείλη της και την Cher με την ηλιοκαμένη επιδερμίδα της. Γύρω στα τέλη του 1970, οι νέοι φαίνεται να επηρεάστηκαν από τη δύσκολη οικονομική και κοινωνική κατάσταση του πληθυσμού της εργατικής τάξης. Αυτή τους η δυσαρέσκεια συνέβαλε στη δημιουργία του κινήματος των πανκ, ενός look που χαρακτηρίστηκε από χλωμό πρόσωπο, δραματικά μάτια και παρειές. Την τάση αυτή αντιπροσώπευε χαρακτηριστικά η Siouxsie Sioux.

Το 1970, επίσης εμφανίστηκαν γυναικείες ομάδες απελευθέρωσης και φεμινισμού σε όλο τον κόσμο. Οι παραπάνω, απαιτούσαν την ισότητα των γυναικών στο σπίτι και στον εργασιακό χώρο. Το κίνημα αυτό έγινε πολύ γρήγορα γνωστό και κρατούσε όλες τις γυναίκες ενωμένες καθώς πολλά περιοδικά περιείχαν άρθρα που έθιγαν ζητήματα ενδοοικογενειακής βίας, εκτρώσεων, σεξουαλικής παρενόχλησης και πολλών άλλων γεγονότων που κρατούσαν τις γυναίκες ενωμένες στον σκοπό τους και διατηρούσαν το κίνημα αυτό ζωντανό. Λίγο αργότερα, το 1972 πέντε παλιοί συνεργάτες ανδρών, από το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης επέτρεψαν στις γυναίκες να σπουδάζουν. Έτσι, το 1973 κατέλαβαν έναν όροφο του London Stock Exchange για πρώτη φορά, ενώ δύο χρόνια αργότερα, οι γυναίκες αμείβονταν σχεδόν ίσα με τους άντρες και η ιδεολογία της μη διάκρισης των φύλων πέρασαν και στη Βρετανία. Το 1979, η Βρετανία καλωσόρισε την πρώτη γυναίκα πρωθυπουργό, Margaret Thatcher. (The Harley Medical Group, 2020)

Δεν θα εξέπληττε κανέναν να άκουγε αργότερα ότι η γυναικεία απελευθέρωση επηρέασε έντονα και του στυλ μακιγιάζ των γυναικών. Η βιομηχανία των καλλυντικών έκανε μία έξυπνη κίνηση το 1970. Βλέποντας την επιρροή που είχαν οι ομάδες απελευθέρωσης, οι τάσεις του μακιγιάζ εστίασαν περισσότερο στην δυναμική των τους και στην μετατροπή τους σε νέα ανεξάρτητη εργαζόμενη γυναίκα. Οι γυναικείες ομάδες φεμινισμού χτύπησαν πάλι, επιφέροντας ανάπτυξη μιας τάσης για πιο φυσικά μακιγιάζ. Παράλληλα, την ίδια άποψη συμμαρζίζονταν και πολλές κυρίες, οι οποίες πίστευαν πως η ομορφιά πηγάζει από μέσα τους και υποστήριζαν τα πιο φυσικά λουκ. Αυτό τις επέτρεψε να φορούν μακιγιάζ χωρίς να νιώθουν σαν να ήταν σε κάποιο σόου. Ως αποτέλεσμα, η βιομηχανία της ομορφιάς ήταν πανευτυχής γιατί ακόμη και τότε παρήγαγε προϊόντα, που χαρακτηρίζονται ως φυσικά ή αόρατα. Αυτό ήταν ένα αρκετά έξυπνο βήμα, που επέτρεπε τις γυναίκες να χρησιμοποιούν ακόμη κι έτσι το μακιγιάζ, αγοράζονταν πάλι προϊόντα.

Επίσης αναπτύχθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την διατήρηση της καλής υγείας και έτσι οι κυρίες των 70s πρόσεχαν πολύ τα συστατικά που περιέχονταν στα προϊόντα τους. Έτσι πολλοί όμιλοι καλλυντικών άρχισαν να δίνουν πολύ μεγαλύτερη έμφαση στα συστατικά τους και να προσθέτουν ουσίες που ήταν πιο φυσικές.

Ακόμα και οι εταιρείες καλλυντικών φαίνεται να επηρεάστηκαν από τις ομάδες φεμινισμού των γυναικών και έτσι στη διαφήμιση του αρώματος, Charlie, της Revlon, παρουσιάζεται

μία γυναίκα να φοράει παντελόνι, πράγμα που εστίαζε στην ανάδειξη μιας ανεξάρτητης, sassy, απελευθερωμένης γυναίκας .

Το 1974 η Beverly Johnson εμφανίστηκε στο εξώφυλλο της αμερικανικής Vogue. Ήταν η πρώτη φορά που μία αφροαμερικανίδα βρέθηκε στο εξώφυλλο ενός πολύ διάσημου περιοδικού μόδας. Από τότε περισσότερες γυναίκες της μαύρης φυλής ξεκίνησαν παρουσιάζονται σε διαφημίσεις.

Πολλοί όμιλοι που ξεκίνησαν να μεγαλώνουν την ποικιλία των καλλυντικών τους συμπεριέλαβαν και προϊόντα μακιγιάζ για πιο σκούρους τόνους. Η Avon ήταν από τις πρώτες εταιρείες που ξεκίνησε να λανσάρει προϊόντα για γυναίκες της μαύρης φυλής το 1950 και να χρησιμοποιεί στις καμπάνιες της μοντέλα με σκούρα επιδερμίδα και όχι μόνο λευκή. (Corson, 2004)

Εικόνα 7.1 Η Beverly Johnson στο εξώφυλλο της Vogue εκπροσωπώντας την μαύρη φυλή

Πηγή: <https://twitter.com/onthisdayshe/status/1300004297820774400>

7.2 ΗΛΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Σε πολλούς ανθρώπους αρέσει η ηλιοθεραπεία που δημιουργούσε μια υγιή λάμψη, μια αθλητική εμφάνιση, σχετιζόμενη με τον ελεύθερο χρόνο και τις καλοκαιρινές διακοπές. Παρομοίως το ηλιοκαμένο look που προέρχονταν από χόμπι όπως skateboard ή surf riding στην California ή απλή ηλιοθεραπεία στην παραλία. Πολλά ηλιοκαμένα μοντέλα βρίσκονταν σε εξώφυλλα περιοδικών όπως επίσης και διάσημα πρόσωπα όπως η Farrah Fawcett και η Cher ενέπνεαν και ενθάρρυναν την ηλιοθεραπεία.

Ο πιο απλός και συνηθισμένος τρόπος που χρησιμοποιούσε ο κόσμος για να κάνει solarium ήταν τα «foil reflectors», έμοιαζαν δηλαδή πολύ με κομμάτια από αλουμινόχαρτο που αντανακλούσαν τις ακτίνες του ήλιου και μαύριζαν το δέρμα όταν αυτό ερχόταν σε επαφή με το δέρμα. Με το πέρασμα του χρόνου βρέθηκαν κι άλλοι τρόποι μαυρίσματος όπως μια κατασκευή που θύμιζε τελεφερίκ. Το άτομο έπρεπε να βρίσκεται σε όρθια θέση και πάνω από το κεφάλι του υπήρχε μια ομπρέλα. Η θέση του περιστρέφονταν και κινούνταν για περίπου μισή ώρα σε εξωτερικό χώρο. Αργότερα κατασκευάστηκαν συσκευές που εξέπεμπαν υπεριώδη ακτινοβολία, τοποθετούνταν σε δωμάτια γεμάτα με καρέκλες που ενδεικνύονταν για την έκθεση σε αυτές. Ομοίως τα κρεβάτια solarium, που ακολούθησαν, άρχισαν να γίνονται διαθέσιμα στο κοινό και βρίσκονταν σε σαλόνια μαυρίσματος. Τα κρεβάτια solarium, αποκαλούνταν από πολλούς skin barbecues και είχαν πρόσβαση σε αυτά οποιαδήποτε εποχή και οποιαδήποτε ώρα της ημέρας. Ένα άλλος τρόπος μαυρίσματος ήταν. Μια μέθοδος που θύμιζε περισσότερο self-tan ήταν η επάλειψη ή το ψέκασμα με λάδι καρύδας ή και γάλα. (The Harley Medical Group ,2020)

Παράλληλα κυκλοφορούσαν προϊόντα μαυρίσματος, που χρησιμοποιούνταν για να ενεργοποιήσουν τη διαδικασία της μελανινογένεσης και όχι τόσο για να προστατέψουν. Πολλές γυναίκες αλλά και άνδρες χρησιμοποιούσαν στην τεχνητή τους ηλιοθεραπεία μόνο baby oil.

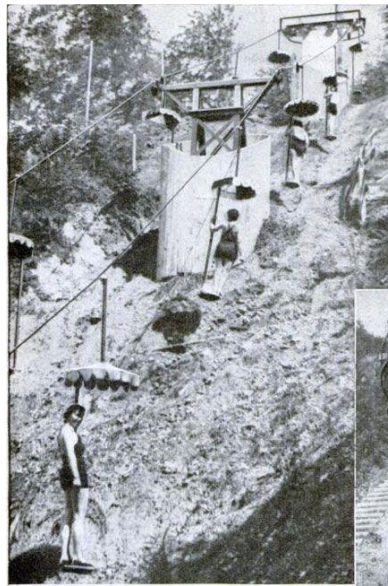
Με την πάροδο του χρόνου πολλές έρευνες έγιναν, για να ανακαλύψουν τελικά τις βλαβερές επιπτώσεις που προκαλούνταν μέσω της ηλιοθεραπείας. Πολλοί δερματολόγοι άρχισαν να βλέπουν δερματικές βλάβες το 1930 και 40, προερχόμενες από τις ακτίνες του ήλιου , σε ανθρώπους που δούλευαν σε υπαίθριους χώρους και ήταν εκτεθειμένοι στις υπεριώδεις ακτίνες για πολλές ώρες, σε καθημερινή βάση και χωρίς προστασία. Συνεπώς η βιομηχανία της ομορφιάς παρασκεύασε ορισμένες λοσιόν μαυρίσματος με μεγαλύτερο δείκτη προστασίας καθώς και προϊόντα που θα μείωναν τις δερματικές βλάβες.

Παρόλα αυτά, οι άνθρωποι όσο και να γνώριζαν τους κινδύνους του υπερβολικού μαυρίσματος όπως ηλιακά εγκαύματα φωτογήρανση, φωτοαλλεργίες και μακροπρόθεσμο καρκίνο του δέρματος, απλά αγνοούσαν τις προειδοποιήσεις και συνέχιζαν την ηλιοθεραπεία τους χωρίς προσοχή. Η τάση αυτή ξεκίνησε το 1930 και έμεινε στη μόδα έως και σήμερα. (Ngo, 2011)

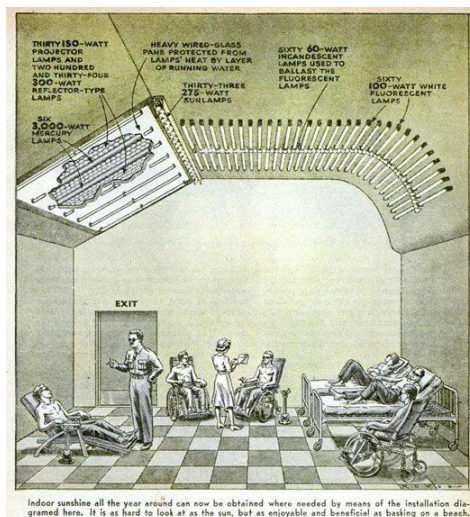
Εικόνα 7.2 Κατασκευή ψεκασμού λαδιού καρύδας ή γάλακτος

Πηγή: <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

Εικόνα 7.3 Κατασκευή φυσικού μαυρίσματος

Πηγή: <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

Εικόνα 7.4 Τεχνητό μαύρισμα σε χώρους με λάμπες υπεριώδων ακτινών

Πηγή: <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

Εικόνα 7.5 Μαύρισμα στα πρώτα τεχνητά κρεβάτια μαυρίσματος

Πηγή: <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

Εικόνα 7.6 Μαύρισμα με foil reflectors

Πηγή: <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

7.3 1920 NOSTALGIA

Η νοσταλγία για το 1920 έπαιξε πολύ μεγάλο ρόλο στην επιρροή των τάσεων του 1970, καθώς το μακιγιάζ του 1920 αναβίωσε για το πρώτο μισό της δεκαετίας. Ταινίες που κυκλοφόρησαν τότε όπως *The Great Gatsby* (1974), *The Boy Friend* (1971) και *The Great Waldo Pepper* (1975) ενέπνευσαν γι' ακόμη μια φορά τις γυναίκες να ξαναδημιουργήσουν τα doll-like πρόσωπα του 1920. Πολλές εταιρείες μακιγιάζ χρησιμοποίησαν τα παραπάνω look, εμπνευσμένα από το 1920, στις διαφημίσεις των καλλυντικών τους.

Παρόλα αυτά το ρεύμα του 1970 άντλησε μόνο τις κύριες τάσεις της μόδας από τις δεκαετίες που εμπνεύστηκε και δεν υπήρξε πιστό αντίγραφο αυτών. Αυτό ήταν μία καλή ευκαιρία για τους διαφημιστές να πουλήσουν τα προϊόντα τους. Οι ταινίες αποτέλεσαν σημαντικό σημείο έμπνευσης για την μόδα και αυτές που διαδραματίστηκαν το 1920 και 1930 βοήθησαν στην επαναφορά του Art Deco. Μία ταινία που είχε σημαντικό αντίκτυπο στην αναγέννηση του Art Deco, πριν την εμφάνιση των glamorous disco και πανκ μακιγιάζ, ήταν η ταινία «cabaret». Αυτή παρουσιάζει ένα ανδρόγυνο λουκ στα club του 1930 στο Βερολίνο, συνδυασμένο με ασπρόμαυρο styling και τεράστιες ψεύτικες βλεφαρίδες. (Corson, 2004)

Πιο συγκεκριμένα, η επιδερμίδα ήταν αρκετά λευκή αλλά σε καμία περίπτωση δεν έμοιαζε με το χλωμό δέρμα των vamp look. Πράγματι, ήταν αρκετά λευκό αλλά διατηρούσε μια φυσικότητα και μια αίσθηση υγείας. Άλλωστε, τα foundation που κυκλοφόρησαν στο εμπόριο διέθεταν διάφορους υποτόνους στη σύστασή τους κι έτσι ταίριαζαν απόλυτα με το δερματικό τόνο της κάθε γυναίκας διατηρώντας την ανοιχτόχρωμη χροιά που προτιμώνταν.

Όσο αφορά το ροζ, η τοποθέτησή του γίνονταν στις παρειές κατά κύριο λόγο. Με την αναβίωσή του συγκεκριμένου λουκ στην δεκαετία του 1970 ο τόνος του δεν ήταν τόσο έντονος. Χρησιμοποιούνταν το χαρακτηριστικό ροζ χρώμα το οποίο σε συνδυασμό με το foundation έκανε μια αντίθεση και τονίζονταν η ωχρότητα του δέρματος, ωστόσο διατηρούνταν μια φυσικότητα και δεν παρέπεμπε σε κάτι ψεύτικο.

Τα φρύδια σχηματίζονταν σε μια λεπτή γραμμή, όπως συνηθίζονταν στα '20s, με πολλές κυρίες να τα αποτριχώνουν εντελώς και να τα ζωγραφίζουν εκ νέου. Όμως, έπαψε να υπάρχει αυτή η χαρακτηριστική καθοδικότητα που θύμιζε το μελαγχολικό βλέμμα της δεκαετίας. Επίσης, ποικίλαν από πολύ λεπτά, απίστευτα αποτριχωμένα και κατέληγαν σε μία καμπύλη ή ελαφρώς πιο χοντρά με σχηματισμένο τόξο. Τα λεπτά, καμπυλωτά φρύδια αναπολούσαν τα πολύ λεπτά φρύδια του Art Deco, όπως μπορούσε κανείς να δει στην Liza Minnelli στην ταινία *Cabaret*. (Hernandez, 2015)

Τα μάτια βάφονταν με σκούρα χρώματα δημιουργώντας τα έντονα smokey eyes. Η διαφοροποίηση έγκειταν στο ότι εκτός του μαύρου ή του γκρι χρώματος προστέθηκαν στις παλέτες των γυναικών και άλλες αποχρώσεις όπως το σκούρο μπλε και το σκούρο μωβ.

Οι ψεύτικες βλεφαρίδες ήταν απαραίτητο στοιχείο του λουκ και πλέον κυκλοφορούσαν σε πολλά είδη, από πιο φυσικά, γατίσια έως και πολύ πυκνά και έντονα.

Τα χείλη διατηρούσαν τον έντονο τόνο τους με πιο δημοφιλές το κόκκινο και κατ' επέκταση τις αποχρώσεις του, καθώς εξέπεμπε θηλυκότητα. Σχηματίζονταν έτσι ώστε να φαίνονται σαρκώδη, σύμφωνα πάντα με τις ιδιομορφίες που παρουσίαζαν. Εκτός από αυτό,

χρησιμοποιούνταν και άλλα, έντονα, φρουτώδη χρώματα με γεύσεις όπως το mulberry το cranberry και το δαμασκηνί. Άλλες γεύσεις ήταν η μέντα και η τσιχλόφουσκα. Ωστόσο κι άλλα χρώματα, πιο απαλά χρησιμοποιούνταν σε γυαλιστερές, glossy υφές σε ροδακινί, παστέλ, ροζ αποχρώσεις.

Τέλος, κοντά στα μέσα της δεκαετίας ο Αμερικανός makeup artist Way Bandy καλλιέργησε το λουκ των boogie-nights με smokey eyes και κόκκινα χείλη, δίνοντας τις συμβουλές του και υποδεικνύοντας την τεχνική του. Το boogie-nights λουκ περιλάμβανε έντονα, σκούρα, smokey μάτια σε μαύρο, γκρι ή σκούρο μπλε χρώμα ,που σε αντίθεση με την δεκαετία των '20s, δημιούργησε ένα ανοδικό βλέμμα. Το παραπάνω look χρησιμοποιήθηκε από τις νέες γυναίκες και δημιούργησε ένα είδος παρόμοιο με το babydoll face look. (Jones, 2010)

Εικόνα 7.7 Μακιγιάζ 1970 «revival makeup of 1920»

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/lenska/seventeen-17/>

7.4 HIPPIES' LOOK

Αν κάτι αποτελούσε την επιτομή του hippie look από τα τέλη των 60 s και τις αρχές των '70s ήταν τα λουλούδια στα μαλλιά, στοιχείο που χαρακτήριζε το συγκεκριμένο ρεύμα και εξέπεμπε ομορφιά και θηλυκότητα. (Escobar, 2015)

Το πιο δημοφιλές μακιγιάζ λέγονταν «no make-up make-up look». Ξεκίνησε από την Jane Birkin, η οποία θεωρήθηκε εμπνευστής αυτού του ρεύματος υποδεικνύοντας πώς να διαθέτει κάποια μια ανεπιτήδευτη αλλά ταυτόχρονα θηλυκή εμφάνιση. Στόχος της ήταν να διατηρηθεί το δέρμα όσο πιο υγιές ήταν εφικτό, με την προσθήκη μιας ποσότητας bronzer και ροζ χρωμάτων στις παρειές. Ένα σημαντικό στοιχείο αυτής της τάσης ήταν να τονισθούν τα μάτια τοποθετώντας μάσκαρα στις πάνω και τις κάτω βλεφαρίδες. (Within The Trend, 2020)

Η δεκαετία αυτή χαρακτηρίζονταν από την αγάπη για το νεανικό στυλ των sixties με γεωμετρικά μοτίβα και ασπρόμαυρα χρώματα να κυριαρχούν. Καθώς στα '70s αναβίωσαν διάφορα ρεύματα, το μακιγιάζ του 1970 δεν αποτέλεσε πλήρη αντιγραφή των δεκαετιών που εμπνεύστηκε. Οι διαφοροποιήσεις και οι εμπνευστές του μακιγιάζ ήταν πολλοί. Μια ακόμη γυναίκα που αντιπροσώπευε με το στυλ της την τότε υπάρχουσα μόδα ήταν η Twiggy. Αυτό το High fashion look περιστρέφονταν γύρω από ένα χλωμό δέρμα, παστέλ χρώματα στο κινητό βλέφαρο και σκούρα χρώματα στη βλεφαρική αναδίπλωση.

Η σωστή σειρά του καλλωπισμού του προσώπου θεωρούνταν οι εξής: πρώτα καθαρίζονταν το πρόσωπο, έτσι ώστε να απομακρυνθεί κάθε ίχνος σμήγματος και ρύπων. Έπειτα, τοποθετούνταν τόνικ για τη διατήρηση φυσιολογικού pH, ορός για καλύτερη διείσδυση των συστατικών, που έχει ανάγκη το δέρμα, κρέμα ματιών και κρέμα ημέρας σε πρόσωπο και λαιμό. Σειρά είχε το foundation, που η μορφή του σχετιζόταν με τον βαθμό κάλυψης και τον τύπο δέρματος. Κατόπιν, χρησιμοποιούνταν το κρεμώδες ρουζ στις παρειές και στη συνέχεια οι γυναίκες εφαρμόζαν τις φωτοσκιάσεις. Γενικά, πρώτα τοποθετούνταν τα κρεμώδη και έπειτα τα πούδρινα προϊόντα. Εν συνεχεία, με ένα βουρτσάκι χτενίζονταν οι βλεφαρίδες και τα φρύδια. Ακολουθούσε το μακιγιάζ των ματιών. Έπειτα, τονίζονταν με μολύβι φρυδιών και οι άνω και κάτω βλεφαρίδες με μία μάσκαρα. Σε αυτό το σημείο μπορούσε κανείς να τοποθετήσει ψεύτικες βλεφαρίδες. Κάποιοι υποστήριζαν πως ελάχιστη ποσότητα λιπαρής κρέμας στα βλέφαρα έκανε το μάτι να έχει μεγαλύτερη ζωντάνια. Τέλος, σχηματίζονταν το περίγραμμα των χειλιών και επιλέγονταν το κατάλληλο κραγιόν.

Αναλυτικότερα, έπρεπε να γίνει σωστή επιλογή του foundation, με βάση την επιθυμητή κάλυψη και τον τύπο δέρματος. Στο εμπόριο κυκλοφορούσαν κρεμώδη, υγρά, πούδρινα και κόμπακτ προϊόντα. Οι υφές τους ήταν άλλοτε ματ, άλλοτε βελούδινες, άλλοτε ενυδατικές και άλλοτε μη λιπαρές. Υπήρχαν βέβαια και προϊόντα που περιείχαν στη σύνθεσή τους και ορισμένα έλαια. Για παράδειγμα, για ξηρές επιδερμίδες κατάλληλα θεωρούνταν τα πιο ενυδατικά και velvet foundation. Για λιπαρά δέρματα χρησιμοποιούνταν τα ματ και oil free. Όσο αφορά την κάλυψη, τα πιο παχύρρευστα έδιναν μεγαλύτερη κάλυψη από τα πιο λεπτόρρευστα, με τα τελευταία να έχουν τη δυνατότητα να «χτιστούν» μέχρι να αποδώσουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Επιπλέον, ελαφριές, υγρές φόρμουλες και οπάλ ή περλέ πούδρες χρησιμοποιούνταν για να προσδώσουν μία υγιή λάμψη. Η εφαρμογή ήταν επίσης ελαφριά έτσι ώστε να φαίνεται κανονική και φυσική η επιδερμίδα και να μη χάνεται το φυσικό χρώμα της. Σε πιο έντονες

εμφανίσεις πολλοί hippies ζωγράφιζαν στο πρόσωπο και το σώμα τους λουλούδια κι έτσι δικαιολογούνταν το όνομα που τους αποδόθηκε. (Hernandez, 2015)

Η τοποθέτηση ρουζ όχι μόνο στις παρειές αλλά και γενικά στο πρόσωπο ξεκίνησε από το 1963 και δημιουργούσε μία φυσική γυαλάδα στο πρόσωπο. Μία γενναιόδωρη ποσότητα χρώματος τοποθετούνταν στα μήλα, κοντά στη γραμμή των μαλλιών και κάτω από το πηγούνι για να δώσει μεγαλύτερη ζεστασιά στο πρόσωπο. Επίσης χρησιμοποιούνταν για της φωτοσκιάσεις του με την τεχνική draping που αναλύεται παρακάτω. Τα ρουζ κυκλοφορούσαν σε μία ποικιλία ειδών όπως κρεμώδη (σε pots ή σωληνάρια), υγρά, στερεά (cake) και κρεμώδη, που τοποθετούνταν με τη βοήθεια από ένα σφουγγαράκι. Συχνά η υφή τους ήταν ματ, shimmer ή glitter. Οι πιο δημοφιλείς αποχρώσεις ήταν αυτές των μούρων, ροδακινί και ροζ.

Το ρεύμα των hippies άφηγε τα φρύδια πιο φυσικά και πολλές φορές δεν βάφονταν καθόλου. Καταρχήν, τα φρύδια έπρεπε να χτενίζονται προς την αντίθετη κατεύθυνση έκφυσής τους, για να απαλλαγούν από τα υπολείμματα της πούδρας. Κατόπιν, βουρτσίζονταν προς τη φυσική τους κατεύθυνση και στη συνέχεια μακιγιάρονταν, τονίζονταν και γεμίζονταν τα πιθανά κενά τους με ένα μολύβι ίδιου χρώματος με τις τρίχες. Τα προϊόντα βαφής των φρυδιών ήταν είτε μολύβια είτε το πομάδες σε κρεμώδη μορφή. Όταν αυτά δεν βάφονταν καθόλου, χρησιμοποιούνταν Clear μάσκαρα, που διατηρούσε τις τρίχες στη θέση τους.

Στα μάτια το μακιγιάζ περιλάμβανε μια λευκή ή γενικά μια αρκετά ανοιχτόχρωμη σκιά, τοποθετημένη στο κινητό βλέφαρο και μια πολύ πιο σκούρα στη βλεφαρική αναδίπλωση. Η σκούρα γραμμή αφήνονταν αυστηρή και δεν μπλεντάρονταν καθόλου. Ξεκινούσε από την περιοχή του έσω κανθού έως τον έξω. Η μόνη περίπτωση που σβήνονταν ελαφρώς ήταν για πιο καθημερινά πρωινά looks, έτσι ώστε να μειωθεί η έντασή του. Οι οπάκ σκιές ματιών ήταν δύσκολο να παραλειφθούν. Γενική συμβουλή ήταν το να ταιριάζει το χρώμα των ματιών με τη σκιά. Έτσι για παράδειγμα, οι πράσινες και μπλε-πράσινες σκιές ενδεικνύονταν για πράσινα και καστανά μάτια. Οι μπλε σκιές ταίριαζαν καλύτερα σε μπλε και γκρι μάτια. Οι γκρι, μπλε και καφέ σκιές προοριζόνταν για γκρι και καστανά μάτια. Στο εμπόριο μπορούσε κανείς να βρει σκιές ματιών σε μορφή πούδρας, κρεμώδους, crayon και υγρής μορφής. Οι crayon σκιές ματιών έμοιαζαν αρκετά με τιςμπογιές ενός μικρού παιδιού και ήταν διαθέσιμες από πολλές εταιρίες όπως η Max Factor, Boots 17 και Natural Wonder Compact. Κάποιες από αυτές περιείχαν στη σύνθεσή τους πέρλα και ιριδίζον shimmer, είδη που συναντώνται λίγο αργότερα κατά τα μέσα του 1970 με μεγάλη ανταπόκριση. Για πιο δραματικά, βραδινά looks προτιμώνταν χρωματικοί συνδυασμοί σε παλέτες, που περιείχαν τρεις σκιές πλούσιες σε πιγμέντα, με απαλούς τόνους. Τα χρώματα που διέθεταν ήταν μία πολύ απαλή και γυαλιστερή σκιά, μία μετρίου τόνου και η τελευταία ήταν η πιο σκούρα. Συχνά είχαν διαφορετικούς τόνους στις ίδιες αποχρώσεις όπως baby Blue, μπλε- γκρι και γαλάζιο

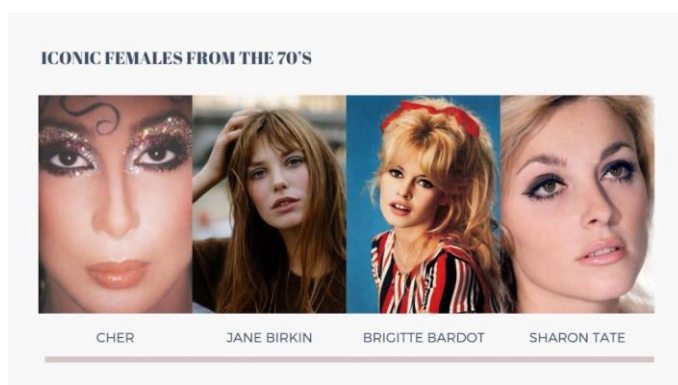
Οι πιο μεγάλες κυρίες προτιμούσαν το πιο παραδοσιακό λουκ των '60s, με παστέλ χρώματα σε κοραλί, ροζ και ροδακινί χρώματα, καθώς έτεινε να είναι πιο φυσικό και απαλό. Παρόλα αυτά, πολλές αποχρώσεις του κόκκινου από το καρμίνιο έως το Raspberry ήταν διαθέσιμες.

Το eyeliner, εμπνευσμένο από τη δεκαετία 1950, ήταν σχηματισμένο στο πάνω βλέφαρο με μία ελαφριά προέκταση. Τάση αποτελούσε και το doe-eyed look, όπου τα μάτια παρουσιάζονταν μεγάλα και περιγράφονταν με μία λεπτή γραμμή στον έξω κανθό. Επίσης υπήρχε μία τάση περίπου το 1967 όπου λευκό eyeliner χρησιμοποιούνταν συχνά σαν βάση

και πάνω από αυτήν εν συνεχεία τοποθετούνταν το μαύρο και το μπλε χρώμα. Αυτή την τεχνική χρησιμοποιούσαν περισσότερο νέες γυναίκες και έφηβες. Το eyeliner κυκλοφορούσε σε μορφή μολυβιού, κέικ και υγρής φόρμουλας σε διάφορα χρώματα όπως το μαύρο, το λευκό, το μπλε, το πράσινο, το γκρι, το βουργουνδί, το μωβ ή και γήινες αποχρώσεις όπως το καφέ. Παρόλα αυτά αν κάποιος δεν είχε eyeliner, η Block mascara ήταν μία καλή επιλογή. Σε μερικές περιπτώσεις και πιο έντονες εμφανίσεις, eyeliner τοποθετούνταν ακόμη και στην βλεφαρική αναδίπλωση. Το κάτω μέρος του ματιού περιγράφονται με μαύρο eyeliner. Αν χρησιμοποιούνταν ψεύτικες βλεφαρίδες, το eyeliner μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να συμπληρώσει την άκρη τους. Επίσης, χρησιμοποιούνταν για να χρωματίσει το κάτω βλέφαρο, όπως έκανε το γνωστό μοντέλο Twiggy .

Οι ψεύτικες βλεφαρίδες τοποθετούνταν στο πάνω και κάτω βλέφαρο και κυκλοφορούσαν είτε μονοκόμματα είτε σε τουφάκια. Υπήρχε μεγάλη ποικιλία στα είδη τους και διαφοροποιούνταν από φυσικό, γατίσιο σε πιο έντονο και πυκνό. Συχνά, η ενιαία λωρίδα δεν χρησιμοποιούνταν για τις κάτω βλεφαρίδες κι έτσι είτε κόβονταν σε τουφάκια είτε χρησιμοποιούνταν τα έτοιμα τουφάκια. Κατασκευάζονταν από συνθετική, φυσική ανθρώπινη τρίχα και τρίχα ζώων όπως φώκια, σαμούρι και μινκ.

Τα χείλη βάφονταν με παστέλ χρώματα ή έμειναν μουντά. Το περίγραμμα τους δεν ήταν ιδιαίτερα έντονο καθώς τότε προτιμώνταν να μην είναι ορατά, ακόμη και αν χρησιμοποιούνταν τα αντίστοιχα μολύβια περιγράμματος. Ενώ τα glosses έκαναν την εμφάνισή τους σε pots ή σωλήνες συνοδευόμενα με ένα ειδικό βουρτσάκι , στη μόδα ήρθε μία συσκευασία σε μορφή roller ball. Τέτοια προϊόντα ήταν τα Bonne Bell Lip-Smackers και το Maybelline's Kissing Potion. Πολλές γυναίκες προτιμούσαν τα ματ κραγιόν και για να υπάρχει λίγο γυαλάδα πρόσθεταν λίγο βαζελίνη, lip gloss ή άλλα προϊόντα που ήταν κατάλληλα γι' αυτό τον σκοπό. Τέτοια προϊόντα ήταν τα Yardley's Lip Slickers, τα Moon Drops από Revlon και το UltraLucent Creme lipstick από Max Factor . (Within The Trend, 2020)

Εικόνα 7.8 Μακιγιάζ Hippies

Πηγή: <https://withinthetrend.com/70s-makeup/>

7.5 DISCO LOOK

Στα μέσα μέχρι και τα τέλη του 1970, η εμφάνιση της disco, χαρακτηρίστηκε «πυρετώδης» από τον John Travolta στο Saturday Night Fever (1977). Σε αντίθεση με το πολύ απαλό, σχεδόν ανεπαίσθητο μακιγιάζ του πρώτου μισού της δεκαετίας, η disco ενθάρρυνε τη χρήση gloss, glitter και shimmer. Άνθρωποι- ορόσημα του ρεύματος της disco ήταν οι εξής: Η τραγουδίστρια και μουσικοσυνθέτρια Donna Summer θεωρήθηκε ορόσημο της disco του 1975. Τα τραγούδια της ακούγονταν στα disco clubs. Χαρακτηρίστηκε ως «Disco Queen» και με το έργο της άνοιξε το δρόμο για την ανάδειξη και άλλων disco divas όπως η Gloria Gaynor και η Thelma Houston. Επόμενος στη λίστα ήταν ο, 23 χρονος, τότε John Travolta, που το 1977 πρωταγωνίστησε στην ταινία Saturday Night Fever. Σε αυτή, αναπαριστούσε έναν 19χρονο νέο που ζούσε για να χορεύει σε ένα disco club της περιοχής του. Επιπλέον, τα αδέρφια Gibb ήταν ένα αγγλικό μουσικό γρουπ, που συνέθεσαν το μεγαλύτερο μουσικό κομμάτι της προαναφερθείσας ταινίας. Πιο γνωστά τραγούδια τους ήταν το «Stay Alive» και το «Night Fever», τα οποία τους χάρισαν 5 βραβεία Grammy μέσα σε 2 χρόνια. Άλλοι πολύ γνωστοί άνθρωποι του Χόλυγουντ που επηρέασαν με την εμφάνιση ή και τη μουσική τους το ρεύμα της δεκαετίας ήταν η Cher, ο Elton John και ο Frank Sinatra, Sharon Tate, Jane Birkin, Brigitte Bardot, Diana Ross, Debbie Harry. (Within The Trend,2020)

Για τα περισσότερα μακιγιάζ ντίσκο, το πρόσωπο ήταν επιτετευμένα πιο λευκό και απλό για να κολακεύεται και να είναι φωτεινό. Επίσης, σύμφωνα με το Makeup Artist World το καλύτερο βήμα για την δημιουργία ενός τέτοιου λουκ ήταν μια καθαρή, καλά ενυδατωμένη επιδερμίδα. Για πιο λαμπερές εμφανίσεις (dewy looks) χρειάζονταν η τοποθέτηση μιας καθαριστικής, ενυδατικής κρέμας, ενός foundation σε συνδυασμό με μια κρέμα λάμψης. Το concealer ή οι πούδρες μπορούσαν να τοποθετηθούν στην περιοχή κάτω από τα μάτια για να κρύψουν τυχόν ψεγάδια ή μαύρους κύκλους. (Murphy, χ.χ)

Αργότερα, οι μπρονζέ επιδερμίδες έγιναν τάση και κάθε κορίτσι επιθυμούσε μια ηλιοκαμένη, χρυσαφένια λάμψη. Πολλοί διάσημοι όπως η Cher και η Farrah Fawcett χρησιμοποιούσαν τα προϊόντα bronzing για να πετύχουν το παραπάνω λουκ και να δώσουν ένταση στις γωνίες του προσώπου. Οι μπρονζέ πούδρες τοποθετούνταν γενικά σε όλο το πρόσωπο, στο μέτωπο, τους κροτάφους (όπως προαναφέρθηκε) και τα ζυγωματικά. Συγκεκριμένα, για το σώμα ήταν κρέμες με χρώμα και πολλές φορές δείκτη προστασίας και για το πρόσωπο ήταν πιο σκούρα foundation ή πιο σκούρες πούδρες.

Το ρουζ δεν ήταν μόνο έντονο αλλά και απαραίτητο κομμάτι της καθημερινής ρουτίνας κάθε γυναίκας. Βρίσκονταν σε πούδρινη, κρεμώδη και υγρή μορφή. Οι πιο δημοφιλείς αποχρώσεις ήταν αυτές των μούρων, ροδακινί και ροζ. Πολλές γυναίκες ακολουθούσαν την τεχνική draping, η οποία ήταν ίδια με του contouring (με τη σωστή χρήση του φωτός και της σκίασης τονίζονταν τα όμορφα χαρακτηριστικά και παράλληλα σκιάζονταν ορισμένες περιοχές που δεν κολάκευαν το πρόσωπο.) απλώς αντί για σκούρα καφέ χρώματα χρησιμοποιούνταν τα χρώματα του ρουζ στα οστέινα μέρη του προσώπου. Τα πιο συνήθη χρώματα γι' αυτό το σκοπό ήταν πιο βαθύ από το φυσικό ρουζ, σε απόχρωση ζωνρού ροδακινί ή Raspberry σε πιο έντονους όμως τόνους από αυτούς των hippies. Για να τελειοποιηθεί το λουκ συχνά τοποθετούνταν διάφορα στρας, γκλίττερ ή άλλα διακοσμητικά στο πρόσωπο. Για να δοθεί το επιθυμητό φως σε ορισμένα σημεία του προσώπου όπως η περιοχή πάνω από τα ζυγωματικά, η ράχη της μύτης, η περιοχή πάνω από τα χείλη και η

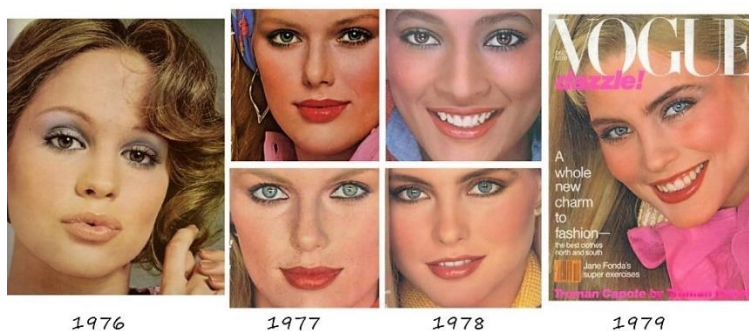
περιοχή πάνω από τα φρύδια χρησιμοποιούνταν shimmer. (Escobar S, 2015; Hernandez G , 2015)

Όσο αφορά τα μάτια και τα χείλη, τα '70s ήταν γεμάτα λάμψη και glitter. Το πιο συναρπαστικό στοιχείο του disco glam ήταν οι πολύ έντονες σκιές ματιών. Το στυλ αυτό περιλάμβανε μονοχρωματικά λουκ ματιών, με πιο δημοφιλές χρώμα το μπλε. Σύμφωνα με το Makeup Artist World, το βασικό disco look περιλάμβανε φωτεινές- πολύχρωμες σκιές σε αποχρώσεις του μπλε ή του κίτρινου. Για πιο έντονες εμφανίσεις συνδιάζονταν η υπάρχουσα σκιά με γκλίττερ, shimmer ή εφέ πέρλας σε όλο το κινητό βλέφαρο. Τέλος, λευκή ή ασημί σκιά μπορούσαν να τοποθετηθεί κάτω από το φρύδι για να προσθέσει επιπλέον λάμψη .

Από αυτά τα λουκ δεν έλειπε φυσικά η τοποθέτηση 1-2 στρώσεων μάσκαρα στις πάνω και κάτω βλεφαρίδες. Η block mascaras έδωσε τη θέση της σε μια καινούρια έκδοσή της σε σωληνοειδή μορφή συνοδευόμενο από ειδικό βουρτσάκι. τα βασικά χρώματα ήταν μαύρο, καφέ, μπλε, πράσινο και γκρι. Ωστόσο, δεν παραλείπονταν και τα πιο ανοιχτόχρωμα όπως τουρκουάζ, Raspberry και λεβάντα.

Οι ψεύτικες βλεφαρίδες τοποθετούνταν και αυτές στο άνω και κάτω βλέφαρο. Στο άνω προτιμώνταν μια μονοκόμματη σειρά και στις κάτω τουφάκια. Πολλές εταιρίες, για να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στα μάτια διακοσμούσαν τις ψεύτικες βλεφαρίδες προσθέτοντας γκλίττερ ή και στρας. Επίσης, διακρίνονταν σε διαφορετικούς σχεδιασμούς για τις ώρες της ημέρας και άλλους κατάλληλους για τη διόρθωση των ιδιομορφιών των ματιών. Για παράδειγμα, υπήρχαν βλεφαρίδες για να δίνουν βλέμμα αραιόφθαλμων ματιών, πιο δραματικές και πυκνές για βραδινές εμφανίσεις ή και πιο φυσικές για την καθημερινότητα των γυναικών. Συνήθως στη συσκευασία τους συμπεριλαμβάνονταν και κόλλα όπως επίσης και οδηγίες χρήσης και καθαρισμού τους. (Factor., 1970)

Οι γυναίκες της εποχής αγαπούσαν τα πλούσια χείλη και χρησιμοποιούσαν lip gloss σε κάθε λουκ. Αν κάποια δεν επιθυμούσε να χρησιμοποιήσει κάποιο gloss, τότε προτιμώνταν τα κραγιόν με γυαλιστερό ή αντίστοιχα glossy τελείωμα. Στη μόδα ήταν τα πολύ έντονα, λαμπερά κραγιόν που πολλές φορές τοποθετούνταν πάνω τους γκλίττερ ή shimmer. Τα πιο δημοφιλή χρώματα συμπεριλάμβαναν το κερασί ,το πλούσιο κοραλί και τα έντονο ροζ. Μια συμβουλή για τη διατήρηση του κραγιόν στη θέση του, ήταν το πουδράρισμά τους πριν το βάψιμο. Ένα ακόμη τρικ ήταν ο τονισμός του κέντρου των χειλιών περισσότερο από ότι τα άκρα του, για μεγάλα, ως προς το μήκος, τους χείλη που επιδιωκόταν να φαίνονται πιο μικρά. Εκείνη τη δεκαετία, οι γυναίκες φρόντιζαν να συνδυάζουν το χρώμα του κραγιόν με το χρώμα του ρουζ και του μανό των νυχιών. (Jevtich , 2019; Hernandez , 2015)

Εικόνα 7.9 Μακιγιάζ Ντίσκο δεκαετίας 1970

Πηγή: <https://withinthetrend.com/70s-makeup/>

7.6 PUNK LOOK

Το ακριβώς αντίθετο από κάτι φυσικό ήταν το look των πανκ, ένα look που οι γυναίκες και οι άντρες της δεκαετίας του 1970 εμπνεύστηκαν από την αντίστοιχη μουσική και δημιούργησαν εμφανίσεις που εστίαζαν στα μάτια, χρησιμοποιώντας διαφορετικά χρώματα και σχήματα, για να δημιουργήσουν ένα δυνατό, γατίσιο λουκ. Συγκεκριμένα, οι πανκ δημιουργήθηκαν από την επανάσταση της εργατικής τάξης και ως επακόλουθο τα καλλυντικά που ήταν έως τότε οικονομικά προσιτά σε όλους κατέληξαν να είναι πιο ακριβά από ποτέ. Οι εταιρίες με τις πιο λογικές τιμές στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν η Rimmel, η Miners, η Outdoor Girl και η Boots 17. (Within The Trend,2020)

Σπουδαία αντιπρόσωπος αυτού του ρεύματος ήταν η τραγουδίστρια Siouxsie Sioux της βρετανικής μπάντας «Siouxsie and the Banshees», προκαλώντας μεγάλη ταραχή με τα μεγάλα, έντονα φρύδια της και το γραφικό της eyeliner. Άλλοι εμπνευστές του ανδρόγυνου αυτού στυλ ήταν η Diane Lane, η Nina Hagen και ο Patti Smith. . (Escobar, 2015)

Το μακιγιάζ εκείνου του ρεύματος ήταν ιδιαίτερα ακριβό και φοριόταν από άντρες και γυναίκες. Ήταν επιτηδευμένα επιθετικό και παρουσίαζε ένα αφύσικα χλωμό πρόσωπο, με δραματικά μάτια, φρύδια και παρειές. Χαρακτηριζόνταν από πολλούς ως προκλητικό, άγριο και tribal.

Κατάλληλες αποχρώσεις foundation ήταν οι πολύ ανοιχτόχρωμες, για να αποδώσουν ένα χλωμό δέρμα. Τοποθετούνταν σε πρόσωπο, λαιμό και γενικά οποιοδήποτε σημείο ήταν εκτεθειμένο, έτσι ώστε να υπάρχει μια ομοιομορφία.

Το ρουζ, όταν χρησιμοποιούνταν, έμοιαζε σαν να τοποθετήθηκε με ρολό βαφής, αφήνοντας μια έντονη λωρίδα στα ζυγωματικά των παρειών. Δεν αναμειγνύονταν και δεν μαλακώνονταν οι αυστηρές γραμμές. Άλλα σχήματα που δημιουργούνταν με το ρουζ ήταν τρίγωνα, που ξεκινούσαν από τους κροτάφους και κατέληγαν κάτω από τα ζυγωματικά. Επομένως μπορεί κανείς να αντιληφθεί ότι το ρουζ δεν χρησιμοποιούνταν για να δώσει μια ζεστή ομορφιά στις παρειές, όπως παρατηρείται σε ρεύματα και τάσεις άλλων δεκαετιών.

Τα μάτια βάφονταν έτσι ώστε να δημιουργούνται υπερβολικά γατίσια σχήματα ή βαριές και έντονες γραμμές eyeliner που προεξείχαν από το μάτι. Ολόκληρο το κινητό βλέφαρο σκιάζονταν συχνά, με σκούρα, έντονα χρώματα και σχηματίζονταν τετραγωνισμένες άκρες. Οι γραμμές των ματιών και των φρυδιών ήταν σχεδιασμένες προς τα έξω, δημιουργώντας γεωμετρικά σχήματα. (Barbera, 2015)

Τα κραγιόν ήταν πιο συχνά σε κόκκινες ή μαύρες αποχρώσεις και τοποθετούνταν σαν να ήταν τα χείλη μια πίστα roller coaster, δημιουργώντας μια ψευδαίσθηση χειλιών που σβήνουν προς τα μέσα. Ένα άλλο τρικ ήταν οι αυστηρές γωνίες του άνω χείλους.

Κάποια μακιγιάζ πανκ έμοιαζαν σαν να έγιναν βιαστικά, όμως είχαν δημιουργηθεί σκόπιμα έτσι και με μεγάλη φροντίδα και προσοχή. Μάλιστα αφιερώνονταν όση ώρα χρειαζόταν για να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Επιπλέον, μεγάλη τάση ήταν τα σκουλαρίκια σε πρόσωπο και σώμα και δεν περιλάμβαναν τα συνηθισμένα κοσμήματα, αλλά παραμάνες και λεπίδες ξυραφιών. Επίσης, αλυσίδες κρέμονταν από τα σκουλαρίκια των αυτιών και εκτείνονταν έως αυτά της μύτης και των χειλιών.

Άλλο χαρακτηριστικό στοιχείο αυτού του ρεύματος ήταν τα τατουάζ. Αυτά, συνήθως πήγαιναν κόντρα στα κοινωνικά αποδεκτά πρότυπα και τα designs απεικόνιζαν πανκ εικονογραφήσεις όπως κρανία, τον χάρο και γελοιογραφικές καρικατούρες. (χ.ο., 2018)

Τα λουκ των πανκ ποικίλλαν από χώρα σε χώρα ανάλογα με τους αντιπροσώπους που το εισήγαγαν και από την πηγή έμπνευσής τους. Ο Malcolm McLaren έφερε αυτό το στυλ στο Λονδίνο. Τα μαλλιά ήταν ατημέλητα και ανακατεμένα και στο πρόσωπο ζωγραφίζονταν γεωμετρικά σχήματα.

Στην Γερμανία, το ρεύμα αυτό εξελίχθηκε σε ένα Νέο Κύμα. Τα μαλλιά βάφονταν σε φωσφοριζέ χρώματα και έντονες, πολύχρωμες αποχρώσεις χρησιμοποιούνταν στο μακιγιάζ.

Στο Ιράν, το στυλ έμοιαζε πολύ με αυτό του Λονδίνου αλλά ταυτόχρονα προσαρμόστηκε με την κουλτούρα και τη θρησκεία των ανθρώπων.

Στην Μιανμάρ δημιουργήθηκε μια «υπόγεια» κοινωνία πανκ κατά τη διάρκεια των αυστηρών στρατιωτικών κανόνων. Τα μαλλιά ήταν σηκωμένα ψηλά και κατέληγαν σε αυστηρές γωνίες. Το μακιγιάζ των ματιών ήταν σκούρο έντονο έως μαύρο. Στη Νέα Υόρκη το στυλ των πανκ εμπνεύστηκε και έμοιαζε με το μουσικό συγκρότημα «New York Dolls». Τα μάτια ήταν βαμμένα με έντονα χρώματα και το ρουζ βρίσκονταν σε άφθονη ποσότητα. Στην Καλιφόρνια, η προσωπική άνεση και η ροκιά επικρατούσαν στις εμφανίσεις τους. Τα μαλλιά και το μακιγιάζ ήταν αρκετά φυσικά με μια γραμμή eyeliner να περιγράφει το μάτι, αφήνοντας άχρωμα τα χείλη ή βαμμένα σε πολύ απαλές αποχρώσεις. Ωστόσο και εδώ το πρόσωπο παρέμενε πολύ λευκό. Στην Κούβα οι πανκ ήταν συχνά άστεγοι άνθρωποι που τους είχε «απορρίψει» η κοινωνία και εκδήλωσαν την οργή και την απογοήτευσή τους με ένα τέτοιο στυλ. Το μακιγιάζ τους ήταν ανύπαρκτο λόγω των δυσχερειών που αντιμετώπιζαν στην καθημερινότητά τους και λόγω του ότι, προφανώς, δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να αγοράζουν καλλυντικά. Στη Ρωσία το στυλ των πανκ ήταν άκρως επαναστατικό. Τα ρούχα τους ήταν πολύχρωμα και το μακιγιάζ τους ήταν και εδώ ανύπαρκτο γιατί το πρόσωπό τους καλύπτονταν από ένα ύφασμα, σαν σκούφος που κάλυπτε ολόκληρο το πρόσωπό τους. Τέλος, στην Ιαπωνία το στυλ των πανκ αποκαλούνταν Harajuku και εμπνεύστηκε και αυτό από τους πανκ του Λονδίνου αλλά αρκετά απλοποιημένο. Το μακιγιάζ ήταν συνήθως έντονο με σκούρα μαύρα γατίσια μάτια όπου η γραμμή του eyeliner είχε μεγάλη προέκταση και τα φρύδια ήταν έντονα βαμμένα και αρκετά ανοδικά. Τα χείλια παρέμεναν άτονα. (Fasanella , 2017)

Εικόνα 7.10 Μακιγιάζ πανκ δεκαετίας 1970

Πηγή: <https://bellatory.com/makeup/How-to-Do-Cute-Punk-Makeup-Girls>

7.7 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Η βραδινή ρουτίνα φροντίδας του προσώπου περιλάμβανε ορισμένα σημαντικά βήματα για τη διατήρησή του σε καλή κατάσταση. Το ντεμακιγιάζ θεωρούνταν πολύ σημαντικό βήμα στη φροντίδα του προσώπου, καθώς το απάλλαξε από ακαθαρσίες και του επέτρεπε να αναπνεύσει. Απαγορεύονταν να κοιμάται μία γυναίκα με μακιγιαρισμένη διαφορετικά το δέρμα κινδύνευε από πρόωρη γήρανση. Μία γενναιόδωρη ποσότητα καθαριστικού προϊόντος αλείφονταν το πρόσωπο και ξεπλένονταν με άφθονο νερό. Στη συνέχεια, σκουπίζονταν με μία πετσέτα ή ένα λεπτό ύφασμα και τέλος εναλλάσσονταν για λίγα λεπτά το ξέβγαλμα του προσώπου με χλιαρό και κρύο νερό. Εν συνεχεία ταμπονάρονταν μια ποσότητα τονωτικής λοσιόν. Ακολουθούσε ένας ορός και μία κρέμα θρέψης γύρω από τα μάτια που τοποθετούνταν με ελαφριά χτυπήματα και κυκλικές κινήσεις. ο χειρισμός αυτός, ξεκινούσε από την εξωτερική γωνία του ματιού, περνούσε κάτω από το μάτι και τους πιθανούς μαύρους κύκλους, κατέληγε στην εσωτερική γωνία των ματιών και το κινητό βλέφαρο. Αυτή η κίνηση επαναλαμβάνονταν αρκετές φορές και βοηθούσε στην πρόληψη κατά των ρυτίδων των ματιών, καθώς η περιοχή εκείνη ήταν αρκετά ευαίσθητη και λεπτή. Κλείνοντας σειρά είχε η κρέμα προσώπου ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε τύπου δέρματος

Το πρωί, απαραίτητα βήματα πριν το μακιγιάζ ήταν το πλύσιμο του προσώπου, η χρήση λοσιόν και κρέμας ματιών, προσώπου και λαιμού, ανάλογα με τον τύπο δέρματος και τις ανάγκες του. Η λοσιόν, εκτός από τα προϊόντα που πωλούνταν στο εμπόριο, θα μπορούσε να είναι και τριανταφυλλόνερο.

Για καλύτερα αποτελέσματα στην ποιότητα του δέρματος πολλές κυρίες αγόραζαν μάσκες ομορφιάς, ενώ άλλες τις έφτιαχναν σπίτι. Για παράδειγμα, χρησιμοποιούσαν διάφορα προϊόντα που βρίσκονταν στην κουζίνα τους όπως το αυγό και συγκεκριμένα ο κρόκος του για αφυδατωμένα δέρματα ενώ ολόκληρο το αυγό για κανονικά έως λιπαρά. Επίσης, χρησιμοποιούσαν φρέσκα φρούτα όπως φράουλες, ροδάκινα, πεπόνι ή λαχανικά όπως ντομάτες και λεμόνι. Προστίθονταν κι άλλες ουσίες όπως κριθάλειρο και αφού δημιουργούνταν ένας πολτός, τοποθετούνταν αυτή η σπιτική μάσκα στο πρόσωπο για 15 με 20 λεπτά της ώρας. Επιπλέον, χρησιμοποιούνταν φλούδες αγγουριού με την εσωτερική τους πλευρά προς το δέρμα ή καρότα που ανακατεύονταν με ένα κρόκο αυγού. Τέλος, μια καλή λύση αποτελούσε και η ιαματική λάσπη που ενδεικνυόταν για λιπαρά δέρματα άνω των 40 ετών. Στο παραπάνω προστίθονταν μέλι και ζεστό νερό έτσι ώστε να γίνει ένας πολτός, αλείφονταν στο πρόσωπο και αφού στέγνωσε, ξεβγάζονταν με χλιαρό νερό.

Τέλος, η αποτρίχωση των φρυδιών έπρεπε να γίνεται χωρίς υπερβολή και να περιορίζεται μόνο στις τρίχες εκείνες που ξέφευγαν από τη φυσική γραμμή του φρυδιού. Πριν την αποτρίχωση απολυμαίνονταν με οινόπνευμα το σμιπιδάκι και η περιοχή που επρόκειτο να αποτριχωθεί. Στο τέλος τοποθετούνταν βαζελίνη ή ειδική κρέμα για να καταπραΰνει από τους ερεθισμούς. Έτσι πολύ σημαντική ήταν η φροντίδα τους με πολύ δημοφιλή προϊόντα που αγοράζονταν από το εμπόριο ή φτιάχνονταν από το σπίτι να εξυπηρετούν στην ταχεία ενίσχυση ανάπτυξης των τριχών και την διατήρησή τους σε καλή κατάσταση. Συνήθως αυτά ήταν έλαια όπως το ρετσινόλαδο. (Υπό ομάδα Ελλήνων και ξένων επιστημόνων, 1966)

7.8 ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ- ΟΡΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ

Παρακάτω παρατίθενται εν συντομία καινοτομίες καθ' όλη τη διάρκεια του 1970 από πολύ γνωστές εταιρίες:

- Η εταιρία Biba Makeur απογειώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο και έγινε ένα από τα πρώτα brand που χρησιμοποίησε ένα σύστημα δειγματοληψίας για να κατευθύνει τις αγορές.
- Η Avon λάνσαρε πολλές αποχρώσεις foundation για όλους τους χρωματικούς τόνους και έγινε μια από τις πρώτες εταιρίες που παρουσίαζε στις καμπάνιες της μοντέλα όλων των φυλών.
- Άλλες εταιρίες όπως η Maybelline, η Covergirl, η Boots, η Seventeen και η Yardley, Revlon, Max Factor, Coty, Helena Rubinstein, Elizabeth Arden και Bourjois συνέχισαν να διαπρέπουν με το έργο και τα δημοφιλή προϊόντα τους στην αγορά με κάποιες από αυτές να βρίσκονται στην κορυφή. Βέβαια η επιτυχία της κάθε εταιρίας ήταν διαφορετική από χώρα σε χώρα. Για παράδειγμα, η Rimmel και η Yardley ήταν πιο δημοφιλείς στην έδρα τους, τη Βρετανία, και λιγότερο στο εξωτερικό. Η Cover Girl και η Maybelline διέπρατταν στις Ηνωμένες Πολιτείες και ήταν λιγότερο δημοφιλείς σε ορισμένες χώρες της παγκόσμιας αγοράς.
- Η εταιρία Fashion Fair λάνσαρε και αυτή προϊόντα για πιο σκούρους χρωματικούς τόνους και οι διαφημίσεις της είχαν στα εξώφυλλα της διάσημες γυναίκες όπως η Natalie Cole, η Aretha Franklin και η Diahann Carroll. (Sherrie A, 2003)
- Παρακάτω παρατίθενται κάποιες σύντομες στη διάρκειά τους τάσεις της μόδας του 1970 που συμπεριλάμβαναν:
 - 1971 – κυριάρχησε το έντονα βαμμένο “doll face”, εμπνευσμένο από την αναγέννηση της Art Deco.
 - 1972 – το λουκ της Walt Disney πριγκίπισσας Χιονάτης δημιούργησε η makeur artist Barbara Daly για τη Βρετανική Vogue , χρησιμοποιώντας καλλυντικά της εταιρίας Mary Quant.
 - 1975 – το Pierrot , που περιλάμβανε μια εμφάνιση foundation που θύμιζε βαριά μάσκα και χείλη που θύμιζαν το τόξο του έρωτα «Cupid’s Bow» . Δημιουργήθηκε για το εξώφυλλο γνωστού Βρετανικού περιοδικού.
 - 1971, η Maybelline κυκλοφόρησε την «Great Lash mascara», η οποία αποτέλεσε ένα λατρεμένο προϊόν τη δεκαετία αυτή. (Sherron, 2001)

ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1980

8.1 ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κατά το αποκορύφωμα του Ψυχρού Πολέμου, το 1980 ήταν μια δεκαετία καινοτομίας και υπερβολών σε όλους τους τομείς , συμπεριλαμβανομένου και του μακιγιάζ. Η τάση φυσικότητας και μινιμαλισμού που επικρατούσε στην προηγούμενη δεκαετία άρχισε να φθίνει κατά την είσοδο του 1980, ενώ η υπερβολή και η ένταση πήραν την θέση τους. Η γυναίκα εδραίωσε την θέση της στον χώρο εργασίας και ισχυροποίησε την προσωπικότητά της. Εξίσου ισχυρό και έντονο υπήρξε το μακιγιάζ , το οποίο ήταν σχεδιασμένο ώστε να τραβάει την προσοχή ασχέτως τόπου και κατάστασης. Συνεπώς δεν υπήρχε διαχωρισμός πρωινού- βραδινού μακιγιάζ, ούτε ελάττωση της έντασης ή της χρήσης χρωμάτων. (Δεκαετίες Ομορφιάς: Η δεκαετία του 1980, χ.χ) Οι επιρροές προέρχονταν από τη μουσική, τον ξέφρενο τρόπο διασκέδασης (ντίσκο) , την έντονη νοοτροπία ακόμα και την επικρατούσα ενδυματολογία. Την εποχή αυτή σημειώνεται κορύφωση της δημοτικότητας σπουδαίων καλλιτεχνών όπως η Madonna , η Cyndi Lauper, πρόσωπα που αποτέλεσαν επιτομή του γυναικείου προτύπου ομορφιάς της δεκαετίας του 1980.

Τους punk της δεκαετίας τους '70 διαδέχονται οι goth, δανειζόμενοι αρκετά στυλιστικά στοιχεία από την punk μόδα, συνδυάζοντας παράλληλα τάσεις της βικτωριανής και ελισαβετιανής εποχής. Υιοθετήθηκε από το ευρύ κοινό το λευκό δέρμα, τα μαυρισμένα μάτια , τα “τραβηγμένα” χαρακτηριστικά και τα έντονα , σε ορισμένες περιπτώσεις φωσφορίζοντα, χρώματα. (Καλλυντικά- Ιστορική Αναδρομή, χ.χ) Σε συνδυασμό με την λάμψη της pop κουλτούρας και τον γενικό δυναμισμό που χαρακτήριζε την εποχή καταλήξαμε στην δημιουργία του ιδιαίτερου μακιγιάζ του ‘80.

8.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

8.2.1 ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ

Κατά την διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών το μακιγιάζ κυμαινόταν κοντά στα φυσικά αποτελέσματα , ενώ το '80 σχεδόν ξεπέρασε τα όρια της δραματικότητας. Βασική μέριμνα των γυναικών ήταν η κάλυψη ολόκληρης της επιφάνειας του προσώπου, με προϊόντα βάσης ,που προσθέτονταν σε πολλές στρώσεις ώστε να δημιουργηθεί ένας ανοιχτόχρωμος καμβάς, ο οποίος κρινόταν ιδανικός για την ανάδειξη των ματιών και των ζυγωματικών, αποδίδοντας έτσι την επιθυμητή δραματικότητα τη εποχής. (Σαββίδου,χ.χ)

Η διαδικασία τοποθέτησης προϊόντος βάσης ήταν αρκετά χρονοβόρα και δαπανηρή, καθώς οι στρώσεις ήταν υπερβολικές ώστε να επιτευχθεί το αποτέλεσμα της δεκαετίας. Σκοπός ήταν να μην αναδεικνύεται κανένα σημάδι ή εφελκίδα. Αν το αποτέλεσμα δεν ήταν το ιδανικό γινόταν προσθήκη μεγάλης ποσότητας κονσίλερ , αντίστοιχης χρωματικής έντασης με το μεικ απ. Συγκεκριμένα το προϊόν βάσης (μεικ απ), επιλεγόταν σχεδόν πάντα δύο τόνους πιο ανοιχτό από την φυσική απόχρωση του ατόμου και πιο γλωμό . Αυτή η μέθοδος πίστευαν ότι εξαφανίζει την ερυθρότητα του προσώπου. Επιλεγόντουσαν προϊόντα παχύρευστα όπως stick makeur , pancake makeur κτλ για άμεση κάλυψη των αναγκών και τέλος γινόταν προσθήκη πούδρας, τόσο για να σταθεροποιήσει τα πολλά επίπεδα μακιγιάζ , όσο και για να αποκτήσει το μακιγιάζ matte αποτέλεσμα. (Barbera,2015)

Παρ' όλο που η βάση αποσκοπούσε στη δημιουργία μίας αλαβάστρινης, γλωμής επιδερμίδας επικρατούσε η άποψη ότι καμία εμφάνιση δεν θεωρούνταν ολοκληρωμένη δίχως την προσθήκη ψεύτικων σημαδιών ομορφιάς . Έτσι συνήθιζαν να στιγματίζουν το δέρμα κοντά στην μύτη ή στο στόμα , κατά το πρότυπο “Madonna” , με σκούρο μολύβι σε καφέ η μαύρο χρώμα ενώ σε άλλες περιπτώσεις έκαναν χρήση και eye liner για μεγαλύτερη διάρκεια του επικείμενου αποτελέσματος.

8.2.2 ΡΟΥΖ

Μία από τις πιο αναγνωρισμένες πτυχές του μακιγιάζ των 80's ήταν το ρουζ. Αυτή την εποχή το ρουζ δεν χρησιμοποιούνταν για να προσδώσει μία φυσική εμφάνιση υγείας και ζωντάνιας στο πρόσωπο, αλλά την ανάδειξη των οστών των ζυγωματικών. Για να επιτευχθεί η έμφαση στα ζυγωματικά η τοποθέτηση του ρουζ ξεκινούσε από το ύψος του αυτιού, ενώ λόγω ανάμειξης, σχηματιζόνταν ένα ημικύκλιο με αρχή τον έξω κανθό του ματιού και κατάληξη το υψηλότερο σημείο του ζυγωματικού. Έπειτα εκτεινόταν μία παχιά, έντονη γραμμή ρουζ κατά μήκος του οστού που συνήθως σταματούσε λίγο πριν την γραμμή γέλιου. Η υπερβολή της δεκαετίας επηρεάζει και το χρωματολόγιο των δημοφιλών ρουζ, έτσι χρησιμοποιούνται εκτεταμένα ρουζ σε ροζ, συνήθως έντονο φούξια, δαμασκηνί, βιολετί, έντονο καφέ σοκολατί, πορτοκαλί ή κοραλλί. Η επιλογή του εκάστοτε χρώματος ρουζ ήταν ανεξάρτητη από την φυσική απόχρωση της επιδερμίδας του ατόμου. (Δεκαετίες Ομορφιάς: Η δεκαετία του 1980,2015)

Η χρήση τους ρουζ, όμως, δεν περιορίζονταν μόνο στα ζυγωματικά των παρειών. Μία νέα τάση που ξεκίνησε κατά την διάρκεια της δεκαετίας ήταν η σκίαση του περιγράμματος του προσώπου με σκοπό την οπτική βελτίωση της οστικής δομής. Η τάση αυτή χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα καθώς δρα διορθωτικά στο πρόσωπο. Την δεκαετία του '80 όμως το παράδοξη ήταν η επιλογή πολυχρωμίας για να τη σκίαση του περιγράμματος.

Το ρουζ, όπως προαναφέρθηκε, εφαρμοζόταν με περίσσεια ένταση. Αν και υπήρχε μεγάλη ποικιλία προϊόντων, την επιθυμητή ένταση την επέδιδαν μόνο προϊόντα με κρεμώδη σύσταση. Επίσης τα κρεμώδη ρουζ είχαν καλύτερη διάρκεια και σταθερότητα υπό συνθήκες ξέφρενου χορού, δίχως φόβο για τη δημιουργία μπαλωμάτων ή ανάγκη για συνεχή ανανέωση.

Εικόνα 8.1 Ρουζ σε ροζ αποχρώσεις

Πηγή: <http://liketotally80s.wikispaces.com/Fhttp://beautyboxuk.blogspot.com/2012/11/1980s-makeup.html#.X-fSgdgzbIVashion+T>

8.2.3 ΜΑΤΙΑ

Με βαριές μουσικές επιρροές όπως η Cyndi Lauper και Madonna, το μακιγιάζ της δεκαετίας του '80 ήταν φωτεινό, πολύχρωμο, διασκεδαστικό και μερικές φορές εξαιρετικά βαρύ, δίχως να προσαρμόζεται η ένταση ανάλογα με την ώρα της ημέρας ή την περίσταση. Το μακιγιάζ των ματιών υπήρξε το σήμα κατά τεθέν της δεκαετίας. Υπήρχαν τριών ειδών μακιγιάζ, το smokey , το πολύχρωμο και το bronze. (Σαββίδου, χ.χ)

Ως γενική αρχή επικρατούσε η υπερβολή και η ένταση αλλά και η πεποίθηση ότι όσο πιο “φανταχτερό” είναι το χρώμα τόσο πιο εντός μόδας. Έτσι ακόμα και το smokey μακιγιάζ ματιών δεν περιορίζονταν μόνο στο κλασσικό μαύρο αλλά εκτεινόταν και σε περιοχές του μπλε , του ροζ του μοβ ή ακόμα και με συνοδά neon χρώματα. Το smokey ξεκινά από την δεκαετία του 1920 και φτάνοντας στο 1980 το συναντάμε σε μία βελτιωμένη έκδοσή , διατηρώντας όμως την βάση του ίδια. Δηλαδή, το επιλεγμένο χρώμα ξεκινά από τη ρίζα των βλεφαρίδων του άνω βλέφαρου και έπειτα ντεγκραντάρεται , δημιουργώντας την ψευδαίσθηση του καπνού έως το φρύδι. Μία άλλη τεχνική περιλάμβανε την τοποθέτηση eyeliner σε όλο το κινητό βλέφαρο και έπειτα την προσθήκη σκιάς ίδιου χρώματος με το eyeliner έως το φρύδι. Η δεύτερη τεχνική επιτυγχάνει ακόμα μεγαλύτερη χρωματική ένταση και διάρκεια . Σε κάποιες περιπτώσεις πρόσθεταν στο κινητό βλέφαρο και χρυσόσκονη ή μεταλλικά χρώματα στο κέντρο του βλέφαρου. (Δεκαετίες Ομορφιάς: Η δεκαετία του 1980,2015)

Εικόνα 8.2 Smokey μακιγιάζ ματιών με μπλε τόνους

Πηγή: <https://www.pressreader.com/singapore/female-singapore/20180101/282175061482723>

Η αμέσως επόμενη τάση ήταν τα χρώματα. Χαρακτηριστικό της δεκαετίας υπήρξε το μπλε σε όλες τις πιθανές αποχρώσεις , με ποιο διάσημη αυτή του ηλεκτρικού μπλε . τα μάτια μακιγιάρονταν βαριά με συνηθισμένο φαινόμενο αυτό του μη ντεγκραρίσματος, δηλαδή τοποθέτηση μίας σκιάς έντονου χρώματος (μπλε, φούξια, πράσινης , πορτοκαλί ή ακόμα και λευκής) σε όλο το κινητό βλέφαρο με επέκτασή της ως το φρύδι δίχως όμως το σταδιακό “σβήσιμο” . Ένας άλλος τρόπος μακιγιάζ ήταν η χρήση πολυχρωμίας. Συνήθως γινόταν χρήση χρωμάτων συμπληρωματικών και αντίθετων , με ή χωρίς συνοχή μεταξύ τους. Είθισται να τοποθετούν ροζ, τρκουάζ, πορτοκαλί , λαχανί σκιά μέχρι το φρύδι και μπλε, πράσινη , κόκκινη αρκετά πιο σκουρόχρωμη στο κινητό βλέφαρο . Σε άλλες περιπτώσεις έκαναν χρήση κάθετης ή οριζόντιας τοποθέτησης όλων των χρωμάτων του ουράνιου τόξου σε όλη την έκταση του ματιού. Ολοκλήρωναν με την εφαρμογή άφθονου σκοτεινού eyeliner , τόσο στο άνω βλέφαρο όσο και στο κάτω. Το eyeliner κυκλοφορούσε σε ποικιλία χρωμάτων , αντίστοιχης έντασης με αυτής των σκιών.

Εικόνα 8.3 Πολύχρωμο μακιγιάζ “ουράνιο τόξο”

Πηγή: <https://img.wonderhowto.com/img/73/31/63475567704846/0/apply-colorful-tropical-80s-eyes-with-makeup.1280x600.jpg>

Τέλος, αν και το χρώμα ήταν αυτό που κυριαρχούσε κατά την δεκαετία, εξίσου δημοφιλής τάση ήταν και οι χάλκινες αποχρώσεις στα μάτια. Οι τεχνικές τοποθέτησης ακολουθούσαν το μοτίβο των πολύχρωμων σκιών, αλλά άλλαζαν οι χρωματικές επιλογές. Συγκεκριμένα το καφέ, μπρονζέ, το χρυσό το πορτοκαλί και το χρώμα της άμμου ήταν ιδιαίτερα αγαπητά. Σαφώς και η χαρακτηριστική υπερβολή του '80 δεν έλειπε από το τελικό , χάλκινο μακιγιάζ καθώς στο τέλος τοποθετούσαν έντονα , χρυσαφί glitter σε ολόκληρο το κινητό βλέφαρο και σε μερικές περιπτώσεις κατά μήκος των κάτω βλεφαρίδων. (The History of Makeup: 1980s,2017)

8.2.4 ΦΡΥΔΙΑ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΕΣ

Πολλές από τις τάσεις του '80 έχουν υιοθετηθεί από τους σύγχρονους μακιγιέρ. Μία από αυτές ήταν τα φυσικά , θαμνώδη φρύδια. Καθώς τα φρύδια χαρακτηρίζονται σαν την κορνίζα των ματιών , έπρεπε να πλαισιώνουν την υπερβολή τους δίχως να φαίνονται παράταιρα και αυτό επετεύχθη με την αποφυγή της αποτρίχωσής τους . Τα φρύδια λοιπόν, είχαν την δική τους δυναμική , χτενίζονταν προς τα πάνω και στερεώνονταν σε αυτή τη αφύσικη θέση με ειδικά προϊόντα όπως κερι φρυδιών ή μερικές φορές με λακ μαλλιών. Επιπλέον, σκουραίνονταν αρκετά . (ΣΑΒΒΙΔΟΥ, χ.χ.)

Εικόνα 8.4 Μακιγιάζ φρυδιών , φυσικότητα και ανάδειξή τους με χτένισμα προς τα πάνω

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/304415256063269469/>

Ένα ακόμη βασικό στοιχείο που ολοκλήρωνε το μακιγιάζ των ματιών ήταν οι βλεφαρίδες . Το 1980, ακολουθώντας την ποικιλοχρωμία της εποχής , έκαναν την εμφάνισή τους χρωματιστά μάσκαρα. Η ποικιλία ήταν μεγάλη με πιο δημοφιλή την μπλε απόχρωση. Χρησιμοποιήθηκαν και μάσκαρα με νεοα χρώματα . Το κλασσικό μαύρο σαφώς και κυκλοφορούσε ακόμα , αλλά κυρίως για πρωινές εμφανίσεις ή για να “ηρεμήσει” μία πολύ έντονη εμφάνιση. Εκτεταμένη υπήρξε και η χρήση ψεύτικων βλεφαρίδων που κυκλοφόρησαν σε πολλά μήκη και χρώματα, με πρωταγωνιστή και πάλι την μπλε απόχρωση, καθώς το μπλε θεωρείται ότι προσδίδει φωτογένεια. Τέλος, οι ψεύτικες βλεφαρίδες θεωρούνταν απαραίτητο συνοδευτικό για το καθημερινό μακιγιάζ. (ΣΑΒΒΙΔΟΥ, χ.χ.)

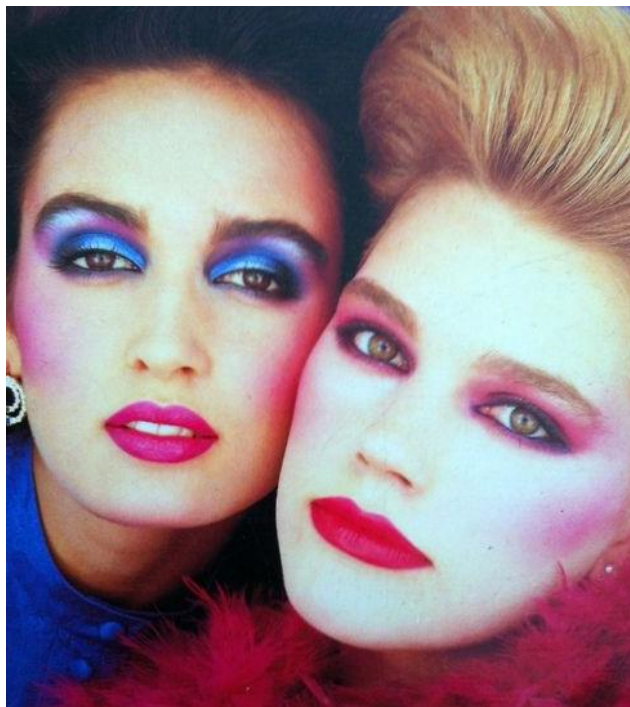

Εικόνα 8.5 Η Cyndi Lauper , ρορ είδωλο της εποχής , φορά ένα ζευγάρι ψεύτικες μπλε βλεφαρίδες.

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/408912841153080369/>

8.2.5 ΧΕΙΛΗ

Τα χείλη ήταν το τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό στοιχείο για την ολοκλήρωση την εμφάνισης τους 1980. Σαφώς και δεν έλειπε η ένταση, γι' αυτό και στις αρχές έως και τα μέσα της δεκαετίας τα χείλη μακιγιάρονταν με ζεστές αποχρώσεις του ροζ, πορτοκαλί, κόκκινου ακόμα και του μοβ. Εκτός όμως από τα συμβατικά χρώματα στα χείλη, χρησιμοποιήθηκαν επεκταμένα και τα neon. Φυσικά το matte τελείωμα θεωρήθηκε ξεπερασμένο και έτσι η τοποθέτηση gloss με έντονα μέταλλα ή ακόμα και χρυσόσκονη θεωρήθηκε απαραίτητη. Σε κάποιες περιπτώσεις κολλούσαν στα χείλη τους ατόφια χρυσόσκονη για ακόμα πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα. (Μακιγιάζ Δεκαετίας '80,2015) Υπήρξαν επίσης κραγιόν που άφηναν ένα μεταλλικό χρώμα στα χείλη, τάση ιδιαίτερα διαδεδομένη στα 80's. Μία ακόμη τάση η οποία συνεχίστηκε και την επόμενη δεκαετία ήταν η εφαρμογή πιο σκουρόχρωμου περιγράμματος χειλιών, στα φυσικά όρια των χειλιών, από το επιλεγμένο κραγιόν η gloss. Προς τα τέλη της δεκαετίας έκαναν την εμφάνιση τους οι πιο σκούροι τόνοι κραγιόν όπως το δαμασκηνί, το μπορντό, ζεστό φούξια, ενώ ορισμένοι τολμηροί έκαναν χρήση γκρι ακόμα και μαύρου κραγιόν.

Εικόνα 8.6 Ενδεικτικό μακιγιάζ 1980, έντονα χείλη

Πηγή: www.etsy.com/shop/sandshoebooks

8.2.6 ΑΝΔΡΙΚΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ

Η δεκαετία του '80 έφερε ως επακόλουθο τις έντασης και της δυναμικότητας μία ελαστικότητα στο κατεστημένο. Πολλές αυστηρές αρχές κατευνάστηκαν σε ποικίλους τομείς. Ένας από αυτούς τους τομείς ήταν και αυτός του μακιγιάζ. Αρκετοί άνδρες, αρχικά κυρίως διάσημοι ροκ σταρ δοκίμασαν την τέχνη του μακιγιάζ με εξαιρετικό παράδειγμα αυτό των Dead or Alive στο video clip του “Brand new lover”. Πολλοί ακόμα διάσημοι κατέρριψαν το κατεστημένο και έκαναν εμφανίσεις δημόσια μακιγιαρισμένοι εξίσου έντονα με το γυναικείο πρότυπο. (Cringe-Worthy Beauty Trends 80's, 2018)

Εικόνα 8.7 David Bowie

Πηγή: <https://gr.pinterest.com/pin/789185534697560177/>

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1990

9.1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το 1990, η μεγάλη πλειοψηφία των γυναικών εμπνεύστηκε από διάσημα λεπτά μοντέλα όπως η Cindy Crawford και η Naomi Campbell και δικαίως χαρακτηρίστηκε από πολλούς ως «η δεκαετία των supermodels». Πρότυπο για τις ξανθιές ήταν η Claudia Schiffer και για τις μελαγχρινές η Cindy Crawford. Η Kate Moss βρίσκονταν και αυτή στη λίστα των μοντέλων που διέθεταν το «waif look», ένα λουκ που σχετίζονταν με πολύ λεπτή σιλουέτα. Στον κλάδο του μακιγιάζ σταμάτησαν να κυριαρχούν τα έντονα χρώματα της δεκαετίας του 1980 και 1970. Πλέον στη μόδα ήταν η σέξυ λεπτή σιλουέτα και μια αγάπη στα γήινα χρώματα και τις φωτοσκιάσεις. Ταυτόχρονα, η Rachel θαυμάζονταν από πολλούς για το στυλ της που ήταν πολύ αντιπροσωπευτικό για την δεκαετία αυτή και υποδύονταν από την Jennifer Aniston, στην σειρά "F-R-I-E-N-D-S" (Inner Allure, 2017)

Ένα ακόμη στοιχείο που ξεκίνησε από την δεκαετία του '70 και συνεχίστηκε 20 χρόνια αργότερα ήταν η ηλιοκαμένη επιδερμίδα. Ταυτόχρονα, η μόδα πρόσταζε ματ δέρμα χωρίς γυαλάδες, φυσικά φρύδια και σαρκώδη χείλη, στοιχεία που εξέπεμπαν sex-appeal. Γενικά, τη δεκαετία αυτή οι γυναίκες προσπαθούσαν να αναδείξουν τα φυσικά χαρακτηριστικά τους και απέφευγαν να αλλάξουν δραστικά την εμφάνισή τους.

Μετά την οικονομική και εγκληματική κρίση του 1980 και την ανεργία να επηρεάζει περισσότερο την διάθεση της νέας γενιάς, δημιουργήθηκε ένα νέο grunge κίνημα με αντιπροσώπους του, μουσικές μπάντες όπως οι Nirvana, οι Pearl Jam, και οι Soundgarden. Το στυλ αυτό ήταν εξίσου σέξυ και ειρωνικό. Το “heroin chic” look έγινε πολύ δημοφιλές στον κόσμο της μόδας από την Kate Moss. Χαρακτηριστικά αυτού του λουκ ήταν πολύ λεπτή σιλουέτα, έντονα ζυγωματικά, μαύροι κύκλοι κάτω από τα μάτια, κόκκινο κραγιόν, μαζεμένα μαλλιά και γενικά ανδρόγυνο λουκ, το οποίο αντιτάχθηκε στο υγιές στυλ που αντιπροσώπευαν η Cindy Crawford, η Claudia Schiffer και η Elle McPherson. (Campo, 2013)

Καθώς όλο και περισσότερες γυναίκες εντάσσονταν στον εργασιακό χώρο, η νοοτροπία του πιο συντηρητικού ντυσίματος για να τις παίρνουν στα σοβαρά άρχισε να υποχωρεί, και όλο και περισσότερες γυναίκες επέλεξαν να εκφράζουν την θηλυκότητά και την ατομικότητά τους μέσω της δικής τους γκαρνταρόμπας. Supermodels και fashion houses κυριάρχησαν με τις τάσεις της μόδας του πρώτου μισού της δεκαετίας πριν η Gwen Stefani, η Courtney Love και τελικά οι Spice Girls απογειωθούν και δείξουν τις γυναίκες και τα νέα κορίτσια διαφορετικούς τρόπους προκειμένου να εκφράσουν τους εαυτούς τους με το στυλ τους.

Άλλη μια εναλλακτική πλευρά στο μακιγιάζ και γενικά στο στυλ που κυριαρχούσε κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 περιλάμβανε clips με πεταλούδες, σπαστά μαλλιά και πιο εξωφρενικές επιλογές στο στυλ των γυναικών. Πολλές διάσημες ηθοποιοί και τραγουδίστριες όπως η Britney Spears, η Christina Aguilera και οι Destiny's Child υιοθέτησαν εμφανίσεις με έντονες σκιές ματιών και σαρκώδη χείλη, που πολλές φορές με το μακιγιάζ ξεπερνούσαν το φυσικό τους περίγραμμα. Επίσης η Britney Spears δημιούργησε μια τάση με γκλίττερ στο σώμα, καθώς σε πολλές συναυλίες της εμφανίζονταν γεμάτη γκλίττερ. (Hadley, 2015)

Τέλος, δημοφιλείς εταιρείες καλλυντικών όπως η Stila, η Urban Decay και η Hard Candy δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας, προωθώντας αξιόλογα προϊόντα.

9.2 ΜΑΚΙΓΙΑΖ

9.2.1 ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Το 1990, το δέρμα ενδεικνύονταν να είναι απαλό και λείο σε τόνο και υφή και με το κατάλληλο foundation μπορούσε να βελτιωθεί η εμφάνιση του. Οι γυναίκες με προβληματικό δέρμα έπρεπε πρώτα να το φροντίσουν και μετά να ασχοληθούν με το foundation και γενικά το μακιγιάζ.

Το μακιγιάζ ξεκινούσε με βάση ένα καλό Foundation. Αν κάποια γυναίκα είχε δέρμα που δεν το χρειαζόνταν διότι δεν είχε κάποιο ψεγάδι, τότε ιδανικό κρίνονταν ένα άχρωμο ή ελαφρά χρωματισμένο υδατικό τζελ και λίγη πούδρα για ένα πρωινό μακιγιάζ. Αν κάποιο δέρμα παρουσίαζε λεκέδες και δεν ήταν λείο τότε προτιμώνταν ένα Foundation που θα το βοηθούσε να δείχνει δροσερό απαλό και ομοιόμορφο. Αν ένα δέρμα ήταν ξηρό, τοποθετούνταν πρώτα μία υδατική κρέμα, αφήνονταν 10 λεπτά να απορροφηθεί και ύστερα χρησιμοποιούνταν ενυδατικό Foundation. Πριν την τοποθέτηση Foundation δεν θα έπρεπε να υπάρχουν στο πρόσωπο ίχνη λιπαρότητας. Αν το δέρμα ήταν λιπαρό, χρησιμοποιούνταν πρώτα μία στυπτική λοσιόν για να εξαλειφθούν τα ίχνη λιπαρότητας και μετά τοποθετούνταν μία φαρμακευτική ματ βάση. Τα διαφανή τζελ και οι υδατικές κρέμες με χρώμα ταίριαζαν θαυμάσια σε ένα δέρμα γεμάτο υγεία, χωρίς προβλήματα. Ιδανικό ήταν ένα Foundation που έμοιαζε με το φυσικό χρώμα του δέρματος και αποφεύγονταν οι αποχρώσεις που περιείχαν πολύ ροζ χρώμα, γιατί δεν ταίριαζαν σε κανέναν δερματικό τόνο. Για την σωστή επιλογή του Foundation, τα δείγματα δοκιμάζονταν στο πρόσωπο και όχι στο χέρι ή την περιοχή του λαιμού. (Inner Allure, 2017)

Για την κάλυψη ψεγαδιών που ήθελε να κρύψει μία γυναίκα από το δέρμα της, όπως ευρυαγγείες, σκούροι κύκλοι κάτω από τα μάτια, επιλέγονταν ένα Foundation δύο τουλάχιστον τόνους πιο σκούρο. Οι μαύροι κύκλοι δεν δημιουργούνταν μόνο από ξενύχτια ή έλλειψη ύπνου αλλά και από το γεγονός ότι η περιοχή αυτή είναι από φυσικού της πιο λεπτή και φαίνονταν οι φλέβες ή και η πιθανή μη καλή κυκλοφορία του αίματος. Τα προϊόντα κάλυψης τοποθετούνταν πριν το foundation, με ελαφρές και σταθερές κινήσεις γιατί αλλιώς θα χαλούσε η όψη του προσώπου. Υπήρχαν ειδικές κρέμες που έκρυβαν θαυμάσια τα παραπάνω σημάδια. Οι ειδικές αυτές κρέμες μπορούσαν να σκεπάσουν ένα σπυράκι, για παράδειγμα, δεν μπορούσαν όμως να το εξαφανίσουν, κι έτσι κάτω από ορισμένο φωτισμό θα φαίνονταν η αναγλυφότητά του. Σε αυτή την περίπτωση, το δέρμα χρειαζόνταν μάλλον προληπτική φροντίδα παρά καμουφλάζ. Για τους σκούρους κύκλους κάτω από τα μάτια και κάθε άλλο σημείο που χρειαζόνταν να φωτιστεί, τοποθετούνταν ένα προϊόν που ήταν ιδανικά δύο τόνους πιο ανοιχτό από το δέρμα.

Συγκεκριμένα, για να στρώσει καλύτερα το Foundation έπρεπε να απλώνεται από το εσωτερικό προς το εξωτερικό του προσώπου. Αρχικά τοποθετούνταν μία ποσότητα στο μέτωπο, τη μύτη, τις παρειές και το σαγόκι. Με ένα νωπό σφουγγαράκι ή ένα πινέλο απλώνονταν από μέσα προς τα έξω. Επίσης, τοποθετούνταν απαλά, γύρω από τα βλέφαρα και τα χείλη. Ιδανικά, καλύπτονταν το τμήμα του λαιμού που φαίνονταν από τα ρούχα. Στο τέλος, ελέγχονταν αν ήταν καλά τοποθετημένο σε περιοχές όπως αυτή γύρω από το σαγόκι, κάτω από τη μύτη και στο περίγραμμα των μαλλιών.

Ένα ακόμη πολύ σημαντικό στοιχείο ήταν ο φωτισμός. Πρώτος κανόνας από πολλούς μακιγιέρ ήταν να δίνεται μεγάλη προσοχή στον φωτισμό, ο οποίος έπρεπε να είναι ανάλογος με εκείνον που θα υπήρχε εκεί που θα κυκλοφορούσε η γυναίκα. Φως ημέρας για την ημέρα

και τεχνητό φως για το βράδυ. Ο δεύτερος κανόνας ήταν ότι το φως θα έπρεπε να φωτίζει όλο το πρόσωπο. Ένας πλαϊνός φωτισμός που φώτιζε μόνο το μισό πρόσωπο θεωρούνταν ακατάλληλος. Κλείνοντας, οι υφές που χρησιμοποιούνταν κατά κύριο λόγο ήταν ματ. (Κεντικελένη, χ.χ)

9.2.2 ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ

Τα ψηλά ζυγωματικά ήταν ιδανικά από όλες τις γυναίκες και προσπαθούσαν με το μακιγιάζ να επιτύχουν αυτή την εμφάνιση. Για να το πετύχουν αυτό χρησιμοποιούσαν ένα σκούρο και ένα πιο ανοιχτό foundation. Αν κάποια γυναίκα είχε πλατύ σαγόνι, τότε τοποθετούνταν μία πιο σκούρα απόχρωση Foundation στο πλατύτερο σημείο για να δείχνει λεπτότερο. Ο ίδιος τόνος τοποθετούνταν και στις πλευρές του σαγονιού για να στρογγυλέψουν τις γωνίες ενός τετράγωνου προσώπου. Επίσης, για να καμουφλάρουν το διπλοσάγονο τοποθετούνταν ο ίδιος τόνος σκούρου foundation κατά μήκος του σαγονιού και ντεγκραντάρωνταν προς κάτω. Αν μια γυναίκα επιθυμούσε να μετατρέψει μια πλατιά μύτη σε πιο λεπτή τότε τοποθετούνταν Foundation τρεις τόνους πιο σκούρο από το δέρμα και στις δύο πλευρές της στο πιο φαρδύ σημείο και μετά ντεγκραντάρωνταν έτσι ώστε να αναμειχθεί με το βασικό foundation. Μία στραβή μύτη, με το διορθωτικό μακιγιάζ, έδειχνε πιο ίσια με σκούρο foundation στην πλευρά από την οποία ήταν στραβή και πιο ανοιχτό στην αντίθετη. Ένα πλατύ σαγόνι για να δείξει λεπτότερο, σχεδιάζονταν με ένα πιο σκούρο Foundation ένα μακρόστενο τρίγωνο σε κάθε πλευρά, στο σημείο που πλάταινε και στη συνέχεια αναμειγνύονταν με το κανονικό Foundation, που είχε τοποθετηθεί σε πρόσωπο και λαιμό. Για τον τονισμό των μύλων του προσώπου χρησιμοποιούνταν έξυπνα οι φωτοσκιάσεις ως εξής: αφού εντοπίζονταν τα ζυγωματικά, δημιουργούνταν με ένα σκούρο foundation ένα τρίγωνο με τη βάση αυτού να βλέπει προς τα αυτιά. Στη συνέχεια, αναμειγνύονταν με το κανονικό Foundation και έπειτα προστίθονταν ένα πιο ανοιχτό πάνω στα ζυγωματικά.

Όσο αφορά το ρουζ, χρησιμοποιούνταν εκτός από τις παρειές και ανάμεσα από τα βλέφαρα αλλά και τα φρύδια, δίνοντας μια φυσική και αμακιγιάριστη όψη για τις πρωινές ώρες. Σύμφωνα με την Vogue, η τέχνη της τοποθέτησης ρουζ βασιζόταν σε τρία σημεία. Το πρώτο ήταν η σωστή επιλογή του χρώματος, ανάλογα με τον χρωματικό τόνο του δέρματος και των μαλλιών. Το δεύτερο ήταν η γνώση της σωστής περιοχής που θα τοποθετούνταν και το τρίτο ήταν η ποσότητα που θα χρησιμοποιούνταν. Εκ των πραγμάτων, πιο εύκολο ήταν να προστεθεί χρώμα παρά να αφαιρεθεί. Αρχικά, ξεκινούσε με ένα απαλό άγγιγμα και απλώνονταν λίγη ποσότητα κάθε φορά ώσπου να φτάσει στην επιθυμητή ένταση του χρώματος. Για το βράδυ το μακιγιάζ γινόταν πιο ζωνρό με έντονο ρουζ και κραγιόν για τα χείλη. Τα ρουζ κυκλοφορούσαν σε τρεις μορφές: τζελ, κρεμώδη και σε σκόνη. Το τζελ ήταν λεπτόρρευστο και διαφανές, απλωνόταν καλύτερα πάνω από την υδατική κρέμα και πάνω από το foundation. Ωστόσο, χρειάζονταν σίγουρα πούδρα. Το κρεμώδες απλώνονταν πάνω από το Foundation αλλά χρειαζόταν και αυτό πουδράρισμα. Τέλος, το ρουζ σε σκόνη απλωνόταν πάνω από την πούδρα. Το πουδράρισμα σταθεροποιούσε το μακιγιάζ. Πιο σωστή επιλογή ήταν συχνά μία διάφανη πούδρα σε ελεύθερη μορφή, η οποία τοποθετούνταν σε άφθονη ποσότητα αν το δέρμα ήταν φρέσκο και λιγότερη αν ήταν κουρασμένο. Αν το δέρμα ήταν ξηρό, απλώνονταν με ένα πόμπον ή ένα φαρδύ πινέλο. Η περίσσεια αφαιρούνται με ένα πινέλο. Σε ένα λιπαρό δέρμα η πούδρα εξαφάνιζε τη γυαλάδα. Το πουδράρισμα γίνεται με σταθερές κινήσεις.

Συνήθως, το ρουζ και το κραγιόν έπρεπε να συμφωνούν. Επίσης, αντί για ρουζ μπορούσε να χρησιμοποιηθεί τον ίδιο το κραγιόν. Ένας γενικός κανόνας ήταν ότι όσο πιο ανοιχτόχρωμο ήταν το δέρμα τόσο πιο ανοιχτό έπρεπε να είναι το ρουζ. Αρχικά οι γυναίκες κοιτάζονταν ίσια στον καθρέφτη και το ρουζ τοποθετούνταν ακριβώς κάτω από κάθε μάτι με κατεύθυνση προς το πτερύγιο των αυτιών. Για βραδινές εξωτικές εμφανίσεις, προτιμώνταν το περλέ ρουζ, απλώνονταν στους κροτάφους, στους λοβούς των αυτιών, στο σαγόνι και στη μύτη. Έπειτα, με ένα ανοιχτό foundation δίνονταν φως πάνω από τα κόκαλα των φρυδιών και με πιο

σκούρο σκιάζονταν η περιοχή από κάτω. Πιο συγκεκριμένα, για ένα πρωινό μακιγιάζ, το ρουζ τοποθετούνταν κοντά στις ρίζες των μαλλιών, στο μέτωπο, στους κροτάφους, στην περιοχή πάνω από τα φρύδια και στο κέντρο των μύλων του προσώπου. Αν το πρόσωπο ήταν στρογγυλό χρησιμοποιούνταν πιο σκούρο Foundation, καθόλου ρουζ και τονίζονταν τα μήλα διαγώνια. Αν το πρόσωπο ήταν μακρύ, το ρουζ απλώνονταν οριζόντια για να δοθεί η εντύπωση του πλάτους. Το τελικό μακιγιάζ σταθεροποιούνταν με μία στρώση διάφανης πούδρας σε ελεύθερη μορφή. (Κεντικελένη, χ.χ)

Εικόνα 9.1 Jennifer Aniston. Μακιγιάζ δεκαετίας 1990.

Πηγή:

<https://www.google.com/imgres?imgurl=https://cdn.onebauer.media/one/media/5f1a/e13d/c0b2/dd7c/d620/7241/rachel%2520green%2520photoshop.jpg&imgrefurl=https://graziadaily.co.uk/beauty-hair/makeup/rachel-green-jennifer-aniston-photoshop/&tbnid=Ts-Z-lhsNCq6cM&vet=1&docid=dVJtIYN00IZI5M&w=1820&h=1024&hl=el-GR&source=sh/x/im>

Εικόνα 9.2 Πρόταση μακιγιάζ των '90s

Πηγή: Κεντικελένη, Μ. (επιμ.) (χ.χ.). Vogue Ομορφιά και Προσωπικότητα. [Αθήνα]: Ακμή

9.2.3 ΦΡΥΔΙΑ

Τα φρύδια προτιμούνταν να είναι φυσικά αλλά όχι ακανόνιστα. Αν ήταν πολύ λεπτά αποτριχωμένα ή αραιά, τότε αφήνονταν να μεγαλώσουν. Πριν το μακιγιάζ, ελέγχονταν τα φρύδια αν χρειαζόνταν να αποτριχωθούν. Στη συνέχεια, παρατηρούνταν το μήκος τους και βουρτσίζονταν προς τα πάνω για να στρώσουν. Αν ήταν αραιά, γεμίζονταν με κοφτές απαλές γραμμές, με τη βοήθεια ενός μολυβιού φρυδιών ίδιου χρώματος. (Inner Allure, 2017, Valenti, 2014)

Ωστόσο, μετά από κάποιο διάστημα τα φρύδια αποτριχώνονταν και πάλι έντονα σε μια λεπτή τοξωτή γραμμή. Δεν ήταν λίγες βέβαια αυτές που τα αποτρίχωναν εντελώς και σχεδίαζαν εκ νέου μια γραμμή με μολύβι φρυδιών. Γενικά, σχηματίζονταν με απαλά, φυσικά χρώματα, σε αντίθεση με το grunge ρεύμα που χαρακτηρίζονταν από έντονα βαμμένα φρύδια με τονισμένο τόξο, ένα στυλ που υποστήριξε αρκετά η Drew Barrimor. Αυτό το λουκ έγινε τόσο δημοφιλές, που το μοντέλο Kristen McMenamy απογείωσε την καριέρα του ξυρίζοντας εντελώς τα φρύδια της.

Τα πιο δημοφιλή προϊόντα ήταν οι πομάδες και τα μολύβια φρυδιών καθώς και προϊόντα σταθεροποίησης των τριχών σε μορφή πομάδας. Τέλος δεν παραλείπονταν η προσθήκη γυαλάδας κάτω από το φρύδι με μια shimmer σκιά, προκειμένου να δοθεί φως. (Κεντικελένη, χ.χ, Mychaskiw, 2015)

Εικόνα 9.3 Julia Roberts δημοφιλές μακιγιάζ δεκαετίας 1990

Πηγή: <https://www.artphotolimited.com/us-en/fine-art-photography/movie/actress/american-actresses/julia-roberts/photo/bridgeman-images/julia-roberts-pretty-woman-1990>

9.2.4 ΜΑΤΙΑ

Ενδεικτικά, ένα σύνηθες μακιγιάζ της δεκαετίας του 1990 περιλάμβανε τα εξής βήματα: Πριν το βάψιμο των ματιών ελέγχονταν αν το foundation ταίριαζε με τον χρωματικό τόνο, αν οι μαύροι κύκλοι ήταν καμουφλαρισμένοι και η πούδρα καλά στρωμένη. Στη συνέχεια, με ένα μολύβι ματιών αρκετά μαλακό υπογραμμίζονταν τα βλέφαρα του έξω κανθού σύριζα στις βλεφαρίδες κρατώντας το μολύβι λοξά. Τα πιο κοινά χρώματα ήταν το μαύρο το γκρι και το καφέ. Δεν βάφονταν ο έσω κανθός γιατί δίνονταν η εντύπωση ότι μικραίνουν τα μάτια. Τα πυκνόφθαλμα, βάφονταν από μέσα προς τα έξω με το ίδιο μολύβι τονίζοντας την εξωτερική γωνία του ματιού. Έπειτα, επιλέγονταν μία σκιά που να ταιριάζει με το μολύβι ματιών και απλώνονταν σε όλο το κινητό βλέφαρο έως τις εξωτερικές γωνίες των ματιών. Συνήθως, τοποθετούνταν αρκετές στρώσεις ώσπου να δημιουργηθεί η επιθυμητή ένταση. Επιπρόσθετα, δίνονταν φως κάτω από τα φρύδια χρησιμοποιώντας μία ανοιχτή σκιά κάτω από αυτά. Απλώνονταν με καθαρά δάχτυλα, ένα ειδικό stick ή με μία σκιά και ένα πινέλο.

Ανάλογα με το σχήμα των ματιών (στρογγυλά, οβάλ, αμυγδαλωτά, μεγάλα ή μικρά) γίνονταν το κατάλληλο διορθωτικό μακιγιάζ, έτσι ώστε να δοθεί το κατάλληλο σχήμα. Οι μαύροι κύκλοι που χαλούσαν την όλη εμφάνιση, διορθώνονταν καλύπτοντάς τους με καλυπτικό ή concealer. (Inner Allure, 2017)

Τα καθοδικά μάτια μακιγιάρονταν έτσι, ώστε να δείχνουν ανοδικά, σχεδιάζοντας στον έξω κανθό του επάνω βλεφάρου μια λεπτή ανοδική γραμμή που φάρδαινε σταθερά, καλύπτοντας όλη την εξωτερική γωνία του.

Στα πυκνόφθαλμα μάτια για να δοθεί η εντύπωση μεγαλύτερης απόστασης μεταξύ τους, δημιουργούνταν ένα ορθογώνιο τρίγωνο με σκούρα σκιά στην εξωτερική γωνία του άνω βλεφάρου, το οποίο στη συνέχεια σβήνονταν με ένα πινέλο.

Σε αραιόφθαλμα μάτια, για να μειωθεί η απόσταση μεταξύ τους, τοποθετούνταν σκιά στο άνω βλέφαρο από τον έσω κανθό έως το κόκκαλο των φρυδιών και στον έξω κανθό του κάτω βλεφάρου.

Τα μικρά μάτια φαίνονταν μεγαλύτερα, όταν δημιουργούνταν το περίγραμμα τους με μαλακό λευκό μολύβι και υπογραμμίζονταν με γκρι σκούρο ή καφέ μολύβι τις κάτω βλεφαρίδες.

Τέλος, τα εσώφθαλμα μάτια αναδεικνύονταν βάφοντας με σκούρο μολύβι την εξωτερική γραμμή του άνω και κάτω βλεφάρου, φτάνοντας στο κέντρο τους και ξεκινώντας από τον έξω κανθό. Με αυτό τον τρόπο γίνονταν πιο πλατιά η εξωτερική γωνία του ματιού. Έπειτα, απλώνονταν μία ανοιχτόχρωμη σκιά πάνω από το μολύβι.

Για να δείχνουν τα στρογγυλά μάτια μακρύτερα, άρα πιο αμυγδαλωτά, υπογραμμίζονταν η υγρή γραμμή του άνω βλεφάρου και η υγρή και μη γραμμή του κάτω, έως το κέντρο του, ξεκινώντας από τον έξω κανθό.

Το μακιγιάζ ματιών τελειοποιούνταν με μάσκαρα. Οι βλεφαρίδες βάφονταν με λεπτές στρώσεις, έπειτα βουρτσίζονταν με ένα καθαρό βουρτσάκι, για να απομακρυνθεί η περίσσεια και να χωριστούν μεταξύ τους οι βλεφαρίδες. Εξαιτίας της αγάπης του φυσικού μακιγιάζ, οι πιο δημοφιλείς αποχρώσεις σκιών ήταν γήινες. Έτσι, δεν έλειπαν από τα boudoir των γυναικών παλέτες με ματ καφέ, μπεζ, μαύρα, μελιτζανί, γκρι και πράσινα χρώματα. (Campro, 2013)

9.2.5 ΧΕΙΛΗ

Τα πιο δημοφιλή καλλυντικά προϊόντα για το μακιγιάζ χειλιών ήταν το μολύβι χειλιών, το αντίστοιχο πινέλο, το κραγιόν και το γκλος. Αρχικά απλώνονταν στα χείλη Foundation και έπειτα πούδρα. Αυτό το τρικ εφαρμόζονταν προκειμένου να παραταθεί η διάρκεια του μακιγιάζ χειλιών. Το περίγραμμα των χειλιών γίνονταν με ένα μαλακό μολύβι έναν τόνο πιο σκούρο από την απόχρωση του κραγιόν. Για να επιτευχθεί το περίγραμμα των χειλιών, τοποθετούνταν ο δείκτης και ο μέσος στις γωνίες των χειλιών, κρατώντας τα με αυτόν τον τρόπο τεντωμένα. Έτσι, ήταν πιο εύκολο να δημιουργηθεί μία σταθερή γραμμή. Εν συνεχεία, ταμπονάρονταν με ένα χαρτομάντιλο για να μαλακώσει η γραμμή περιγράμματος. Αν τα χείλη έπεφταν προς το κάτω, τότε σχηματίζονταν η γραμμή του κάτω χείλους προς τις γωνίες ελαφρώς ανασηκωμένη. Ακολουθούσε η τοποθέτηση του κραγιόν με το αντίστοιχο πινέλο ή με το κραγιόν αυτό καθαυτό. Το μακιγιάζ αυτής της περιοχής τελειοποιούσε διαφανές lip gloss. (Campo, 2013)

Στο διορθωτικό μακιγιάζ, αν ένα από τα χείλη ήταν πολύ γεμάτο, τότε σχηματίζονταν μία γραμμή πιο μέσα από το φυσικό περίγραμμα, με μολύβι που να ταιριάζει με την απόχρωση του κραγιόν. Έπειτα, τοποθετούνταν το κραγιόν.

Αν τα χείλη ήταν πολύ έντονα, τότε χρησιμοποιούνταν δύο αποχρώσεις. Το κέντρο και των δυο χειλιών βάφονταν με το σκούρο χρώμα και τα πλαϊνά του με το ανοιχτό. Τα δυο κραγιόν αναμειγνύονταν με καθαρό πινέλο.

Αν ένα από τα χείλη ήταν λεπτό, τότε σχηματίζονταν μία γραμμή με λευκό μολύβι πιο έξω από το φυσικό τους περίγραμμα και έπειτα τοποθετούνταν το κραγιόν. Με αυτό τον τρόπο, φωτίζονταν η περιοχή και δίνονταν η εντύπωση μεγαλύτερου όγκου.

Οι πιο δημοφιλείς αποχρώσεις και υφές κραγιόν ήταν οι ματ κόκκινες ανοιχτές μπορντό, κόκκινες- πορτοκαλί, μωβ, δαμασκηνί, καφέ και το σκούρο χρώμα των μούρων. (Κεντικελένη, χ.χ)

Εικόνα 9.4 Drew Barrymore Εναλλακτικό μακιγιάζ δεκαετίας 1990

Πηγή: https://www.reddit.com/r/OldSchoolCool/comments/bs6d9z/drew_barrymore_1990/

9.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΩΜΑΤΙΚΟ ΤΟΝΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ

ΠΡΩΙΝΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ: Ένα μακιγιάζ ημέρας ήταν αρκετά φυσικό αλλά όχι άτονο. Τονίζονταν ελαφρά το πρόσωπο, τα μάτια και τα χείλη. Συνεπώς, με τη σωστή χρήση των καλλυντικών επιτυγχάνονταν ένα φρέσκο μακιγιάζ. Αρχικά, απλώνονταν ένα ελαφρύ Foundation στο πρόσωπο, κρύβονταν οι μαύροι κύκλοι κάτω από τα μάτια με ένα καλυπτικό ή ένα concealer. Στη συνέχεια, με ένα πινέλο τοποθετούνταν ελαφρά ρουζ με χρώματα που ταίριαζαν με τον εκάστοτε χρωματικό τόνο. Αυτό, τοποθετούνταν κάτω από τα φρύδια, στα μύλα, στους κροτάφους και κοντά στις ρίζες των μαλλιών. Για να δοθεί η κατάλληλη λάμψη υγείας στο πρόσωπο τοποθετούνταν το ρουζ σε συνδυασμό, κάποιες φορές, με ένα προϊόν λάμψης που χάριζε γυαλάδα. Τα μάτια τονίζονταν με καφέ μολύβι και μαλακώνονταν η έντονη η γραμμή με μια μπατονέτα ή ένα πινέλο ματιών. Τα βλέφαρα τονίζονταν με καφέ ή μαύρη μάσκα. Το λουκ συμπλήρωνε ένα ανοιχτόχρωμο ροζ κραγιόν στα χείλη.

ΒΡΑΔΙΝΟ ΜΑΚΙΓΙΑΖ: Ένα πετυχημένο βραδινό μακιγιάζ χαρακτηρίζονταν από έμφαση και λάμψη. Σε ένα τέτοιο μακιγιάζ δίνονταν ιδιαίτερη έμφαση γιατί ο τεχνητός φωτισμός έδειχνε συχνά το πρόσωπό πιο χλωμό. Για ένα βραδινό λουκ χρησιμοποιούνταν το ίδιο Foundation και ρουζ όπως και στο πρωινό μακιγιάζ. Όμως σε αυτή την περίπτωση οι παρειές, η άκρη της μύτης και το σαγόνι ήταν περισσότερο τονισμένα. Μία διάφανη πούδρα προσέθετε λάμψη και ταυτόχρονα απομακρύνονταν η λιπαρότητα. Στα μάτια τοποθετούνταν μία σκιά στο χρώμα του σκούρου χαλκού, που τόνιζε το πάνω, το κάτω βλέφαρο και τις άκρες των ματιών. Τα βλέφαρα υπογραμμίζονταν με μαύρη γραμμή και η καμάρα των φρυδιών φωτιζόταν με χρυσή σκιά. Τα χείλη περιγράφονταν με σκούρο κόκκινο μολύβι και βάφονταν με κραγιόν στο ίδιο χρώμα.

ΧΛΩΜΟ/ ΛΕΥΚΟ ΔΕΡΜΑ ΜΕ ΣΚΟΥΡΟ ΞΑΝΘΟ ΜΑΛΛΙ: Σε αυτή την περίπτωση, ταίριαζε οποιοδήποτε χρώμα. Τα foundation στο χρώμα του μελιού έδιναν ένα χρυσό τόνο στο δέρμα. Οι σκιάσεις και το ρουζ ήταν σε αποχρώσεις τερακότας και τα χείλη σε βαθύ κοραλί. Το χρώμα των φρυδιών γίνονταν σε απαλές καφέ αποχρώσεις, η γραμμή των ματιών σχεδιάζονταν ιδανικά με σκούρο πράσινο και κάτω από τα φρύδια τοποθετούνταν χαλκόχρωμη και χρυσή σκιά. Μια εναλλακτική λύση για τα παραπάνω χαρακτηριστικά, ήταν μάτια τονισμένα με σκούρο γκρι στην βλεφαρική αναδίπλωση και ασημί σκιά στο κινητό βλέφαρο. Στα χείλη και τις παρειές τοποθετούνταν ρουζ σε κόκκινες- πορτοκαλί αποχρώσεις. Για ειδικές περιπτώσεις, δίνονταν μια πιο εξωτική όψη, σχεδιάζοντας τα μάτια με μαύρο και τονίζοντας την πτυχή του βλεφάρου με μολύβι στο χρώμα του ανθρακίτη. Στα βλέφαρα, κάτω από τα φρύδια και στην άκρη του σαγονιού απλώνονταν χρυσή σκιά. Στα χείλη τοποθετούνταν βαθύ κόκκινο κραγιόν και στο τελειώμά τους απλώνονταν απαλή χρυσή σκιά.

ΑΝΟΙΧΤΟ ΔΕΡΜΑ ΚΑΙ ΞΑΝΘΑ ΜΑΛΛΙΑ: Σε αυτή την περίπτωση οι γυναίκες πρόσεχαν αρκετά για να μη φαίνονται πολύ μακιγιαρισμένες. Έτσι, ενδεικνύονταν γι' αυτές το φυσικό και διακριτικό μακιγιάζ και αποφεύγονταν τα σκληρά χρώματα και οι αντιθέσεις. Ένα βραδινό μακιγιάζ περιελάμβανε τονισμένα μάτια με πράσινο μολύβι, καφέ σκιά στο κινητό βλέφαρο που σταδιακά σβήνονταν και κατέληγε κάτω από το φρύδι σε μια μπεζ- κρεμ σκιά. Οι παρειές βάφονταν σε αποχρώσεις βερίκοκου και τα χείλη σε ίδια απόχρωση, ενός τόνου πιο σκούρου από το ρουζ. Σε ένα πρωινό μακιγιάζ, τα μάτια περιγράφονταν με μολύβι χρώματος γκρι ή καφέ. Επίσης, απλώνονταν στο κινητό βλέφαρο ροζ ή ασημί σκιά. Οι βλεφαρίδες βάφονταν με καφέ μάσκα, το ρουζ χρησιμοποιούνταν σε ροζ αποχρώσεις και τα χείλη χρωματίζονταν με ροζ ή διαφανές κραγιόν ή γκλος.

ΚΛΑΣΣΙΚΟ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ: Σε αυτή την περίπτωση το μακιγιάζ περιλάμβανε πιο ηλιοκαμένο δέρμα, λαμπερά μαύρα μαλλιά και μαύρα μάτια, κάτω από μία έντονη καμάρα φρυδιών. Αν το δέρμα ήταν άτονο, δίνονταν ζωντάνια, φωτίζοντας τις παρειές και τα χείλη, απλώνοντας ρουζ σε χρώμα ροζ-ροδακινί ή λίγο πιο έντονο κόκκινο. Η τοποθέτηση σκιάς χρησιμοποιούνταν με προσοχή ιδιαίτερα στη βλεφαρική αναδίπλωση του ματιού. Ένα συνηθισμένο χρώμα σκιάς ματιών, λόγου χάριν ήταν το μπλε- λουλακί, με το πιο σκούρο χρώμα στο κινητό βλέφαρο και την πιο ανοιχτή προς την πτυχή, όπου ξανασκύραινε για να τονίσει το αμύγδαλο το σχήμα των ματιών. Μία σκούρα μπλε σκιά τόνιζε το κάτω βλέφαρο. Η καμάρα των φρυδιών φωτίζονταν με λευκό περλέ. Τα βλέφαρα βάφονταν με μάσκαρα που χάριζε πυκνότητα. Ένας άλλος τύπος μακιγιάζ περιλάμβανε τονισμένα μάτια με μαύρο μολύβι, φωτεινό ρουζ στις παρειές και στην καμάρα των φρυδιών και έντονο κόκκινο κραγιόν στα χείλη. Εναλλακτικά, πράσινη σκιά στα βλέφαρα και απαλό ροζ χρώμα στις παρειές και τα χείλη.

ΚΟΚΚΙΝΟΜΑΛΛΕΣ: Οι κοκκινομάλλες ιδανικά έπρεπε να αξιοποιούν τα φυσικά τους χρώματα ιδιαίτερα αν είχαν πανάδες. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούσαν πιο ανοιχτό και διάφανο foundation ή ενυδατική κρέμα ελαφρά χρωματισμένη για ένα πρωινό μακιγιάζ. Τα μάτια τονίζονταν με σκιά σε χρώματα από το σοκολατί και το μπρούτζινο μέχρι το απαλό βερικοκί και το χρυσό. Οι παρειές χρωματίζονταν με ένα ανοιχτό πορτοκαλί και τα χείλη με ένα μουντό ροζ. Στο βραδινό μακιγιάζ χρησιμοποιούνταν Foundation σε χρώμα κρεμ και διάφανη πούδρα. Σκούρο μενεξεδί μολύβι γύρω από τα μάτια και μωβ σκιά στα βλέφαρα. περλέ σκιά στο χρώμα της πασχαλιάς στις εσωτερικές και εξωτερικές γωνίες των ματιών. Τέλος, η περιοχή κάτω από το φρύδι και πάνω από τις παρειές τονίζονταν με μια φωτεινή σκιά και το μακιγιάζ ολοκληρώνονταν με σκούρο ροζ χρώμα στις παρειές και στα χείλη.

ΜΑΥΡΗ ΦΥΛΗ: Το μαύρο δέρμα δεν είναι ομοιόμορφο. Αλλού είναι πιο ανοιχτό και αλλού πιο σκούρο. Αυτό, διορθώνονταν με μία υδατική κρέμα με σκούρα απόχρωση ή σκούρο foundation. Στόχος ήταν να δοθεί ένα ενιαίο λαμπερό χρώμα στο πρόσωπο. Αντί για ρουζ χρησιμοποιούνταν διάφανης περλέ, άσπρη ή ροζ σκιά στα μήλα του προσώπου και στους κροτάφους. Ένα φυσικό πρωινό μακιγιάζ χαρακτηρίζονταν από μία υποψία πράσινου χρώματος, ανακατεμένο με ροζ. Η μάσκαρα προτιμώνταν σε αυτή την περίπτωση σε μαύρο χρώμα. Το ρουζ και το κραγιόν για τα χείλη επιλέγονταν στο χρώμα του κεχριμπαριού. Ένα μακιγιάζ σε άλλους τόνους χαρακτηρίζονταν από λαμπερή ροζ ή μπλε σκιά για τα μάτια και σκούρο φούξια ή ροζ της φράουλας στις παρειές και στα χείλη. Για μεγαλύτερο βάθος γύρω από τα μάτια, απλώνονταν σκούρο κόκκινο και για μία εξωτική βραδινή εμφάνιση ασημή η χρυσή σκιά.

ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΩΡΙΜΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: Μετά από μία ορισμένη ηλικία το χρώμα του δέρματος και των μαλλιών αρχίζει να «ξεθωριάζει», για αυτό το λόγο όσο μία γυναίκα μεγάλωνε, τόσο περισσότερο έπρεπε να προσέχει το μακιγιάζ της. Όσο το πρόσωπο γίνονταν πιο στεγνό και εμφανίζονταν περισσότερες ρυτίδες τόσο η λάθος χρήση του μακιγιάζ μπορούσε να τις τονίσει κυρίως γύρω από τα μάτια και το στόμα. Έτσι, χρησιμοποιούνταν ένα πολύ ελαφρύ υδατικό Foundation πάνω από τη βασική κρέμα ημέρας, το οποίο ταίριαζε απόλυτα με το χρώμα του δέρματος. Επίσης, για τα μάτια και τα χείλη χρησιμοποιούνταν χρώματα που έκαναν αντίθεση με τα γκριζα μαλλιά (για όσες κυρίες άφηναν το φυσικό χρώμα τους) και η πούδρα τοποθετούνταν στο κέντρο του προσώπου και όχι γύρω από τα μάτια. Οι παρειές βάφονταν σε χρώμα ροζ- ροδακινί και τα χείλη σε τόνο λίγο πιο σκούρο. Η σκιά των ματιών ήταν γκρι ή γκριζοπράσινη και η μάσκαρα καφέ και όχι μαύρη. Σε ένα μακιγιάζ για άλλους

τόνους, τα μάτια υπογραμμίζονται με καφέ και γκρι μολύβι. Στα μάτια προτιμώνταν ροζ ή μωβ σκιές και στο υπόλοιπο πρόσωπο δίνονταν ζωντάνια με κοραλί, απαλό ροζ ή ροδακινί αποχρώσεις για τα χείλη και τις παρειές.

ΣΚΟΥΡΑ ΜΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΧΛΩΜΟ ΔΕΡΜΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΧΤΟΧΡΩΜΑ ΜΑΤΙΑ: Ο χρωματικός αυτός συνδυασμός ήταν κατάλληλος για αντιθέσεις. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούνταν Foundation στο χρώμα φίλντισι για να ταιριάζει με το δέρμα, ανοιχτό ροζ για τις παρειές, καφέ σκιά που σβήνονταν στην περιοχή κοντά στις άνω και κάτω βλεφαρίδες, διαβαθμίζονταν καθώς ανέβαινε προς το φρύδι με ροζ και κατέληγε σε μια ανοιχτόχρωμη σκιά κάτω από τα φρύδια. Στα χείλη δίνονταν λάμψη καθώς βάφονταν στο χρώμα της παπαρούνας. Ένα ενδεικτικό μακιγιάζ για άλλους τόνους χαρακτηρίζονταν από τονισμένα μάτια με πιο σκούρες σκιές, τα οποία υπογραμμίζονταν με σκιά στο χρώμα του ανθρακίτη. Στα βλέφαρα, πάνω και κάτω από την πτυχή, τοποθετούνταν απαλή ροζ σκιά και στην βλεφαρική αναδίπλωση σκούρο πορτοκαλί. Οι παρειές τονίζονταν με λαμπερό ροζ περλέ χρώμα και τα χείλη μπορούσαν να αφεθούν στο φυσικό τους χρώμα περνώντας τα μόνο με ένα απαλό κραγιόν. (Κεντικελένη, χ.χ)

Εικόνα 9.5 Μακιγιάζ για γυναίκες με σκούρα μαλλιά και ανοιχτόχρωμο δέρμα

Πηγή: Κεντικελένη, Μ. (επιμ.) ([χ.χ.]). Vogue Ομορφιά και Προσωπικότητα. [Αθήνα]: Ακμή

Εικόνα 9.3.2 μακιγιάζ για γυναίκες ώριμης ηλικίας

Πηγή: Κεντικελένη, Μ. (επιμ.) ([χ.χ.]). Vogue Ομορφιά και Προσωπικότητα. [Αθήνα]: Ακμή

9.4 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Σημαντικό βήμα στην φροντίδα του δέρματος ήταν το ντεμακιγιάζ. Αρχικά, χρησιμοποιούνταν γαλακτώματα καθαρισμού, το οποίο αφήνονταν λίγα λεπτά για να διαλύσει το μακιγιάζ και μετά χρησιμοποιώντας βαμβάκι απομακρύνονταν. Η διαδικασία ανανέωσης του γαλακτώματος επαναλαμβάνονταν έως ότου το βαμβάκι εμφανίζονταν καθαρό. Στα μάτια το βαμβάκι αφήνονταν για λίγα δευτερόλεπτα στατικό στην περιοχή και στη συνέχεια τρίβονταν ελαφρώς για να απομακρυνθεί οποιοδήποτε ίχνος μακιγιάζ. Για την καλύτερη αφαίρεση υπολειμμάτων μάσκαρα, τοποθετούνταν ένα υγρό χαρτομάντηλο κάτω από τα βλέφαρα και με μια μπατονέτα βρεγμένη με λοσιόν καθαρίζονταν τα βλέφαρα με περιστροφικές κινήσεις.

Ακολουθούσε το πλύσιμο του προσώπου με καθαριστικό σαπούνι χωρίς άρωμα. Καθώς τα καθαριστικά σαπούνια είναι αλκαλικά, ανεβάζουν προσωρινά τον δείκτη συγκέντρωσης ιόντων υδρογόνου του δέρματος, καθώς αυτό τείνει φυσιολογικά προς το όξινο. (American Spa Staff. 2006)

Αν το δέρμα «τραβούσε» και δεν επανέρχονταν εύκολα έπειτα από 20 λεπτά, τότε χρησιμοποιούνταν μια στυπτική λοσιόν και το πλύσιμο γίνονταν με σαπούνι που περιείχε στη σύνθεσή του λανολίνη ή παραφινέλαιο. Συχνά εφαρμόζονταν κρέμα καθαρισμού αν το δέρμα ήταν αφύσικα ξηρό λόγω υπερβολικού πλυσίματος ή λανθασμένου πλυσίματος.

Στη συνέχεια, τοποθετούνταν μια ενυδατική κρέμα που χάριζε στο δέρμα την ενυδάτωση που χρειαζόταν και ταυτόχρονα διατηρούσε την υγρασία του υδρολιπιδικού μανδύα. Συνήθως, τα ξηρά δέρματα χρησιμοποιούσαν λιποδιαλυτές κρέμες και οι πιο νεανικές επιδερμίδες υδατοδιαλυτές. Οι κρέμες νυκτός περιείχαν μεγαλύτερες ποσότητες ελαίου.

Μια ακόμη συνήθεια, που χρησιμοποιούνταν από αρχαιοτάτων χρόνων ήταν η απολέπιση. Αυτή γίνονταν είτε με κοκκώδη, κρεμώδη προϊόντα είτε με ειδικό περιστρεφόμενο βουρτσάκι είτε με ένα ειδικό γάντι με άγρια επιφάνεια. Με αυτό τον τρόπο επιταχύνονταν η απόπτωση των κερατινοκυττάρων και καταπολεμούνταν η γήρανση, κατά κάποιο τρόπο γιατί πολλοί δερματολόγοι της εποχής ισχυρίζονταν ότι οι άντρες αργούσαν να φέρουν σημάδια γήρανσης στο πρόσωπό τους λόγω του ξυρίσματος, μιας διαδικασίας που τους προσέφερε συχνή απολέπιση.

Σε πολλά ινστιτούτα ομορφιάς γίνονταν περιποιήσεις που άφηναν το δέρμα καθαρό, δροσερό και λαμπερό. Οι πιο απλοί τρόποι ήταν οι μάσκες ομορφιάς, το μασάζ και αγωγές με βότανα ή λάδια. Άλλες πολύ γνωστές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η αρωματοθεραπεία, η καθιοδερμία, και η οζονοθεραπεία, που χρησιμοποιούσε το ηλεκτρικό ρεύμα για να διαχυθεί οξυγόνο στις στιβάδες του δέρματος και να το καθαρίσει σε βάθος. Τέλος, αρκετά δημοφιλείς ήταν οι ψεκασμοί με διοξειδίο του άνθρακα, που λειτουργούσαν σαν ένα δυνατό στυπτικό προϊόν, ιδανικό για λιπαρά και ακνεϊκά δέρματα.

Μια πιο επεμβατική θεραπεία που θεωρήθηκε σπουδαία καινοτομία περιλάμβανε ακτίνες λέιζερ. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούσε ακτίνες χαμηλής έντασης από ήλιο ή νέον και υπόσχονταν να μαλακώσει και να εξαφανίσει σταδιακά τις ρυτίδες, να ξαναδώσει στο δέρμα τη λεπτή του υφή και να τονώσει τους μυς του προσώπου. Το φως της ακτίνας διαπερνούσε το δέρμα ένα χιλιοστό και η άκρη του μηχανήματος εκτελούσε μικρές παρακεντήσεις σε ορισμένα σημεία των μυών για να τους ερεθίσει και να τους τονώσει.

Όσο αφορά τα προϊόντα που χρησιμοποιούσαν οι γυναίκες στο σπίτι περιλάμβαναν στη σύνθεσή τους Alpha hydroxy acids (AHAs), ρετινοειδή, βιταμίνες, ένζυμα, Βιταμίνη C και E. Αναλυτικά, τα Άλφα Υδροξυοξέα προέρχονται από τα σάκχαρα φρούτων (γλυκολικό οξύ) και του γάλακτος (λακτικό οξύ). Η δράση τους έγκειταν στην ενυδάτωση του ξηρού δέρματος, στην αποσυμφόρηση των πόρων, στη βελτίωση της υφής και του τόνου του δέρματος, στη βελτίωση του δέρματος με τάση λιπαρότητας και τη μείωση των δυσχρωμιών και τα σημαδιών γήρανσης.

Τα ρετινοειδή, υπήρξαν από τα πρώτα συστατικά της κοσμητολογίας που έλαβαν την έγκριση του FDA για να καταπολεμήσουν τις ρυτίδες κάτω από τα μάτια. Ο μηχανισμός δράσης τους συμπεριλάμβανε τη διέγερση παραγωγής νέου κολλαγόνου και ελαστίνης. Άλλα αποτελέσματα που προσέφεραν ήταν η πάχυνση της κεράτινης και κοκκώδους στιβάδας, η μείωση των μελανοκυττάρων των δυσχρωμιών και η συμπίεση της κεράτινης στιβάδας. Επιπλέον, τα ρετινοειδή φημίζονταν για την αποτελεσματικότητά τους σε θεραπείες αντιμετώπισης προκαρκινικών σπύλων, καθυστερώντας την ανάπτυξη μελανώματος.

Το 1996, οι εταιρίες έστρεψαν την προσοχή τους στα ένζυμα και τις βιταμίνες. Σε αντίθεση με τα ΑΗΑ, τα οποία απολέπιζαν την κεράτινη στιβάδα του δέρματος, τα ένζυμα διέλυναν τα νεκρά κερατινοκύτταρα γρηγορότερα και ως επί το πλείστον μείωναν την ανάγκη για μεγαλύτερες ποσότητες ΑΗΑ. Γνωστά και ως «αναστολείς ελαστάσης» και «αναστολείς της κολλαγενάσης», λέγονταν πως καθυστερούσε την δράση της κολλαγενάσης και της ελαστάσης με τα δυο παραπάνω ένζυμα να καταστρέφουν το κολλαγόνο και την ελαστίνη.

Τέλος, με την πάροδο του χρόνου έγιναν γνωστές οι ωφέλιμες δράσεις της Βιταμίνης C και E. Με την Βιταμίνη C να αποτελεί ένα υδατοδιαλυτό αντιοξειδωτικό που καταπολεμούσε τις ελεύθερες ρίζες και βοηθούσε την αναγέννηση της Βιταμίνης E. Αποτέλεσε σημαντικό ρυθμιστή της έκκρισης κολλαγόνου διεγείροντας τη σύνθεσή του. (Κεντικελένη, χ.χ)

Εικόνα 9.7 Ενδεικτικοί χειρισμοί μάλαξης στο σπίτι

Πηγή: Κεντικελένη, Μ. (επιμ.) ([χ.χ.]). Vogue Ομορφιά και Προσωπικότητα. [Αθήνα]: Ακμή

10. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1900 ΕΩΣ 1990

1910

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ: Δεν χρησιμοποιούνταν καθόλου foundation, παρά μόνο προϊόντα λεύκανσης του δέρματος και πούδρες σε πολύ ανοιχτές, σχεδόν λευκές αποχρώσεις. Αυτές ήταν προϊόντα μίξης θρυμματισμένου ρυζιού, βρόμης, μαργαριταριών, τάλκη, κιμωλίας και τοποθετούνταν σε υφασμάτινα πουγκιά. (Mixter, 1910)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ: Κύριο συστατικό απόδοσης χρωστικής: καρμίνιο.

Προέλευση: αποξηραμένα σώματα των κελυφοειδών εντόμων, *Porphyrophora polonica* και *Dactylopius coccus*,

Μορφή : rouge en poudre, όταν η κόκκινη χρωστική αναμειγνύονταν με τάλκη ή γαλλική κιμωλία. Rouge en romade, όταν αναμειγνύονταν με λίπος ή έλαια ή κερί τότε προέκυπτε μια πομάδα Τέλος, rouge liquid όταν διαλύονταν σε ένα διαλυτικό μέσο παράγονταν ένα μείγμα σε υγρή μορφή.

Συσκευασία: Μικρά μεταλλικά, γυάλινα δοχεία ή συσκευασίες που έμοιαζαν με μικρά πιατάκια. Τα παραπάνω ονομάζονταν αντίστοιχα ως rouge en pot, glass bottles, rouge en tasse. Επιπλέον, αρκετά δημοφιλής ήταν τα μπλοκάκια από χαρτί ή αλουμινοχαρτο, rouge en feuilles, ή εμποτισμένη χρωστική σε ύφασμα ή βαμβάκι, rouge en crépon, rouge d'Espagne. (Heinrich, 1957, Hilfer, 1951 & Mixter, 1910).

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ: Μορφή σκιών: πούδρα με χρωστική και ματ υφή

Χρώμα: καφέ, κίτρινο και γκρι και για να δοθεί η επιθυμητή γυαλάδα, απλώνονταν στο κινητό βλέφαρο βαζελίνη. (Bowen, 2016)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΡΥΔΙΩΝ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΩΝ: Άχρωμες πομάδες, γνωστές με το όνομα bandoline. Με αυτές οι τρίχες των φρυδιών σταθεροποιούνταν και τιθασεύονταν

Για τη βαφή τους χρησιμοποιούνταν κρεμάδη προϊόντα που περιείχαν αραβικό κόμμι, μελάνι Ινδίας, φύλλα καρυδιάς, κόκκινη βαζελίνη, καμένα σπύρτα ή φελλός αντίστοιχα. (Mixter, 1910)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ: Βαζελίνη, γλυκερίνη και χειροποίητα balms: χάριζαν λάμψη.

Χρωστικές όπως το καρμίνιο: για τη χρώση τους.

Τα πρώτα βιομηχανικής κατασκευής κραγιόν : μίγμα ουσιών με έντονη χρωστική σε μορφή πάστας και σχήμα ράβδου, τυλιγμένο με χαρτί ή σε σωληνάκια. (McGlinchey, (χ.χ.).

1920

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ

Πούδρα και foundation: Στην αρχή της δεκαετίας την συναντάμε σε ελεύθερη μορφή, σε λευκούς υποτόνους και τοποθετημένη ως επί των πλείστων σε πουγκιά από ύφασμα. Έπειτα κάνει την εμφάνισή του το pan cake makeup από Max Factor, μία μορφή χρωματισμένης

πούδρας που απλωνόταν με βρεγμένο σφουγγαράκι. Οι αποχρώσεις αν και λίγες , κατέρριψαν το ιδεώδες της κατάλευκης επιδερμίδας, δίνοντας χρώμα στην βάση.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ:

Στις αρχές τοποθετούνταν σε μη εργονομική συσκευασία, το 1912 εμφανίστηκε το πεπιεσμένο ρουζ σε δίσκους και σε μεταλλική θήκη ενώ το 1915 εφευρέθηκε το κρεμώδες ρουζ σε ροζ και κόκκινο χρώμα.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ:

Σκιές: Εμφανίζονταν υπό ελεύθερη μορφή, κρεμώδη ακόμα και stick(τύπου κραγιόν), έπειτα από τον Α' παγκόσμιο πόλεμο χρησιμοποιήθηκαν πεπιεσμένες πούδρινες σκιές που εφαρμόζονταν με ειδικό πινελάκι. Επικρατούσαν οι σκουρόχρωμες σκιές.

Eyeliners: Χρήση του Kohl(μείγμα αιθάλης , λίπους χήνας και μολύβδου)

Μολύβι: Κάρβουνο

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ:

Κραγιόν: Εμφάνιση stick κραγιόν σε σωλήνα, χρήση μόνο κόκκινου χρώματος.

1930

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ: Foundation: υγρή μορφή και αργότερα κρεμώδης για ενίσχυση κάλυψης των ατελειών. Απαραίτητες οι μίξεις χρωμάτων για επίτευξη επιθυμητού υποτόνου, με προϊόντα ίδιας σύστασης. (Leary 1932; Leary L ,1936& Glamourdaze, 2017)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ: Μορφή: Οι χρωστικές των ρουζ διαλύονταν μέσα σε νέες υγρές, πούδρινες, compact συνθέσεις καθώς και πάστες.

Συσκευασία: Μεταλλικά δοχεία, pots και τα πούδρινα σε μορφή κέικ. Ο συνδυασμός των δυο επέφερε μεγαλύτερη διάρκεια στο μακιγιάζ. (Hernandez, (χ.χ)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ: Eyeliners: Προϊόντα που περιέγραφαν τα μάτια. Χρησιμοποιούνταν και τα πρώτα μολύβια ματιών που λάνσαρε ο Max Factor και αντικατέστησαν το κάρβουνο.

Μορφές σκιών ματιών: Για απόδοση γυαλάδας στο κινητό βλέφαρο προτιμώνταν βαζελίνη ή ελαιόλαδο. Επίσης, διάφορες τάσεις υπότασσαν μεταλλικά στοιχεία η αλλιώς mica που τοποθετούνταν γύρω από τα μάτια για πιο εορταστικές ή/και βραδινές εμφανίσεις. (Nursall, 2015)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΛΕΦΑΡΙΩΝ: Μορφή προϊόντος και συσκευασία: Cake mascara συνοδευόμενο με ειδικό βουρτσάκι, σε τενεκεδένιες συσκευασίες για τη βαφή των βλεφαρίδων Αυτό βρέχονταν ελαφρώς όταν επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί και τοποθετούνταν υλικό. Για πιο μόνιμο αποτέλεσμα χρώσης καθιερώθηκε η μέθοδος Henna. Το λουκ συμπλήρωναν ψεύτικες βλεφαρίδες. (New Movie Magazine,1933, Palmer,2018)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΡΥΔΙΩΝ: Μολύβια φρυδιών και λαβίδα αποτρίχωσης για δημιουργία και σχηματισμό λεπτής γραμμής. (Palmer ,2018)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ: Συσκευασία: bullet ήταν αρκετά ενυδατικά. (Nursall, 2015, Palmer , 2018)

1940

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ:

Πούδρα: ελεύθερης μορφής σε ροζ υποτόνους

Foundation: εφεύρεση από Max Factor του Pan-stick σε μορφή κραγιόν, με πιο ζεστές αποχρώσεις.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ:

Αν και πιο δημοφιλής χρήση ήταν αυτή του κρεμώδους ρουζ λόγω πολέμου και στέρησης των πρώτων υλών χρησιμοποιούσαν κόκκινο κραγιόν η πιο φυσικές λύσεις για το κοκκίνισμα των παρειών.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ:

Σκιά: Χρήση άνθρακα, κεριού και βαζελίνης με σκοπό την δημιουργία ελαφριάς γκρι σκιάς.

Μάσκαρα: το προϊόν eyes-mascara ήταν αυτό που έκανε την μετάβαση από το ξηρό μάσκαρα στο υγρό. Η τοποθέτησή του γινόταν με το χαρακτηριστικό βουρτσάκι.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΡΥΔΙΩΝ:

Χρήση σκουρόχρωμου σκληρού μολυβιού για το γέμισμά τους και ζελέ πετρελαίου για την σταθεροποίησή τους

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ:

Κρεμώδη κραγιόν , υψηλής στιλπνότητας σε κόκκινες αποχρώσεις δίχως σταθερότητα. Έπειτα από τον Δεύτερο παγκόσμιο προστέθηκε το μαργαριταρένιο φινίρισμα.

1950

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ Νέες μορφές foundation: panstick από τον Max Factor το 1954 αποκλειστικά για χρήση στην δισκογραφική εταιρία RCA Victor και αργότερα εκτενέστερα στην τηλεόραση. (Corson ,2004; Factor,1950)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ: Μορφή: στικ, κρεμώδη και υγρά. Τάση αποτέλεσαν τα πολύχρωμα και παλ χρώματα. Τα στικ αποκαλούνταν και «blushers» ακόμη και αν δεν βρίσκονταν απόλυτα σε κόκκινο χρώμα και ήταν τα πιο δημοφιλή μεταξύ των γυναικών. Αυτά προσέφεραν ένα ματ τελείωμα. (Gray,1954)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΛΕΦΑΡΙΔΩΝ: Νέα κυκλοφορία κρεμώδους mascara συνοδευόμενης από το ειδικό της βουρτσάκι. (Westmore, 1956, Σαββίδου Α., 2001)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ: Στα τέλη της δεκαετίας, για την προσθήκη ελαφριάς λάμψης χρησιμοποιούνταν η γουανίνη, μια ουσία που λαμβάνονταν από τα λέπια των ψαριών. (Vintage Dancer ,2016)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ: Κυκλοφόρησαν ματ κραγιόν σε μορφή bullet. Επίσης, εμφανίστηκε το πρώτο non-smear-lipstick, το πρώτο kiss- proof, ανεξίτηλο κραγιόν. (McGlinchey ,2013, Corson ,2004)

1960

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ

Πούδρα: Λεπτόρρευστη, ημιδιαφανής πούδρα σε compact μορφή

Foundation: Υβριδικό προϊόν χρωματισμένης κρέμας και πούδρας

Κονσίλερ: Κυκλοφόρησε πρώτη φορά την δεκαετία αυτή υπό μορφή stick- κραγιόν

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ

Επανεμφάνιση των blushers

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ

Σκιές: Δημιουργία ιδιαίτερων συσκευασιών σκιάς, με χαρακτηριστική αυτή του στυλό σκιάς, που αποτελείται από πεπιεσμένη σκιά στο ένα του άκρο και το άπλωμα γινόταν με ενσωματωμένο πινελάκι.

Eyeliner: Σε μορφή cake και υγρή

Μάσκαρα: Κυκλοφορία σωληναρίου με απλικατέρ

Ψεύτικες βλεφαρίδες: Χρήση βλεφαρίδων είτε σε μακριές λωρίδες είτε σε έτοιμα σετ, σε ποικιλία μεγεθών, πυκνότητας , χρωμάτων και με ενσωματωμένα στρας ή glitter

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ

Ο σχεδιασμός τους εκσυγχρονίστηκε καθώς το σχήμα τους αντέγραψε το σχήμα της σφαίρας αλλά με πιο στρογγυλό άκρο ενώ διατηρήθηκε η μεταλλική συσκευασία τους. Επίσης υπήρξαν ειδικά σκευάσματα τύπου κραγιόν, που τοποθετούνταν πάνω από το επιλεγμένο χρώμα και του προσέδιδαν πιο ψυχρό- παστέλ τόνο. Τα προϊόντα αυτά ονομάζονται slickers

1970

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ: Μορφή foundation: υγρά, κρεμώδη, στερεά (κόμπακτ), τζελ και πιο σπάνια αιωρήματος. Τα υγρά είχαν σχετικά μικρότερη κάλυψη και χτίζονταν ανάλογα με το

επιθυμητό αποτέλεσμα. Τα κρεμώδη διακρίνονταν σε αυτά χωρίς υδατικά στοιχεία, σε γαλακτώματα και σε στικ. Τα πρώτα, ήταν πιο λιπαρά και η μακρόχρονη παραμονή τους προκαλούσε τάγγιση. Τα γαλακτώματα διαφοροποιούνταν σε o/w ή w/o. Τα stick έμοιαζαν πολύ με κραγιόν. Ήταν πολύ σταθερά και εύκολα στην εφαρμογή τους αλλά απαιτούσαν προσοχή για ένα ομοιόμορφο αποτέλεσμα. Η στερεή μορφή ήταν τα cake, το οποίο βρισκόνταν σε μορφή ξηρής πεπιεσμένης πούδρας. Είχε μεγάλη διάρκεια λόγω της πούδρας και ματ φινίρισμα. Αποφεύγονταν να συνδιαστεί με κρεμώδη προϊόντα. Τα τζελ ήταν εντελώς άνυδρα και οι συσκευασίες διέθεταν απλικατέρ. Δημιουργούσαν ένα πιο διαφανές τελείωμα λόγω της υφής του, ωστόσο δεν προτιμώνταν γιατί προκαλούσαν ερεθισμούς. Τα ένυδρα τζελ ήταν αρκετά πιχτά, σαν τσίγλα και είχαν βάση το νερό. Ήταν σταθερά και εύκολα στην εφαρμογή, αλλά ξεραινόταν γρήγορα. Τέλος τα αιωρήματα λόγω της προωθητικής ουσίας που διέθεταν εξήγαγαν το τελικό προϊόν σε μορφή αφρού. Το αποτέλεσμα ήταν αρκετά ημιδιαφανές, η ποσότητα ελέγχονταν με δυσκολία και ήταν αρκετά ακριβό. (Hernandez , 2015, Hilfer, 1951)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ ΚΑΙ HIGHLIGHTING: Μορφές: κρεμώδη (σε pots ή σωληνάκια), υγρά, στερεά (cake).

Υφή: matte, shimmer ή glitter.

Δημοφιλείς αποχρώσεις: των μούρων, ροδακινί και ροζ.

Μορφή highlighter: υγρή αρχικά μορφή σε περλέ, shimmer υφή ή περιείχαν glitter.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ BRONZING ΚΑΙ CONTOURING: κρεμώδη προϊόντα που έκαναν πιο σκούρα την επιδερμίδα αλλά και τα foundation ξεκίνησαν ήδη να διατίθενται και σε πιο σκούρες αποχρώσεις για απόδοση ηλιοκαμένης επιδερμίδας. Τα κοψίματα γίνονταν ιδανικά με κρεμώδη ή υγρά προϊόντα. (Hernandez, 2015)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΡΥΔΙΩΝ ΚΑΙ ΒΛΕΦΑΡΙΔΩΝ: Για χρωματισμό και σχηματισμό φρυδιών: πομάδες σε κρεμώδη μορφή. Όταν αυτά δεν βάφονταν καθόλου, χρησιμοποιούνταν Clear μάσκαρα, που διατηρούσε τις τρίχες στη θέση τους.

Νέα κυκλοφορία mascara: Η block mascara έδωσε τη θέση της σε μια καινούρια έκδοσή σε σωληνοειδή μορφή συνοδευόμενη από ειδικό βουρτσάκι.

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ: Νέες μορφές σκιών: κρεμώδεις, crayon και υγρή μορφή. Οι crayon σκιές ματιών έμοιαζαν αρκετά με τις μπογιές ενός μικρού παιδιού περιείχαν στη σύνθεσή τους πέρλα και ιριδίζον shimmer.

Eyeliner: σε διάφορα χρώματα όπως το μαύρο, το λευκό, το μπλε, το πράσινο, το γκρι, το βουργουνδί, το μωβ ή και γήινες αποχρώσεις όπως το καφέ. Παρόλα αυτά αν κάποιος δεν είχε eyeliner, η Block mascara ήταν μία καλή επιλογή. (Factor, 1970)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ: Νέα κυκλοφορία: τα glosses σε pots ή σωλήνες συνοδευόμενα με ένα ειδικό πινελάκι. Επίσης, τάση αποτέλεσε μία συσκευασία σε μορφή roller ball. Για πιο έντονες εμφανίσεις τοποθετούνταν πάνω στο κραγιόν γκλίττερ ή shimmer. (Jevtich, 2019; Hernandez, 2015)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΜΑΤΙΩΝ

Σκιές: Εμφάνιση νεον χρωμάτων

Μάσκαρα: Πρωτοφανής χρωματική ποικιλία

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ

Κραγιόν: Δημιουργία κραγιόν με ενσωματωμένη χρυσόσκονη ή μέταλλα

Gloss: Διάφανα

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΑΣΗΣ: Τάση αποτέλεσαν τα καλυπτικά/ διορθωτικά. Αυτά, διόρθωναν και κάλυπταν δυσχρωμίες στο δέρμα. Οι πιο δημοφιλείς μορφές τους ήταν κρεμώδεις και σε μορφή πάστας για ικανοποιητική κάλυψη. (Κεντικελένη, χ.χ)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΡΟΥΖ: Τα ρουζ κυκλοφορούσαν και σε μορφή τζελ,. Το τζελ ήταν λεπτόρρευστο και διαφανές, απλωνόταν καλύτερα πάνω από την υδατική κρέμα και πάνω από το foundation. Ωστόσο, χρειάζονταν σίγουρα πούδρα Μάλιστα, αντί για ρουζ μπορούσε να χρησιμοποιηθεί τον ίδιο το κραγιόν. (Κεντικελένη, χ.χ)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΛΕΦΑΡΙΔΩΝ: Για τις βλεφαρίδες το μόνο που διαφοροποιούνταν ήταν τα βουρτσάκια καθώς το καθένα χάριζε μεγαλύτερο μήκος, πυκνότητα και όγκο. (Κεντικελένη, χ.χ, Mychaskiw, 2015)

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΧΕΙΛΙΩΝ: Τα κραγιόν ήταν σε μορφή bullet, με μια νέα υφή να έρχεται στο προσκήνιο, την ημιμάτ. (Campo, 2013)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

([χ.χ.]). Δεκαετίες Ομορφιάς: Η δεκαετία του 1980. Ανακτήθηκε 25 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.skincity.co.uk/blog/2015/04/beauty-decades-the-1980s/>.

([χ.χ.]). Καλλυντικά- Ιστορική Αναδρομή. Ανακτήθηκε 25 Δεκεμβρίου, 2020, από

<https://www.scribd.com/doc/80820665/%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B4%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AE-project>

(22 Απριλίου, 2015). Δεκαετίες Ομορφιάς: Η δεκαετία του 1980.. Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2021, από <https://www.skincity.co.uk/blog/2015/04/beauty-decades-the-1980s/>..

(23 Σεπτεμβρίου, 2015). Μακιγιάζ Δεκαετίας '80. Ανακτήθηκε 5 Ιανουαρίου, 2021, από <https://evelynsma94.wixsite.com/beautyishealth/single-post/2015/09/23/%CE%9C%CE%B1%CE%BA%CE%B9%CE%B3%CE%B9%CE%AC%CE%B6-%CE%94%CE%B5%CE%BA%CE%B1%CE%B5%CF%84%CE%AF%CE%B1%CF%82-80>

Από την ομάδα Η & MUA. Κραγιόν. (30 Ιανουαρίου 2013) Ανακτήθηκε από: <https://www.cosmeticsandskin.com/ded/lipsticks.php>

Βέγκος & Αναγνώστης Σ. (2004). ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ. Αλεξάνδριο τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα. Θεσσαλονίκη

Θωμοπούλου Α. (2014). Ένα κουτάκι γεμάτο χρώματα. Ανακτήθηκε από: <https://skingurus.gr/saga/?id=98>

Κεντικελένη, Μ. (επιμ.) ([χ.χ.]). *Vogue Ομορφιά και Προσωπικότητα*. [Αθήνα]: Ακμή.

Καβατζικλής, Δ. (2018). *Η ιστορία του κινήματος των σουφραζέτων- των σημαντικότερων*

γυναικών του 20 ου αιώνα. Ανακτήθηκε από : <https://mikropragmata.lifo.gr/aksechasta/i-istoria-tou-kinimatos-ton-soufrazeton-ton-simantikoteron-gynaikon-tou-20ou-aioua/>

Μακιγιάζ του 1920 (χ.χ) Ανακτήθηκε από: <https://sites.google.com/site/erasmakeup/home/makigiaz-tou-1900/makigiaz-tou-1910/makigiaz-tou-1920>

Οι συντάκτες της Εγκυκλοπαίδειας Britannica, ([χ.χ.]). Χίπι υποκουλτούρα. Ανακτήθηκε 14 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.britannica.com/topic/hippie>

ΟΜΑΔΑ Η& MUA, (19 Ιουνίου, 2012). Γυνακείο μακιγιάζ της δεκαετίας του 1960: Μια επισκόπηση. Ανακτήθηκε 19 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1960s-makeup/>.

Ρεντέτζι, Μ. (2007). *Υλικά διακίνησης και πειραματικές πρακτικές για το φύλο*. Νέα Υόρκη: Columbia University Press.

Ραδιενεργά καλλυντικά (χ.χ). Ανακτήθηκε από :
<https://www.cosmeticsandskin.com/aba/glowing-complexion.php>

ΣΑΒΒΙΔΟΥ, Α. ([χ.χ.]). *ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ -ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ*. [χ.τ.]: [χ.ε.].

Σαββίδου Α. (2001) *Χρώμα και Μακιγιάζ, Θεσσαλονίκη*. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020

Ταραμπέκη Κ., (2008). *ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΚΙΓΙΑΖ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ*. Αλεξάνδριο τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα. Θεσσαλονίκη)

Υπό ομάδαος Ελλήνων και ξένων επιστημόνων. Η εγκυκλοπαίδεια της γυναίκας. (1966). : Παλμός.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

χο (2018). 1970s Punk fashion. Ανακτήθηκε 10 Δεκεμβρίου, 2020, από <http://makeupbychlo1.blogspot.com/2018/12/1970s-punk-fashion.html>.

χο (2018). Helena Rubinstein Biography (1872–1965). Ανακτήθηκε 11 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.biography.com/business-figure/helena-rubinstein>.

([χ.χ.]). Women in the 60's. Ανακτήθηκε 15 Δεκεμβρίου, 2020, από

<https://www.historycentral.com/sixty/Americans/WOMEN.html>

1930s makeup guide (2001) Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://www.return2style.de/swingstyle/makeup/30amimup.html>

(13 Φεβρουαρίου, 2018). Cringe-Worthy Beauty Trends 80's. Ανακτήθηκε 4 Ιανουαρίου, 2021, από <https://www.cheatsheet.com/gear-style/worst-80s-beauty-trends.html/>.

(30 Μαΐου, 2017). The History of Makeup: 1980s. Ανακτήθηκε 2 Ιανουαρίου, 2021, από

<https://innerallure.wordpress.com/2017/05/30/the-history-of-makeup-1980s/>.

American Spa Staff. (2006). History Of Skincare In The 1990'S. Ανακτήθηκε 14 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.americanspa.com/business/history-skincare-1990s>.

Arden E (1932) little book of instructions. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/arden-instructions.php>

Armand (1935) Cosmetics: Their Purpose and Proper Use. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/armand-teach-1935.php>

Arden E. (1955) The Way to Beauty, UK. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/arden-way-55.php>

Arden E. (1959) Salon Treatments, UK. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/arden-salon.php>

Authentic 1940s makeup history and tutorial (14 Νοεμβρίου 2014). Ανακτήθηκε από:

<https://vintagedancer.com/1940s/1940s-makeup-guide/>

Ayer H (1934) All for Beauty. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/ayer-beauty.php>

Ayer H., Simple guides to beauty, UK. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/ayer-simple.php>

Bakkila, B. (2019). 12 Best '90s Makeup Looks That'll Make You Want to Host a Throwback Party. Ανακτήθηκε 14 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.goodhousekeeping.com/beauty/makeup/g28172969/best-90s-makeup-looks/>.

Barbera, A. (2015). 1970s Beauty. Ανακτήθηκε 10 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://allisonbarberamakeup.wordpress.com/tag/punk-makeup/>.

(Basten, 2008, σελ. 112)

Basten, FE (2008). *Max Factor: Ο άνθρωπος που άλλαξε τα πρόσωπα του κόσμου*. Νέα Υόρκη: Arcade Publishing.

Basten, FE (2008). *Max Factor: Ο άνθρωπος που άλλαξε τα πρόσωπα του κόσμου*. Νέα Υόρκη: Arcade Publishing.

Bhandari, M. (2020). History of make up. Ανακτήθηκε από:

https://www.researchgate.net/publication/344041692_HISTORY_OF_MAKE-UP

Bhandari, M. (2020). HISTORY OF MAKE-UP. Ανακτήθηκε 30 Οκτωβρίου, 2020, από https://www.researchgate.net/publication/344041692_HISTORY_OF_MAKE-UP.

Bouret J (1968) Court Painter to the Wicked. The Life and Work of Toulouse-Lautrec. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.freeart.com/gallery/t/toulouse-lautrec/toulouse-lautrecbio.html>

Bowen, J. (2016). Eye Makeup Trends By Decade: The Shadow, Mascara, And More That Ruled The Last 100 Years. Ανακτήθηκε 12 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.elle.com/beauty/makeup-skin-care/g28604/best-eye-makeup-trends-every-decade/>.

Campo, P. (2013). THE QUICK HISTORY OF MAKEUP. Ανακτήθηκε 14 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://beauty.paolacampo.com/the-quick-history-of-makeup/>.

Catherine S, (2016) Beauty Through Decades: 1970 Ανακτήθηκε 4 Δεκεμβρίου 2020 από <https://samanthawickes.wordpress.com/2016/05/31/beauty-through-decades-1970/>

Charles of the Ritz (1932) Beauty in the Modern Mode. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/ritz-modern-1932.php>

Charles of the Ritz (1939) Beauty in the Modern Mode. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/ritz-modern-mode.php>

Chilson, F. (1934). *Σύγχρονα καλλυντικά*. Νέα Υόρκη: Βιομηχανία ναρκωτικών και καλλυντικών).

Cocks, D. (1927). *Η εθιμοτυπία της ομορφιάς*. Νέα Υόρκη, εταιρεία George H. Doran.

Corson, R. (2004). *Μόδα στο Μακιγιάζ: Από την Αρχαία έως τη Σύγχρονη Εποχή*. Πίτερ Οουεν.

Corson, R. (2004). *Fashions in Makeup: From Ancient to Modern Times*.

Corson, R, (2004). *Fashions in Makeup: From Ancient to Modern Times*. Peter Owen. Ανακτήθηκε 4 Δεκεμβρίου 2020

Cyclax (1956), Skin Care and Loveliness, UK. Ανακτήθηκε 1 Δεκεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/care-loveliness.php>

Dagget and Ramsdell, (1934) Tuning in with Beauty. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/daggett-ramsdel-1934.php>

Dedale (χ.χ) Μακιγιάζ του εικοστού αιώνα: αυτό που πήραμε από την ιστορία αυτές τις μέρες. Το μακιγιάζ του εικοστού αιώνα: αυτό που έχουμε πάρει από την ιστορία σήμερα. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://dedale.ru/el/makiyazh-hh-veka-cto-my-vzyali-iz-istorii-v-nashi-dni-makiyazh-hh-veka/>

Dubofsky, C. (2017). What Women Used For Makeup 100 Years Ago. Ανακτήθηκε 2 Νοεμβρίου, 2020, από <https://www.thelist.com/59712/women-used-makeup-100-years-ago/>.

Elliott L (2008), Into the red: 'lipstick effect' reveals the true face of the recession. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.theguardian.com/business/2008/dec/22/recession-cosmetics-lipstick>

Escobar S, (2015) 10 Beauty Trends From the '70s That Are Back Again. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου από <https://www.goodhousekeeping.com/beauty/g2495/seventies-beauty-trends-back-2015/?slide=21>

Factor M (χ.χ) ABOUT JEAN HARLOW Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.maxfactor.com/en/our-brand/iconic-looks/jean-harlow>

Factor. M. (1940). *THE NEW ART OF MAKE-UP*. Hollywood: Max Factor of Hollywood

Factor M. (1950) The New Art of Make-up, USA, Ανακτήθηκε 1 Δεκεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/max-new-art-1950.php>

Factor M. (1950) New Worlds of Beauty for You, USA. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/max-new-world.php>

Factor M, (1970) Geminesse Lash Creations. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/max-lashes.php>

Fasanella, K. (2017). Watch the History of Punk Hair, Makeup, and Style Around the World. Ανακτήθηκε 10 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.allure.com/story/punk-fashion-around-the-world>.

Glamourdaze (χ.χ) 1950s Lipstick – Hazel Bishop. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <https://vintagemakeupguide.com/1950s-look/>

Glamourdaze (2014) 1930s makeup Tips from the stars. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2014/07/1933-beauty-shop-eye-makeup-styles-for-types.html>

Glamourdaze (2017) Covermark brand brings out new class of cosmetics. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2017/02/1930s-makeup-the-arrival-of-the-concealer.html>

Glamourdaze (2017) Hollywood actresses makeup rituals. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2017/04/1930s-makeup-tricks-for-spring.html>

- Glamourdaze (2016) Vintage 1920s/1930s color matching guide. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2016/04/simple-1930-color-harmony-tool.html>
- Goran D (2016) Max Factor's Beauty Micrometer: A beauty-measuring mask that looked like something from a "Hellraiser" nightmare. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.thevintagenews.com/2016/10/29/max-factors-beauty-micrometer-a-beauty-measuring-mask-that-looked-like-something-from-a-hellraiser-nightmare/>
- Gould, B (1931) *Any woman can look lovelier*. USA. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020
- Gray D, (1939) *Your Lovely Skin*. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/lovely-skin-1939.php>
- Gray D. (1954) *Blueprint for Beauty*, UK. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/blueprint-beauty.php>
- H&MUA Team (2020) *Makeup Colours of the 1930s*. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://hair-and-makeup-artist.com/1930s-makeup-colours/>
- Hadley, D. (2015). *Beauty Decades: The 1990s*. Ανακτήθηκε 14 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.skincity.co.uk/blog/2015/05/beauty-decades-the-1990s/>.
- Hemming F (1935) *Towards Beauty*. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/cyclax-towards-1935.php>
- Hernandez G (γ.γ) "Classic Beauty: The History of Makeup" Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://vintagedancer.com/1930s/1930s-makeup-guide/>
- Hernandez G, (2015) *The Era of Cream Shadows and Lip Gloss*. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου από <https://glamourdaze.com/2015/09/the-1970s-makeup-look-5-key-points.html>
- Hollywood Magazine, (1934) *Max Factor's School of Make-up*. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2015/05/max-factors-school-of-make-up-1934.html>
- Hussain, A. (2017). *Skincare by the decade*. Ανακτήθηκε 1 Νοεμβρίου, 2020, από <https://www.sondskin.co.uk/blogs/discover/skincare-by-the-decade>.
- Inner Allure, (2015). *The History of Makeup: 1910-1919*. Ανακτήθηκε 28 Οκτωβρίου, 2020, από <https://innerallure.wordpress.com/2015/09/17/the-history-of-makeup-1910-1919/>.
- Inner Allure (2016) *The History of Makeup: 1950s*. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <https://innerallure.wordpress.com/2016/05/24/the-history-of-makeup-1950s/>
- Inner Allure, (2017). *The History of Makeup: 1990s*. Ανακτήθηκε 14 Ιανουαρίου, 2020, από <https://innerallure.wordpress.com/2017/07/11/the-history-of-makeup-1990s/>.
- Inness, Sherrie A, (2003). *Disco Divas: Women and Popular Culture in the 1970s*. University of Pennsylvania Press. Ανακτήθηκε 4 Δεκεμβρίου 2020
- Jevtich K, (2019) *1970S DISCO GLAM MAKEUP TUTORIAL* Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου από <http://udressmag.com/2019/11/07/1970s-disco-glam-makeup-tutorial/>

John L. Dotson, Jr., (1969.) "Black is beautiful: Carmen Murphy's beauty salons bring cosmetics to N*gro women," Newsweek article featured in the Kenosha News.

Jones, G. ([χ.χ.]). Shiseido – a brief history. Ανακτήθηκε 12 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.apetogentleman.com/shiseido-a-brief-history/>.

Jones, G, (2010) Beauty Imagined:A History of the Global Beauty Industry. Oxford University Press. Ανακτήθηκε 4 Δεκεμβρίου 2020

Kelly, K. ([χ.χ.]). First American Woman to Build a Cosmetics Empire: Harriet Hubbard Ayer. Ανακτήθηκε 12 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://americacomesalive.com/first-american-woman-to-build-a-cosmetics-empire-harriet-hubbard-ayer/>.

Komar M (2017) Makeup & War Are More Intricately Connected Than You Realized. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.bustle.com/p/makeup-war-are-more-intricately-connected-than-you-realized-51078>

Laird R (1935) To your natural Beauty give Protection ... To any blemish give Correction. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/laird-protection-1935.php>

Leary L (1932) The Amazing Story of Covermark. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/covermark-story.php>

Leary L (1936) The Modern Miracle. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/miracle.php>

Lenners L (2020), Vintage Makeup for darker skin tones during the 1930s. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.vintagehairstyling.com/bobbypinblog/2020/01/makeup-for-darker-skin-tones-during-the-1930s.html>

McGlinchey, S. ([χ.χ.]). Edwardian Makeup – 1900's and 1910's. Ανακτήθηκε 16 Νοεμβρίου, 2020, από <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1900-1919>.

McGlinchey S (2013) A Brief History of 1930's Makeup. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1930s>

McGlinchey, S. (2013) A Brief History of 1950's Makeup. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/history-of-makeup/1950s>

Mixter, M. (1910). Health and beauty hints. Ανακτήθηκε 22 Οκτωβρίου, 2020, από <https://archive.org/details/healthbeautyhint00mixt>.

Muhammad,A. (2020). *REBELLIOUS WOMEN IN JAZZ AGE FEMINITY*. Ανακτήθηκε 26 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.researchgate.net/publication/339596935>

Murphy S, (χ.χ) 70s Disco Makeup Styles. Ανακτήθηκε 5 Δεκεμβρίου από <https://www.leaf.tv/articles/how-to-apply-makeup-on-downturned-eyes/>

Mychaskiw, M. (2015). A History in Eyebrows: See the Most Popular Brow Shapes Through the Decades. Ανακτήθηκε 21 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.instyle.com/beauty/eyes/history-eyebrows>.

New Movie Magazine (1933) 1930s Beauty Report by Ann Boyd – Model June Vlasek. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2014/11/1930s-hollywood-eyes-makeup-tips.html>

Ngo, D. (2011). The Weirdest Ways to Get a Tan. Ανακτήθηκε 11 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.popsci.com/diy/article/2011-08/archive-gallery-weirdest-ways-get-tan/>

Nursall A (2015) Eyeliner and Liner Notes: The 1930s. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://millihelen.jezebel.com/eyeliner-and-liner-notes-the-1930s-1699584563>

Palmer A (2018) 1930s Makeup Guide: Tutorials & Tips To Get The 30s Trendy Look. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://pandagossips.com/posts/3555>

Peiss, K. (2011). *Hope In A Jar: The Making of America's Beauty Culture*. First University of Pennsylvania.

Photoplay (1932) The Hollywood Beauty Shop. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://glamourdaze.com/2013/06/1930s-fashion-hollywood-beauty-tricks-1.html>

Princess Pat. (1923). The promise of a princess [Booklet]. Chicago, IL: Author.

Purple Clover (2017) LITTLE SHOP OF BEAUTY HORRORS. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://purpleclover.littlethings.com/health/1556-beauty-pain/item/undefined>

Reddy K (2019) 1930-1939. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://fashionhistory.fitnyc.edu/1930-1939/>

Reeves, E. (2016). 1910s Makeup Look. Ανακτήθηκε 29 Οκτωβρίου, 2020, από <https://www.fleamarketinsiders.com/5-makeup-looks-from-1910-to-1950-to-try-at-home/>.

Rubinstein H (1930) Beauty in the Making. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/rubinstein-making-1930.php>

Rubinstein H (1930) Beauty Masks. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/rubinstein-masks.php>

Rubinstein H., (1952) Beauty for You: Every Woman's ABC ... , Canada . Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/rubinstein-abc.php>

Rubinstein H., (1954) How to Solve your Beauty Problems, USA. Ανακτήθηκε 30 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/rubinstein-problems.php>

Scheltgen, J. ([χ.χ.]). Building the Brand: The History of Rimmel. Ανακτήθηκε 12 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://cavesocial.com/rimmel/>.

Sherrow V. (2001). *Για την εμφάνιση του Sake: Η ιστορική εγκυκλοπαίδεια καλών εμφανίσεων, ομορφιάς και καλλωπισμού*. Γκρίνγουντ.

Sherrow V, (2001) For Appearances' Sake: The Historical Encyclopedia of Good Looks, Beauty and Grooming. Greenwood Press. Ανακτήθηκε 4 Δεκεμβρίου 2020 από <https://hair-and-makeup-artist.com/womens-1970s-makeup/>

Spector, B. (2011). The hidden history of Maybelline. Ανακτήθηκε 2 Νοεμβρίου, 2020, από <https://www.familybusinessmagazine.com/hidden-history-maybelline-1>.

The Editors of Encyclopaedia Britannica, ([χ.χ.]). Max Factor American makeup designer. Ανακτήθηκε 12 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.britannica.com/biography/Max-Factor>.

The Guardian archive (2014), From the archive, 26 September 1930: Doubtful future of movie talkies. Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.theguardian.com/film/2014/sep/26/film-movie-talkies-1930-archive>

The Harley Medical Group (2020), Beauty through the ages - 1930s Ανακτήθηκε 27 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.harleymedical.co.uk/blog/beauty-through-the-ages-1930s>

The Harley Medical Group (2020) Beauty through the ages - 1970s. Ανακτήθηκε 3 Δεκεμβρίου 2020 από <https://www.harleymedical.co.uk/blog/beauty-through-the-ages-1970s>

The power of red lipstick. (26 Νοεμβρίου 2016). Ανακτληθηκε από [:https://eng410wiiilit.commons.gc.cuny.edu/2017/11/26/beauty-with-a-purpose/](https://eng410wiiilit.commons.gc.cuny.edu/2017/11/26/beauty-with-a-purpose/)

TJ & John, (2005). Garbo's beauty trivia. Ανακτήθηκε 11 Δεκεμβρίου, 2020, από http://www.garboforever.com/Garbos_Beauty-06.htm.

Valenti, L. (2014). The History of Women and Their Eyebrows. Ανακτήθηκε 21 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.marieclaire.com/beauty/makeup/a9381/eyebrows-through-the-years/>.

Vintage Dancer (2016) Authentic 1950s Makeup History and Tutorial Ανακτήθηκε 28 Νοεμβρίου 2020 από <https://vintagedancer.com/1950s/1950s-makeup/>

Von B, P. (2017). George Burchett PAINTINGS Tattoo portraits: George Burchett, “King of Tattooists”. Ανακτήθηκε 11 Δεκεμβρίου, 2020, από <https://www.tattoolife.com/tattoo-portraits-george-burchett-king-tattooists/>.

Wagoner, WC (Εκδ.). (1990). *Κλινική δοκιμή ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των καλλυντικών*. Νέα Υόρκη: M. Dekker.

Westmore E. (1956) Charles Antell presents your glamour. Ανακτήθηκε 29 Νοεμβρίου 2020 από <http://cosmeticsandskin.com/booklets/antell-glamour.php>

Within The Trend,(2020) 70’s MakeUp Trends. Ανακτήθηκε 9 Δεκεμβρίου 2020 από <https://withinthetrend.com/70s-makeup/>